

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

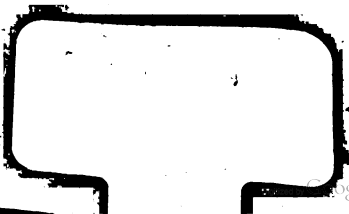
About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

NYPL RESEARCH LIBRARIES

3 3433 08173011 5

三

Digitized by Google

812356

D'ERVE C. STICHTERS

ENKHUIZER

A L M A N A K,

Tot Nut van 't Algemeen.

—
1850.

ALMANAK
DER MAATSCHAPPIJ:
Tot Nut van 't Algemeen.

Vijftigjarige
UITGAVE
DOOR
Geb. van Staden.

1860

H. D. O. L.

TOLLENAAR. Sc.

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
812356
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS
1917

De van ouds vermaarde Erve Stichtens

EN K H U I Z E R

ALMANAK.

Voor het Jaar 1850.

Aanwyzende alle Jaarmarkt., Kermissen, Paard-, Boest- en Leermarkten, in het Koninkrijk der Nederlanden gehouden wordende. Benevens de Watergetijden, Verduisteringen, den op- en ondergaan der Maan, enz. Berekend op den Middagcirkel van Amsterdam.

Waarin de Sterrek. berekeningen volbragt zijn,
door F. K A I S E R,
Hoogteeraar te Leiden.

Wordt nitgegeven, te Amsterdam, bij Gebroeders VAN SIADEN, op de Waal, n°. 77.

Weer Nieuwe Jaar! Geluk aan Allen!
 Het best moog' elk ten deele vallen.
 Gebruikt tot nut en tot gemak.
 De aloude STICHTERS ALMANAK.

Den 1, 2, 3, 4 vorst.

1	din. Nieuwjaarsdag.	Ω	'sa. op	Ω
2	wo. Duinkerken, Leipzig	☞	9-20	Ω
3	don. Oudenaarde, Doesburg	☞	10 35	∞
4	vrij. H. Rigob. (2 Liemp. ja. p. b.		11-48	∞
	Laatste kwartier, Zat., den 5, des morg. ten 8 u. 57			
	m. sneeuw, 6, 7, 8 hetzelfde, 9, 10, 11, 12 felle v.			
5	zat. H. Telesphorus.	(Z)	's m.	Ω
	Mattheus 2 v. 1. Aanbidding der wijzen uit het Oosten.			
6	Zond. Drie Koningen.		0-58	Ω
7	ma. Koppermaand. Kassel	☞	2-7	m
8	din. Eindhoven, St. Omer	☞	3-12	m
9	wo. Middelburg	☞	4-16	m
10	don. H. Hyginus.		5-16	→
11	vrij. H. Arcadius. Parijs	☞	6-13	→
12	zat. (25 Embden	☞	(V) 7-4	∞
	Nieuwe maan, Zondag, den 13, des morg. ten 11 ure			
	39 min. verand., 14, 15, 16 vorst, 17, 18, 19, 20 held.			
	Lucas 2 v. 42. Jezus leert in den Tempel.			
	H. Godefridus.		'sa. on.	∞
	H. Pontianus.		5-26	∞

d.	Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm. u. m.	nam. n. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.
1	1-50	2-12	3-47	4-9	8-15	8-37	10-50	11-11
2	2-34	2-56	4-31	4-53	8-59	9-21	11-34	11-50
3	3-19	3-43	5-16	5-40	9-44	10-8	—	0-15
4	4-8	4-36	6-5	6-33	10-33	11-1	0-43	1-1
5	5-6	5-38	7-3	7-35	11-31	—	1-36	2-6
6	6-14	6-52	8-11	8-49	0-3	0-39	2-38	3-1
7	7-27	8-1	9-24	9-58	1-17	1-52	3-52	4-2
8	8-33	9-0	10-30	10-57	2-25	2-58	5-1	5-3
9	9-26	9-49	11-23	11-46	3-25	3-51	6-0	6-5
10	10-10	10-32	—	0-7	4-14	4-35	6-49	7-10
11	10-51	11-11	0-29	0-48	4-57	5-16	7-32	7-5
12	11-29	11-47	1-8	1-26	5-36	5-54	8-11	8-2
13	—	0-5	1-44	2-2	6-12	6-30	8-47	9-1
14	0-23	0-40	2-20	2-37	6-48	7-5	9-23	9-1

15	dia.	H. <i>Paulus</i> .	6-28	☉
16	wo.	(25 Crommenie banding.	7-33	☉
17	don.	H. <i>Antonius</i> .	8-39	☉
18	vrij.	H. <i>Petrusstoel te Rome</i> .	9-47	☉
19	zat.	(27 Tilburg 	10-56	☉

De Zon in den Waterman, den 20. des morg.
ten 8 ure 33 min. op ten 8. onder ten 4 ure.

Joannes 2 v. 1. De Bruiloft te Cana in Galileen.

20	2 Zon.	H. <i>N. Jez. H. Fab. en Seb.</i> (N)'s m.	☉
		Eerste kwartier, Maand., den 21, des morg. ten 10 u. 0 m. sneeuw, 22, 23, 24, 25 mist, 26, 27 verand.	
21	ma.	H. <i>Agncs</i> .	0-7 ☉
22	din.	Westzanen hand. Ysselr. 	1-20 ☉
23	wo.	Oorschot 	2-36 ☉
24	don.	H. <i>Thimoth</i> . Antwerpen 	3-51 ☉
25	vrij.	H. <i>Paulus beker</i> .	5-4 ☉
26	zat.	H. <i>Polycarp</i> . Kortrijk 	6-10 ☉

Mattheus 20 v. 1. De arbeiders in den Wijngaard.

27	2 Zon.	Septuag. H. <i>Joan. Chrys.</i> (D)	7-7 ☉
		Volle maan, Maandag, den 28, des morg. ten 1 ure 11 min. zonneshijn, 29, 30, 31 goed weer.	
		Herenthals 	'sa. op ☉
		H. <i>Franc. Sal. Emmerik ja</i>	☉ 6-51 ☉
		Geersbergen 	8-10 ☉
		Luik 	9-28 ☉

d.	Bekhuizen.		Amsterdam.		Gonda.		Texel.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	n. m.	n. m.	n. m.	n. m.	n. m.	n. m.	n. m.	n. m.
15	0-57	1-13	2-54	3-10	7-22	7-38	9-57	10-23
16	1-31	1-48	3-28	3-45	7-56	8-13	10-31	10-48
17	2-5	2-22	4-2	4-19	8-30	8-47	11-5	11-22
18	2-41	2-59	4-38	4-56	9-6	9-24	11-41	11-59
19	3-20	3-40	5-17	5-37	9-45	10-5	—	0-20
20	4-4	4-31	6-1	6-28	10-29	10-56	0-40	1-4
21	5-1	5-35	6-58	7-32	11-26	12-0	1-31	2-1
22	6-16	6-59	8-13	8-56	0-0	0-41	2-35	3-16
23	7-41	8-21	9-33	10-18	1-24	2-6	3-59	4-41
24	8-56	9-19	10-53	11-25	2-46	3-21	5-28	5-56
25	10-0	10-26	11-57	—	3-54	4-25	6-29	7-0
26	10-53	11-19	0-23	0-50	4-31	5-18	7-25	7-53
27	11-42	—	1-16	1-39	5-44	6-7	8-19	8-42
28	0-6	0-29	2-3	2-26	6-31	6-54	9-6	9-29
29	0-50	1-10	2-47	3-7	7-15	7-35	9-50	10-10
30	1-31	1-51	3-28	3-48	7-56	8-16	10-31	10-51
31	2-11	2-31	4-8	4-28	8-36	8-56	11-12	11-31

Springtij, den 15 en 20.

V. R. E. K. L. A. R. I. N. G.

V. A. N. D. E.

DAGTAFEL DER WATERGETIJDEN.

De eb en vloed der zee is een natuurlijk gevolg van de aantrekking die Zon en Maan op de lichamen buiten haar en dus ook op de aarde, en de wateren die hare oppervlakte bedekken.

FEBRUARIJ, heeft 28 Dagen.

Men zegt, dat, als de dagen lengen,
 Dan ook het meest de nachten strengen,
 Doch goed voêr bij een' warmen stal
 Beveiligt voor dit ongeval.

Den 1, 2, 3 koel.

- 1 vrij. Gelder (3 Rouaan 10-41
 2 zat. Maria Lichtw. (Z) 11-52

Lucas 8 v. 4. Van den Zaadzaaijer.

- 3 Zond. Sexagesima. Geldorp 's m. m

 Laatste kwartier, Maand., den 4, des morg. ten 1 u.
 38 m. betrokken, 5, 6, 7, 8 hetzelfde, 9, 10, 11 kout.

- 4 ma. Arnemuid. (3 Calanso. ke. 1- 1 m

- 5 din. H. *Agatha*. 2- 6 m

- 6 wo. H. *Dorothea*. 3- 8

- 7 den. Nioort ja. 4- 6

- 8 vrij. Gent (V) 4-59

- 9 zat. H. *Apolonia*. 5-46

Alle zat. tot Kersmis Alkm. big- en zoogem.

Lucas 18 v. 31. Jezus geneest een' Blinden.

- 10 Zond. Quinquages. Bremen 6-27

- 11 ma. Roermonde 7- 1

 Nieuwemaan, Dingsdag, den 12, des morg. ten 6 u.
 49 m. Zon-Eclips, 13, 14, 15 mistig, 16, 17, 18 koel.

- 12 din. H. *Eulalia*. Vastenav. U 's a. on.

- 13 wo. Aschdog. H. *Gregorius*. 6-30 X

- 14 don. H. *Valentinus*. 7-38 X

Eekhuizen.		Amste' d.		Gouda.		Texel.	
sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
2-52	3-12	4-49	5-9	9-17	9-37	11-52	—
2-34	3-58	5-31	5-55	9-50	10-23	0-12	0-34
4-24	4-52	6-1	6-49	10-49	11-17	0-58	1-24
5-23	5-59	7-20	7-51	11-48	—	1-52	2-23
6-35	7-14	8-32	9-11	0-24	1-0	2-59	3-35
7-50	8-23	9-47	10-20	1-39	2-15	4-14	4-50
8-53	9-19	10-50	11-6	2-48	3-18	5-23	5-53
9-43	10-6	11-40	—	3-44	4-8	6-19	6-43
10-27	10-47	0-3	0-24	4-32	4-52	7-6	7-27
11-6	11-25	0-44	1-3	5-12	5-31	7-47	8-6
11-43	12-0	1-22	1-40	5-50	6-8	8-25	8-43
0-0	0-18	1-57	2-15	6-25	6-43	9-0	9-18
0-35	0-51	2-32	2-48	7-0	7-16	9-35	9-51
8-7	1-24	3-4	3-21	7-32	7-49	10-7	10-24

15 vrij. Iperen Bommel 8-47 X
16 zat. H. *Juliana*. (N) 9-57 V

Matthens. 4 v. 1. Jezus bekoort van den Duivel.

17. Zond. *Quadragesima*. Rees 11-9 V

De Zon in de Visschen, den 18, des av.
ten 11 ure 15 min., op ten 7, onder ten 5 ure.

18 ma. H. *Simeon*. Utrecht 's m. X

 Eerste kwartier, Dingsd., den 19, des av. ten 8 ure
31 m. regen, 20, 21, 22 sneeuw, 23, 24, 25 hagel.

19 din. (17 Zwol (18 Hoorn le. 0-22 X

20 wo. *Quart*. Waalwijk   1-35 II

21 don. (20 Maastricht, Lingen 2-47 II

22 vrij. *Quat*. H. *Petrusstoel*. Aurik ja. 3-53

23 zat. *Quat*. Zwol (25 Gouda 4-53

Matthens 17 v. 1. Jezus verhoerlijkt op den Berg.

24 Zond. *Reiginisc*. H. *Matthias*. (D) 5-43

25 ma. Harderw., Barneveld   6-24

Volle maan, Dingsdag, den 26, des nam. ten 0 ure

 20 min. buijig, 27, 28 hetzelfde.

26 din. H. *Petrus Dam*, *Isr. Pur.* 'sa. on

27 wo. Heerenthals Devent. ja. 6-59

28 don. Grave (25 Rijssel 8-16

d.	Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.
15	1-41	1-59	3-38	3-56	8-6	8-24	10-41	10-59
16	2-16	2-34	4-13	4-31	8-41	8-59	11-16	11-34
17	2-54	3-14	4-51	5-11	9-19	9-39	11-54	—
18	3-37	4-3	5-34	6-6	10-2	10-28	0-14	0-37
19	4-31	5-5	6-28	7-2	10-56	11-30	1-3	1-31
20	5-44	6-29	7-41	8-26	—	0-9	2-5	2-44
21	7-15	8-0	9-12	9-57	0-54	1-40	3-29	4-15
22	8-40	9-15	10-37	11-12	2-25	3-5	5-0	5-40
23	9-46	10-15	11-43	—	3-40	4-11	6-15	6-46
24	10-41	11-5	0-12	0-28	4-40	5-6	7-15	7-41
25	11-27	11-49	1-2	1-24	5-30	5-52	8-5	8-27
26	—	0-11	1-46	2-8	6-14	6-36	8-49	9-11
27	0-31	0-59	2-28	2-47	6-56	7-15	9-31	9-50
28	1-8	1-26	3-5	3-23	7-33	7-51	10-8	10-26

Springtij, den 13 en 28.

aan. De Maan bijv. trekt het water der zeeën tot zich, en kon het water geheel onbelemmerd aan de werking der Maan gehoor geven, dan zou het in de rigting waar zich de Maan bevindt, dat is, naar de Maan toe, opstijgen; en hetgeen vreemder schijnen kan, moet die verheffing van het water, ook plaats hebben aan de andere zijde der aarde, in eene rigting juist tegenovergesteld aan die waarin de Maan geplaatst is. Op twee tegen elkander overgestelde plaatsen der aarde, is het water dus als opgehoogd, de eene plaats is juist naar de Maan toegekeerd, de

De Zon gaat nu al warmer schijnen,
Terwijl en IJs en Sneeuw verdwijnen,
Doch 't is nog gansch geen lentegloed,
Wijl Maart nog met zijn buijen woedt.

Den 1, 2, 3, 4 onstuimig.

- 1 vrij. H. *Suitb.* Bourdoux ja. (Z) 9-31
- 2 zat. 's Bosch h. vastem. (7 Zwolle. 10-43
- Luc. 11 v. 14. Jezus werpt den duivel uit een' stommen.
- 3 zond. Oudl. (4 Gouda ka. 11-51
- 4 ma. Liempde   Haarl. 's m.
- Laatste kwartier, Dingsd., den 5, des av. ten 8 u. 25
m. veranderlijk, 6, 7, 8, 9 donker, 10, 11, 12 regen.
- 5 din. Hard. le. Leerd. (4 Kuil 0-56
- 6 wo. Emmer. (4 Willemsst. 1-57
- 7 don. H. *Thom.* Arnh. vrij. Thiel 2-52
- 8 vrij. Texelschap. Schied. (V) 3-42
- 9 zat. (11 Amersf., Groningen 4-24
- Joannes 6 v. 1. Jezus spijst 5000 menschen.
- 10 zond. *Lectore.* (12 Muiden 5-2
- 11 ma. Leiden le. Doesburg   5-33
- 12 din. H. *Gregor.* Terg. zuiv. 6-1
- Nieuwe maan, Woensd., den 13, des av. ten 11 ure
37 m. koel, 14, 15, 16 wiader., 17, 18, 19, 20 goed w.
- 13 wo. *Amst. Mir.* Rotterdam 'e. 's a. on.
- 14 don. Heusd. Dev. le. Romm. w. ja. 6-36

Enkhuizen.		Amsterd.		Gonda.		Texel.	
sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
1-46	2-5	3-43	4-2	8-11	8-30	10-46	11-5
2-23	2-42	4-20	4-39	8-48	9-7	11-23	11-42
3-2	3-23	4-59	5-20	9-27	9-48	—	0-2
3-45	4-11	5-43	6-8	10-11	10-36	0-23	0-46
4-39	5-9	6-36	7-6	11-4	11-34	1-11	1-39
5-44	6-22	7-41	8-19	—	0-9	2-9	2-44
7-2	7-39	8-59	9-35	0-47	1-27	3-22	4-2
8-15	8-44	10-12	10-41	2-4	2-40	4-39	5-15
9-12	9-37	11-9	11-34	3-9	3-37	5-44	6-12
10-0	10-20	11-57	—	4-2	4-25	6-37	7-0
10-41	11-0	0-17	0-38	4-45	5-6	7-20	7-41
11-18	11-35	0-57	1-15	5-25	5-43	8-0	8-18
11-53	—	1-32	1-50	6-0	6-18	8-35	8-53
0-11	0-28	2-8	2-25	6-36	6-53	9-11	9-28

- 15 vrij. Texel sch. ♣ Hörssen 🐎 7-47 ♡
 16 zat. (18 Grave sned. Kuilb. ♣ (N) 9- 0 ♡
 Joannes 8 v. 46. De Joden willen Jezus steenigen.
 17 Zond. Juid. Pas.-Zon. Leeuw. ♣ 10-13 ☿
 18 ma. Naarden 🐎 Lingen ja. 11-27 ☿
 19 din. H. Joseph. Mondf., Wagen. ♣ 's m. ☿

De Zon in den loop, den 20, des av. ten
 11 ure 16 min., gelijkheid van dag en nacht.

- 20 wo. Arnk., Loenen ♣ Embden ♣ 0-38 II
 3 Eerste kwartier, Dond., den 21, des morg. ten 4 n.
 17 m. buijig, 22, 23, 24 goed weer, 25, 26 zannes.
 21 don. H. *Benedict.* Haarl. le. Delf zui. 1-46 II
 22 vrij. Nijkerk, Vianen ♣ (21 Loen. ♣ 2-46 ☿
 23 zat. 's Bosch ♣ (19 Kampen 🐎 3-38 ☿
 Mattheus 21 v. 1. Jezus wordt te Jeruzalem ingehaald.
 24 Zond. Palm-Zond. Hoornj. (D) Ω 4-20 Ω
 25 ma. Utrecht ♣ Schor. ♣ (24 Zw. ♣ 4-56 Ω
 26 din. Amsterd. lo. Utr. le. Gorc. ♣ 5-26 III
 Volle maan, Woensd., den 27, des av. ten 11 ure
 46 min. veranderlijk, 28; 29, 30, 31 betrokken.
 27 wo. Vollenhoven ♣ (21 Mill ja. 'sa. op. III
 28 don. *Witte Dond. Israël. Paasf.* 7- 7 Ω
 29 vrij. *Goede Vrijd. Isr. Paasf.* (Z) 8-21 Ω
 30 zat. Steenbergem 🐎 🐎 9-32 III
 Marcus 16 v. 1. Jezus verreezen van den dood.
 31 Zond. Paschen. (28 Goudr. ka. ♣ 10-40 III

Emkhuizen.		Amsterd.		Gonda.		Texel.	
sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
0-44	1- 1	2-41	2-28	7- 5	7-26	9-44	10- 1
1-18	1-35	3-15	3-32	7-43	8- 0	10-18	10-35
1-55	2-14	3-52	4-11	8-20	8-39	10-55	11-14
2-34	2-56	4-30	4-53	8-59	9-21	11-34	11-56
3-19	3-45	5-16	5-42	9-44	10-10	—	0-19
4-14	4-48	6-11	6-45	10-39	11-13	0-45	1-14
5-27	6-13	7-24	8-10	11-52	—	1-48	2-27
7- 1	7-46	8-58	9-43	0-38	1-26	3-13	4- 1
8-28	9- 2	10-25	10-59	2-11	2-53	4-46	5-28
9-33	10- 0	11-30	11-57	3-27	3-58	6- 2	6-33
10-25	10-48	—	0-22	4-25	4-50	7- 0	7-25
11-10	11-29	0-45	1- 7	5-13	5-35	7-48	8-10
11-49	—	1-26	1-46	5-54	6-14	8-29	8-49
0- 8	0-27	2- 5	2-24	6-33	6-52	9- 8	9-27
0-44	1- 1	2-41	2-53	7- 9	7-26	9-44	10- 1
1-19	1-38	3-16	3-35	7-44	8- 3	10-19	10-38
1-56	2-15	3-55	4-12	8-21	8-40	10-56	11-15

Springtij, den 15 en 29.

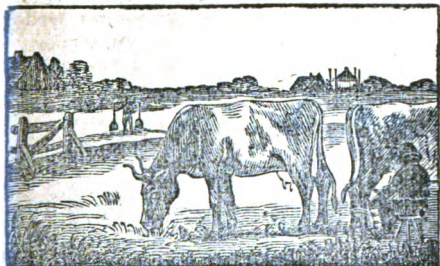
andere juist van de Maan afgekeerd. Daar nu de aarde in 24 uren om eene as draait, zijn gestadig andere plaatsen der aarde naar de Maan toegekeerd; die waterbergen, het hooge water veroorzakende, komen dus gestadig over andere plaatsen der aarde, en op dezelfde plaats heeft men twee malen in een etmaal hoog water, terwijl het lage water, telkens midden tusschen die tijden invalt.

Een soortgelijke eb en vloed wordt ook door de zon veroorzaakt, maar die is, wegens den grooteren

De aarde onsluit haar schoot nu weder,
 En Spruitjes komen, jong en teeder
 Te voorschijn op den malschen grond;
 Nu is het Lente's morgenstond.

Den 1, 2, 3 goed weer.

- 1 ma. Frankfort. mis 11-44
 2 din. Zijp, Vlierden ja. (3 Wijk ♣ 's m.
 3 wo. *Isr. Paasf.* Alkm. j Rosend. ♣ 0-43
 4 don. *Isr. Paaschf.* Voorsch. ke ♣ 1-36
 5 vrij. Amersf. ♣ Oorsch. ja. (V) 2-21
 6 zat. Thiel ♣ (4 Zw. ♣ Amersf. ♣ 3-0
 Joannes 20 v. 19. De ongelovigheid van Thomas.
 7 ma. (5 Pietersh ♣ 3-34
 8 ma. Amst., Buren ♣ Beverw. le. 4-3
 9 din. Heusden ja. (14 Zwartwaal ke. 4-28
 10 wo. Roosend., Woerd. b. (18 Lis ♣ 4-52
 11 don. Naard. ♣ (16 Hilv., Mondf. ♣ 5-15
 Nieuwe maan, Vrijdag, den 12, des nam. ten 1 u.
 m. warm, 13, 14, 15 helder, 16, 17, 18 zonneshijn
 12 vrij. Waalw. j. (17 Woerd. ♣ (N)'sa. on. v
 13 zat. Vels., Doesburg, Castric. ♣ 7-59
 Joannes 10 v. 11. Jezus is de goede herder.
 14 don. Elseric, Schag. ♣ Wijk ja. 9-15

Enkhuizen.

Amsterd.

Gouda.

Texel.

	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
1	2-34	2-54	4-31	4-51	8-59	9-19	11-34	11-54
2	3-15	3-37	5-12	5-34	9-40	10- 2	—	0-25
3	4- 1	4-28	5-58	6-25	10-26	10-53	0-37	1- 1
4	4-58	5-32	6-55	7-29	11-23	11-57	1-28	1-58
5	6-10	6-49	8- 7	8-46	—	0-35	2-32	3-10
6	7-26	8- 1	9-23	9-48	1-14	1-51	3-49	4-26
7	8-33	9- 1	10-30	10-58	2-26	2-58	5- 1	5-33
8	9-26	9-49	11-23	11-46	3-26	3-51	6- 1	6-26
9	10-10	10-31	—	0- 7	4-14	4-35	6-40	7-10
0	10-50	11- 9	0-28	0-47	4-56	5-15	7-31	7-50
1	11-26	11-45	1- 6	1-23	5-34	5-51	8- 9	8-26
2	—	0- 3	1-42	2- 0	6-10	6-28	8-45	—
3	0-22	0-40	2-19	2-37	6-47	7- 5	9- 2	—
4	0-58	1-17	2-55	3-14	7-23	7-42	9- 5	—

- 15 ma. Alkm. Groning., Elb. 10-29
- 16 din. Hoorn Weesp Heusd. ja. 11-49
- 17 wo. Wijk, Alkm. Geertrud. 's m. I
(17 Dordr. le. Rozend. Beek en Donk. ja
- 18 don. Naard., Zwol, Huiss. (D) 0.43
- Eerstekwartier, Vrijdag, den 19, des morg. ten 10 u
27 m. goed w., 20, 21, 22 helder, 23, 24, 25 betrek
- 19 vrij. Wijk (18 Klund.   1-37
- De Zon in den Sifer, den 20, des morg. ten
11 ure 26 min., op ten 6, onder ten 7 ure.
- 20 zat. Amsterd., Hasselt, Leerd. 2-22
Joannes 16 v. 16. Jezus gaat tot den Vader.
- 21 Zond. Jubel. Berg.-op-Zoom ja. 2-58
- 22 ma. Arnh. b. Kranenb b. Lith ja. 3-29
- 23 din. Mondf., Mepp., Terschell. 3-56
- 24 wo. Tex. sch. Monn., Grave 4-20
(24 Woerd., Tersch., (25 's Gravel., Ilp.
- Volle maan, Vrijdag, den 26, des morg. ten 11 ure
40 min. zonneshijn, 27, 28, 29, 30 goed weer.
- 25 don. Vast. H. Marc. Blokz. (Z) 4-44
(25 Delf, Ed., Naard., Abc. (30 Oudew. b.
- 26 vrij. Loosdr., Bensch. b. Barnev. 's a. op
- 27 zat. Alk. la. Leerd. (25 Leid. b. 8-24 m
Joann. 16 v. 5. Jezus verkondigt zijn vertrek aan de leerl.
- Zond. Cantate. Devent. ja. Wijk 9-31 m
a. Arnh., Franek., Medemb. 10-32
i. H. Cath. Hoorn, Amstelv. 11-29

	Bakhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
i.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
15	1-37	1-59	3-31	3-56	8- 2	8-24	10-37	10-59
16	2-20	2-43	4- 1	4-40	8-45	9- 8	11-20	11-43
17	3- 8	3-34	5- 5	5-31	9-33	9-59	—	0- 8
18	4- 4	4-38	6- 1	6-35	10-29	11- 3	0-34	1- 4
19	5-16	5-59	7-23	7-56	11-41	—	1-38	2-16
20	6-45	7-28	8-42	9-25	0-24	1-10	2-59	3-45
21	8-10	8-44	10- 7	10-41	1-53	2-35	4-18	5-10
22	9-14	9-41	11-13	11-38	3- 9	3-39	5-44	6-14
23	10- 5	10-27	—	0- 2	4- 6	4-30	6-41	7- 5
24	10-48	11- 8	0-24	0-45	4-52	5-13	7-27	7-45
25	11-26	11-45	1- 5	1-23	5-33	5-51	8- 8	8-26
6	—	0- 3	1-52	2- 0	6-10	6-28	8-45	9- 3
7	0-21	0-39	2-18	2-36	6-46	7- 3	9-21	9-39
	0-56	1-13	2-53	3-10	7-23	7-38	9-56	10-13
9	1-31	1-51	3-28	3-48	7-56	8-16	10-31	10-51
9	2- 9	2-27	4- 6	4-24	8-34	8-52	11- 9	11-27

Springtij, den 14 en 27.

afstand der Zon, minder sterk. Beide stroomen werken dus gelijktijdig en door elkander, zoodat de berekening der watergetijden veel ingewikkelder wordt dan het oppervlakkig zou schijnen. Wanneer Zon en Maan gelijktijdig vloed zouden veroorzaken, dan verenigen zich beider werkingen; de vloed komt dan natuurlijk op zijn hoogte en men heeft de zoogenaamde Springtijden, die altijd kort na de Nieuwe en Volle Maan plaats hebben. Zoo de Zon eb veroorzaken, op den tijd, wanneer de Maan vloed teweegbrengt,

B

dan

MEI, heeft 31 Dagen.

De Lieve Mei ziet alles bloeijen,
En doet het hart in vreugd ontgloeijen,
De dankbre mensch verheft zijn geest;
Natuur viert thans het Lentefeest.

Den 1, 2, 3 zonneshijn.

- 1 wo. H. Phil. en Jac. Hoorn, Genn. ☞ 's m. ☞
2 don. Naard. ☞ Goere, Hulst ☞ 0-17 ☞
3 vrij. † Viad. Gron. ☞ Amer. ke. (V) 0-59 ☞
Laatste kwartier, Zaturd., den 4, des morg. ten 11
ure 5 min. vocht, 5, 6, 7 regen, 8, 9, 10 droog.
4 zat. Groning. ke. Velsen, Leerd. ☞ 1-35 ☞
Joannes 16 v. 23. Den Vader bidden in zijnen naam.
5 Zond. Voc. 's Hage, Zwamm. k. ☞ 2-5 ☞
6 ma. † Dag Vast. Purm. ☞ Gorc. ☞ 2-31 ☞
(2 Soelm. ☞ (6 Nijkerk ☞ (7 Huiss., Elburg ☞
7 din. † Dag Vast. 's Hage ☞ Purm. ☞ 2-55 ☞
8 wo. † Dag Vast. H. Mich Purm. ☞ 3-18 ☞
9 don. Hemelv. Christf. Leid. ke. (N) 3-40 ☞
(7 Sneek ☞ (9 Joure, Bev. be. (12 Yssels. ke.
10 vrij. (6 Leid. ☞ Arnh. ☞ Amersf. ☞ 4-3 ☞
Nieuwe maan, Zat., den 11, des av. ten 11 u. 28 m.
zonneshijn, 12, 13, 14 helder, 15, 16, 17 verand.
11 zat. Zwol, Leerd. ☞ Franek. ☞ 's a. on. ☞
Joannes 15 v. 26. Jezus belooft den H. Geest.
12 Zond. Exaudi, Kamp., Vianen ke. 8-12 ☞
13 ma. Arnhem ☞ Utrecht, Maastr. ☞ 9-27 ☞
14 din. Elbur. ☞ (1 Ravest, vrijm. (D) 10-35 ☞

d.	Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.
1	2-48	3-8	4-45	5-5	9-13	9-33	11-48	—
2	3-30	3-54	5-27	5-51	9-55	10-19	0-8	0-30
3	4-19	4-48	6-16	6-45	10-44	11-13	0-54	1-19
4	5-20	5-54	7-17	7-51	11-45	—	1-48	2-20
5	6-31	7-8	8-28	9-5	0-19	0-56	2-54	3-31
6	7-44	8-16	9-41	10-13	1-33	2-9	4-8	4-44
7	8-45	9-11	10-42	11-8	2-40	3-10	5-16	5-45
8	9-35	9-59	11-32	11-56	3-36	4-0	6-11	6-35
9	10-19	10-40	—	0-16	4-24	4-44	6-59	7-19
10	11-1	11-20	0-37	0-58	5-5	5-26	7-40	8-1
11	11-41	—	1-17	1-38	5-45	6-6	8-20	"
12	0-1	0-22	1-58	2-19	6-26	6-47	9-1	"
13	0-43	1-2	2-40	1-59	7-8	7-27	9-43	"
14	1-25	1-48	3-22	3-45	7-50	8-13	10-25	"

- 15 wo. Nijmeg., Weesp, Zevenb. ☞ 11-34 ☞
 16 don. Utr. l. Dev., Arnh. ☞ (1 Ling. j. 's m. ☞
 (12 Amersf. ke. (15 Waalw. ja. ☞ (19 Bred. ke.
 17 vrij. *Isr. Pinkst.* (5 Outdorp ja. 0-23 ☞
 Eerste kwartier, Zat., den 18, des nam. ten 4 u. 12
 m. zannes., 19, 20, 21, 22 goed w., 23, 24, 25 bet.
 18 zat. *Vest. Isr. Pink.* (9 Zwol ☞ ☞ 1- 2 ☞
 Joannes 14 v. 23. De zending van den H. Geest.
 19 Zond. *Pinkst.* Scheven., Zandv. ke. 1-35 ☞
 20 ma. *Water.* Naard., Hilvers. ke. 2- 2 ☞

De Zon in de Overdagen, den 21, des morg.
 ten 11 ure 37 min., op ten 4, a niet ten 6 ure.

- 21 din. Groning., Duivel., Zweind. ☞ 2-26 ☞
 22 wo. *Wat.* Amst. lo. Gorc. ☞ (Z) 2-49 ☞
 23 don. Hoorn le. Tert. ja. Heenvl. ☞ 3-12 ☞
 24 vrij. *Wat.* Dordr lo. (22 Apping. ☞ 3-36 ☞
 25 zat. *Wat.* (26 Heenvlies, Isp ke. 4- 2 ☞
 Volle maan, Zondag, den 26, des morg. ten 0 ure
 27 min. goed weer, 27, 28, 29 hetz., 30, 31 regen.
 Mattheus 28 v. 18. Mij is alle magt gegeven.
 26 1 Zond. H. 3 Vuldigh Dordr. ja. 'sa. op →
 27 ma. (26 Water., Lexm., Oudvl ke. 9-21 →
 28 din. Bod., Bomm. ☞ (30 Hoogev. j. 10-13 →
 29 wo. Bodeg. b. Waalw. k. (12 Zw. ☞ 10-58 ☞
 30 don. H. *Scorpa* Wassen. ☞ (V) 11-35 ☞
 31 vrij. Hoge. ke (30 Schilleb. vlas. 's m. ☞

d.	Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
15	2-11	2-35	4- 8	4-32	8-36	9- 0	11-11	11-35
16	3- 0	3-26	4-57	5-23	9-25	9-51	12- 0	0- 0
17	3-54	4-26	5-51	6-23	10-19	10-51	0-26	0-54
18	5- 0	5-38	6-57	7-35	11-25	—	1-26	2- 0
19	6-20	7- 2	8-17	8-59	0- 3	0-45	2-38	3-20
20	7-43	8-17	9-40	10-14	1-27	2- 8	4- 2	4-43
21	8-48	9-15	10-45	11-18	2-43	3-13	5-17	5-48
22	9-40	10- 3	11-37	12- 0	3-40	4- 5	6-15	6-40
23	10-25	10-44	0- 0	0-22	4-28	4-50	7- 3	7-25
24	11- 3	11-22	0-41	1- 0	5- 9	5-28	7-44	8- 3
25	11-40	11-58	1-19	1-37	5-47	6- 5	8-22	8-40
26	—	0-17	1-54	2-14	6-23	6-42	8-58	9-17
27	0-35	0-52	2-22	2-49	7- 0	7-17	9-35	9-52
28	1-10	1-23	3- 7	3-25	7-35	7-53	10-10	10-28
29	1-47	2- 5	3-44	4- 2	8-12	8-30	10-47	11- 5
30	2-23	2-42	4-20	4-39	8-48	9- 7	11-23	11-42
31	3- 2	3-23	4-59	5-20	9-27	9-48	—	3- 2

Springtij, den 13 en 27.

dan zullen beider werkingen elkander bestrijden; men heeft dan de laagste vlooden of de zoogenaamde doode tijden, die altijd kort na de kwartiers Maanschijnen plaats hebben.

Het is natuurlijk dat de watergetijden, uit de betrekkelijke standen van Zon, Maan en Aarde berekend moeten worden, maar daarmee heeft men niet genoeg, want het water kan volstrekt niet onbelemmerd aan de werkingen van Zon en Maan gehoor geven. De samenhang der deelen waaruit het water

JUNIJ, heeft 30 Dagen.

Het grazend vee langs malsche weiden,
De bloemen, die haar geur verspreiden,
De velden met het rijpend graan,
o! Alles kondigt Zomer aan.

Den 1, 2 helder.

1 zat. Nijk., Harderw. (3 Opm. (30- 8 ☰
Lucas 14 v. 16. Van het groote Avondmaal.

2 2 Zond. Warm., Kuil., Buss. ke. 0-35 ☰

☾ Laatste kwartier, Maandag, den 3, des morg. ten 4
ure 6 min. vocht, 4, 5, 6 hetzelfde, 7, 8, 9 zoel.

3 ma. Dev. ke. Bunsch. (9 Beest (0-59 ✕

4 din. Briel, Lar. (12 Harling. ke. 1-22 ✕

5 wo. Delf, Oudew. (9 Medemb. ja. 1-43 ♃

6 don. Hard. le. Waalw. (Lithja. (N) 2- 5 ♃

7 vrij. Brouw. (Enkh. j. (2 Brouw. j. 2-29 ♃

8 zat. Willemst. (2 Lekkerk. ke. 2-57 ♃

Luc. 15 v. 1. Tollenaren en Zondaren komen tot Jezus.

9 3 Zond. Gonda (Worm. Reen. ke. 3-30 ♃

☾ Nieuwe maan, Maandag, den 10, des morg. ten 7 u.
39 m. denker, 11, 12, 13 warm, 14, 15 goed weer.

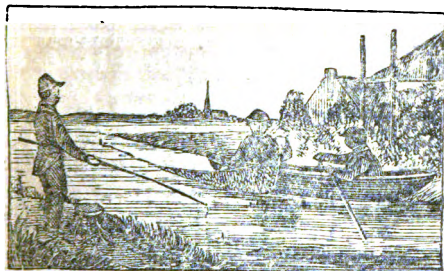
10 ma. Mondf., Niemansd. (Hard. b.'s a. on. II

11 din. Haastrecht ke. (Dintel. (D) 9-23 II

12 wo. H. Od. Arnh. le. (Rotterd. le. 10-19 ☿

H. Ant. (16 Puttersh., Wijk (11- 3 ☿

Medembl. (16 Rijnsb. ke. (11-38 ♁

	Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
d.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
1	3-45	4-8	5-42	6-5	10-10	10-33	0-29	0-45
2	4-35	5-2	6-32	6-59	11-0	11-27	1-8	1-35
3	5-34	6-10	7-31	8-7	11-59	—	2-2	2-34
4	6-45	7-21	8-42	9-18	0-35	1-10	3-10	3-45
5	7-56	8-28	9-53	10-25	1-45	2-21	4-21	4-56
6	8-57	9-24	10-54	11-21	2-53	3-22	5-28	5-57
7	9-49	10-13	11-46	—	3-49	4-14	6-24	6-49
8	10-37	11-0	0-10	0-34	4-38	5-2	7-13	7-37
9	11-22	11-45	0-57	1-19	5-25	5-47	8-0	8-22
10	—	0-7	1-42	2-4	6-10	6-32	8-45	9-7
11	0-31	0-53	2-28	2-50	6-56	7-18	9-31	9-53
12	1-15	1-38	3-12	3-35	7-40	8-3	10-15	10-38
13	2-2	2-25	3-59	4-22	8-27	8-50	11-2	11-25
14	2-49	3-14	4-46	5-11	9-14	9-39	11-49	—

- 15 zat. Mernk. ☞ (16 Midd. k. Beusek. p. 's m. Ω
 Eerste kwartier, Zondag, den 16, des av. ten 10 u.
 42 m. verand., 17, 18, 19, 20 vocht, 21, 22, 23 wind.
 Lucas 5 v. 11. De groote vischvangst van Petrus.
- 16 & Zond. Bank- en Dijk, Delft ke. 0-8 m
 17 ma. Schage ☞ (20 Heusd. ☞ 0-33 m
 18 din. Harlingen ☞ (20 Devent. le. 0-56 Ω
 19 wo. Hilv., Alph. ☞ Dirksl. ke. (Z) 1-19 Ω
 20 don. Vlijm., 's Gravel., Dirksl. ☞ 1-42 m

De Zon in den Kreeft, den 21, des av. ten
 6 ure 10 min., langste dag, beg. van den Zom,

- 21 vrij. (23 Vlaard., Bosch, Bosk. ke. 2-7 m
 22 zat. Vast. Vlaard. ☞ Middelb. ja. 2-35 →
 Mattheus 5 v. 20. De regtvaardigheid der Fariseen.
- 23 5 Zond. Wagening. ke. Rijnsburg ☞ 3-8 →
 Vollemaan, Maandag, den 24, des nam. ten 2 u. 30
 m. helder, 25, 26, 27 warm, 28, 29, 30 droogte.
- 24 ma. H. Jan Bapt. Heem. ke. Tex. j. 'sa. op →
 25 din. Domburg ☞ (22 Devent. 🐎 8-56 ☞
 26 wo. Ysselm. ☞ (30 Haarl., Schied. k. 9-36 ☞
 27 don. Zwol. le. (30 Zandp. ke. (V) 10-11 ☞
 28 vrij. Vastendag. Staven. ke. ☞ 10-39 ☞
 29 zat. H. Petr. en Paul. (30 Leids. k. 11-4 ☞
 Marcus 8 v. 1. Jezus spijst 4000 menschen.
- 30 6 Zond. H. Paul. ged. d. Naaldw. k. 11-27 X
 (30 Oost. en West. zoub., Rijnsterw., Berk. k.
 (30 Soeterw., Berkko., Sevenh. ke. Heemste ☞

d.	Eekhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
15	3 39	4- 7	5-36	6- 4	10- 4	10-32	0-14	0-39
16	4-37	5- 9	6-34	7- 6	11- 2	11-34	1- 7	1-37
17	5-45	6-25	7-42	8-22	—	0-10	2- 9	2-45
18	7- 3	7-39	9- 0	9-35	0-50	1-18	3-25	4- 3
19	8-15	8-44	10-12	10-41	2- 4	2-40	4-39	5-15
20	9-11	9-36	11- 8	11-33	3- 9	3-36	5-44	6-11
21	9-59	10-20	11-56	—	4- 1	4-24	6-36	6-59
22	10-41	11- 1	0-17	0-38	4-45	5- 6	7-20	7-41
23	11-19	11-38	0-58	1-16	5-26	5-44	8- 1	8-19
24	11-56	—	1-35	1-53	6- 3	6-21	8-38	8-56
25	0-15	0-33	2-12	2-30	6-40	6-58	9-15	9-33
26	0-50	1- 7	2-47	3- 4	7-15	7-32	9-50	10- 7
27	1-25	1-43	3-22	3-40	7-50	8- 8	10-25	10-43
28	2- 0	2-18	3-57	4-15	8-25	8-43	11- 0	11-18
29	2-36	2-54	4-33	4-51	9- 1	9-19	11-36	11-54
30	3-13	3-33	5-10	5-30	9-38	9-58	—	0-13

Springtij, den 11 en 26.

is zamengesteld, het strijken langs de kusten, het stroomen door enge ruimten tusschen landen of eilanden, veroorzaken belemmeringen wier invloed alleen uit waarnemingen kan worden afgeleid. Zoo moet men, de watergetijden voor eene bepaalde plaats wilstende berekenen, den tijd kennen waarop het daar, bij Nieuwe en Volle Maan hoogwater is, en die tijden laten zich alleen door waarnemingen bepalen op de plaats zelve volbragt.

Op vele zeeplaatsen van ons land, zijn die waarnemingen reeds voor langen tijd geschied en voor

JULIJ, heeft 31 Dagen.

De landman op zijn gouden akker,
Zingt vrolijk en verzamelt wakker,
De volle schoven naar de schuur,
En looft den Schepper der Natuur.

Den 1 mooi weer.

- 1 ma. Purmer. le. Breda Held. ke. 11-48
 Laatste kwartier, Dingsdag, den 2, des nam. ten 6
 ure 18 min. vocht, 3, 4, 5 regen, 6, 7, 8 bestendig.
- 2 din. *Mariavisit* Purm., Loosdr. 's m.
 3 wo. Utr. lo. Haarl. le. Giess (N) 0-9
 4 don. Maasl., Delfg., Ridderk. ke. 0-32
 5 vrij. Schied. ka. Briel. lo. Utr. vrij. 0-56
 6 zat. Gorc. (2 Laár. ke. Veen 1-25
 Mattheus 7 v. 15. Van de valsche Profeten.
- 7 7 Zond. Schied. Woerd., Katw. k. 2-1
 8 ma. Utr., Briel, Alph. ke. Zijp ja. 2-46
 Nieuwe maan, Dingsd., den 9, des nam. ten 2 u. 47
 m. wind, 10, 11, 12 hetzelfde, 13, 14, 15 warm.
- 9 din. Leid. ka. Geertr. (2 Strijen 's a. on
 10 wo. Leid. (3 Leeuw. (D) 8-56
 11 don. Soelm. (4 Schoonh. ka. 9-36
 12 vrij. (7 Abele, Noord., Terv. ke. 10-10
 13 zat. (8 Arnh. b. (14 Vliss., Saarl. k 10-37
 Lucas 16 v. 1. De onregtvaardige Rentmeester.
- 14 3 Zond. H Bon. Waalw. Reisw. k. 11-2

Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.		
sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	
1	3-55	4-18	5-52	6-15	10-20	10-43	0-33	0-55
2	4-45	5-15	6-42	7-12	11-10	11-4	1-18	1-45
3	5-47	6-25	7-44	8-22	—	0-12	2-15	2-47
4	7-3	7-42	9-0	9-39	0-50	1-28	3-25	4-3
5	8-18	8-51	10-15	10-48	2-7	2-43	4-42	5-18
6	9-22	9-50	11-19	11-47	3-16	3-47	5-51	6-22
7	10-17	10-43	—	0-14	4-15	4-42	6-50	7-17
8	11-8	11-32	0-40	1-5	5-8	5-33	7-43	8-8
9	11-56	—	1-29	1-53	5-57	6-21	8-32	8-56
0	0-20	0-41	2-17	2-40	6-45	7-8	9-20	9-43
1	1-4	1-27	3-1	3-24	7-29	7-52	10-4	10-27
2	1-40	2-11	3-46	4-8	8-14	8-36	10-49	11-11
3	2-32	2-55	4-29	4-52	8-57	9-20	11-32	11-55
4	3-18	3-41	5-15	5-38	9-43	10-6	—	r

- 15 ma. *Apost. scheid.* Leid. le. Gron. ☞ 11-25 ☞
 Eerste kwartier, Dingsd., den 16, des morg. ten 7 u.
 1 m. donker, 17, 18, 19, 20 regen, 21, 22, 23 bet.
 16 din. (14 Zwijnd. ☞ Yselm. ke. (Z) 11-48 ☞
 17 wo. Appinged. ☞ (14 Vollenh. ja. 's m. m
 18 don. (14 Reijerk. ke. (15 Breuk. ke. 0-13 m
 19 vrij. Woensd. beginn. (21 Vugt ke. 0-39 m
 20 zat. H. *Marg.* (21 Geertruidb. ke. 1-10 ➔
 Lucas 19 v. 41. Jezus woent over Jeruzalem.
 21 9 Zond. Maasl., Geervl. k. Klund. ☞ 1-46 ➔
 22 ma. H. *Mar. Mag.* Wijk k. Arnh. b. 2 29 ☞

De Zon in den Leeuw, den 23, des morg. ten
 7 ure 4 min., op ten 4, onder ten 8 ure.

- 23 din. Devent. ja. (25 Huigend. ke. 3-17 ☞
 Volle maan, Woensd., den 24, des morg. ten 5 u. 43
 m. zennos., 25, 26, 27 warm, 28, 29, 30, 31 matig.
 24 wo. Vast. Fran. k. Zevenh. ☞ (V)'sa. op ☞
 25 don. H. Jac. Alblas ☞ Hoogev. j. 798-43 ☞
 26 vrij. H. *Ann.* Hoorn le. Hoogev. ke. 9-10 ☞
 27 zat. Kampen le. (28 Schipluiden ke. 9-33 ☞
 Lucas 18 v. 9. Een Fariseer en een Tollenaar bidden.
 28 10 Zond. Voorschot. ☞ Gouda ke. 9-55 ☞
 29 ma. H. *Mart.* Hoorn ☞ (28 Ket. k. 10-15 ☞
 30 din. Ravestein. vrijm. Grol ☞ 10-36 ☞
 31 wo. H. *Ig.* Hoorn ☞ Beems. k. ☞ (N) 10-59 ☞
 28 Delfshaven, Bergsenboek, Benthuizen ke.
 Nieuwv. ke. 30 Beemet, bidd. 31 Zwolke.

Emkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.		
sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	
5	4-8	4-35	6-5	6-32	10-33	11-0	0-41	1-8
6	5-5	5-40	7-2	7-37	11-30	—	1-35	2-5
7	6-16	6-55	8-13	8-52	0-5	0-41	2-40	3-16
8	7-33	8-7	9-30	10-4	1-20	1-58	3-55	4-33
9	8-39	9-7	10-36	11-4	2-32	3-4	5-7	5-39
0	9-32	9-56	11-29	11-53	3-32	3-57	6-7	6-32
1	10-18	10-39	—	0-15	4-21	4-43	6-56	7-18
2	10-59	11-18	0-36	0-56	5-4	5-24	7-39	7-59
3	11-36	11-54	1-15	1-33	5-43	6-1	8-18	8-36
4	—	0-12	1-51	2-9	6-19	6-37	8-54	9-12
5	0-30	0-46	2-27	2-43	6-55	7-11	9-30	9-46
6	1-2	1-19	2-59	3-16	7-27	7-44	10-2	10-19
7	1-35	1-52	3-32	3-49	8-0	8-17	10-35	10-52
8	2-9	2-26	4-6	4-23	8-34	8-51	11-9	11-26
9	2-43	3-2	4-40	4-59	9-18	9-27	11-43	—
0	3-22	3-42	5-19	5-39	9-47	10-7	0-2	0-22
1	4-6	4-32	6-3	6-29	10-31	10-57	0-42	1-6

Springtij, den 11 en 25.

ommige zijn die in het jaar 1835, op hoog gezag, door zee-officiëren, onder het bestuur van Professor Doll herhaald; waardoor eene belangrijke verbetering in de vooruit berekende watergetijden voor eenige plaatsen is mogelijk geworden. In dezen Almanak zijn de watergetijden met al die juistheid berekend, welke voor het gebruik noodzakelijk is en daarbij zijn de uitkomsten der bovengemelde jongste waarnemingen aangewend. De watergetijden hebben daarvoor, in dezen Almanak, eenige veranderingen

AGUSTUS, heeft 31 Dagen.

Dit tuin en veld, van struik en boomen
Ziet men de rijkste vruchten komen
Tot voorraad in den wintertijd;
Gods zegen loont des landmans vlijt.

Laatste kwartier, Donderd., den 1, des morg. ten
u. 36 m. onweer, 2, 3, 4 onstuimig, 5, 6 matig

1 don. H. *Petrus band.* Beemster ♣ 11-25 ♣

2 vrij. (4 Huiss., Loosd., Breukelv. k. 11-57 ♣

3 zat. H. *Sterf. vind.* Nijk. ♣ (4 Slied. k.'s m. II
Marcus 7 v. 31. Jezus geneest een' Doofstommen.

4 11 Zond. H. *Dom.* Nieuwerkerk ke. 0-35 ♣

5 ma. Utr. ♣ Zuidl., Beck en Donk ja. 1-25 ♣

6 din. *Trans. Christi.* Beverwijk lo. 2-26 ♣

Nieuwe maan, Woensd., den 7, des av. ten 9 u. 53 m

Zon-Eclips, 8, 9, 10 mooi weer, 11, 12, 13 wind

7 wo. N. Waddik. ♣ Hoorn k. (D) ♣ 'sa. on. ♣

8 don. Rot. lo. Domb. ♣ (4 Steenb. ja. 8- 6 ♣

9 vrij. Vast. Tex. volm. Rotterd. lo. 8-37 ♣

10 zat. H. *Lamr.* (11 Linsch., Kouk. k. 9- 3 ♣

Lucas 10 v. 23. Van den Leviet en den Samaritaan.

11 12 Zond. Rott., Beverw., Loends k. 9-28 ♣

12 ma. Gron. ♣ Arnh. b. Bolsw. ♣ b. (Z) 9-52 ♣

13 din. Elb. ke. (14 App., Beverw. ♣ 10-16 ♣

Eerste kwartier, Woensd., den 14, des nam. ten 6
u. 6 m. wind, 15, 16, 17, 18 onst., 19, 20, 21 goed w.

14 wo. Vast. 's Hage ka, Rotterd. le. 10-42 ♣

d.	Enkhuzen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
1	5-3	5-38	7-c	7-35	11-28	—	1-32	2-3
2	6-17	7-1	8-14	8-58	0-3	0-42	2-38	3-17
3	7-43	8-24	9-40	10-21	1-26	2-8	4-1	4-43
4	9-0	9-32	10-57	11-29	2-49	3-25	5-24	6-0
5	10-1	10-29	11-58	—	3-57	4-26	6-32	7-1
6	10-56	11-20	c-26	0-53	4-54	5-21	7-29	7-56
7	11-44	—	1-17	1-41	5-45	6-9	8-20	8-44
8	0-7	0-30	2-4	2-27	6-32	6-55	9-7	9-30
9	0-50	1-11	2-47	3-8	7-15	7-36	9-10	10-11
10	1-31	1-52	3-28	3-49	7-56	8-17	10-31	10-52
11	2-12	2-32	4-9	4-29	8-37	8-57	11-12	11-32
12	2-53	3-14	4-50	5-11	9-18	9-39	11-53	—
13	3-36	4-0	5-33	5-57	10-1	10-22	0-14	0-36
14	4-27	4-57	6-24	6-54	10-52	—	—	—

15 den. Maria Hemelv. Heusden 11-12 m
16 vrij. Dokk., Sneek ja. (18 Gorc. ke. 11-47 +
(4 Roelew. ke. (11 Utr. le. Leeuw. & Nederh. k.

17 zat. Monst. ke. Monnikkend. lo. ke. 's m. +
Lucas 17 v. 11. Jezus geneest 10 Melaatschen.

18 13 Zond. Voorb., Vreel., 's Grav. k. 0-27 y

19 ma. Hertjod. Waddel. en. Haarl. & 1-13 y

20 din. H. Bern. Lis, Amersf. & (V) 2-6 y

21 wo. Goud. ka. Alkm., Soeterm. k. 3-5 z

Volle maan, Dond., den 22, des av. ten 9 u. 31 m.
mooi weer, 23, 24, 25, 26, hetzelfde, 27, 28, 29 reg.

22 don. Ass. & (18 Zuidl., Heemsk. k. 'sa. op z

De Zon in de Maagd, den 22, des nam. ten
1 ure 34 min., op ten 5, onder ten 7 ure.

23 vrij. Vast. (25 Poeldijk, Bodeg. ke. 7-38 X

24 zat. H. Bartholem. Ouddorp ke. 8-0 X

Mattheus 6 v. 24. Niemand kan twee Heeren dienen.

25 14 Zond. H. Lud. Voorschot. ke. & 8-21 X

26 ma. Amst., Muid., Lexm. & Hilv. k. 8-42 v

27 din. Terg. j. Bomm. k. (25 Rijk k. (N) 9-4 v

28 wo. H. Aug. Zevenb., Loen. & 9-28 y

29 don. H. Joan Ont. Dev. le. Abcou & 9-57 y

Laatste kwartier, Vrijdag, den 30, des nam. ten 2
ure 37 min. onstuimig, 31 wind.

30 vrij. Amstelv. & Harl. l. (25 Vels. k. 10-31 y

31 zat. Naard. & (25 Nootd., Oestg. k. 11-15 II

(25 Will., Purmerl., Stompw., Rijkr., Zier. k.

d.	Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
15	5-30	6-9	7-27	8-6	11-55	—	1-57	2-30
16	6-49	7-26	8-46	9-23	0-34	1-14	3-9	3-49
17	8-2	8-34	9-59	10-31	1-51	2-27	4-25	5-2
18	9-4	9-30	11-1	11-27	2-59	3-29	5-34	6-4
19	9-54	10-16	11-51	—	3-55	4-19	6-30	6-54
20	10-35	10-56	0-13	0-32	4-41	5-0	7-16	7-35
21	11-14	11-32	0-53	1-11	5-21	5-39	7-56	8-11
22	11-49	—	1-29	2-46	5-55	6-14	8-32	8-49
23	0-6	0-23	2-3	2-30	6-31	6-48	9-6	9-23
24	0-39	0-54	2-36	2-51	7-4	7-19	9-39	9-54
25	1-0	1-26	3-7	3-23	7-35	7-51	10-10	10-26
26	1-43	2-0	3-40	3-57	8-8	8-25	10-43	11-0
27	2-17	2-35	4-14	4-32	8-42	9-0	11-17	11-35
28	2-54	3-15	4-51	5-12	9-19	9-40	11-54	—
29	3-37	4-3	5-34	6-0	10-2	10-28	0-15	0-37
30	4-32	5-5	6-29	7-2	10-37	11-30	1-3	1-32
31	5-45	6-30	7-42	8-27	—	0-10	2-5	2-45

Springtij, den 9 en 24.

lergaan, maar die veranderingen mogen veilig als wezenlijke verbeteringen beschouwd worden.

Deze tafel bevat de tijden van het hooge water, voor Enkhuizen, Amsterdam, Gouda en Texel voor het Schild en de koopvaarders Rhede. Elk van deze plaatsen beslaat in de tafel twee kolommen, de eerste kolom bevat de tijden van het hooge water des morgens, en de tweede kolom de tijden van het hooge water nadenmiddag. Dus zal het bij voorbeeld, volgens de tafel, op den 14 Januarij 1850, te Enk-

De vae kleur der oude blad'ren
 Bewijst dat ras hun eind' zal nad'ren,
 Zij kwijnen, sterven, vallen af,
 Want al wat leeft wordt rijp voor 't graf.

Den 1, 2, 3, 4, 5 zonneshijn.

Luc. 7 v. 11. De jongeling van Naim van den dood opgewekt.

- 1 15 Zond. Abc., Aalsm., Ipend. ke. 's m. II
 2 ma. Alkm. & Amst. lo. Nijmeg. ke. 0-9 2B
 3 din. Heilo, Oesd. & Kamp. b. Amst. l. 1-14 2B
 4 wo. Alph., Limm. & Waalw. j. (D) 2-29 2B
 5 don. Delft ka. Zwolle. (1 Heilo ke. 3-51 2B)

☾ Nieuwe maan, Vrijdag, den 6, des morg. ten 5 u. 48
 m. vocht, 7, 8, 9 betrokken, 10, 11, 12 hetzelfde.

- 6 vrij. Schoonrew. & Delft zaatm. 's a. on. 11
 7 zat. *Irs. N. Jaar.* Nijmegen 7-27 11

Lucas 14 v. 1. Jezus geneest een waterzuchtigen.

- 8 16 Zond. *Maria Geboort.* *Irs. N. J.* 7-52 2
 9 ma. Arnh. b. Work. ja. (8 Loen. k. (Z) 8-17 2
 10 din. Tert. ja. Nunsp. ke. (8 Amst. ke. 8-43 11
 11 wo. H. *Nic. van Tol.* Roosend. ja. 9-12 11
 12 don. Valk. & Terv. ja. (8 Somersd. j. 9-45 11

☾ Eerste kwartier, Vrijdag, den 13, des morg. ten 8
 40 m. verand., 14, 15, 16, 17 goed w., 18, 19, 20 zo

- 13 vrij. Valkenb. & (8 Binnenb. ke. 10-23 11
 14 zat. † Verh. (15 Pijnac., Nieuk. ke. 11- 8
 (15 Aldev., Maarsev, k. (26 O. en Z. Beijerl

d.	Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.
1	7-18	8-3	9-15	10-0	0-55	1-43	3-30	4-18
2	8-43	9-18	10-40	11-15	2-28	3-8	5-3	5-43
3	9-48	10-17	11-45	—	3-43	4-13	6-18	6-48
4	10-42	11-6	0-14	0-39	4-42	5-7	7-17	7-42
5	11-29	11-51	1-3	1-26	5-31	5-54	8-6	8-39
6	—	0-12	1-48	2-9	6-16	6-37	8-51	9-12
7	0-32	0-51	2-29	2-48	6-57	7-16	9-32	9-51
8	1-10	1-28	3-7	3-25	7-35	7-53	10-10	10-28
9	1-48	2-7	3-45	4-4	8-13	8-32	10-48	11-7
10	2-26	2-46	4-23	4-43	8-51	9-11	11-26	11-46
11	3-7	3-29	5-4	5-26	9-32	9-54	—	0-7
12	3-54	4-20	5-51	6-17	10-19	10-45	0-29	0-44
13	4-51	5-23	6-48	7-10	11-16	11-48	1-20	—
14	6-1	6-40	7-58	8-37	—	0-26	2-28	—

Mattheus 22 v. 35. Van het grootste Gebod.

15 Zond. Utr. le. Hondslaarsd. ke. 11-59

16 ma. *Irs. Verz. dag.* Waarder ke. 's m.

17 din. H. Lamb. Tex. sch. la. (V) 0-55

18 wo. Quat Leerd. (17 Elburg 1-56

19 don. Appinged. (17 Meppel 3- 0

20 vrij. Quat. (22 Bloem., 'sGravez. k. 4- 6

 Volle maan, Zat., den 21, des nam. ten 1 u. 0 m.
betrokken, 22, 23, 24 onstuimig, 25, 26, 27 wind.

21 zat. Quat. H. Matth. *Irs. Loofh.* 's a. op

Mattheus 9 v. 1. Jezus geneest een' Lammen.

22 Zond. *Irs. L. F.* Amsterv. ke. 6-47

(22 Cast., Oudend., Onderk. ke. Waardenb.

De Zon in den Weegschaal, den 23. des morg.

ten 13 ur. 12 min., gelijkh. van dag en nacht.

23 ma. Leid. le. Edam ke. Utrecht (N) 7- 9

24 din. Heusd. Tersch. Veen 7-52

25 wo. Brakel, Arnh. Groning. ke. 7-59

26 don. Joure ke. Elst Thiel 8-32

27 vrij. Buren, Joure (22 Leeuw. 9-11

 Laatste kwartier, Zaterdag, den 28, des av. ten 10
ure 12 min. stil weer, 29, 30 hetzelfde.

28 zat. *Irs. Loofh.* Gorinch., Zwol 10- 0

Mattheus 22 v. 1. De Gast zonder Bruiloftskleed.

29 Zond. H. Mich. *Irs. V. D. W.* 11- 0

(29 Abl., Leerd., Oudew. ke. Soelm. Ling.

30 ma. H. Hier. Purm. le. Kamp. 's m.

d.	Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	l. m.	u. m.	l. m.	u. m.	l. m.	u. m.	l. m.	u. m.
15	7-20	7-57	9-17	9-54	1-5	1-45	3-40	4-20
16	8-29	8-58	10-26	10-55	2-22	2-54	4-57	5-29
17	9-24	9-47	11-21	11-44	3-23	3-49	5-58	6-24
18	10-9	10-29	—	0-6	4-12	3-34	6-47	7-9
19	10-48	11-6	0-26	0-45	4-54	5-13	7-29	7-48
20	11-23	11-40	1-3	1-0	5-31	5-48	8-6	8-23
21	11-57	—	1-37	1-54	6-5	6-22	8-40	8-57
22	0-14	0-30	2-1	2-27	6-39	6-55	9-14	9-30
23	0-46	1-2	2-43	2-59	7-11	7-26	9-46	10-2
24	1-19	1-37	3-10	3-34	7-44	8-2	10-19	10-37
25	1-55	2-14	3-52	4-11	8-20	8-39	10-55	11-14
26	2-34	2-56	4-31	4-53	8-59	9-21	11-34	11-56
27	3-19	3-45	5-16	5-42	9-44	10-10	—	0-19
28	4-15	4-48	6-12	6-45	10-40	11-13	0-45	1-15
29	5-27	6-13	7-24	8-10	11-52	—	1-48	2-27
30	7-2	7-47	8-59	9-44	0-38	1-27	3-13	4-2

Springtij, den 7 en 23.

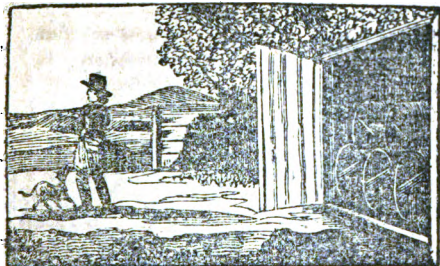
huizen hoogwater zijn, des morgens ten 3 ure 28 minuten en des namiddags ten 3 ure 49 minuten. Somtjds wordt het maar eenmaal hoogwater in een etmaal, hetzij voor- of namiddag, en dan wordt zulks in de tafel aangewezen door eene streep; dus zal het bij voorbeeld op den 22 Februarij te Enkhuizen hoogwater zijn, des morgens ten 11 ure 47 minuten en des namiddags niet, omdat het eerste hoogwater na 11 ure 47 minuten des morgens, niet komt voor 0 ure 6 minuten na middernacht, dat is, op den 23 Februarij, ten 0 ure 25 minuten des morgens.

OCTOBER, heeft 31 Dagen.

Het najaar heerscht, de stormen woeden,
Zoo treffen ons vaak tegenspoeden,
Gelukkig, die ze heeft verbeid
Met kracht uit 's levens lentetijd.

Den 1, 2, 3, 4 goed weer.

- 1 din. H. Bavo. Thiel & Elsp. ke. Ω 0-9 Ω
2 wo. Alphen b. scha. Beverw. le. (D) 1-26 Ω
3 don. Leiden ontz. Waalwijk ja. Ω 2-46 Ω
4 vrij. Kuilb. Ω (2 Papenk. k. (3 Goerej. 4-7 Ω
 Nieuwe maan, Zat., den 5, des nam. ten 3 u. 15 m.
warm, 6, 7, 8, 9, helder, 10, 11, 12, betrokken.
5 zat. Gorc. j. Kuil. Ω (6 Wass. ke. 's a on. Ω
Joannes 4 v. 46. De Koninklijke Hoveling te Capharnaum.
6 20 Zond. Lis, Vian., Blavic. ke. (Z) 6-15 Ω
7 ma. Groning. Ω Joure Ω (8 Wass. Ω 6-41 Ω
8 din. Akk. ontz. Tex. Ω sch. Rijpk. 7-9 Ω
9 wo. 's Hage ka. Dordr. le. Weesp Ω 7-40 Ω
10 don. Schag. Ω Dordr. le. (8 Dev. Ω 8-17 Ω
11 vrij. Leerd., Vian. Ω (8 Oudew. Ω 9-0 Ω
12 zat. Boer. zat. Dev. Ω (9 Munn. Ω 9-49 Ω
 Eerste kwartier, Zondag, den 13, des morg. ten 2 u.
49 m. vocht, 14, 15, 16 hetz., 17, 18, 19, 20 betrokken.
Matthous 18 v. 23. Van den boozen Knecht.
13 21 Zond. Amersf. ja. Wensv. ke. 10-44 Ω
14 ma. Joure, Purm., Arnh. Ω (V) 11-44 Ω

d.	Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.
1	8-28	9-3	10-25	11-0	2-12	2-53	4-47	5-28
2	9-33	10-1	11-30	11-58	3-28	3-58	6-3	6-33
3	10-25	10-48	—	0-22	4-26	4-50	7-1	7-25
4	11-10	11-30	0-45	1-7	5-13	5-35	7-48	8-10
5	11-50	—	1-27	1-47	5-55	6-15	8-30	8-50
6	0-10	0-29	2-7	2-26	6-35	6-54	9-10	9-29
7	0-47	1-4	2-44	3-1	7-12	7-29	9-47	10-1
8	1-23	1-42	3-20	3-39	7-48	8-7	10-23	11-1
9	2-2	2-21	3-59	4-18	8-27	8-46	11-2	
10	2-41	3-2	4-38	4-19	9-6	9-27	11-41	
11	3-24	3-49	5-21	5-46	9-49	10-14	0-2	
12	4-15	4-44	6-12	6-41	10-40	11-9	0-49	
13	5-16	5-52	7-13	7-49	11-41	—	1-44	
14	6-29	7-8	8-26	9-3	0-17	0-54	2-52	

- 15 din. Schiedam ka. Weesp 18 's m.
 16 wo. Doesb., Zw., Vian. Purm. 0-46
 17 don. Alkm., Heusden Arnhem 1-51
 18 vrij. H. Luc. Alkm. va. 's Gravel. 2-59
 19 zat. Utr. Mondf. (18 Amersf. 4-7

Mattheus 22 v. 15. De Cijnspenning te betalen.

- 20 22 Zond. Haarl., Thiel, Dev. (N) 5-16

 Volle maan, Maandag, den 21, des morg. ten 3 u. 30 m. buijig, 22, 23, 24 mist, 25, 26, 27 vochtig.

- 21 ma. H. Urs. Kuilb. Woerd. 's a. op
 22 din. Haarl. le. Purm. va. Rotterd. 6-2

De Zon in den Schorpioen; den 23, des av. ten 6 ure 24 min., op ten 7, onder ten 5 ure.

- 23 wo. Woerd., Vian. Munn. var. 6-32
 24 don. Delf, Goud., Haarl., Alkm. 7-9
 (22 Zw. Harlin. be. (24 Woerd. k. Naard.
 25 vrij. Schied., Blokz., Groning. 7-56
 26 zat. Vast. Leid., Vlaard., Utr. 8-52

Mattheus 9 v. 18. Het Dochtertje is niet dood, maar slaapt.

- 27 23 Zond. Haarl. zu. Reen. k. Nijp. b. 9-58
 (28 Haarl. va. b. zui. Arnh., 's Hag., Joure

 Laatste kwartier, Maandag, den 28, des morg. ten 6 ure 19 min. buijig, 29, 30, 31 hetzelfde.

- 28 ma. H. Sim. en Juk. Amst. be. 11-11
 29 din. Hilvers., Sneek. Terg. (D) 's m.
 30 wo. Lith j. Laar., Wijk, Schoonh. 0-28
 31 don. Yact. Alkm., Edam, Goud. 1-48

	Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
d.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
15	7-44	8-17	9-41	10-14	1-33	2-9	4-8	4-44
16	8-45	9-12	10-42	11-9	2-42	3-10	5-17	5-45
17	9-35	9-57	11-32	11-54	3-37	4-0	6-12	6-35
18	10-17	10-36	—	0-14	4-22	4-42	6-57	7-17
19	10-54	11-13	0-33	0-51	5-1	5-19	7-36	7-54
20	11-29	11-48	1-10	1-26	5-38	5-54	8-13	8-29
21	—	0-5	1-45	2-2	6-13	6-30	8-48	9-5
22	0-24	0-42	2-21	2-39	6-49	7-7	9-24	9-42
23	1-0	1-18	2-57	3-15	7-25	7-43	10-0	10-18
24	1-38	2-0	3-35	3-57	8-3	9-25	10-38	11-0
25	2-21	2-44	4-18	4-41	8-46	9-9	11-21	11-44
26	3-8	3-34	5-5	5-31	9-33	9-59	—	0-8
27	4-4	4-37	6-1	6-34	10-29	11-2	0-34	1-4
28	5-15	5-59	7-12	7-56	11-45	—	1-37	2-15
29	6-44	7-27	8-41	9-24	0-24	1-9	2-59	3-44
30	8-8	8-43	10-5	10-40	1-51	2-33	4-27	5-8
31	9-13	9-39	11-10	11-36	3-8	3-38	5-43	6-18

Springtij, den 7 en 22.

Om eindelijk deze tafel voor de schippers van een nog meer uitgebreid nut te doen zijn, zullen wij hier nog bijvoegen eene lijst van plaatsen, met aanwijzing hoe vele uren en minuten het, naar de jongste waarnemingen op elk van dezelve, later hoogwater is, dan te Enkhuizen, als te

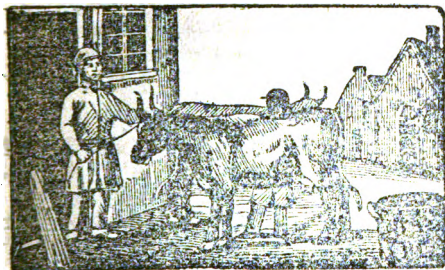
Antwerpen	6 uren	0 minuten
Arnhem	1 "	30 "
Bergen-op-Zoom	3 "	45 "
Breusershaven	2 "	6 "

NOVEMBER, heeft 30 Dagen.

November wijst op kuip en tonnen,
 Nu dapper vleesch en spek gewonnen,
 Zoo is de voorraad regt compleet.
 Wel hem, die 't danken niet vergeet.

Den 1, 2, 3 winderig.

- 1 vrij. Allerb. Utr. verv. Gorc. ☞ toon 3- 7 ☞
 2 zat. Allerz. Wagen. le. Utr. ☞ (Z) 4-25 ☞
 Matthuus 8 v. 23. Jezus stilt de storm op Zee.
 3 34 Zond. Arnh. le. (2 Vollenhov. ja. 5-43 ☞
 Nieuwe maan, Maand., den 4, des morg. ten 3 u. 0
 m. helder, 5, 6, 7 zonneshijn, 8, 9, 10 fris weer.
 4 ma. Alkm., Arnh. ☞ Joure ☞ sch.'sa. on. m
 5 din. Amstelv., Breda, Terg., Schag. b. 5-36 m
 6 wo. Emmerik ☞ (5 Dintel. ☞ ☞ 6-11 ☞
 7 don. H. VV. Alkm. ☞ Hoorn la. 6-51 ☞
 8 vrij. Hoorn ☞ Schied. var. Bosch ☞ 7-38 ☞
 9 zat. Vels. ☞ Heusd. ☞ b. (8 Enkh. b. 8-31 ☞
 Matthuus 13 v. 23. Het onkruid tusschen de Tarwe.
 10 35 Zond. Bergen-op-Zoom huid. 9-29 ☞
 Kerste kwartier, Maand., den 11, des av. ten 11 u.
 34 m. donker, 12, 13, 14, 15 betrokk., 16, 17, 18 wind.
 11 ma. F. Hart. Zw. l. Hoorn ☞ (V) ☞ 10-31 ☞
 12 din. Tex. ☞ la. Klund. ☞ ☞ (7 Lis ☞ 11-35 ☞
 13 wo. Rott. Je. Alk. ☞ Helm. ☞ ☞ var. 's m. X
 14 don. Ed., Lis ☞ Alkm. ☞ (8 Grolja. 0-41 X

d.	Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.
1	10-4	10-26	—	0-1	4-4	4-29	6-39	7-4
2	10-48	11-8	0-23	0-45	4-51	5-13	7-26	7-48
3	11-27	11-46	1-5	1-24	5-33	5-52	8-8	8-17
4	—	0-5	1-43	2-2	6-11	6-30	8-46	9-3
5	0-24	0-43	1-21	1-40	6-49	7-8	9-24	9-48
6	1-1	1-19	2-58	3-16	7-26	7-44	10-1	10-19
7	1-36	1-59	3-35	3-56	8-3	8-24	10-38	10-59
8	2-17	2-37	4-14	4-34	8-42	9-2	11-17	11-37
9	2-58	3-20	4-55	5-17	9-23	9-45	11-58	—
10	3-43	4-7	5-40	6-4	10-8	10-22	0-20	0-43
11	4-33	5-3	6-35	7-0	10-58	11-28	1-7	1-33
12	5-35	6-10	7-32	8-7	12-0	0-0	2-3	2-35
13	6-46	7-22	8-43	9-19	0-35	1-11	3-10	3-48
14	7-55	8-26	9-52	10-22	1-47	2-20	3-22	4-38

- 15 vrij. Bosch, Rosend. ♄ Waalw. ja. 1-48
 (1 Oosterl., Hoogev. k. (5 Medemb. ♄ Vlierd. f
 (7 Rees ♄ ♄ (8 Rozendaal ♄ (10 Schoorl
 16 zat. (4 Haarlem var. Dokkum ja. 2-57 ♄
 Mattheus 13 v. 31. Van het Mostaardzaad.
 17 26 Zond. Sparnd. k. (7 Goud. ♄ (N) 4- 8 ♄
 18 ma. Purm., Joure ♄ Gorc. Huijss. ♄ 5-21 ♄
 Volle maan, Dingsd., den 19, des nam. ten 4 u. 5
 m. vocht, 20, 21, 22 hetzelfde, 23, 24, 25 buijgt
 19 din. H. Elis. Gorc. be. (7 Uitg. be. 's a. op ♄
 20 wo. Alkm. ♄ Purm. ♄ (21 Lis ♄ 5- 5 II
 21 don. Maria Pres. Utrecht dankd. 5-49 II

De Zon in den Schutter, den 22, des nam. ten
 3 ure 1 min., op ten 8, onder ten 4 ure.

- 22 vrij. Bosch, Rosend. ♄ (21 Delft va. 6-43 II
 23 zat. Velsen ♄ (21 Leiden ♄ (V) 7-47 ♄
 Mattheus 24 v. 15 Van de verwoesting te Jeruzalem.
 24 27 Zond. Schorel ♄ (10 Dev. le. ♄ 8-59 ♄
 25 ma. H. Cathar. Joure, Arnh. ♄ 10-17 ♄
 Laatste kwartier, Dingsd., den 26, des nam. ten 0
 ure 52 min. jagt sneeuw, 27, 28, 29, 30 hetzelfde.
 26 din. Purm. la. Vlissing. b. Vlijm. ♄ 11-35 ♄
 27 wo. Hoogst. be. (11 Arnh., Joure b. 's m. ♄
 28 don. Lis ♄ (1 Kranenburg ♄ ♄ 0-53 ♄
 29 vrij. Vast. Rosend. ♄ (1 Bosch ♄ 2-10 ♄
 M. Andreas. (4 Steenb. ♄ ♄ (Z) 3-26 ♄

L.	Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
5	8-53	9-18	10-50	11-15	2-50	3-18	5-25	5-53
6	9-41	10- 2	11-38	11-59	3-43	4- 6	6-18	6-42
7	10-24	10-43		0-21	4-27	4-49	7- 2	7-24
8	11- 4	11-23	0-40	1- 1	5- 8	5-29	7-43	8- 4
9	11-43		1-20	1-40	5-48	6- 8	8-23	8-43
10	0- 3	0-24	2- 0	2-21	6-28	6-49	9- 3	9-24
11	0-44	1- 5	2-41	3- 2	7- 9	7-30	9-44	10- 5
12	1-26	1-49	3-23	3-46	7-51	8-14	10-25	10-49
13	2-12	2-36	4- 9	4-33	8-37	9- 1	11-12	11-36
14	3- 0	3-26	4-57	5-23	9-25	9-51	12- 0	0- 0
15	3-54	4-25	5-51	6-22	10-19	10-50	0-26	0-54
16	4-58	5-36	6-55	7-33	11-23		1-25	1-58
17	6-16	6-59	8-13	8-56	0- 1	0-41	2-36	3-16
18	7-38	8-15	9-35	10-12	1-24	2- 3	3-59	4-38
19	8-45	9-14	20-42	11-11	2-40	3-10	5-15	5-45
20	9-39	10- 2	11-36	11-59	3-39	4- 4	6-14	6-39

Springtij, den 5 en 21.

Brielle	2 uren 49 minuten.
Dordrecht	5 " 0 "
Edam	1 " 30 "
Geertruidenberg	6 " 0 "
Goeree (in het gat)	1 " 57 "
Goes (het Sas)	2 " 0 "
Hellevoetsluis	3 " 9 "
Hoorn	0 " 45 "
Medemblik	10 " 30 "
Monnikendam	2 " 15 "
Rotterdam	3 " 45 "

Ter-

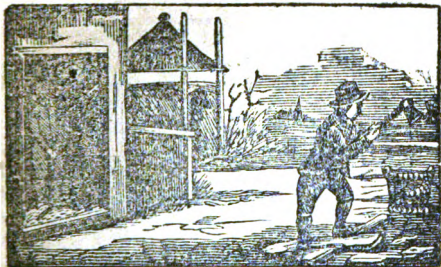
DECEMBER, heeft 31 Dagen.

Decembermaand heeft korte dagen,
 Met vreugd dus elken last gedragen,
 Het einde goed, is alles goed.
 Vol hoop een Nieuw-Jaar te ontmoet

Den 1, 2 koel.

Lucas 21 v. 25. Teekenen aan Zon en Maan.

1	Zond. 1 Advent. H. <i>Eloy.</i>	4-41	☞
2	ma. (3 Bosch ☞)	5-54	☞
☾	Nieuwe maan, Dingsd., den 3, des nam. ten 5 u. 3		
	m. wind, 4, 5, 6, 7 hetzelfde, 8, 9, 10 betrokken		
3	din. H. <i>Franciscus Xaverius.</i> 'sa. on. +		
4	wo. H. <i>Barbara.</i>	4-44	+ ☞
5	don. H. <i>Sabbas.</i>	5-28	+ ☞
6	vrij. H. <i>Nicolaas.</i> Boekholt ☞	6-19	☞
7	zat. H. <i>Ambrosius.</i>	7-16	☞
	Mattheus 11 v. 2. Joannes in de gevangenis.		
8	Zond. 2 Advent. <i>Marta</i> onv. ☞	8-17	☞
9	ma. Lion ☞ (V)	9-20	☞
10	din. H. <i>Melchiad.</i> (8 Joachimsd. ja. 10-25 ☞		
☾	Kerste kwartier, Woensd., den 11, des av. ten 8 u.		
	56 m. vocht, 12, 13, 14, 15 hetzelfde, 16, 17, 18 koel		
11	wo. Rodenburg ☞	11-30	☞
12	don. Joachimsdal ☞	's m.	☞
13	vrij. H. <i>Lucia.</i>	0-37	☞
14	zat. Rijssel ☞	1-46	☞

d.	Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.
1	10-25	10-45	—	0-22	4-27	4-50	7-2	7-25
2	11-5	11-25	0-42	1-2	5-10	5-30	7-45	8-5
3	11-45	—	1-22	1-42	5-50	6-10	8-25	8-45
4	0-3	0-23	2-0	2-20	6-38	6-48	9-3	9-23
5	0-41	0-59	2-38	2-56	7-6	7-24	9-41	9-59
6	1-17	1-36	3-14	3-33	7-42	8-1	10-17	10-36
7	1-55	2-14	3-52	4-11	8-20	8-39	10-55	11-14
8	2-32	2-52	4-29	4-49	8-57	9-57	11-32	11-52
9	3-11	3-32	5-8	5-29	9-36	9-57	—	0-11
10	3-54	4-18	5-51	6-15	10-19	10-43	0-32	0-54
11	4-44	5-12	6-41	7-9	11-9	11-37	1-18	1-44
12	5-42	6-17	7-39	8-14	—	0-7	2-19	2-42
13	6-53	7-28	8-50	9-25	0-42	1-18	3-17	3-58
14	8-1	8-33	9-57	10-30	1-53	2-26	4-28	5-1

Joannes 1 v. 19. Joannes doopt in de Woestijn:

15	Zond. 3 Advent. Tongelveen	2-57	V
16	ma. Helmond	4-10	8
17	din. Namen, Bergen	5 26	8
18	wo. Quatertemper.	6 42	II
	Volle maan, Donderd., den 19, des morg. ten 5 u.		
	22 min. fris, 20, 21 mist, 22, 23, 24 vorst.		
19	do. H. Eusebius.	's a. op.	II
20	vrij. Quatertemper.	5-30	8
21	zat. Quatert. H. Thomas. (D)	6-42	8

De Zon in den Steenbok, den 22, des morg. ten
3 ur. 49 min., kortste dag, beg. van den Wint.

Lucas 3 v. 1. Joannes preekt omtrent den Jordaan.

22	Zond. 4 Advent. Halle bevaart.	8-0	Ω
23	ma. Yverde vullem.	9-21	Ω
24	din. Vastendag.	10-4	W
	Laatste kwartier, Woensd., den 25, des av. ten 9 u.		
	43 m. betrokken, 26, 27, 28 koel, 29, 30, 31 vorst.		
25	wo. Kersmis.	11-59	W
26	don. 2 Kersdag. H. Steven.	's m.	Ω
27	vrij. H. Jan Evangelist. (Z)	1 15	Ω
28	zat. H. Opnozele Kinderen.	2-30	m

Lucas 2 v. 33. De voorzegging van Simeon.

29	Zond. H. Thomas Cantelberg.	3-43	m
30	ma. {26 Westerschelling ke.	4-50	X
31	din. H. Silvester.	6-1	X

d.	Enkhuizen.		Amsterd.		Gouda.		Texel.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	u. r.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
15	9-1	9-27	10-5 ^h	11-24	2-58	3-26	5-33	6-1
16	9-52	10-16	11-4 ^h	—	3-52	4-17	6-27	6-52
17	10-39	11-2	0-13	0-36	4-41	5-4	7-16	7-39
18	11-24	11-46	0-59	1-21	5-27	5-49	8-2	8-24
19	—	0-10	1-43	2-7	6-11	6-35	8-46	9-10
20	0-33	0-54	2-30	2-51	6-58	7-19	9-33	9-54
21	1-17	1-40	3-14	3-37	7-41	8-5	10-17	10-40
22	2-3	2-25	4-0	4-22	8-28	8-50	11-3	11-25
23	2-49	3-13	4-46	5-10	9-14	9-38	11-49	—
24	3-38	4-5	5-35	6-2	10-3	10-30	0-13	0-38
25	4-35	5-6	6-32	7-3	11-0	11-31	1-5	1-35
26	5-43	5-20	7-40	8-17	—	0-8	2-6	2-43
27	7-1	7-37	8-58	9-34	0-45	1-26	3-20	4-1
28	8-14	8-44	10-11	10-41	2-2	2-39	4-37	5-14
29	9-12	9-38	11-9	11-25	3-9	3-37	5-44	6-12
30	10-1	10-24	11-58	—	4-3	4-26	6-38	7-1
31	10-45	11-5	0-21	0-42	4-49	5-10	7-24	7-45

Springtij, den 5 en 20.

Terveer	1	uren	0	minuten
Texel (in de gaten)	6	«	45	«
Texel (buiten de gronden)	6	«	0	«
Texel (in het Marsdiep)	7	«	30	«
Vlie (in het inkomen)	6	«	45	«
Vlie (voor de sloot)	8	«	0	«
Missingen	1	«	0	«
Westkapel	0	«	37	«
Maandam	3	«	45	«
Berkzee	2	«	0	«

*Eenige Kermissen, Paarden-, Beesten- en
Leermarkten, welke door plaatsgebrek
in den Almanak zijn achter gelaten.*

MAART. 11 Z. Zee ja. 16 Z. Zee pa.
20 Helmond pa. be. var. 27 Thiel be.

APRIL. 24 Woerden be. Terschelling be.
Alphen be. sch. Laaren, Gennep, IJpendam be.
25 Gestel pa. be. Vlijmen, Geldermalssem, IJ-
pendam pa. Uitgeest, Huissen, 's Graveland,
Lisse be. 26 Dinteloord pa. be. 30 Workum ja.
Hilversum, Mondfoordt be.

MEL. 2 Lisse be. 13 Embden ja. 15 Schoon-
hoven ja. 16 Lisse, Joure be. 19 Nieroop,
Wiering., Waalwijk ke. 22 Dordrecht lin. 23
Amsterdam lo. 26 Schoorl ke.

JUNIJ. 17 Achtienhove ke. 18 's Gravel. pa.
JULIJ. 3 Appingendam pa. 7 Laaren ke.
12 Edam pa. 19 Edam pa. 21 Uitgeest ke.
25 Zevenhuizen ke.

AUGUSTUS. 4 Meidr. gildm. 11 Ouderwat.
Moordt, Bergambacht, Waddinxveen ke. 14
Waalwijk ja. pa. 18 Wijk op Zee, Middelharnis,
Noordwijk binn., Oudewetering, Schoonhov. ke.
21 Zegwaard pa. Blokzeil ke. 22 Blokzeil be.
25 Zevenbergen, Dirksland ke. Vianen pa. 26
Arnhem be. 29 Arnhem pa.

SEPTEMBER. 1 Maarsse en, Bleiswijk, Oost-
zanen, Mondsoord, Moordrecht, Sassenheim ke.
2 Z. Zee ja. 15 Spijckernis, Oostvor., Oudet.,
Geltiensplaat, Fijnaard, Nieuwkerk ke. 16 Lith
ja. 17 Buren pa. Lange en Ruigeweide ke. 22
Strijen, Kraling., Jan Gijzevaart ke. 23 Tersch.,
Arnh. be. 24 Tex. scha. lam. 29 Hekendorp ke.

OCTOBER. 6 Outd. ja. Reewijk, Sluipw.,
Oukoop, Hazerwoude, Zaandam ke. 8 Graff,
Ermelo ke. 13 Nijpoort, Gennep ke. 14 Bensch.
ke. Wink. ja. Beverwijk var. 15 Deventer, Pur-
merend be. Barneveldt pa. 16 Liempde, Schoonh.
Amersf. ja. Ysselst., Benschop be. 17 Schag. be.
Amersf. pa. 18 Portugaal be. Dordrecht ingel. 20
Heemskerk, Loosdr. ke. 21 Haarl., Amst. var.
Dordrecht, Arnhem, Joure be. Franeker pa. 22
Geervliet, Montfoort be. Bommel pa. 23 Gennep
vlasm. Emmer. pa. be. 's Grovel. be. 24 Schag.,
Reenen be. 25 Loosdrecht be. 26 Zierikzee be.
27 Akersloot ke. 28 Ravestein vrijm. 29 Bever-
wijk be. Ling. ja. Asperen pa. be. 30 Apping.,
Monnikkend., Ipend., 's Graveland, Zijpe be.
Gennep vlasm. 31 Hoogev. ja. Delfka. be. Elst,
Reen. be. Rees p. be. Delfz. ja. p. b. Medemb. p.

NOVEMBER. 4 Grave be. 6 's Graveland,
Monnikkend. be. 13 's Gravel., Monnikkend. be.
18 Arnhem be., 20 's Gravel., Monnikkend. be.

Jaartellingen en Feestdagen voor den Jare 1850.

Het Jaar onzer Christelijke Jaartelling, is .	1850
der Juliaanse Periode.	6563
der Joodsche Tijdrekening beginnende op den 7 September 1850.	5611
sedert de stichting van Rome . .	2603
Turksche Hegira, beg. 6 Nov. 1850.	1267

Het Gulden-getal .	8	De Epacta	17
De Zonnen-cirkel .	11	De Romeinsche indictie.	8

De Zondags-Letter is F.

Septuagesima,	27	Januarij.
Vasten-avond,	12	Februarij.
Asch-woensdag,	13	dito.
Paschen,	31	Maart.
Hemelvaartsdag,	9	Mei.
Pinksteren,	19	dito.
Eerste Advent,	1	December.

De Quatertempers.

- 1) Den 20, 22 en 23 Febr. 2) Den 22, 24 en 25 Mei.
3) Den 18, 20 en 21 Sept. 4) Den 18, 20 en 21 Dec.

Joodsche Feestdagen.

- Hamansfeest, den 26 Februarij.
Paschen, den 28 en 29 Maart, den 3 en 4 April.
Pinksteren, den 17 en 18 Mei.
Nieuwe Jaar 5611, den 7 en 8 September.
Groote Verzoendag, den 16 September.
Trotthutten-feest, den 21, 22 en 28 September,
dedag der Wet den 29 September.

Zons- en Maansverduisteringen en Hemelverschijnselen voor het Jaar 1850.

In dit jaar zullen slechts twee Zonsverduisteringen plaats hebben, welke beide voor ons onzichtbaar zullen zijn. De Maan wordt in dit geheele jaar niet verduisterd.

1. De eerste is eene voor ons onzichtbare ringvormige Zonsverduistering, voorvallende in den morgen van den 12 Februarij. Het begin der verduistering op de aarde zal plaats hebben des morgens ten 3 ure 31 minuten. Het midden ten 6 ure 34 minuten. Het einde ten 9 ure 33 minuten. Deze verduistering zal zichtbaar zijn in het zuidoostelijk deel van Afrika, het zuidelijk uiteinde van Arabië, het zuidoostelijk deel van Asië en het noordwestelijk deel van Nieuwholland.

2. De tweede is eene voor ons onzichtbare totale Zonsverduistering, voorvallende in den avond van den 7 Aug. Het begin der verduistering op de aarde zal plaats hebben des avonds ten 7 ure 10 minuten. Het midden des avonds ten 9 ure 47 minuten. Het midden der verduistering op de aarde, den 8 Augustus des morgens ten 0 ure 25 minuten. Deze verduistering zal zichtbaar zijn in het zuidwestelijk deel van Noord Amerika en het noordwestelijke deel van Zuid-Amerika, en hovendien in een klein gedeelte van Asië en Nieuw-Guinea.

De planeet *Venus* zal, van het begin des ja tot het midden der maand April, moeilijk z

waar te nemen. Tegen dien tijd begint zij zich als Avondster te vertoonen en tot aan de maand December, zal zij als zoodanig zichtbaar blijven. Gedurende de maanden Junij en Julij, zal zij een paar uren na de Zon ondergaan en den 26 October haar grootsten glans, als Avondster, verkrijgen.

De planeet *Mars* gaat, bij den aanvang des jaars, des avonds ten 10 ure door het zuiden; gaat met begin van Junij te middernacht onder en blijft, tot in de maand September, des avonds zichtbaar.

De planeet *Jupiter*, die reeds met het begin van het jaar, nog voor middernacht gezien kan worden, komt in het begin van Febr. des avonds ten 8 ure op. In het midden van Maart, gaat zij te middernacht door het zuiden en laat zich tot in September des avonds waarnemen.

De planeet *Saturnus*, wiens ring zich nog onder eene zeer langwerpige gedaante zal vertoonen, laat zich in de maanden Januarij en Februarij, nog des avonds in het westen waarnemen. Met het begin van Julij, komt zij weder te middernacht op en blijft verder, tot aan het einde des jaars, des avonds zichtbaar.

Op den 19 Mei, des namiddags ten 7 ure, als wanneer de Maan hoog in het zuiden zal staan, zal de planeet *Jupiter* door haar bedekt worden.

Op den 12 Julij, des namiddags ten 6 ure, als wanneer de Maan zich in het westen vertoonen moet, zal zij de planeet *Mars* bedekken.

TARIEF VAN HET ZEGEL.

Volgens de wet van den 3 October 1843.

<i>Formaatzegel.</i>	Zegel.		Ver- hooging.	
	gl.	ct.	gl.	ct.
Groot Register papier	1	00	1	33
Register papier	0	75	1	03½
Gewoon papier	0	50	0	69
Half vel gewoon papier . . .	0	25	0	34½
Klein papier	0	15	0	21

<i>Patent- Nering-Zegel, enz.</i>	Zegel.		Ver- hooging.	
	gl.	ct.	gl.	ct.
Patenten op Neringen, Be- drijven en Scheepvaart . . .	0	25	0	34½
Buitenlands. paspoorten voor <i>een</i> persoon	2	50	3	45
Buitenlands. paspoorten voor <i>twee of meerder</i> personen.	5	00	6	90
Advertentien in de Nieuws- papiere	0	25	0	54½

ONDERHANDSCHE AKTEN VAN VERHURING VAN ONROERENDE GOEDEREN.

S o m m e n.	Zegel.		Ver- hooging.	
	gl.	ct.	gl.	ct.
Beneden f 50 vrij van zegel.				
van f 100 en minder	0	25	0	34½
» 100 tot f 200	0	50	0	69
» 200 » 300	0	75	1	03½
» 300 » 400	1	00	1	38
» 400 » 500	1	25	1	72½
» 500 » 600	1	50	2	07
» 600 » 700	1	75	2	41½
» 700 » 800	2	00	2	76
» 800 » 900	2	25	3	10½
» 900 » 1000	2	50	3	45
ieder f 100 daarenboven 34½ centen verhooging.				

H A N D E L S P A P I E R.

Binnen het Rijk.	Zegel.		Ver- hooging.	
	gl.	ct.	gl.	ct.
van f 300 en minder	0	15	0	21
» 300 tot f 500	0	25	0	34½
» 500 » 1000	0	50	0	69
» 1000 » 1500	0	75	1	03½
» 1500 » 2000	1	00	1	38
» 2000 » 2500	1	25	1	72½
» 2500 » 3000	1	50	2	07
ieder f 1000 daarenboven 34½ centen verhooging.				

Verklaring der Teekens.

♈	<i>Aries,</i>	de Ram.
♉	<i>Taurus,</i>	• Stier.
♊	<i>Gemini,</i>	• Tweelingen.
♋	<i>Canser,</i>	• Kréeft.
♌	<i>Leo,</i>	• Leeuw.
♍	<i>Virgo,</i>	• Maagd.
♎	<i>Libra,</i>	• Weegschaal.
♏	<i>Scorpius,</i>	• Schorpioen.
♐	<i>Sagittarius,</i>	• Schutter.
♑	<i>Capricornus,</i>	• Steenbok.
♒	<i>Aquarius,</i>	• Waterman.
♓	<i>Pisces,</i>	• Visschen.

*Verklaring van het op- en ondergaan
der Maan, enz.*

Achter elken dag der maand, wordt, op het einde van den regel, het *op- of ondergaan* van de Maan gevonden, wanneer namelijk, op dien dag dit verschijnsel in den nacht, dat is, van den ondergang der Zon tot haren opgang, invalt. Van de Nieuwe tot de Volle Maan, gaat de Maan des nachts onder, en komt van de Volle tot de Nieuwe Maan des nachts op.

Op de dagen, dat de Maan Nieuw of Vol is, wordt noch de ondergang noch de opgang aangegeven; om dat in het eerste geval, de Maan met de Zon te gelijk op- en ondergaat, en, in het tweede geval, de Maan, en tijde van de Zon ondergang, opgaat. Voor de volgende dagen,

beteekenen de getallen van achteren, de uren en min. van de Maans op- of ondergang. Bij voorbeeld, op den 2 Januarij, komt de Maan des avonds ten 9 ure 20 min. op, en gaat den 26 des morg. ten 6 ure 10 min. onder. Vindt men op eenige dagen het woord *'s morgens*, geeft zulks te kennen: dat op dien dag de Maan niet op- of ondergaat; maar dat de op- of ondergang, even na het begin van den volgenden dag, plaats heeft.

De Hemelteekens, achter den tijd van het op- of ondergaan der Maan geplaatst, zijn die teekens, in welke zich de Maan, bij het beg. van den dag bevindt.

De letter (*V*) geeft te keunen, dat de Maan op dien dag, in haar verste punt van de Aarde verwijderd is; de letter (*D*) dat zij op dien dag, het digste bij dezelve is.

Het teeken Ω wijst aan, dat de Maan in haren klimmende knoop, en het teek. $\var�$ dat zij in haren dalenden knoop is. De letter (*N*) geeft te kennen, dat de Maan op dien dag en de volgende dagen, benoorden de evennachtslijn is, en langer boven dan beneden onzen Horizon vertoeft. De letter (*Z*) beteekent het tegendeel.

Verklaring van de Teekens en Woorden.

De teekens betekenen \odot Jaarm., \odot Paardem., \odot Beestem., de woorden betekenen (ke.) Kermis, (le.) Leerm., (lo.) Lootd., (sch.) Schapenm., (la.) Lamerenm., (var.) Varkenm., (ka.) Kaasm., (za.) Zaatm., (vl.) Vlasm., (zu.) Zuivelm., (hu.) Huidem., (vrij.) Vrijm.; (gild.) Gildem., (verv.) Vervoertijd, (dankd.) Dankdag.

TAFEL ; *waarin men zien kan , hoe vroeg de Zon , het geheele jaar door op- en onder gaat , berekend naar den nieuwen stijl , op de Pools- loogte van Amsterdam , 52 graden , 23 minuten.*

Het langen der dagen.			Het korten der dagen.		
Dagen der Maand.	'sm. op ur. m.	'sa. on. ur. m.	Dagen der Maand.	'sm. op ur. m.	'sa. on. ur. m.
Januar. 1	8-15	3-45	Julij. 2	3-45	8-15
16	8- 0	4- 0	18	4- 0	8- 0
26	7-45	4-15	30	4-15	7-45
Febr. 4	7-30	4-30	August. 8	4-30	7-30
12	7-15	4-45	16	4-45	7-15
19	7- 0	5- 0	25	5- 0	7- 0
27	6-45	5-15	Sept. 1	5-15	6-45
Maart. 6	6-30	5-30	8	5-30	6-30
13	6-15	5-45	16	5-45	6-15
20	6- 0	6- 0	23	6- 0	6- 0
28	5-45	6-15	30	6-15	5-45
April. 4	5-30	6-30	Oct. 8	6-30	5-30
12	5-15	6-45	15	6-45	5-15
20	5- 0	7- 0	23	7- 0	5- 0
27	4-45	7-15	31	7-15	4-45
Mei 6	4-30	7-30	Nov. 8	7-30	4-30
15	4-15	7-45	16	7-45	4-15
26	4- 0	8- 0	26	8- 0	4- 0
Junij. 11	3-45	8-15	Dec. 12	8-15	3-45
22	3-42	8-18	23	8-18	3-42

**LIJST van de Vasten-avond, Paasch-
en Pinkstertijden in de navolgende
jaren.**

Jaren.	Vasten- Avond.	Paschen.	Pinkster.
1850	12 Febr.	31 Maart.	19 Mei.
1851	4 Maart.	20 April.	8 Junij.
1852	24 Febr.	11 dito.	30 Mei.
1853	8 dito.	27 Maart.	15 dito.
1854	28 dito.	16 April.	4 Junij.
1855	20 dito.	8 dito.	27 Mei.
1856	5 dito.	23 Maart.	11 dito.
1857	24 dito.	12 April.	31 dito.
1858	16 dito.	4 dito.	23 dito.
1859	8 Maart.	24 dito.	12 Junij.
1860	21 Febr.	8 April.	27 Mei.
1861	12 dito.	31 Maart.	19 dito.
1862	4 Maart.	20 April.	8 Junij.
1863	17 Febr.	5 dito.	24 Mei.

Het Luiden der Poortklokken van
H A A R L E M EN EN K H U I Z E N.

Het verlangen.

- Den 1 Januarij, 's morg. ten half 7, 's av. ten 5 ur.
Den 21 dito, 's avonds ten half 6 ure.
Den 7 Februarij, 's morg. ten half 6, 's av. ten 6 ur.
Den 21 dito, 's avonds ten half 7 ure.
Den 7 Maart, 's morg. ten half 5, 's av. ten 7 ure.
Den 21 dito, 's morg. ten half 5, 's av. ten half 8 ur.
Den 7 April, 's morg. ten 4, 's av. ten 8 ure.
Den 21 dito, 's morg. ten half 4, 's av. ten half 9 ur.
Den 7 Mei, 's avonds ten 9 ure.
Den 21 dito, 's avonds ten half 10 ure.
Den maand Junij, blijft als voren.

Het verkorten.

- Den 21 Julij, 's avonds ten 9 ure.
Den 7 Augustus, 's avonds ten half 9 ure.
Den 21 dito, 's morg. ten 4, 's avonds ten 8 ure.
Den 7 Sept., 's morg. ten h. 5, 's av. ten h. 8 ure.
Den 21 dito, 's morg. ten 5, 's avonds ten 7 ure.
Den 7 Oct., 's morg. ten half 6, 's av. ten h. 7 ur.
Den 21 dito, 's avonds ten 6 ure.
Den 7 Nov., 's morg. ten h. 7, 's av. ten h. 6 ure.
Den 21 dito, 's avonds ten 5 ure.

De Zijlpoort te Haarlem, zal 's morg. geopent worden, als de Nachtschuit van Leiden aankomt, en de Spaarwonderpoort, als de eerste Schuit naar Amsterdam afvaart, waar voor ieder passagier zal betalen; 2½ cents. Des nachts ten 12 ure kan men daar buiten of binnen komen, voor f1.50.

Het openen der Poorten 's morg. der stad Amsterd.

Den 22 Januarij,	kwart over 6 uren.
» 8 Februarij,	kwart voor 6 »
» 24 dito,	kwart over 5 »
» 14 Maart,	kwart voor 5 »
» 10 April,	kwart over 4 »
» 7 Mei,	kwart voor 4 »
» 8 Augustus,	kwart over 4 »
» 25 dito,	kwart voor 5 »
» 9 September,	kwart over 5 »
» 3 October,	kwart voor 6 »
» 21 dito,	kwart over 6 »
» 6 November,	kwart voor 7 »

NB. De Boomen gaan 's morg. een kwartier later open, en sluiten 's av. een kwartier uur vroeger.

Het sluiten der Poorten 's av. der stad Amsterdam.

Den 8 Februarij,	kwart voor 6 uren.
» 24 dito,	kwart over 6 »
» 14 Maart,	kwart voor 7 »
» 28 dito,	kwart over 7 »
» 10 April,	kwart voor 8 »
» 22 dito,	kwart over 8 »
» 7 Mei,	ten half 11 »
» 8 Augustus,	kwart over 8 »
» 25 dito,	kwart voor 8 »
» 9 September,	kwart over 7 »
» 21 dito,	kwart voor 7 »
» 3 October,	kwart over 6 »
» 21 dito,	kwart voor 6 »
» 6 November,	kwart over 5 »

» Dat ten aanzien der voetgangers, gedurende

et Zomer halfjaar, gerekend van den 1 April tot en 1 Oct., de doorgang der onderscheidene Poorten, alsmede van het Hek aan de Nieuwe Stads-herberg, tot half 11 ure des avonds, geheel vrij aan betaling zal worden gelaten, doch dat gedurende het Winter halfjaar, gerekend van den 1 Oct. tot den 1 April, het gewone Poortgeld, alsmede de betaling aan voornoemd Hek, ten acht ure des avonds zal aanvangen." Blijvende ten aanzien der Rijtuigen, alles in zijn geheel.

Wordende de Muider-, Utrechtsche-, Leidsche- en Haarlemmerpoorten, van half 11 tot 12 uren, voor 10 centen; en na 12 uren, voor 25 centen per persoon geopend. Ook kan men door de Wees-er- en Raampoorten, van half 11 tot 12 uren; voor 10 centen binnenkomen, maar later niet.

NB. Door het Buiksloterhek, aan de Nieuwe Stads-Herberg, kan men ook van half 11 tot 12 uren, voor 10 centen; en na 12 uren, de geheele nacht door, voor 25 centen binnenkomen.

Verjaardagen van het Koninklijk Huis. geb.

{	19 <i>Anna Paulowna</i> , KONINGIN-MOE-	
	DER.	1795
	1 <i>Louisa-Augusta-Wilhelmina-Ama-</i>	
	<i>lia</i> , Prinses <i>Frederik</i>	1808
{	19 <i>Willem-Alexander-Paul-Frederik-</i>	
	<i>Lodewijk</i> , KONING WILLEM III. . . .	1817
{	28 <i>Willem-Frederik-Karel</i> , Prins der	
Nederlanden, Oom des Konings. . . .	17	

Apr.	{ 8 <i>Wilhelmina-Maria-Sophia-Louisa</i> , Zuster des Konings.	1824
Mei.	{ 9 <i>Wilhelmina - Frederika - Louisa- Charlotta - Marianna</i> , Prinses <i>Albert</i> van Pruissen, Tanten des Konings. . .	1810
Junij.	{ 13 <i>Willem - Frederik - Hendrik</i> , Broe- der des Konings	1820
	{ 17 <i>Sophia - Frederika - Mathilda</i> , KO- NINGIN	1818
Julij.	{ 5 <i>Wilhelmina - Frederika - Anna - Eli- sabeth - Maria</i> , tweede Dochter van Z. K. H. Prins <i>Frederik</i>	1842
Aug.	{ 5 <i>Wilhelmina - Frederika - Alexandrina Anna - Louisa</i> , Dochter van Z. K. H. Prins <i>Frederik</i>	1828
September.	{ 4 <i>Willem - Nicolaas - Alexander - Fre- derik - Karel - Hendrik</i> , oudste Zoon van Koning <i>Willem III</i> (Kroonprins der Ned)	1840
	{ 15 <i>Willem - Frederik - Maurits - Alex- ander - Hendrik - Karel</i> , tweede Zoon van Koning <i>Willem III</i>	1843

DAGTAFEL VAN DE WATERGETIJDEN, &c

VOOR HET JAAR 1850.

Aanwijzende, hoe laat het op elken dag van het jaar hoog water zal zijn te Harlingen, in de Lemmer, in het Vlie voor de Sloot, in de Lauwerzee, of het Dokkumer en Groninger Diep; en in het algemeen, aan alle Vriesche, Oostyriesche en Deensche kusten, berekend in uren en minuten.

Te Amsterdam, bij de GEBR. VAN STADEN.

VERKLARING

VAN DE DAGTAFEL DER WATERGETIJDEN.

Deze tafel bevat de tijden van het hoogste water voor de steden Harlingen en de Lemmer; voor de Slootsreede van het Vlie; en voor de Lauwerzee of het Dokkumer en Groninger Diep. Elk van deze plaatsen beslaat in de tafel twee kolommen; in de eerste kolom vindt men de tijden van het hoogste water 's morgens, en in de tweede kolom de tijden van het hoogste water nadenmiddag. Volgens deze tafel zal het bij voorbeeld op den 10 Januarij te Harlingen hoogwater zijn, 's morgens ten 7 ure 49 minuten, en 's namidd. ten 6 ure 10 min. Somtjids wordt het maar eenmaal hoogwater in het etmaal, hetzij voordemiddag of nadenmiddag; en dan wordt zulks in de tafel aangegeven door eene streep; dus zal het, bij voorbeeld, op den 19 Maart te Harlingen 's morgens geen hoogwater zijn, maar 's namidd. ten 0 uur 19 min. In de Lauwerzee, of het Dokkumer en Groninger Diep, zal het op den 16 Januarij hoogwater zijn des avonds ten 11 ure 48 min., en dan niet wederom voor den volgenden namiddag ten 0 ure 5 min. en zoo vervolgens.

Als het te Harlingen hoogwater is, is het te gelijker tijd hoogwater aan de geheele west- en noordwestkust van Vriesland, als: te Staveren en te Hinlopen, Workum, Makkum, en op de Wriesche of Wieremer wadden; voorts in de ge-

rele Zuiderzee ten westen van Vriesland, als van Stavoren tot Kolhorn en Medemblik, en van Harlingen tot aan het oosteinde van Texel.

Als het hoog water is in de Lemmer, is het te gelijker tijd, of een weinig later, hoog water in het geheele zuidelijke gedeelte van de Zuiderzee, van de Lemmer tot aan Pampus, alwaar het één uur later hoogwater wordt dan in de Lemmer, en te Amsterdam wederom één uur later dan voor Pampus, of twee uren later dan in de Lemmer.

Als het hoog water is in de Lauwerzee, of het Dokkumer en Groninger Diep, zal het één uur daarna hoog water zijn op de Uithuizer Wadden; en twee uren daarna te Delftzijl, te Erabden, aan de kusten van Oostvriesland, voor de Wezer, voor de Elve, voor de Eider, en in de Noordzee aan de kusten van Jutland.

Wanneer het water in de Noordzee voor de gaten van Texel en het Vlie op zijn hoogst is, stroomt het nog drie uren door deze gaten naar binnen, en verdeelt zich over het geheele noordelijke gedeelte van de Zuiderzee, tot aan Stavoren en Medemblik, en over de Vriesche Wadden, tot dat na verloop van drie uren, het water in dit gedeelte van de Zuiderzee, gelijk staande met het vallend buitenwater in de Noordzee, en van daar geen toevoer van water meer verkrijgende, ophoudt te rijzen. Het water in dit gedeelte van de Zuiderzee, nu op zijn hoogst zijnde, terwijl het water in de Noordzee nog drie uren blijft dalen, stroomt wederom gedeeltelijk door de

zeegaten naar buiten , en loost zich gedeeltelijk door de zeeëngte tusschen Staveren en Enkhuizen ; van waar het zich verdeelt over het geheele zuidelijke gedeelte van de Zuiderzee , tot dat na verloop van vier uren , het water in dit gedeelte van de Zuiderzee gelijk staat met het vallend water in het noordelijke gedeelte ; en verder van daar geen toevoer van water meer verkrijgende , op zijn hoogst is. Het water in het zuidelijke gedeelte van de Zuiderzee , nu op zijn hoogst zijnde ; terwijl het water in het noordelijke gedeelte van de Zuiderzee nog twee uren door de zeegaten naar buiten stroomt , keert wederom terug door de zeeëngte tusschen Staveren en Enkhuizen ; en vult te gelijker tijd het IJ , voor Amsterdam , alwaar het op zijn hoogst zal zijn , als het in het noordelijke gedeelte van de Zuiderzee , of te Harlingen , op zijn laagst , dat is zes en een half uur na dat het in het noordelijke gedeelte van de Zuiderzee , of te Harlingen , hoogwater geweest is. Waarnit omgekeerd voortvloeit , dat het voor Amsterdam laag water zal zijn , als het te Harlingen hoogwater is ; zoo dat de getalen van de tafel , die het hoogste water voor Harlingen aanduiden , te gelijktijd het laagste water voor Amsterdam te kennen geven. In gewone omstandigheden , gaat het water , bij Springtij , te Harlingen zes voet op en neer , en te Amsterdam slechts twee of drie voeten. De Springtijen vallen voor op den eersten of tweeden dag na elke nieuwe of volle maan.

J A N U A R Y.

Harlingen		Lemmer.		Lauwerz.		Het Vlie.	
sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
10-50	11-12	2-50	3-12	11-50	---	9-50	10-12
11-34	11-56	3-34	3-56	0-12	0-34	10-34	10-56
---	0-19	4-19	4-43	0-56	1-19	11-19	11-43
0-43	1- 8	5- 8	5-36	1-43	2- 8	---	0- 8
1-36	2- 6	6- 6	6-38	2-36	3- 6	0-36	1- 6
2-38	3-14	7-14	7-52	3-38	4-14	1-38	2-14
3-52	4-27	8-27	9- 1	4-52	5-27	2-52	3-27
5- 1	5-33	9-33	10- 0	6- 1	6-33	4- 1	4-33
6- 0	6-26	10-26	10-49	7- 0	7-26	5- 0	5-26
6-49	7-10	11-10	11-32	7-49	8-10	5-49	6-10
7-32	7-51	11-51	---	8-32	8-51	6-32	6-51
8-11	8-29	0-11	0-29	9-11	9-29	7-11	7-29
8-47	9- 5	0-47	1- 5	9-47	10- 5	7-47	8- 5
9-23	9-40	1-23	1-40	10-23	10-40	8-23	8-40
9-57	10-13	1-57	2-13	10-57	11-13	8-57	9-13
10-31	10-43	2-31	2-43	11-31	11-43	9-31	9-43
11- 5	11-22	3- 5	3-22	---	0- 5	10- 5	10-22
11-41	11-59	3-41	3-59	0-22	0-41	10-41	10-59
---	0-20	4-20	4-40	0-59	1-20	11-20	11-40
0-40	1- 4	5- 4	5-31	1-40	2- 4	---	0- 4
1-31	2- 1	6- 1	6-36	2-31	3- 1	0-31	1- 1
2-35	3-16	7-16	7-59	3-35	4-16	1-35	2-16
3-59	4-41	8-41	9-21	4-59	5-41	2-59	3-41
5-21	5-55	9-56	10-29	6-21	6-56	4-21	4-56
6-29	7- 0	11- 0	11-26	7-29	8- 0	5-29	6- 0
7-26	7-53	11-53	---	8-26	8-53	6-26	6-53
8-19	8-42	0-19	0-42	9-19	9-42	7-19	7-42
9- 6	9-29	1- 6	1-29	10- 6	10-29	8- 6	8-29
9-50	10-10	1-50	2-10	10-50	11-10	8-50	9-10
10-31	10-51	2-31	2-51	11-31	11-51	9-31	9-51
11-12	11-31	3-11	3-31	---	0-12	10-12	10-31

F E B R U A R I J.

d.	Harlingen		Lemmer.		Ladwerz.		Het Vlie.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
1	11-52	---	3-52	4-12	0-31	0-52	10-52	11-12
2	0-12	0-34	4-34	4-58	1-12	1-34	11-34	11-58
3	0-58	1-24	5-24	5-52	1-58	2-24	---	0-24
4	1-52	2-23	6-23	6-59	2-52	3-23	0-52	1-23
5	2-59	3-35	7-35	8-14	3-59	4-35	1-59	2-35
6	4-14	4-50	8-50	9-23	5-14	5-50	3-14	3-50
7	5-23	5-53	9-53	10-19	6-23	6-53	4-23	4-53
8	6-19	6-43	10-43	11-6	7-19	7-43	5-19	5-43
9	7-6	7-27	11-27	11-47	8-6	8-27	6-6	6-27
10	7-47	8-6	---	0-6	8-47	9-6	6-47	7-6
11	8-25	8-43	0-25	0-43	9-25	9-43	7-25	7-43
12	9-0	9-18	1-0	1-18	10-0	10-18	8-0	8-18
13	9-35	9-51	1-35	1-51	10-35	10-51	8-35	8-51
14	10-7	10-24	2-7	2-24	11-7	11-24	9-7	9-24
15	10-41	10-59	2-41	2-59	11-41	11-59	9-41	9-59
16	11-16	11-34	3-16	3-34	---	0-16	10-16	10-34
17	11-54	---	3-54	4-14	0-34	0-54	10-54	11-14
18	0-14	0-37	4-37	5-3	1-14	1-37	11-37	---
19	1-3	1-31	5-31	6-5	2-3	2-31	0-3	0-31
20	2-5	2-44	6-44	7-29	3-5	3-44	1-5	1-44
21	3-29	4-15	8-15	9-0	4-29	5-15	2-29	3-15
22	5-0	5-40	9-40	10-15	6-0	6-40	4-0	4-40
23	6-15	5-46	10-46	11-15	7-15	7-46	5-15	5-46
24	7-15	7-41	11-41	---	8-15	8-41	6-15	6-41
25	8-5	8-27	0-5	0-27	9-5	9-27	7-5	7-27
26	8-49	9-11	0-49	1-11	9-49	10-11	7-49	8-11
27	9-31	9-50	1-31	1-50	10-31	10-50	8-31	8-50
28	10-8	10-26	2-8	2-26	11-8	11-26	9-8	9-26

M A A R T.

Harlingen		Lemmer.		Lauwerz.		Het Vlie.	
sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
10-45	11-5	2-46	3-5	11-46	—	9-46	10-5
11-23	11-42	3-23	3-42	0-5	0-23	10-23	10-42
—	0-2	4-2	4-23	0-42	1-2	11-2	11-23
0-23	0-46	4-46	5-11	1-23	1-45	11-46	—
1-11	1-39	5-39	6-9	2-11	2-39	0-11	0-39
2-9	2-44	6-44	7-22	3-9	3-44	1-9	1-44
3-22	4-2	8-2	8-39	4-22	5-2	2-22	3-2
4-39	5-15	9-15	9-44	5-39	6-15	3-39	4-15
5-44	6-12	10-12	10-37	6-44	7-12	4-44	5-12
6-37	7-0	11-0	11-20	7-37	8-0	5-37	6-0
7-20	7-41	11-41	12-0	8-20	8-41	6-20	6-41
8-0	8-18	0-0	0-18	9-0	9-18	7-0	7-18
8-35	8-53	0-55	0-53	9-35	9-53	7-35	7-53
9-11	9-28	1-11	1-28	10-11	10-28	8-11	8-28
9-44	10-1	1-44	2-1	10-44	11-1	8-44	9-1
10-18	10-35	2-18	2-35	11-18	11-35	9-18	9-35
11-55	11-14	2-55	3-14	11-55	—	9-55	10-14
11-34	11-56	3-34	3-56	0-14	0-34	10-34	10-56
—	0-19	4-19	4-45	0-56	1-19	11-19	11-45
0-45	1-14	5-14	5-48	1-45	2-14	—	0-14
1-48	2-27	6-27	7-13	2-48	3-27	0-48	1-27
3-13	4-1	8-1	8-45	4-13	5-1	2-13	3-1
4-46	5-28	9-28	10-2	5-46	6-28	3-46	4-28
6-2	6-33	10-33	11-0	7-2	7-33	5-2	5-33
7-0	7-25	11-25	11-48	8-0	8-25	6-0	6-25
7-48	8-10	—	0-10	8-48	9-10	6-48	7-10
8-29	8-49	0-39	0-49	9-29	9-49	7-29	7-49
9-8	9-27	1-8	1-27	10-8	10-27	8-8	8-27
9-44	10-1	1-44	2-1	10-44	11-1	8-44	9-
10-19	10-38	2-19	2-38	11-19	11-38	9-19	9-
10-56	11-15	2-56	3-15	11-56	—	9-56	10-

A P R I L.

d.	Harbinger.		Lemmer.		Lauwerz.		Het Vlie.	
	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.
1	11-34	11-54	3-34	3-54	0-15	0-34	10-34	10-54
2	---	0-15	4-15	4-37	0-54	1-15	11-15	11-37
3	0-37	1- 1	5- 1	5-28	1-37	2- 1	---	0- 1
4	1-28	1-58	5-58	6-32	2-28	2-58	0-28	0-58
5	2-32	3-10	7-10	7-29	3-32	4-10	1-32	2-10
6	3-49	4-26	8-26	9- 1	4-49	5-26	2-49	3-25
7	5- 1	5-33	9-33	10- 1	6- 1	6-33	4- 1	4-33
8	6- 1	6-25	10-26	10-49	7- 1	7-26	5- 1	5-26
9	6-49	7-10	11-10	11-31	7-49	8-10	5-49	6-10
10	7-31	7-50	11-50	---	8-31	8-50	6-31	6-50
11	8- 9	8-26	0- 9	0-26	9- 9	9-26	7- 9	7-26
12	8-45	9- 3	0-45	1- 3	9-45	10- 3	7-45	8- 3
13	9-22	9-40	1-22	1-40	10-22	1-40	8-22	8-40
14	9-58	10-17	1-58	2-17	10-58	11-17	8-58	9-17
15	10-37	10-59	2-37	2-59	11-37	11-59	9-37	9-57
16	11-20	11-43	3-20	3-43	---	0-20	10-20	10-43
17	---	0- 8	4- 8	4-34	0-43	1- 8	11- 8	11-34
18	0-34	1- 4	5- 4	5-38	1-34	2- 4	---	0- 4
19	1-38	2-16	6-16	6-59	2-38	3-16	0-38	1-16
20	2-59	3-45	7-45	8-28	3-59	4-45	1-59	2-45
21	4-28	5-10	9-10	9-44	5-28	6-10	3-28	4-10
22	5-44	6-14	10-14	10-41	6-44	7-14	4-44	5-14
23	6-41	7- 5	11- 5	11-27	7-41	8- 5	5-41	6- 5
24	7-27	7-48	11-48	---	8-27	8-48	6-27	6-48
25	8- 8	8-26	0- 8	0-26	9- 8	9-26	7- 8	7-26
26	8-45	9- 3	0-45	1- 3	9-45	10- 3	7-45	8- 3
27	9-21	9-39	1-21	1-39	10-21	10-39	8-21	8-39
28	9-56	10-13	1-56	2-13	10-56	11-13	8-56	9-13
29	10-31	10-51	2-31	2-51	11-31	11-51	9-31	9-51
30	11- 9	11-27	3- 9	3-27	---	0- 9	10- 9	10-27

M E I.

d.	Harlingen		Lemmer.		Lauwerz.		Het Vlie.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
1	11-48	---	3-48	4-8	0-27	0-48	10-48	11-8
2	0-8	0-30	4-30	4-54	1-8	1-30	11-30	11-54
3	0-54	1-19	5-19	5-48	1-54	2-19	---	0-19
4	1-43	2-20	6-20	6-54	2-48	3-20	0-48	1-20
5	2-54	3-31	7-30	8-8	3-54	4-31	1-54	2-31
6	4-8	4-44	8-44	9-16	5-8	5-44	3-8	3-44
7	5-16	5-45	9-45	10-11	6-16	6-45	4-16	4-45
8	6-11	6-35	10-33	10-59	7-11	7-35	5-11	5-35
9	6-59	7-19	11-19	11-40	7-59	8-19	5-59	6-19
10	7-40	8-1	---	0-1	8-40	9-1	6-40	7-1
11	8-20	8-41	0-20	0-41	9-20	9-41	7-20	7-41
12	9-1	9-22	1-1	1-22	10-1	10-22	8-1	8-22
13	9-43	10-2	1-43	2-2	10-43	11-2	8-43	9-2
14	10-25	11-48	2-25	2-48	11-25	11-48	9-25	9-48
15	11-11	11-35	3-11	3-35	---	0-11	10-11	10-35
16	12-0	0-0	4-0	4-26	0-35	1-0	11-0	11-26
17	0-26	0-54	4-54	5-6	1-26	1-54	11-54	---
18	1-26	2-0	6-0	6-38	2-26	3-0	0-26	1-6
19	2-38	3-20	7-20	8-2	3-38	4-20	1-38	2-20
20	4-2	4-43	8-43	9-17	5-2	5-43	3-2	3-43
21	5-17	5-48	9-48	10-15	6-17	6-48	4-17	4-48
22	6-15	6-40	10-40	11-3	7-15	7-40	5-15	5-40
23	7-3	7-25	11-25	11-44	8-3	8-25	6-3	6-25
24	7-44	8-3	---	0-3	8-44	9-3	6-44	7-3
25	8-22	8-40	0-22	0-40	9-22	9-40	7-22	7-40
26	8-58	9-17	0-58	1-17	9-58	10-17	7-58	8-17
27	9-35	9-52	1-35	1-52	10-35	10-52	8-35	8-52
28	10-10	10-28	2-10	2-28	11-10	11-28	9-10	9-28
29	10-47	11-5	2-47	3-5	11-47	---	9-47	10-
30	11-23	11-42	3-23	3-42	0-5	0-23	10-23	11-
31	---	0-2	4-2	4-23	0-42	1-2	11-2	11-

J U N IJ.

d.	Harlingen		Lemmer.		Lauwerz.		Het Vlie.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
1	0-23	0-45	4-45	5-8	1-23	1-45	11-45	---
2	1-8	1-35	5-35	6-2	2-8	2-35	0-8	0-35
3	2-2	2-34	6-34	7-10	3-2	3-34	1-2	1-34
4	3-10	3-45	7-45	8-21	4-10	4-45	2-10	2-45
5	4-21	4-56	8-56	9-28	5-21	5-56	3-21	3-56
6	5-28	5-57	9-57	10-24	6-28	6-57	4-28	4-57
7	6-24	6-49	10-49	11-13	7-24	7-49	5-24	5-49
8	7-13	7-37	11-37	12-0	8-13	8-37	6-13	6-37
9	8-0	8-22	0-0	0-22	9-0	9-22	7-0	7-22
10	8-45	9-7	0-45	1-7	9-45	10-7	7-45	8-7
11	9-31	9-53	1-31	1-53	10-31	10-53	8-31	8-53
12	10-15	10-38	2-15	2-38	11-15	11-38	9-15	9-38
13	11-2	11-25	3-2	3-25	---	0-2	10-2	10-25
14	11-49	---	3-49	4-14	0-25	0-49	10-49	11-14
15	0-14	0-39	4-39	5-7	1-14	1-39	11-39	---
16	1-7	1-37	5-37	6-9	2-7	2-37	0-7	0-37
17	2-9	2-45	6-45	7-25	3-9	3-45	1-9	1-45
18	3-25	4-3	8-3	8-39	4-25	5-3	2-25	3-3
19	4-39	5-15	9-15	9-44	5-39	6-15	3-39	4-15
20	5-44	6-11	10-11	10-36	6-44	7-11	4-44	5-11
21	6-36	6-59	10-59	11-20	7-36	7-59	5-36	5-59
22	7-20	7-41	11-41	---	8-20	8-41	6-20	6-41
23	8-1	8-19	0-1	0-19	9-1	9-19	7-1	7-19
24	8-38	8-56	0-38	0-56	9-38	9-56	7-38	7-56
25	9-15	9-33	1-15	1-33	10-15	10-33	8-15	8-33
26	9-50	10-7	1-50	2-7	10-50	11-7	8-50	9-7
27	10-25	10-43	2-25	2-43	11-25	11-43	9-25	9-43
28	11-0	11-18	3-0	3-18	12-0	0-0	10-0	10-18
29	11-36	11-54	3-36	3-54	0-18	0-36	10-36	10-54
30	---	0-13	4-13	4-33	0-54	1-13	11-13	11-33

J U L IJ.

	Harlingen		Lemmer.		Lauwerz.		Het Vlie.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
1	0-33	0-55	4-55	5-18	1-33	1-55	11-55	---
2	1-18	1-45	5-45	6-15	2-18	2-45	0-18	0-45
8	2-15	2-47	6-47	7-25	3-15	3-47	1-15	1-47
4	3-25	4-3	8-3	8-41	4-25	5-3	2-25	3-3
5	4-42	5-18	9-18	9-51	5-42	6-18	3-42	4-18
6	5-51	6-22	10-22	10-50	6-51	7-22	4-51	5-22
7	6-50	7-17	11-17	11-43	7-50	8-17	5-50	6-17
8	7-43	8-8	---	0-8	8-43	9-8	6-43	7-8
9	8-32	8-56	0-32	0-56	9-32	9-56	7-32	7-56
0	9-20	9-43	1-20	1-43	10-20	10-43	8-20	8-43
1	10-4	10-27	2-4	2-27	11-4	11-27	9-4	9-27
2	10-49	11-11	2-49	3-11	11-49	---	9-49	10-11
3	11-32	11-55	3-32	3-55	0-11	0-32	10-32	10-55
4	---	0-18	4-18	4-41	0-55	1-18	11-18	11-41
5	0-41	1-8	5-8	5-35	1-41	2-8	---	0-8
6	1-35	2-5	6-5	6-40	2-35	3-5	0-35	1-5
7	2-40	3-16	7-16	7-55	3-40	4-16	1-40	2-16
8	3-55	4-33	8-33	9-7	4-55	5-33	2-55	3-33
9	5-7	5-39	9-39	10-7	6-7	6-39	4-2	4-39
0	6-7	6-32	10-32	10-56	7-7	7-32	5-7	5-32
1	6-56	7-18	11-18	11-39	7-56	8-18	5-56	6-18
2	7-39	7-59	11-59	---	8-39	8-59	6-39	6-59
3	8-18	8-36	0-18	0-36	9-18	9-36	7-18	7-36
4	8-54	9-12	0-54	1-12	9-54	10-12	7-54	8-12
5	9-30	9-46	1-30	1-46	10-30	10-46	8-30	8-46
6	10-2	10-19	2-2	2-19	11-2	11-19	9-2	9-19
7	10-35	10-52	2-35	2-52	11-35	11-52	9-35	9-52
8	11-9	11-26	3-9	3-26	---	0-9	10-9	10-
9	11-43	---	3-43	4-2	0-26	0-43	10-43	1-
0	0-2	0-22	4-22	4-42	1-2	1-22	11-22	1
31	0-42	1-6	5-6	5-32	1-42	2-6	---	---

AUGUSTUS.

d.	Harlingen		Lemmer.		Lauwerz.		Het Vliet.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
1	1-32	2-3	6-3	6-38	2-32	3-3	0-32	1-3
2	2-38	3-17	7-17	8-1	3-38	4-17	1-38	2-17
3	4-1	4-43	8-43	9-24	5-1	5-43	3-1	3-43
4	5-24	6-0	10-0	10-32	6-24	7-0	4-24	5-0
5	6-32	7-1	11-1	11-29	7-32	8-1	5-32	6-1
6	7-29	7-55	11-56	---	8-29	8-56	6-29	6-55
7	8-20	8-44	0-20	0-44	9-20	9-44	7-20	7-44
8	9-7	9-30	1-7	1-30	10-7	10-30	8-7	8-30
9	9-50	10-11	1-50	2-11	10-50	11-11	8-50	9-11
10	10-31	10-52	2-31	2-52	11-31	11-52	9-31	9-52
11	11-12	11-32	3-12	3-32	---	0-12	10-12	10-32
12	11-53	---	3-53	4-14	0-32	0-53	10-53	11-14
13	0-14	0-36	4-36	5-0	1-14	1-36	11-36	12-0
14	1-0	1-27	5-27	5-57	2-0	2-37	0-0	0-27
15	1-57	2-30	6-30	7-9	2-57	3-30	0-57	1-30
16	3-9	3-49	7-49	8-25	4-9	4-49	2-9	2-49
17	4-26	5-2	9-2	9-34	5-26	6-2	3-26	4-2
18	5-34	6-4	10-4	10-30	6-34	7-4	4-34	5-4
19	6-30	6-54	10-54	11-16	7-30	7-54	5-30	5-54
20	7-16	7-35	11-35	11-56	8-16	8-35	6-16	6-35
21	7-56	8-11	---	0-14	8-56	9-11	6-56	7-11
22	8-32	8-49	0-32	0-49	9-32	9-49	7-32	7-49
23	9-6	9-23	1-6	1-23	10-6	10-23	8-6	8-23
24	9-39	9-54	1-39	1-54	10-39	10-54	8-39	8-54
25	10-10	10-26	2-10	2-26	11-10	11-26	9-10	9-26
26	10-43	11-0	2-43	3-0	11-43	12-0	9-43	10-0
27	11-17	11-35	3-17	3-35	0-0	0-17	10-17	10-35
28	11-54	---	3-54	4-15	0-35	0-54	10-54	11-15
29	0-15	0-37	4-37	5-3	1-15	1-37	11-37	---
30	1-3	1-32	5-32	6-5	2-3	2-32	0-3	0-32
	2-5	2-45	6-45	7-30	3-5	3-45	1-5	1-45

S E P T E M B E R.

d.	Harlingen		Lemmer.		Lauwerz.		Het Vlie.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
1	3-30	4-18	8-18	9-3	4-30	5-18	2-30	3-18
2	5-3	5-43	9-43	10-18	6-3	6-43	4-3	4-43
3	6-18	6-48	10-48	11-17	7-18	7-48	5-18	5-48
4	7-17	7-42	11-42	---	8-17	8-42	6-17	6-42
5	8-6	8-29	0-6	0-29	9-6	9-29	7-6	7-29
6	8-51	9-10	0-51	1-10	9-51	10-10	7-51	8-10
7	9-32	9-51	1-32	1-51	10-32	10-51	8-32	8-51
8	10-10	10-28	2-10	2-28	11-10	11-28	9-10	9-28
9	10-48	11-7	2-48	3-7	11-48	---	9-48	10-7
10	11-26	11-46	3-26	3-46	0-7	0-26	10-26	10-46
11	---	0-7	4-7	4-29	0-46	1-7	11-7	11-29
12	0-29	0-54	4-54	5-20	1-29	1-54	11-54	---
13	1-20	1-51	5-51	6-23	2-20	2-51	0-20	0-51
14	2-23	3-1	7-1	7-40	3-23	4-1	1-23	2-1
15	3-40	4-20	8-20	8-57	4-40	5-20	2-40	3-20
16	4-57	5-29	9-29	9-58	5-57	6-29	3-57	4-29
17	5-58	6-24	10-24	10-47	6-58	7-24	4-58	5-24
18	6-47	7-9	11-9	11-29	7-47	8-9	5-47	6-9
19	7-29	7-48	11-48	---	8-29	8-48	6-29	6-48
20	8-6	8-23	0-6	0-23	9-6	9-23	7-6	7-23
21	8-40	8-57	0-40	0-57	9-40	9-57	7-40	7-57
22	9-14	9-30	1-14	1-30	10-14	10-30	8-14	8-30
23	9-46	10-2	1-46	2-2	10-46	11-2	8-46	9-2
24	10-19	10-37	2-19	2-37	11-19	11-37	9-19	9-37
25	10-55	11-14	2-55	3-14	11-55	---	9-55	10-14
26	11-34	11-56	3-34	3-56	0-14	0-34	10-34	10-56
27	---	0-19	4-19	4-45	0-56	1-19	11-19	11-45
28	0-45	1-15	5-15	5-48	1-45	2-15	---	0-15
29	1-48	2-27	6-27	7-13	2-48	3-27	0-48	1-
30	3-13	4-2	8-2	8-47	4-13	5-2	2-13	3-

OCTOBER.

d.	Harlingen		Lemmer.		Lauwerz.		Het Vlie.	
	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
1	4-47	5-28	9-29	10-3	5-47	6-28	3-47	4-28
2	6-3	6-33	10-33	11-1	7-3	7-33	5-3	5-33
3	7-1	7-25	11-25	11-48	8-1	8-25	6-2	6-25
4	7-48	8-10	---	0-10	8-48	9-10	6-48	7-10
5	8-30	8-50	0-30	0-50	9-30	9-50	7-30	7-50
6	9-10	9-29	1-10	1-29	10-10	10-29	8-10	8-29
7	9-47	10-4	1-47	2-4	10-47	11-4	8-47	9-4
8	10-23	10-42	2-23	2-42	11-23	11-43	9-23	9-42
9	11-2	11-21	3-2	3-21	---	0-2	10-2	10-21
10	11-41	---	3-41	4-2	0-21	0-41	10-41	11-2
11	0-2	0-24	4-24	4-49	1-2	1-24	11-24	11-49
12	0-49	1-15	5-15	5-44	1-49	2-15	---	0-15
13	1-44	2-16	6-16	6-52	2-44	3-16	0-44	1-16
14	2-52	3-29	7-29	8-8	3-52	4-29	1-52	2-29
15	4-8	4-44	8-44	9-17	5-8	5-44	3-8	3-44
16	5-17	5-45	9-45	10-12	6-17	6-45	4-17	4-45
17	6-12	6-35	10-35	10-57	7-12	7-35	5-12	5-35
18	6-57	7-17	11-17	11-36	7-57	8-17	5-57	6-17
19	7-36	7-54	11-54	---	8-36	8-54	6-36	6-54
20	8-13	8-29	0-13	0-29	9-13	9-29	7-13	7-29
21	8-48	9-5	0-48	1-5	9-48	10-5	7-48	8-5
22	9-24	9-42	1-24	1-42	10-14	10-42	8-24	8-42
23	10-0	10-18	2-0	2-18	11-0	11-18	9-0	9-18
24	10-38	11-0	2-38	3-0	11-38	12-0	9-38	10-0
25	11-21	11-44	3-21	3-44	0-0	0-21	10-21	10-44
26	---	0-8	4-8	4-34	0-44	1-8	11-8	11-34
27	0-34	1-4	5-4	5-37	1-34	2-4	---	0-4
28	1-37	2-15	6-15	6-59	2-37	3-15	0-37	1-15
29	2-59	3-44	7-44	8-27	3-59	4-44	1-59	2-44
	4-27	5-8	9-8	9-43	5-27	6-8	3-27	4-8
	5-43	6-13	10-13	10-39	6-43	7-13	4-43	5-13

N O V E M B E R.

Harlingen		Lemmer.		Lauwerz.		Het Vlie.	
sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.	sm.	nam.
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
6-39	7-4	11-4	11-26	7-39	8-4	5-39	6-4
7-26	7-48	11-48	---	8-26	8-48	6-26	6-48
8-8	8-27	c-8	o-27	9-8	5-27	7-8	7-27
8-46	9-5	o-46	1-5	9-46	10-5	7-46	8-5
9-24	9-43	1-24	1-43	10-24	10-43	8-24	8-43
10-1	10-19	2-1	2-19	11-1	11-19	9-1	9-19
10-38	10-59	2-38	2-59	11-38	11-59	9-38	9-59
11-17	11-37	3-17	3-37	---	o-17	10-17	10-37
11-58	---	3-58	4-20	c-37	o-58	10-58	11-20
o-20	c-43	4-43	5-7	1-20	1-43	11-43	---
1-7	1-33	5-33	6-3	2-7	2-33	o-7	o-33
2-3	2-35	6-35	7-10	3-3	3-35	1-3	1-35
3-10	3-46	7-46	8-22	4-10	4-46	2-10	2-46
4-22	4-55	8-55	9-25	5-22	5-55	3-22	3-55
5-25	5-53	5-53	10-18	6-25	6-53	4-25	4-53
6-18	6-41	10-41	11-2	7-18	7-41	5-18	5-41
7-2	7-24	11-24	11-43	8-2	8-24	6-2	6-24
7-43	8-4	---	o-4	8-43	9-4	6-43	7-4
8-23	8-43	o-23	o-43	9-23	9-43	7-23	7-43
9-3	9-24	1-3	1-24	10-3	10-24	8-3	8-24
9-44	10-5	1-44	2-5	10-44	11-5	8-44	9-5
10-26	10-49	2-26	2-49	11-26	11-49	9-26	9-49
11-12	11-36	3-12	3-36	---	o-12	10-12	10-36
12-0	o-0	4-0	4-26	o-36	1-0	11-0	11-26
o-26	o-54	4-54	5-25	1-26	1-54	11-54	---
1-25	1-58	5-58	6-36	2-25	2-58	o-25	o-58
2-36	3-16	7-16	7-59	3-36	4-16	1-36	2-16
3-59	4-38	8-38	9-15	4-59	5-8	2-59	3-38
5-15	5-45	9-45	10-14	6-15	6-45	4-15	4-45
6-14	6-39	10-39	11-2	7-14	7-39	5-14	5-39

D E C E M B E R.

d.	Harlingen		Lemmer.		Lauwerz.		Het Vlie.	
	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.	sm. u. m.	nam. u. m.
1	7-2	7-25	11-25	11-45	8-2	8-25	6-2	6-25
2	7-45	8-5	---	0-5	8-45	9-5	6-45	7-5
3	8-5	8-45	0-25	0-45	9-25	9-45	7-25	7-45
4	9-3	9-23	1-3	1-23	10-3	10-23	8-3	8-23
5	9-41	9-59	1-41	1-59	10-41	10-59	8-41	8-59
6	10-17	10-36	2-17	2-36	11-17	11-36	9-17	9-36
7	10-55	11-14	2-55	3-14	11-55	---	9-55	10-14
8	11-32	11-52	3-32	3-52	0-14	6-32	10-32	10-52
9	---	0-11	4-11	4-32	0-52	1-11	11-11	11-32
10	0-32	0-54	4-54	5-18	1-32	1-54	11-54	---
11	1-18	1-44	5-44	6-12	2-18	2-44	0-18	0-44
12	2-12	2-42	6-42	7-17	3-12	3-42	1-12	1-42
13	3-17	3-53	7-53	8-8	4-17	4-53	2-17	2-53
14	4-28	5-1	9-1	9-33	5-28	6-1	3-28	4-1
15	5-33	6-1	10-1	10-27	6-33	7-1	4-33	5-1
16	6-27	6-52	10-52	11-16	7-27	7-52	5-27	5-52
17	7-16	7-39	11-39	---	8-16	8-39	6-16	6-39
18	8-2	8-24	0-2	0-24	9-2	9-24	7-2	7-24
19	8-46	9-10	0-46	1-10	9-46	10-10	7-46	8-10
20	9-13	9-54	1-33	1-54	10-33	10-54	8-33	8-54
21	10-17	10-40	2-17	2-40	11-17	11-40	9-17	9-40
22	11-3	11-25	3-3	3-25	---	0-3	10-3	10-25
23	11-49	---	3-49	4-13	0-25	0-49	10-49	11-13
24	0-13	0-38	4-38	5-5	1-13	1-38	11-38	---
25	1-5	1-35	5-35	6-6	2-5	2-35	0-5	0-35
26	2-6	2-43	6-43	7-20	3-6	3-43	1-6	1-43
27	3-20	4-1	8-1	8-37	4-20	5-1	2-20	3-1
28	4-37	5-14	9-14	9-44	5-37	6-14	3-37	4-14
29	5-44	6-12	10-12	10-38	6-44	7-12	4-44	5-12
30	6-38	7-1	11-1	11-24	7-38	8-1	5-38	6-1
31	7-24	7-45	11-45	---	8-24	8-45	6-24	6-45

VERTREK EN AANKOMST DER POSTEN
TE AMSTERDAM.

Binnenlandsche Correspondentie.

Abcoude, 's av. ten 6 ure in de bus, uitgifte 's morg. ten 8½ ure. *Alkmaar*, 's morg. 8 en 's av. 9 ure, uitgifte 's morg. 7½ en 's av. 6 ure. *Alphen*, 's morg. 10¼, 's av. ten 6 en 9 ure, uitgifte 's morg. 7½ en 8½ ure, nam. ten 3 ure. *Amersfoort*, 's morg. 10¼, 's av. 6½, uitgifte 's morg. 7½. *Arnhem*, 's morg. 6¼, 's nam. 6¼ en 's av. 6 ure, uitgifte 's morg. 7, 8½ en 11½ ure. *Appeldoorn*, 's av. 6½, uitg. 's morg. 7½ ure. *Baarn*, 's av. 6½, uitgifte 's morg. 7½ ure. *Beverwijk*, 's morg. 8 en 's av. 9, uitgifte 's morg. 7½ ure. *Bodegraven*, 's av. 6 en 9, uitgifte 's morg. 3½ ure. *Bolsward*, p St. Bt., 's morg. 6½, uitgifte 's av. 6 ure. *Breukelen*, 's av. 6, uitgifte 's morg. 3½ ure. *Brielle*, 's av. 9, uitgifte 's morg. 7½ ure. *Broek in Waterland*, 's morg. 8, uitgifte 's av. ten 6 ure. *Buiksloot*, 's morg. 8, uitgifte 's av. 6 ure. *Delft*, 's morg. 10¼, 's namidd. 3.55 min., 's av. 9, uitgifte 's morg. 7½, 's namidd. 3 ure. *Deventer*, 's morg. 6¼, 's av. 6½, uitgifte 's morg. 7½ ure. *Diemen*, 's morg. 8, uitgifte 's av. 6 ure. *Dirksland*, 's av. 9, uitg. 's morg. 7½ ure. *Doornburg*, 's morg. 6¼, 's av. 6, uitg. 's morg. 8½ ure. *Dokkum*, Dingsd., Donderd. en Zat., per Stoomboot, 's morg. 6½, uitgifte 's av. 6 ure. *Drenthe* (provincie), 's av. 6½, uitgifte 's morg. 7½ ure. *Dordrecht*, 's morg. 10¼, 's av. 9, uitgifte 's morg. 7½ en 's namidd. 3 ure. *Edam*, 's morg. 8, uitgifte 's av. 6 ure. *Ede*, 's morg. 6¼ en 's nam. 4¼, uitg. 's morg. 7½ ure. *Eemnes*, 's av. 6½, uitgifte 's m

7½ ure. *Elburg*, 's av. 6½, nitgiste 's morg. 7½ ure.
Enkhuizen, 's morg. 8, uitgiste 's av. 6 ure. *Fra-*
neker, p. St. Bt., 's morg. 6½, uitgiste 's av. 6 ure.
Gouda, 's morg. 10¼, 's av. 6 en 9, 's morg. 7½ en
 8½, en 's nam. 3 ure. *Gorinchem*, 's av. 6, uitgiste
 's morg. 8½ ure. 's *Gravenhage*, 's morg. 10¼,
 's namidd. 3.55 min. en 's av. 9, uitgiste 's morg.
 7½ en 's nam. ten 3 ure. *Groningen* (prov.), 's av.
 6½, uitgiste 's morg. 7½ ure. *Haarlem*, 's morg. 8,
 10½ en 's nam. 3.55 min., uitgiste 's morg. 7½, nam.
 3 en 's av. 7 ure. *Harlingen*, p. St., 's morg. 6½,
 nitgiste 's av. 6 ure. *Hattem*, 's av. 6½, 's morg. ½
 ure. *Helder*, 's av. 9, uitgiste 's morg. 7½ ure.
Hellevoetsluis, 's av. 9, uitgiste 's morg. 7½ ure.
Hilversum, 's av. 6½, uitgiste 's morg. 7½ ure.
Hoorn, 's morg. 8 en 's av. 9, uitgiste 's morg. 7½
 en 's av. 6 ure. *Harderwijk*, 's av. 6½, uitg. 's morg.
 7½ ure. *Leeuwarden*, p. St., 's morg. 6½, uitgiste
 's av. 6 ure. *Leiden*, 's morg. 10¼, 's nam. 3.55
 min. en 's av. 9, uitgiste 's morg. 7½ en 's nam. 3 ure.
Limburg (prov.), 's morg. 6¼ en 's av. 6, uitgiste
 's morg. 8½ ure. *Loenen aan de Vecht*, 's av. 6,
 uitgiste 's morg. 8½ ure. *Leerdam*, 's av. 6, uit-
 giste 's morg. 8½ ure. *Maastricht*, 's morg. 6¼,
 nitgiste 's morg. 7½ ure. *Maarsen*, 's av. 6, uit-
 giste 's morg. 8½ ure. *Medemblik*, 's morg. 8, uit-
 giste 's av. 6 ure. *Monnickendam*, 's morg. 8, uit-
 giste 's av. 6 ure. *Muiden*, 's morg. 8 en 's av. 6½,
 uitgiste 's morg. 7½ en 's av. 6 ure. *Mijdrecht*, 's av.
 6, uitgiste 's morg. 8½ ure. *Maassluis*, 's av. 9,
 uitgiste 's morg. 7½ ure. *Naarden*, 's morg. 6 en
 's av. 6½, uitgiste 's morg. 7½ en 's av. 6 ure. *Noord-*

Brabant (prov.), 's av. 6, uitgifte 's morg. 8½ ure.
Nijmegen, 's morg. 6½ en 's av. 6, uitg. 'sm., 8½ en
 1½, 's av. 7 ure. *Nijkerk*, 's av. 8½, uitg. 's morg.
 ½ ure. *Nichtevecht*, 's av. 6, uitgifte 's morg. 8½
 ure. *Oud Beijerland*, 's av. 9, uitgifte 's morg. 7½
 ure. *Overijssel* (prov.), 's av. 6½, uitgifte 's morg.
 ½ ure. *Purmerend*, 's morg. 8, uitgifte 's av. 6
 ure. *Rotterdam*, 's morg. 10½, 's nam. 3.55 min.
 en 's av. 9, uitgifte 's morg. 7½ en 's nam. 3 ure.
Schiedam, 's morg. 10½, 's nam. 3.55 min. en 's av.
 ½, uitgifte 's morg. 7½ en 's nam. 3 ure. *Scherpen-
 eel*, 's morg. 6½ en 's nam. 4½, uitgifte 's morg.
 ½ ure. *Schoonhoven*, 's av. 6, uitgifte 's morg.
 ½ ure. *Soest en Soestdijk*, 's av. 6½, uitg. 's morg.
 ½ ure. *Sneek*, p. St. Boot, 's morg. 6½, uitg. 's av.
 ½ ure. *Texel*, 't *Vlie*, enz., 's av. 9, uitgifte
 's morg. 7½ ure. *Tiel*, 's av. 6, uitgifte 's morg. 8½
 ure. *Utrecht*, 's morg. 6½, 's nam. 4½ en 's av. 6,
 uitgifte 's morg. 7½, 8½ en 10½ ure. *Vaals*, 's morg.
 ½, uitgifte 's morg. 7½ ure. *Valkenburg*, 's morg.
 ½, uitgifte 's morg. 7½ ure. *Veenendaal*, 's morg.
 ½ en 's nam. 4½, uitgifte 's morg. 7½ ure. *Vlaar-
 ingen*, 's morg. 10½, 's nam. 3.55 min. en 's av.
 ½, uitgifte 's morg. 7½ en 's nam. 3 ure. *Vianen*,
 's morg. 6½ en 's av. 6, uitgifte 's morg. 7½ en 8½
 ure. *Vriesland* (prov.), 's av. 8½, uitgifte 's morg.
 ½ ure. *Vriesland en Vreeswijk*, 's av. 6, uitgifte
 's morg. 8½ ure. *Weesp*, 's morg. 8 uitgifte 's av.
 ½ ure. *Wilnis*, 's av. 6, uitgifte 's morg. 8½ ure.
Zegeningen, 's av. 6, uitgifte 's morg. 8½ ure.
Zinterwijk, 's av. 6, uitgifte 's morg. 8½ ure.
Zoerden, 's morg. 10½, 's av. 6 en 9, uitgifte

's morg. 7½ en 's nam. 5 ure. *Zeeland* (prov.), 's av. 6, uitg. 's morg. 8½ ure. *Zutphen*, 's morg. 6¼ en 's av. 6, uitg. 's morg. 7½ en 10½ ure. *Zwolle*, 's morg. 6¼ en 's av. 6½, uitg. 's morg. 7½ en 10½ ure. *Zaandam en Zaankant*, 's morg. 8, uitg. 's av. 6 ure. *Zwammerdam*, 's av. 6 en 9, uitg. 's morg. 8½ ure.

Alle Nederlandsche Oost- en Westindische kolonien, met de eerste scheepsgelegenheid, ook met een door de afzenders bepaald schip, mits de naam van den bodem en de haven op het adres vermeld zij. Mogt echter in het laatste geval, het aangeduide schip reeds zijn vertrokken, bij de aankomst der brieven, dan worden dezelve met de eerstvolgende gelegenheid verzonden, ten ware de afzenders op de brieven, met opgave van het adres, het verlangen hadden doen kennen, dezelve terug te ontvangen.

Nederlandsch Oostindië over Marseille en Alexandrië in Egypte, mits zulks op het adres vermeld zij, gaat geheel gefrankeerd of niet tot de plaats der bestemming met f 1.80 per enkele brief. Den 23 uiterl. 25 voor 5½ ure 's av. van elke maand, om te Marseille aan te komen vóór den nacht van 7 op 8 van elke maand, wanneer de Indische brievenmaal vertrekt.

(Over Engeland), (mits op 't adres vermeld), met of zonder frankering à f 1.70, per enkele brief tot de bestemming, met de laatste Boot, op den 17 van elke maand, frankering tot 8 ure des avonds; drukwerk à 15 cents per vel.

Buitenlandsche Correspondentie.

België, Luxemburg, Frankrijk, de Fransche kolonien en bezittingen op de Noordkust van Afrika,

dagelijks, des av. voor 6 ure in de bus. Frankering tot half 6 ure, uitgifte des morg. ten 8½ ure.

Duinkerken (per stoomboot), 's Maand. en Vrijd., des avonds vóór 9 ure in de bus, om verzonden te worden per stoomboot, welke 's Woensdag en Zond., zeer vroeg, van Rotterdam vertrekt.

Havre (per stoomboot), den 8, 18 en 28 van elke maand, 's av. vóór 9 ure, daar de stoomboot den 10, 20 en ultimo van elke maand, van Rotterdam vertrekt. NB. In beide gevallen dient op het adres vermeld te worden *per stoomboot*.

Duitschland. De route van Keulen en Frankfort /M., als: Baden, Beijeren, Wurtemberg, Zwitserland en (met gedwongene frankering). Oostenrijk, Hongarije, Bohemen en Oostenrijksch Italië, 's morg. 6½ ure.

De route van Berlyn, als: Saxen, Rusland, de Oostzee, Hessen, Brunswijk, Nassau, enz., alsmede ook bovengenoemde route van Keulen nogmaals, en Polen 4½ ure namidd.

Bremen, Hamburg, Hannover regts de Wezer, en Mecklenburg, en met gedwongene frankering, Zweden, Denemarken en Noorwegen, 's nam. 4½, uitgifte 10½ ure.

Hamburg, enz., per Stoomboot; vertrekt 4, 9, 14, 19, 24 en 29 van de maand, 's av. 9 ure.

Hannover links de Wezer, Oost-Vriesland, Oldenburg, Bentheim, enz., 's av. 6½, uitgifte 's m. ½ ure.

De Pruissische plaatsen Aken, Calkar, Gelder, Loich, Granthal, Kaldenkirchen, Kevelaar, Kranenburg, Cleef, Meurs, Orsey, Rijnberg, Stralen,

Weeze en Xanten, 's av. 6, nitgifte 's morg. 8½ ure.

Italië. Lombardisch-Venetiaansch Koninkrijk, Sardinën, Parma, Piacenza, Piemont, Napels, Keizerlijke Staat, over Duitschland, met gedwongene frankering, tot 8½ ure des avonds te voren, nitgifte 's morg. 10½ ure.

Dito over Frankrijk, met gedwongene frankering, tot ½ ure 's av., uitgifte 's morg. 8½ ure.

Groot-Brittanje. Engeland, Schotland en Ierland, Engelsche en andere Kolonien en Overzeesche Landen, 's av. 9 ure.

Over Engeland, vertrekt, Maand., Dingsd. en Vrijd.; aankomt Zond. en Donderd., onzeker.

Spanje en Portugal. Gibraltar en Spaansche en Portugesche Kolonien, met gedwongene frankering tot 5½ ure 's av., uitgifte 's morg. 8½ ure.

Griekenland, Turkye en de Levant. Met gedwongene frank. tot 8½ ure 's av., uitg. 's m. 10½ ure.

Maltha en de Jonische Eilanden (met gedwongene frankering voor Maltha à 20 cts. en Jonische Eilanden à f 1.20), 's Dingsd. en Vrijd., voor 10 ure 's av., om verzonden te worden van Londen den 3 (den 3 Zond. zende, dan den 2) en den 20 van elke maand.

Bengalen en alle andere bezittingen in Oostindië, Ceylon, Mauritius, Australië, Nieuw-Zeeland, van Diemensland en Hongkong in China (met gedwongen frankering à f 1.40), 's Dingsd. of Vrijd., voorafgaande den 16 of laatsten van elke maand, voor 10 ure des avonds (Overlandmail), mits zulks op het adres vermeld zij (met gedwongen frankering tot Maltha à f 1.35, Jonische Eilanden à f 1.60,

Bengalen à f 1.70), des Dingsdags of Vrijdags, voor 10 ure des av., voorafgaande den 5 en 22 van elke maand. (Over Marseille, mits zulks op het adres vermeld zij en de stoomboot in de vaart is); den 5, 15 en 25 van elke maand.

Britsche Westindische eilanden en bezittingen, als: Antigna, Bahamas, Barbados, Berbice, Demerary, Dominique, Essequibo, Grenada, Jamaica, Monserrat, Nevis, St. Lucie, St. Christophe of St. Kitts, St. Vincent, Tabago, Tortola en Trinidad, (met gedwongen frankering à 20 ct), 's Dingsd. of Vrijd., 's av. voor 10 ure, voorafgaande den 14 en laatsten van elke maand, om verzonden te worden met de pakketboot, welke den 2 en 17 van elke maand van Southampton vertrekt.

Guadaloupe, Martinique, Haïti of St. Domingo, Portorico, St. Croix, St. Eustatius, St. Martin en St. Thomas (met gedwongen frankering à f 1.35), als boven.

Cuba en Venezuela (met gedwongen frankering, Cuba à f 1.85 Venezuela à f 1.20), als boven.

Honduras (met gedwongen frankering à f 1.20), als boven, voor den laatsten van elke maand.

Mexico en Nieuw-Grenada (met gedwongen frank. f 1.85) als boven, voor den laatste van elke maand.

Panama, Chili en Peru (met gedwongen frank. f 1.80), als boven, voor den 14 van elke maand.

De Britsche bezittingen in Noord-Amerika, als: Canada, Nieuw-Brunswijk, Prins-Edwards-eiland, Nieuw-Schotland, New-Foundland of Terre-neuve (met gedwongen frankering à 20 ct.), van 1 Dec. tot alt. Maart, Dingsd. of Vrijd., voorafgaande den

laatsten van elke maand. Van 1 April tot ult. Nov. Dingsd. of Vrijd., voor den 15 of laatsten van elke maand, om te worden verzonden met de pakketbooten over Liverpool.

Madera, de Azorische of Vlaamsche eilanden en de Kanarische eilanden (met gedwongen frankering à *f* 1.60), des Vrijdags voor den eersten Dingsdag van elke maand, tot des avonds ten 10 nr.

Brazilië (gedwongen frankering à *f* 2 15), als voren, voor de laatste van elke maand.

Buenos Ayres en Montevideo (met gedwongen frankering à *f* 2.05), als boven.

Kaap de Goede Hoop, St. Helena, Sierra-Leona, Australië, Nieuw-Zeeland en van Diemensland, met particuliere schepen uit Engeland, met gedwongen frankering *f* 1, Dingsd. en Vrijd., voor 10 ure 'av.

Tot vrijwillige frankering voor binnen 's lands, dagelijks van 's morg 7½ tot 's avonds 8½ ure, uitgifte van 6½ ure 's morg. tot 7½ ure des avonds.

Frankering voor militairen, geen rang hebbende, dagelijks voor 1 ure, ter moderatie van port een gedwongen frankering van 10 centen, moeten de de brief beneden het lood wegen, en geene ingeslotene hoegenaamd bevatten.

Aanteekening, dagel, voor des midd. ten 3½ en voorts van 5 tot 6½ en van 7½ tot 8½ ure des avonds, zullende Maand, Dingsd. en Vrijd., de frankering en aanteekening, voor de Engelsche post voortduren, tot 's av. ten 10 ure, in cœvert met 3 of 5 Cachetten voorzien, en met bij betaling van 10 cts.

Geldverzending voor binnen 's lands, dagelijks,

except Zondag, van 9 tot 12 ure voormidd., met betaling van 10 cents.

Verzending van drukwerken, catalogussen, prospectussen enz., onder kruisband voor binnen 's lands, dagelijks, voor des midnags 2 ure, met betaling van 2 cents per vel druks.

Verzending van couranten als boven, met betaling van 1 cent per vel druks. Voor de Nederlandsche Kolonien en verdere Overzeesche landen, van één tot vier vellen, 20 cents, elke vel meer, 5 cents.

Verzending van gedrukte marktbriefen, voor h. 4 ure, als boven, met betaling van 10 ct. per brief.

Brieven met aanhangende monsters of stalen, onder kruisband, genieten vermindering van port.

De aangetoekende brieven kunnen, tegen overgave van het invitatiebiljet, den geheele voormidd. tot half 4 ure, en 's avonds bij het open zijn van het kantoor afgehaald worden, alleen echter door den geadresseerden in eigen persoon, of iemand van zijnentwegen, bij notariële of behoorlijk gelegaliseerde procuratie, daartoe bijzonder geautoriseerd. De brievenposten restante, kunnen afgehaald worden dagelijks, van 's voorm. ten 10 tot 's nam. ten 2 ure.

Onderscheidene brievenbussen binnen Amsterdam en welke geledigd worden des avonds voor den eersten avondpost, ten 5½ ure en voor den laatsten ten 6 ure, zijn geplaatst:

In de Amstelstraat, over de Jodenkerk, n°. 36.
Op de Nieuwmarkt, hoek van de Zeedijk bij de Geldersche Kade, n°. 1.
Op de Prinsengr., bij de Egelantiersgr., n°. 508.

Op de Haarlemmerdijk, bij de Eenhoornsluis, n°. 35.

Op de Leidschestraat, tusschen de Keizersgracht en Kerkstraat, n°. 29, en op den hoek van de Keizersgracht en Reguliersgracht, n°. 734.

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG.

De winterdiensten zullen nader door de couranten en aanplakbiljetten worden bekend gemaakt.

Op de *Halten*, van *Halfweg*, *Vogelenzang*, *Hillegommerbeek*, *Veenenburg*, *Piet Gyzenbrug*, *Warmond*, *Voorschoten*, *Nieuw Oosteinde* en *Ryswyk*, worden reizigers opgenomen, voor zoverre er plaats in de rijtuigen voorhanden is. Op Zon- en Feestdagen zal aan alle Stations en Halten worden opgehouden.

Zomerdienst, aanvang nemende den 15 April.

Vertrek van Amsterdam.	Vertrek van Haarlem.	Vertrek van Leiden.	Vertrek van 's Gravenhage.	Vertrek van Delft.	Vertrek van Schiedam	Aankomst te Rotterdam.
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
8-30	9- 5	10- 2	10-32	10-51	11- 8	11-15
11-15	11-30	12-20	12-50	1- 15	1-23	1-30
1-00	—	—	—	—	—	—
—	—	—	4-00	4-18	4-38	4-45
—	5- 5	6- 2	6-34	6-00	7- 8	7-15
—	9- 5	10- 3	10-34	10- 5	11- 9	11-15

Vertrek van Rott.	Vertrek v. Schied.	Vertrek. van Delft	Vertrek v. 's Grav.	Vertrek v. Leiden.	Vertrek v. Haarl.	Aank. te Amsterd.
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
7-00	7-10	7-29	7-46	8-18	8-00	8-25
9-30	9-42	11-2			9-15	9-45
12-00	12-10	12-29	12-45	1-12	2-55	2-30
3-00	3-10	3-29	3-46	4-18	5-15	5-45
7-45	7-55	8-14	8-31	9-3	10-00	10-30
9-30	9-42	10-2				

Vervoer van Rijtuigen, Paarden, Slagtvee en andere dieren, volgens tarief op de hoofdstations.

De reizigers worden verzocht, om $\frac{1}{4}$ uur vóór den vertrektijd op de stations tegenwoordig te zijn; wordende zij verwittigd, dat die tijd op de tusschen Stations en Halten, eenige minuten kan verschillen. Men is verplicht om de bagagie of eenige andere goederen uiterlijk $\frac{1}{4}$ uur vóór het vertrek van de stations in de goederen kantoren aan te brengen; later bezorgd wordende, vertrekken dezelve met den eerstvolgenden trein. Wanneer de goederen niet behoorlijk gepakt zijn, kan het vervoer geweigerd worden.

De reizigers hebben geen bagagie vrij, wordende het hun vrijgelaten om kleine pakjes, valiezen of doosjes met zich in de rijtuigen te voeren, welke niet meerder wegen dan 10 Ned. ponden of 30 kubieke palmen plaatsruimte innemen, en zonder hinderlijk te zijn geborgen kunnen worden. Bagagie

wordt volgens tarief berekend. Ingeval van verlies wordt voor bagagie of eenige andere goederen, onder het geleide van eenen reiziger, geene hoogere vergoeding toegestaan, dan in de verhouding van $f 2$ voor ieder Ned. pond gewigt, en zonder dat die vergoeding immer $f 50$ kan te boven gaan, dan alleen in het geval eener voorafgegane speciale aangifte van waarde, welke de directie tegen extra betaling aanneemt, en des verkiezende, ook vooraf kan verifiëren, van welke speciale aangifte een bewijs zal worden afgegeven. Indien men het woord *spoed* op de adressen plaats, zijn deze aan dubbel port onderhevig.

Door de directie der Hollandsehe IJzeren Spoorweg, is het navolgende tarief vastgesteld, welke de rijtuigen kunnen vorderen, die binnen het afgeslotene gedeelte van de voorpleinen der stations te Amsterdam en 's Gravenhage, worden toegelaten:

Voor Amsterdam. Van het station tot den Dam of omgekeerd voor 1 à 3 personen, 65 cts.; van het station tot den Dam of omgekeerd voor 1 à 4 personen, 80 cts.; in de stad, onverschillig waar, voor 1 à 3 personen, 80 cts.; voor 4 personen $f 1$; naar of van het station van den Rijnspoorweg voor 1 à 4 personen $f 1$.

Voor 's Gravenhage: Van het station in de stad of omgekeerd voor 1 à 4 personen, 60 cts.; van het station naar de stad en terug voor 1 à 4 personen, $f 1$; van het station naar Scheveningen voor 1 à 4 personen met 1 paard, $f 1.60$; van het station naar Scheveningen en terug voor 1 à 4 personen met 1 $f 2$; van het station naar he

erug met 1 paard, f 2.50; van het station naar
 scheveningen f 2.50 en terug met 2 paarden f 3; van
 et station naar het Badhuis f 3 en terug met 2 paar-
 en f 3.50.

Alle deze prijzen, onverschillig met of zonder ba-
 aadje, mits geen zwaarder gewigt dan 100 Ned. pd.

R I J N S P O O R W E G .

Zomerdienst, aanvang nemende 20 April.

Vertrek van Amsterdam.	Vertrek van Utrecht.	Aankomst te Arnhem.	Vertrek van Arnhem.	Vertrek van Utrecht.	Aankomst te Amsterdam.
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
7—25	8—35	10—15	6—55	8—35	9—45
1—45	11—55	1—35	11—40	1—20	2—30
1—15	6—25	8—5	5—45	6—25	7—35

Gedurende de maanden Junij, Julij en Augustus
 svonds nog een trein van Amsterdam ten 7 ure;
 n Arnhem ten 8 ure 5 min.

Extra trein. Gedurende de zomer, Zat. namid.
 n 8 ure naar Arnhem, en Zond. en Feestd. nam.
 n 8 ure 20 min., van Arnhem naar Amsterdam.
 NB. Een $\frac{1}{2}$ nur voor het vartrek van alle de Hol-
 dsche- en Rijnspoorwegtreinen, rijden de omni-
 ssen van den heer J. P. Koens, van den Dam,
 personen en goederen naar bovengemelde spoor-
 inen te vervoeren, en af te halen tegen 20 cents
 persoon.

De veranderingen welke in de vertrekken plaats hebben, zullen door de couranten en aanplakbiljetten, het publiek worden bekend gemaakt.

ORDE van het varen der Veerschepen en Schuiten, alsmede derzelve ligplaatsen te Amsterdam.

Aa (ter) met de schuit op *Loonen*.

Alsmeer. Bloemmarkt voor de Wijdsteeg, 's Maand., 's Woensd. en 's Vrijd., ten 12 ure.

Aarlanderveen. Rok-In bij de Taksteeg, Maand. ten 2 ure, 's winters om de 14 dagen.

Aartswoud met de schuit op *Spanbroek* en *Opmeer*.

Abkoude. Amstel bij de Halvemaansteeg, 's Maand. en 's Dond., ten 1½ en ten 3 ure, van de Berenbijt. Bij besloten water 's Maand. ten 2 ure een wagen.

Akersloot met de schuit op *Assendelft* en *Uitgeest*.

Ackrum. Op het Water voor de Kapelsteeg 's Maand. 's nam., 1 uur voor boomsluiten.

Alkmaar. Des Dingsd., Woensd., Vrijd. en Zond., 's morg. ten 8 ure precies, van het veer op het Water over de Karnemelksteeg. Ook het geheele jaar door, alleen 's Zond. 's av. ten 10 ure van Alkmaar een boeijer voor passagiers, welk 's Maand. 's nam. ten 4 ure, in den zomer, en ten 5 ure, in den winter, van Amsterdam, uit de Haringspakkery naar Alkmaar terug vaart. Alsmede vaart het geheele jaar door, een jaagschuit, doch alleen des Maand., 's morg. ten 4 ure, van Alkmaar naar het Tolhuis aan het 11, en van daar dienzelven nam. ten 4 ure, terug naar Alkmaar, welk schuit dan 's av. ten 9 ure, te Alkmaar arriveert.

Van Alkmaar op Amsterdam. 's Zond., Dingsdags, Dond. en Zaturd., 's morg. ten 8½ ure, zooveel 's somers als 's winters.

Alphen. Rok-In bij de Taksteeg, van Kerstijd tot Maart, Maand. en Woensd., en van Maart tot Kerstmis Maand., Woensd. en Vrijd., ten 12 ure. Bij besloten water een wagen den Maand. ten 12 ure van het Schapenplein.

Ameide met de schuit op *Gorcum.*

Ameland. Om de 8 of 14 dagen van het Droogbak.

Amerongen met de schuit op *Arnhem.*

Amersfoort. Van 1 Maart tot 30 Nov., 's Zond., Woensd. en Vrijd., des morg. ten 6 ure, en van 1 Dec. tot ult. Febr., alleen Zond. en Dond., met het openen van den boom. De goederen daags te voren, 1 uur voor boomsluiten aan het veer, op het Damrak, bij de Papenbrug.

Van Amersfoort op Amsterdam. Op dezelfde dagen, 's morgens ten 7 ure.

Amstelveen. Rok-In bij de Olieslagerssteeg, van 1 Maart tot 31 Oct., Maand. en Vrijd., de overige tijd al'een Maand., ten 1 ure en ten 2½ ure van de Berenbijt. Bij besloten water ten 1 ure, een wagen van het Leidscheplein, tegen de dubbelde vracht.

Ankeveen met de schuit op 's *Graveland.*

Antwerpen, Brussel en Gent. Alle weken een schip van den Amstel, voor het Besjeshuis; adres bij Gebr. Gallerkamp, Singel, n°. 42.

Appeldoorn. Oude Teertuinen aan den Appelboornsche Stijger, Dond. 2 uur voor boomsluiten.

Appingadam. Van April tot Nov., om de 5 of 6 week, van den Harlingerst., aan de Texelsche Kaai.

Arkel met de schuit op *Gorcum*.

Arnhem. Van 1 Maart tot 1 Dec., Vrijd. 's morg. met het openen van den boom, en van 1 Dec. tot 1 Maart, Vrijd. 's morg. om de 14 dagen, laadt tot Dond. avond. Op de Kloveniersburgwal, bij de Doelenstraat.

Assen. Van 1 Febr. tot half Dec., 's Woensd. om de 14 dagen 's av., 1 uur voor boomklokluiden, vervolgens 's Woensd. om de 3 weken van den Meppeldersteiger op de Texelsche Kaai; van Assen, Vrijdags om de 14 dagen, 's morg. ten 5 ure.

Assendelft. Maand. en Woensd., ten 1½ ure, uit de Haringpakkerij.

Assendorp met de schuit op 's *Hagen*.

Avenhorn. Maand. en Woensd. ten 1 ure, op het Water, bij den Nieuwenbrug.

Baanbrug. Singel bij de Munt, Maand. en Woensd. ten 1 ure. Bij besloten water een wagen, ten 1 ure van het veer.

Balk met de schuit op *Sloten*.

Burzingerhorn. Alle Woensd., namidd. ten 1 ure, uit de Haringpakkerij.

Barneveld met het schip op *Nykerk*.

Beemster met de schuit op *Purmerend*.

Beesterzwaag met de schuit op *Gordijk*.

Bergen op Zoom. Den 1 en 15 van elke maand 's av. 2 ure voor boomklokluiden, op het Singel bij de Luthersche Nieuwekerk.

Berkenrode, *Leidschenvaart* en *Gasthuisvaart*. Welke ook goederen mede neemt voor Zandvoort en het Badhuis, Singel over de Appelmarkt 's zom. Dingsd. en Vrijd. ten 12 ure; 's winters

alleen Donderd. Bij besloten water Donderd. ten 2
ure een wagen.

Beverwyk. Maand., Woensd. en Zaterdag, 's midd.
ten 1 ure, van den Harlinger Steiger, aan de
Texelsche Kaai.

Blaricum met de schuit op *Huizen*.

Bloemendaal met de schuit op *Haarlem* (Kaar-
relade).

Blokziek Des Dingsd. en Vrijd., 1 uur voor
hoornsluiten, van den Meppeldersteiger, aan de
Texelsche Kaai, van 6 Dec. tot 1 Febr., alleen
Dingsdag, met de S eenwijker.

Bodegraven. Singel bij de Munt, Maand. ten 1½
ure en ten 3 ure van de Berembijt.

Bolsward. Op het Water tusschen den Ouden- en
Papenbrug, van 1 Febr. tot 6 Dec. . Vrijd. 1 uur
voor hoornklokluiden, de overige tijd geen schip.

Bommel met de schuit op *Nymegen*.

Boskoop. Van 1 Febr. tot 22 Dec., 's Maandags
s nam. ten 1 ure, en van 23 Dec. tot 1 Febr., om
de 14 dagen, van het Rok-In, bij de Gapersteeg.

Bovenkarspel met de schuit op *Broekerhaven*.

Breda. Donderd. 's morg., met het openen van
den boom, laadt tot Woensd. 's avonds te voren,
op het Singel bij de Bergstraat.

Breutelem. Singel bij het Klooster, dag. behalven
Dond. en Zond., ten 1 ure. Bij besloten water
Woensd. en Zaterdag, een wagen ten 1 ure van het veer.

Brielle met het schip op *Rotterdam*.

Broek in Waterland. Maand., Woensd. en Vrijd.,
's midd. ten 4 ure, van den Texelsche Steiger.

Broekerhaven. Alle Woensd. 's midd. ten 12, of 2 ure een schip, aan den Nieuwerdammer Steger bij de Schrijerstoren.

Brussel met het schip op Antwerpen.

Buiksloot. Alle dagen, van 1 April tot ult. Sept. alle uren van 's morg. 6 tot 's av. boomklokluiden, de overige 6 maanden van 's morg. 7 tot 's av. boomklokluiden, behalve 's midd. ten 12 ure. Bij besloten water een ijsslede onbepaald, doch meest op Maandag, Woensdag en Vrijdag, aan de Nieuw Stads Herberg.

Bussum. Dingsd. en Vrijd. ten 1 ure van het 's Gravelandsche veer. Van Bussum Zond. en Don. voormidd. Bij besloten water, Dingsd. ten 1 ure een wagen.

Coblentz onbepaald, van het Entrepôt, in de Plantage.

Delden met het schip op Deventer.

Delfshaven met de schuit op Delft.

Delft. Dingsd., Donderd. en Zaturd., 's midd. ten 1 ure van het Rok-In voor de Kapel, en ten 2 ure, van de Berenbijt.

Delfzijl met het schip op de Lemmer.

Deventer. Dingsd. en Vrijd., 1 uur voor het kluiden der boomklok, en van 6 Dec. tot 12 Febr. alleen op Vrijd., 's nam. ten 3 ure. Op het Damrak aan de Ouden Brug.

Diemen en Diemerbrug. Rok-In bij de Doelen sluis. Maand. en Vrijd. ten 2 uren ten 3 ure van Lokhorst, bij besloten water een wagen op dezelfde uren en uren van het Schape

Diemermeer. Maand. en Vrijd. ten 1 ure; een
wagen van het Rok-In bij de Vischpoort.

Dieren met het schip op *Doesburg*.

Dirkshorn met de schuit op *Barzingerhorn*.

Doesburg. Op het Damrak aan den Zwolsche-
steiger, Woensdag om de 3 weken; een uur voor
het boomklok uiden.

Dokkum. Singel tusschen de Roomolensteeg en
Brouwersgracht, van 1 Maart tot 30 Nov.; Woensd.
om de 14 dagen, de overigen tijd vaart geen schip.

Dongen. Zond. 's morg. om de 14 dagen, van den
Singel bij de Bergstraat; laadt tot de volgende avond.

Dordrecht. Donderd. 's morg., met het openen
van den boom; laadt tot Woensd. avond tot boom-
klókluiden toe, op den Singel, tusschen de Kors-
jespoort- en Lijnbaanstegen.

Dragten. Van 1 Maart tot 30 Nov.; 's Woensd.
om de 14 dagen, van den Singel bij de Brouwers-
gracht; de overige tijd met Leenwarden.

Drielst met het schip op *Sneek*.

Duisburg. Elke Zaturdag avond, van het Rijn-
Entrepot, in de Plantage.

Durgerdam. Aan het Kamperhoofd en hoek van
de Waal, alle dagen 's nam. ten 2 ure, doek
Maand., Woensd. en Vrijd. in den zomer ten 4 ure,
in den winter ten 3 ure, en Zond. 's morg. om 9 ure.

Dusseldorp. Zaturdags om de 14 dagen, van het
Rijn-Entrepot, in de Plantage.

Edam. Texelsche Kaai aan den Harlingers eiger,
van 1 April tot 30 Sept.; Maand., Woensd. en
Vrijd. 's nam. ten 2 ure, de overige maand. ten 1 ure.

Ede met het schip op *Arnhem*.

Emmen. Alle Donderdagen, 's morg. ten 8 ure
op het Water, bij de Kapelsteeg, en terug Zondag
's morg. ten 7 ure.

Eindhoven. Donderd. 's morg. om de 14 dagen
maakt tot 's av. te voeren, op de Kloverniers Burg-
wal, tusschen de Staalstraat en Raamgracht. Aan-
teekening bij de commissaris van h. t. Bosscher veer

Elburg. Dingsd., Dond. en Zal. 's av., 1 uur
voor boomklokluiden, 's winters alleen Dond. en
Zal., aan het Zeeregt.

Emden. Gewoonlijk om de 8 dagen, van het
Water, bij de Zoutsteeg.

Enkhuizen. Van Maart tot Novemb., Woensd.
en Vrijd., van Nov. tot Maart, alleen 's Vrijd., 1
uur voor boomklokluiden, doch in de maand Dec.
en Jan., 's nam. ten 3 ure van het Zeeregt.

Enschede met het schip op Deventer.

Epe met het schip op Apeldoorn.

Franeker. Op het Water bij de Koorenbeurs, van
Feb. tot 6 Dec., Dingsd. 2 ure voor boomklokluiden

Frankfort. Om de 14 dagen of 3 weken, van
het Rijn-Entrepot.

Geertruidenberg met het schip op Breda.

Geinbrug. Rok-In bij de Olijslagerssteeg, van
Maart tot November, Maand. en Vrijd., de overige
maanden alleen Vrijdag ten 1 ure.

Genemuiden. Alle Maand. 's av. 1 uur voor
boomklokluiden. In de Oude Teertmaas aan de
Appeldoornse Steiger.

Gent met het schip op Antwerpen.

Goes. In den zomer om de 3 weken, 2 uur voor
boomklokluiden, in den winter om de 6 weken, 2

g Onbepaald, op het Singel bij de Lw. hersehe
ienwekerk.

Gordijk. Van 1 Febr. tot 6 Dec., 's Woensd.
de 14 dagen, 1 uur voor boomklokluiden, van
en Singel, bij de Oudebrug.

Gorkum. Voor passagiers en goederen, alle
ond. 's namidd. ten 3 ure, van de Oude Turfmarkt
voor het Gasthuishofje, en ten 4 ure, van de Breen-
ijt, doch in Dec. en Jan., om de 14 dagen.

Gouda vice versa. Met de Barge, van 15 April
t 15 Sept. dagelijks des midd. ten 5½ ure, de
erige tijd ten 3 ure, van het veer op de Pijpen-
arkt. Des avonds ten 8 ure van de Berenhijt. In
rrespondentie met de stoomboot op Rotterdam.

Graft. Haringpikkerij des Maandags ten 1½ ure.
's Gravenland. Dagelijks behalve Zondags ten
we. Bij besloten water een wagen ten 1 ure.
gplaats aan het 's Gravelandsche Veer.

's Gravenhage. Rok. In voor de Kapel, des on-
ere, dag lijks behalve Zondags, 's nam. ten 2 ure.

Grave met het schip op **Venlo.**

Groenendijk met het schip op **Dongen.**

Groenewoud met het schip op **Schagen.**

Groningen. Van den 1 Zond. in Maart tot den 3.
ond. in Dec., 's Zond. en Dond. met het openen
in den boom, de overige tijd, alleen 's Zond., op
Water over de Kapelsteeg, laadt tot 's avonde-
ren.

oot Schermer met het schip op **Graft.**

otebroek met het schip op **Broekernaven.**

oew met het schip op **Sneek.**

leem,

1 Mei. tot 30 Sept. dagelijks.

's morg. ten 6, 7, 9 en 11 ure, 's nam. ten 1, 3, 5 en 7 ure. Op Zon- en Feestdagen in de maanden Junij, Julij en Aug. nog een schuit, 's morg. ten 7, 9 en 11 ure, des nam. ten 1, 3, 5 en 7 ure. De maanden Oct., Nov., Maart en April, des morg. ten 7, 9 en 11 ure, des nam. ten 1, 3 en 5 ure.

Van Haarlem op Amsterdam. Van den 1 Mei tot 30 Sept., 's morg. ten 4, 7, 9 en 11 ure, 's nam. ten 1, 3, 5 en 7 ure. Op Zon- en Feestdagen in de maanden Junij, Julij en Aug. nog een schuit, 's av. ten 8 ure. De maanden Oct., Nov., Maart en April, 's morg. ten 5, 7, 9 en 11 ure, 's nam. ten 3, 5 en 7 ure. De maanden Dec., Jan. en Febr., 's morg. ten 5, 7, 9 en 11 ure, 's namidd. ten 3 en 5 ure.

De pakschuit van Amsterdam op Haarlem, vertrekt dagelijks, 's nam. 1 uur voor het sluiten van den boom, van het veer op de Heerenmarkt, de Dingsdags en Vrijd. worden ook de wasschen voor Bloemendaal en Overveen, tot 2 ure aangenomen, tij besloten water rijd dagelijks een wagen ten 11 ure, van het veer op de Heerenmarkt.

Harderwijk. Van 15 Febr. tot 12 Nov., dagelijks van 13 November tot 14 Febr., alleen Maand Woensd. en Vrijd., 1 uur voor boomsluiten, de in Dec. en Jan., des nam. dd. ten 3 ure. Aan Harderwijker Steiger, bij de Slijpsteen.

Haringhuizen met het schip op *Barhingerho*
Harlingen. Van 1 April tot 1 Sept., Maand Woensd. en Vrijd., van Harlingen, Dingsd., Don. en Zai., 1 u. voor boomklokl., op de Texelsche K.

Harmelen. Woensd. ten

ij het Rembrantsplein , 's winters om de 14 dagen.

Hasselt. Van 6 Dec. tot 1 Maart, 's Maand., van 11 Febr. tot 28 dito, 's Maand. en Vrijd., van 1 Maart tot 19 Junij, 's Zond., Maand., Woensd. en Vrijd., van 20 Junij tot 20 Aug., alle dagen; van 21 Aug. tot 31 Oct., des Zond., Maand., Woensd. en Vrijd. van 1 Nov. tot 6 Dec., 's Maand. Woensd. en Vrijd., van 7 Dec. tot 19 dito, des Maand. en Vrijd. 1 uur voor boomklokkluiden, in Dec. en Jan., en 3 ure, op het Water aan de Onden Brug.

Hattem met het schip op *Apeldoorn*.

Hazerswoud met het schip op *Koudekerk*.

Heeg met het schip op *Woudsend*.

Heelsum met het schip op *Arnhem*.

Heemskerk met het schip op *Uitgeest*.

Heemstede. Kieerenvoer op den Singel, Dingsd. en Vrijd. in de acht zomermaanden ten 2 ure en in de vier wintermaanden ten 12 ure. De pakschuit, Singel over de Appelmarkt, des zomers Dingsd. en Vrijd. ten 1 ure en des winters alleen Donderdag.

Heerde met het schip op *Apeldoorn*.

Heerenveen. Van Febr. tot Dec., Dingsd. om de 4 dagen, des avonds $\frac{1}{2}$ uur voor boomklokkluiden, aan het Water bij de Koerenbeurs.

Heikop met het schip op *Gorcum*.

Heilo met het schip op *Uitgeest*.

Helder, Willemsoort en het Nieuwe Diep, voor het groote Noordhollandsche Kanaal, langs *Alkmaar.* Zond. en Dond. van 1 Maart tot 30 Sept. 's morg. ten 6 ure, van 1 Oct. tot ult. Febr., des morg. ten 7 ure. De goederen moeten 's av. te voren, voor boomklokkluiden bezorgt worden op des

ligplaats, op de Texelsche Kaai, aan den Tamsche Steiger. Nadere informatie bij *Jan Goedkoop*, in de Haallemmerhouttuinen bij de Brouwerstraat, n°. 30. De overtocht geschied binnen 12 ure.

Helder alleen. Dingsdags avonds een kaagschuit, 1 uur voor boomklokluiden van den Texelsche Steiger, op de Texelsche Kaai.

Hellevoetsluis met het schip op *Rotterdam*.

Helmond. Singel over de Bergstraat, Donderdags om de 14 dagen.

's Hertogenbosch. Zaturd. des morg. ten 12 ure. In correspondentie met de dagelijksche pakschuitdienst van den Bosch langs de Zuid-Willemsvaart, op Maastricht, Luik, Aken, Verviers, enz., op de Kloveniersburgwal bij de Halvemaansbrug.

Heusden. Dingsdags, om de 14 dagen, des midd. ten 12 ure. Op den Singel bij de Toorensteeg.

Hillegom. Van Junij tot Aug., meest alle dagen, overigens 3 maal per week, 's winters om de 14 dagen, van de Prinsegracht bij de Lauwersgracht.

Hilversum. Maand., Dingsd., Woensd. en Vrijd. ten 1 ure. Bij be-loten water, Maand. en Vrijd. ten 1 ure, een wagen. Ligplaats 's Gravelandsche Veer.

Hindeloopen. Maand. 1 uur voor boomklokluiden, van den Enkhuizer Steiger bij het Zeeport.

Hoogeveen met het schip op *Assen*.

Hoogezand met het schip op *Veendam*.

Hoozmade. Rok-in bij de Langebrug, 's winters Maand. ten 1 ure, en 's winters om de 14 dagen.

Hoorn (Buitenvaar). Dingsd. en Vrijd., ten 1 ure.

voor boomklokluiden, op het Water over de Kapelsteeg.

Hoorn (Binnenveer). Dingsdags, 2 uur voor boomklokluiden. Op den Singel tusschen de Toren en Lijbaanstegen.

Huizen. Dingsd. 1 ure van den Singel, tusschen de Toren- en Lijbaanstegen. Bij bebloten water 's Maand. 's morg. ten 10 ure een waegen van de Botermarkt, hoek van de Amstelstraat.

Idaarderadeel met het schip op *Leeuwarden.*

Jisp met het schip op *Wormer.*

Ilpendum. 's Maandags en Dingsdags ten 2 ure, Woensd. en Vrijd. ten 1 ure, uit de Haringpakkerij bij de Haarlemmersluis.

Joure. 's Maand. avonds 2 ure voor boomklokluiden, van het Water bij de Baafjessteeg.

Jutphaas met het schip op *Gorcum.*

Kalandsoog met het schip op *Schagen.*

Kampen. Van den 12 Febr. tot den 5 Dec., 's Maand., Woensd. en Vrijd., 1 uur voor boomklokluiden, en van den 6 Dec. tot 11 Febr., 's Maand. en Vrijd., 's namidd. ten 3 ure. Op het Water aan de Ouden Brag.

Kamerijk met de schuit op *Woerden.*

Kapel, met het schip op *Waalwijk.*

Kastrikum met het schip op *Uitgeest.*

Katwijk. Boommarkt bij de Rosmarijnsteeg, Dingsd., 's morg. ten 8 ure.

Keulen. Van Febr. tot Novemb., alle 6 dagen, te overige tijd binnen de 10 dagen, stellig uit het Rijn Entrepot in de Plantage.

Koekengen. 's Zomers, 's Woensd. ten 12

van het Rok-In bij de Lombardsteeg, 's winters
met Harmelen.

Koedijk. 's Woensd. ten 12 ure, van den Mosselsteiger.

Kolhorn met het schip op *Barzingshorn.*

Koog aan de Zaan. Maand., Woensd. en Vrijd. ten 2 ure, uit de Haringpakkerij.

Koertenhoef met het schip op 's *Graveland.*
Koudekerk. Rok In, bij de Watersteeg, Maand. ten 12 ure van binnen en ten 2 ure van de Berenbijt.

Krommenie. Maand., Woensd. en Vrijd., ten 2 ure, uit de Haringpakkerij.

Kuilenburg. Singel bij de Appelmarkt, Vrijd. ten 2 ure. Bij besloten water een vrachtwagen om de 14 dagen Vrijd. van het Veer.

Kudelstaart met het schip op *Zevenhoven.*

Kuine. Texelschekanaai aan den Harlingersteiger, van 2 Febr., tot Kernis Dingsd. 2 ure voor boomklokkluiden, de overige tijd geen schip.

Landsmeer. D'gelijks namidd. ten 12 en 2 ure, uit de Haringpakkerij.

Liangendijk met het schip op *Schagen.*

Langer Aar. Rok-In bij de Taksteeg van Paschen tot Kerstijd, alle Maandagen en van Kerstijd tot Paschen, om de 14 dagen ten 12 ure.

Laren met het schip op *Naarden en Bussem.*

Leerdam met het schip op *Gorcum.*

Leeuwarden. Van den 22 Febr. tot 6 Decemb., 's Woensd. en Zaturd. 's av., en van 7 Dec. tot 21 Febr., alleen Zaturd. 's av. $\frac{1}{2}$ uur voor boomklokkluiden, op het Water bij de Koreubeurs.

Leiden. Alle dagen een pak- en volkschuit, de

halve op Zon en Feestdagen, 's av. ten 7 ure, van de Berenbijt, en ten 3 ure, van het Singel bij de Latijnsche school, van 1 Maart tot ultimo October, ten 3½ ure.

Van Leiden op Amsterdam. Mede alle dagen, behalve op Zon- en Feestdagen, een pak- en volkschuit, 's av. ten 9 ure.

Leiderdorp. Binnen-Amstel bij de Halvemaansteeg, Maandag ten 2 ure.

Leimuiden. Rok In bij de Lombardstraat, Maandag ten 12 ure.

Lemmer. Aan de Slijpsteen, van half Febr. tot 12 Nov., dagel., en van 12 Nov. tot half Febr., 's Maand., Woensd. en Vrijd. 's midd., 2 uur voor boomklokluiden. Na aankomst van den beurtman van Amsterdam, rijdt een postwagen naar Leeuwarden, wordende de reis naar Leeuwarden, volbragt in 6 ure. Ook rijdt dagelijks een postwagen van Leeuwarden naar den Lemmer, 's midd. ten 1 ure en 5 min., die voor het afvaren van den beurtman naar Amsterdam, aldaar aankomt, en in correspondentie staat met de postwagen van Groningen, welke 's morg. van daar afrijdt. Te Leeuwarden komt en rijdt dezelve af, bij *C. H. Wilkeshuis*, in het *Heeren Logement*, in het Zaailand.

Lisse. Pijpenmarkt bij de Sluis, Damzijde, Maand. ten 12 ure.

Limmen. Singel bij de Stroomarkt, 's Woensdags om de 14 dagen, 's middags ten 1 ure.

Logchem met het schip op *Zutphen*.

Loenen. Singel bij de Munt, dagelijks beh...

Zondags ten 1 ure. Bij besloten water Maand. en Donderd. een wagen, ten 1 ure van het veer.

Loosdrecht. Van 1 Mei tot 31 Octob., Maand. ten 2 ure, Ding. d., Woensd., Dond. en Zatur. ten 1 ure, de overige maanden, Dingsd., Woensdag, Donderd. en Zaturd. Bij besloten water een wagen ten 1 ure. Ligplaats 's Gravenlandsche Veer.

Lutjebroek met liet schip op *Broekerhaven*.

Maarssen Singel bij de Maat, dagelijks ten 1 ure. Bij besloten water Dingsd. en Vrijd. een wagen, ten 1 ure van het veer.

Maastricht. Langs de Zuid-Willemsvaart. (Alle acht dagen en meer, indien zulks noodig is), zoowel van Amsterdam als van Rotterdam, rechtstreeks naar Maastricht, zonder overladen. Van Maastricht worden de goederen dagelijks verzonden naar Luik, Verviers, St. Truijen, Hasselt, Tongeren, enz., Aken, Stalberg, Eupen, Duren en geheel Duitschland (uitgezonderd Zondags), bestaat ook een geregelde dienst van volk- en pakschuiten, tusschen 's Bosch en Maastricht en *vice versa* voor passagiers en goederen. Informatien bij den heer *S. Wilton*, Heerengracht, tegen over het Park n°. 64 te Amsterdam. Ligplaats is op de Kloveniersburgwal bij de Raamgracht.

Mainz. Alle 6 dagen uit het Rijn Entrepot in de Plantage.

Makkum. Om de 2 & 3 weken, van den Nieuwedammersteiger.

Manheim. Oubepaald uit het Rijn Entrepot in de Plantage.

Medemblik. 's Zaterdag. 's avonds, 2 uur voor
boomtkloklaiden. Aan de Slijpsteen.

Meppel. Dingsd. en Zat., dach van 6 Dec. tot
2 Febr., alleen Dingsdag, 1 uur voor boomsluiten,
van den Meppelder Steiger aan de Texelsche Kaai.

Middelburg, Vlissingen en Veere. Zondag
's morg. met het openen van den boom, van 15 Dec.
tot 31 Jan. Zondag om de 14 dagen laadt tot Zat.
avond, op de Hloveniers Burgwal bij het Rusland.

Monnikendam. 's Maand., Woensd. en Vrijd.,
's nam. ten 1 uur. Op het Water bij de Nieuwer Brug.

Montfoort. Maand. ten 2 ure, van den Singel
over de Appelmarkt, ten $4\frac{1}{2}$ ure van de Berenhijl.

Moordrecht met de schuit op Gouda.

Muiden met de volkschuit op Naarden.

Muiden, veerschip, op de Texelschekaai bij de
Nieuwenbrug aan den Harlingersteiger, 's Woend.
ten 1 ure

Mijdrecht. Des zomers 's Maand. en 's Woensd.,
des winters Maand. alleen, ten 1 ure van het Rok-
in, bij de Langebrug. Bij besloten water een wagen.

Mijnden met de schuit op Maarsse.

Naarden. Singel bij de Spaarpotsteeg, Dingsd.
's morgens ten 12 ure.

Naarden door Muiden. Hoek van den Binnen-
Amstel en Achtergracht, van 1 Mei tot ult. Sept.,
's morg. ten 6, 8 en 10, des nam. ten 2, 4 en $5\frac{1}{2}$
ure; 's Zond. van 1 Mei tot ult. Aug., 's morg. ten
5 en 7 ure. Van 1 Oct. tot ult. Maart, 's morg. ten
8 en 11, en 's nam. ten 2 en 4 ure. Van 1 April tot
ult. dito, 's morg. ten 7 en 11, en 's nam. ten 2
en $3\frac{1}{2}$ ure.

Van Naarden door Muiden op Amsterdam.

Van 1 April tot ult. Sept., 's morg. ten 5, 7 en 10, en 's nam. ten 1. 4 en 5½ u c. Van 1 Oct. tot ult. April, 's morg. ten 5, 7 en 11, en 's nam. ten 4 ure, alleen 's Zond., te beginnen met Piuksteren tot den laaste Zondag in Aug., de 2de schuit die ten 7 ure van het binnenveer vaart te Amsterdam, en ten 7½ ure van buiten, met 2 paarden regt door zal opgejaagd worden tot Naarden, en de laatste schuit van Naarden, die ten 5½ ure naar gewoonte zal vervangen worden, om ten 7 ure van het binnenveer van Naarden te varen, en ¼ uur later van buiten, en alzoo met 2 paarden met spoed op te jagen naar Amsterdam. Bij besloten water een wagen alleen voor passagiers 's Maand. ten 3 ure, bij *Schwenk*, in de Amstelstraat en een vrachtwagen voor passagiers en goederen, 's Dingsd., Woensd., Dond. en Vrijd., 's morg. ten 9 ure, van het veer en van Naarden, 's nam. ten 3 ure terug, Dingsd. en Vrijd. alleen voor goederen om 2 ure. Alsmede een vrachtwagen voor passagiers en goederen van Naarden naar Amsterdam, des Zond., Dingsd. en Donderd., 's morg. ten 7, en 's namidd. ten 3 ure, van het veer terug. De pakschuit uitsluitend voor goederen, vertrekt van het Singel bij de Bergstraat. Dingsd. 's midd. ten 12 ure.

Nederhorst den Berg. Binnen-Amstel bij de Paardestraat, Maand. en Donderd. ten 12 ure.

Nes. Van Maart tot December dagel., behalve Zond. ten 1 ure; van Dec. tot Maart, Maandag, Woensd. en Vrijd., ten 12 ure van binnen, ten 3 ure van den Berenbijt; van Hemelsvaartsdag tot

Sept., Zond. een extra schuit, ten 7 ure van de Berenbijt, van de Nes des 's midd. ten 5 ure. Bij besloten water een wagen, 's Maand., 's Woensd. en Vrijd., ten 12½ ure van het veer, op het Rok-In bij het Schaperplein.

Nes (in Noordholland) met het schip op *Schagen*, *Nichtevecht*. Binnen Amstel bij de Halvemaansbrug, Maandag ten 12 ure, Donderdag met *Nederhorst den Berg*.

Niewediep met het schip op *Texel*.

Nieuwendam. Van 1 Maart tot 1 Sept., 's Zond. 's morg. ten 8, 10 en 12 ure, 's nam. ten 2, 4, 6 en 7 ure, 's Maand. ten 9, 10, 11 en 12 ure, 's nam. ten 2, 4, 6 en 7 ure, van Dingsd. tot Zat., 's morg. ten 9 en 12 ure, 's nam. ten 2, 4, 6, en 7 ure. Van 1 Sept. tot uit. Febr., dagelijks, 's morg. ten 10 en 12 ure, en 's nam. ten 2 en 4 ure, doch 's Zondags 's morg. ten 10, en 's nam. ten 2 ure, aan het Kamperhoofd.

Nieuween. 's Maand. ten 1 ure, van het Rok-In bij de Duifjesteeg.

Noorden en Nieuwkoop. Maand. ten 12 ure, ten 2 ure van de Berenbijt. Bij besloten water een wagen van het veer op het Rok-In bij de Olie-slagersteeg.

Noordeind en Noordschermer met het schip op *Graft*.

Noordwijk. Donderd. ten 12 ure, van de Boommarkt bij de Weessluis.

Nykerk, bij Amersfoort. 's Dingsd., Dond. en Zat., doch in Nov. en Feb., Woensd. en Zat. en in Dec. en Jan. alleen Woensd., 's av., 1 uur voor

boomsluiten, aan den Mappelder Steiger, op de
Texelsche Kaai.

Nymegen. Alle weken een schip, 's Zond.
's morg. met het openen van de boom, en van 15
Dec. tot 15 Febr., alleen Zond. 's morg., om de 16
dagen. Op de Kloveviersburgwal bij het Rusland.

Oldeborn met het schip op *Gordijk*.

Oldemarkt met het schip op *Kinre*.

Oosterbeek met het schip op *Arnhem*.

Oosterhout. Singel bij de Korjessteeg en voor
de Bergstraat Zond. om de 14 dagen en laadt
tot Zat. met boomsluiten.

Oosthuizen. Maand. en Woensd. ten 1 ure, van
het Water bij de Oudebrug.

Opmeer. 's Woensd. ten 1 ure, van het Water.

Ouderkerk. Rok-In bij de Doelen-luis, Maand.
Woensd. en Vrijd., ten 1 ure, bij besloten water
rijd een wagen van het Schapeplein, 's nam.
ten 1 ure.

Oudesluis. Woensd. 's midd. ten 1 ure, uit de
Flaringpakkerij.

Oudewater met de schuit op *Montfoort*.

Oude Wetering. 's Maand. ten 12 ure, van het
Rok-In, bij de Lombardsteeg.

Oudshoorn met de schuit op *Alphen*.

Overveen met de schuit op *Haarlem* (Keer-
zevlade).

Pekel A met de schuit op *Veendam*.

Petten met de schuit op *Oudesluis*.

Poederoyen met de schuit op 's Hertogenboech

Purmerend 's Maand. t. 2 n., Woensd. en Vrijd.
's nam. ten 1 ure. Op het Water over de Kapelsteeg

Putten met het schip op Nijkerk.

Rhenen met het schip op Arnhem.

Roermonde met het schip op Venlo.

Rosmalen met het schip op 's Hertogenbosch.

Rosendaal met het schip op Arnhem.

Rijkewaver. Maand. ten 1 ure, van het Rok-In bij de Boomskeik en ten 3 ure van de Berenbijt.

Rijnzaterwoude. Van Paaschen tot Kersmis, Maand. ten 12 ure, en van Kermis tot Paaschen, om de 14 dagen, van het Rok-In bij de Langebrug.

de Rijp. Van 1 Febr. tot Kersmis, 's Maand. ten 1 1/2 ure, Woensd. en Zat. ten 1 ure, en van Kersmis tot 1 Febr., alicen Maand. en Zat., in de Haringpakkerij.

Rotterdam. Dond. en Zond., 's morg. met het openen van den boom, laadt 's av. te voren tot boomklokluiden, op den Singel tusschen de Korsjes- en Lijnbaanstegeu.

Rotterdam. Alle dagen 's midd. ten 1 ure, en ten 3 ure, van de Berenbijt. De ligplaats is op het Rok In, over de N. Z. Kapel.

Roermond met het schip op Venlo.

Sassenheim. Van Mei tot Nov. alle Dingsd., de overige tijd om de 14 dagen, 's morg ten 8 ure van den Singel bij de Lijnbaansteeg.

Schagen en Schagerbrug. 's Woensd. ten 11 ure, nit de Haringpakkerij.

Schellingwoude met het schip op Nieuwendam.

Schermerhorn. Maand. en Woensd. ten 1 ure, nit de Haringpakkerij.

Schiedam en terug. 's Maand., Woensd., Vrijd.

om Zaterdag, ten 1 ure van het veer, op de Kloveniersburgwal, aan de Nieuwemaakt, en ten 3 ure, van de Berenbijt.

Schiermonnikoog. Om de 6 weken, uit de Haringpakkerij.

Schoonhoven en Haasdrecht. Binnen Amstel voor de Balk in 't oogsteeg, wekelijks 's Woensdag, ten 1 ure en ten 2 ure van buiten, van *Schoonhoven*, Maand. ten 9 ure.

Schoorlen Schoorldam met 't schip op *Oudesluis*. *Sloten* (in Vriesland). Van Febr. tot Dec., Maand. avonds 2 ure voor boomklokluiden, van het Water bij de Korenbeurs.

Sloterdijk met de schuit op *Haarlem*.

Sneek. Van 6 Dec tot 25 dito, 's Dingsdag en Zaturd., van 25 Dec. tot 1 Feb., alleen Dingsdag, van 1 Feb. tot ultimo dito, Dingsdag en Zaturd., van 1 Maart tot 6 Dec., Dingsdag, Doord. en Zaterdag, 's av. 12½ uur voor boomklokluiden. Op het Water bij de Korenbeurs.

Soeterwoude met de schuit op *Leiderdorp*.

Spanbroek en Omeer. Woensdag. namidd. ten 12½ ure, van het Water bij de Nieuwebrug.

Stavoren. Dingsdag. namidd. ten 2 ure van het Water over de Karnemelksteeg.

Stadkanaal. Zaterdag. 1 uur voor boomklokluiden van den Apeldoornsche Steiger op de Slijpsteen.

Steenwijk. Dingsdag en Zaterdag, 1 uur voor boomkluiden, aan den Meppeler Steiger, op de Texelsche Kaai, van 6 Dec. tot 1 Feb., alleen Dingsdag.

Stichtsberg. Binnen Amstel voor de Fransche Komedie, Maand, en Donderdag, ten 12 ure. Bij br

sloten water een wagen 's Maand. ten 12 ure van het veer.

Texel (Het Eiland). Van 1 Febr. tot 24 Dec., 's Dingsd. en Vrijd. 's av., 1 uur voor boomsluiten, de overige tijd geen beurtvaart, legt op de Texelsche Kaai aan den Texelsche Steiger.

Terschelling. Onbep. van de Texelsche Steiger.

Thiel, vice versa. Binnen Amstel voor de Paardenstraat, van 1 Maart tot 30 Nov. . Dingsd. mid. ten 12 ure, van 1 Dec. tot 28 Febr., Dingsd. om de 14 dagen.

Tilburg. Alle Woensdagen 1 uur voor boomklokluiden; van den Singel bij de Torensluit.

Utgeest. Maand. en Woensd. ten 1 ure, uit de Haringpakkerij.

Uithoorn (den). Rok-In bij de Olijslagerssteeg, in de maanden Jan., Febr. en Decemb., Maand., Woensd. en Vrijd. ten 1 ure, de overige maanden alle dagen, behalve Zondags ten 1 ure van het veer, bij besloten water een wagen, 's Maand. én Vrijd. en 12 ure van het veer.

Utrecht. Dagelijks 's av. ten 8 ure, een nachtschuit van de Berenbijt, en ten 7 ure van binnen, aan het veer op de Achtergracht bij de Amstel; na de aankomst te Utrecht, kan men dagel., 's morgen 5 ure, met de extra schuit, op Vreeswijk vertrekken, en van daar met de barge op Gorinchem, in correspondentie met de stoomboot op 's Hertogenbosch. De paksehuit of zoogenaamde schietschuit, vaart van het Singel bij de Schoorsteenvorststeeg, dagelijks, van 1 April tot 1 Nov., 's nachts 4, en de overige tijd ten 3 ure.

Utrecht op Amsterdam (van). Dagelijks ten 9 ure des avonds.

Vaart (de) met het schip op *Gorkum*.

Valkoog met het schip op *Schagen*.

Vechel met het schip op 's *Hertogenbosch*.

Veendam. Alle Zaturd. avond., 1 uur voor boomklokluiden. Op het Water voor de *Kapelsteeg*.

Veere met het schip op *Middelburg*.

Velsen. Woensd. namidd. ten 1 ure, van den *Harlinger Steiger*.

Venlo. (Beurtveer), den 10, 20 en laatste van de maand, van den *Binnen Amstel* bij de *Paardens'raat*.

Venlo en omliggende plaatsen, Zaturd. 's morg. ten 12 ure, van de *Kloveniersburgwal*.

Vianen met het schip op *Kuilenburg*.

Vinkenveen. Alle Maand. ten 1 ure, van den *Binnen Amstel* bij de *Bakkerstraat*. Bij besloten water één wagen ten 12 ure.

Vlieland met het schip op *Terschelling*.

Vlissingen met het schip op *Middelburg*.

Vollenhoven met het schip op *Blokzijl*.

Voorschoten. Vrijdags ten 4 ure van het *Singel* bij de *Heisteeg*.

Vreeland. *Binnen Amstel*, bij de *Paardenstraat*, Maand. en Dond. ten 12 ure, bij besloten water een wagen, 's Maandags ten 12 ure van het veer.

Waalwijk. *Singel* bij de *Torensluis*, alle Zondagen, 's morgens met het openen van den boom, tot 's avonds te voren.

Waddinksveen. Maand. ten 12 ure, van het veer bij de *Duisjessteeg*.

Wageningen met het schip op *Arnhem*.

Warmenhuizen. Woensd. midd. ten 1 ure, uit de Haringpakkerij bij de Mosselsteiger.

Warmond met het schip op *Sassenheim*.

Watergang met het schip op *Landsmeer*.

Waveren en Waverveen. Erwtienmarkt, over de Fransche Komedie, 's Maandags ten 1 ure.

Weesp. Binnen Amstel, hoek van de Achtergracht, van 1 April tot 30 Sept., op Zon- en Feestdagen, 's morg. ten 6 en 8 ure, 's nam. ten 2½ en 6½ ure; op de andere dagen, 's morg. ten 6 en 9 ure, 's nam. ten 2½ en 5½ ure; van 1 tot 15 Oct., 's morg. ten 8 en 10, en 's nam. ten 2½ en 5½ ure; van 16 Oct. tot 15 Nov., 's morg. ten 8 en 10, en 's nam. ten 2½ en 4½ ure; van 16 Nov. tot 15 Maart, 's morg. ten 9 en 's nam. ten 4½ ure, doch 's Maand. nog een schuit, 's nam. ten 2½ ure; van 16 tot 31 Maart, 's morg. ten 8 en 10, en 's nam. ten 2½ en 5½ ure; alles van binnen en een half uur daarna van Lokhorst.

Weesp op Amsterdam (van). Van 1 April tot 30 Sept., op Zon- en Feestdagen, 's morg. ten 6 en 8, en 's nam. ten 4 en 7 ure, op alle de andere dagen 's morg. ten 6 en 8, en 's nam. ten 3 en 6 ure; van 1 Oct. tot 15 Nov., 's Zond. 's morg. ten 7 en 9, en 's nam. ten 2 en 6 ure, 's Maand. 's morg. ten 6 en 8, en 's nam. ten 2 en 5 ure, op alle de andere dagen 's morg. ten 7 en 9, en 's nam. ten 2 en 5 ure; van 16 Nov. tot 15 Maart, 's morg. ten 8, en 's nam. ten 5 ure, op Zond., 's nam. ten 6, en 's Maand., 's morg. ten 6 en 8 ure; van 16 Maart tot 31 dito 's Zond., 's morg. ten 7 en 9, en 's na

ten 2 en 6 ure, 's Maand., 's morg. ten 6 en 8, en 's nam. ten 2 en 5 ure, op alle de andere dagen 's morg. ten 7 en 9, en 's nam. ten 2 en 5 ure.

Weesperkarspel met de schuit op *Geinbrug*.

West Grisdijk met de schuit op *Grass*.

Westzaan. 's Maand., 's Woensd. en Vrijd., ten 4 ure, 's winters ten 3 ure, uit de Haringp. kkerij.

Wezel. Om de 3 weken, Zaturd. uit het Rijn-Entrepot.

Wieringen, *Wieringerwaard* en *Wieringerschans* met de schuit op *Oudēsluis*.

Willemsoord met de schuit op de *Helder*.

Wilnis. 's Maand. ten 1 ure, doch van Ang. tot April ten 12 ure van den Binnen Amstel, bij de Bakkerstraat. Bij beslot. water ten 12 ure een wagen.

Winschoten met de schuit op *Veendam*.

Woerden. Alle Maand. ten 1 ure, Paasche en Pinksteren, Zaturd. te voren, op den hoek van den Doelenstraat en Kloveniersburgwal.

Workum. Van 1 Maart tot 1 Dec., Maand. en Woensd. 's av., 1½ uur voor boomklokkluiden, van 1 Dec. tot 1 Maart, alleen Dingsd. 's av., op het Water over de Kapelsteeg.

Wormer. 's Maand., Woensd. en Vrijd., 's nam. ten 2 ure. Op het Water bij de Nieuwenbrug.

Wormerveer. Maand., Woensd. en Vrijd. ten 5½, des winters ten 2½ ure, uit de Haringpakkkerij.

Woubrugge. Maand. ten 12 ure, van het Bok In bij de Lombardsteeg.

Woudsend. Maand. 's nam., 1 uur voor boomkluiden. Op het Water bij de Nieuwenbrug.

Wijk bij Duurstede. 's Maand. om de 14 dagen

's morg. ten 11 ure, van den Singel bij de Heisteeg.
IJst met het schip op Saack.

IJse'stein. Singel voor het klooster, Maand.
's n. m. ten 3 ure, bij besloten water een wagen,
Maandags om de 14 dagen ten 12 ure van het veer.

Zaandam. Van N. v. tot Maat, dagelijks ten 2
ure; de overige tijd Maand., Woensd. en Vrijd.
ten 3 ure, de andere dagen ten 3 ure, van de Nieuwe
Stads Herberg.

Zaandijk. Maand., Woensd. en Vrijd. ten 2
ure, uit de Haringpakkerij.

Zatt-Bommel met het schip op Gorkum.

Zand (het) met het schip op Oudestuis.

Zandvoort met het schip op Berkenrode.

Zeist. Singel voor de Latijnsche School, Dond.
's morg. ten 11 ure. Bij besloten water, Donderd.
een wagen ten 1 ure van het veer.

Zevenhoven. Maand. ten 2 ure, van het Rok In
bij de Olieslagerssteeg, ten 3 ure van de Bereubijt
en bij besloten water een wagen.

Zevenaar met het schip op Arnhem.

Zierikzee. Om de drie à vier weken een schip,
op het Singel bij de Romolensteeg.

Zoeterwoude met de schnit op Leiderdorp.

Zuidscherm met het schip op Graft.

Zutphen. Alle Dond avonden 1 uur voor het lai-
den der boomklok, behalve in Dec. en Jan., 's nam.
ten 3 ure, aan den Kampersteiger.

Zwammerdam. Rok-In tusschen de Olijslagers-
steeg en Langebrug, Maand. ten 12 ure.

Zwol. Van 12 Febr. tot 13 Dec., dagelijks
19 Dec. tot 11 Febr., Dingsd., Dond. en Zati

's nam. ten 3 ure, op het Water aan den Oudenbrug.
Zwartsluis Van Febr. tot Dec. Dingsd. en Zat.
1 uur voor boomklokliden, de overige tijd alleen
Dingsd., van de Meppeler Steiger.

Zijdewinter (de) met het schip op *Schagen*.

Zijpe (de) met het schip op *Oudesluis*.

Schuiten welke uit andere Plaatsen vertrekken.

Van Haarlem op Leiden. Provisioneel 's morg.
ten 7½, en 's nam ten 4 ure.

Van Leiden op Haarlem. Mede provisioneel
's morg. ten 9 en 's nam. ten 2 ure.

Van Leiden op Delft. In de zomermaanden,
's morg. ten 7½ en 10½, en 's nam ten 2½ ure; de
winteruren zullen nader worden bekend gemaakt.

Van Delft op Leiden. Gedurende de zomer-
maanden, 's morg. ten 9, en 's nam. ten 2½ en 4½
ure; de pakschuit het geheele jaar door 's Maand,
Donderd., Vrijd. en Zat., 's morg. ten 11 ure.

Van Delft op den Haag. Van 1 April tot 30
Sept., 's morg. ten 7, 7½, 8½ en ten 9 ure, en van
9½ tot 's av. ten 8½ ure, alle ure op het half uur, van
1 Oct. tot 31 Maart, 's morg. ten 6½ en 8½ ure, en
van 9½ ure tot 's av. ten 7½ ure, alle ure op het
half uur.

Van Delft op Rotterdam. Van half Oct. tot half
Maart, 's morg. ten 6 ure; van half Maart tot 1
April, ten 5½ ure; van 1 April tot half Sept. ten
5 ure; van half Sept. tot 1 Oct., ten 5½ ure; van 1
tot 15 Oct., ten 5 ure, voorts het geheele jaar door
alle uren tot 's av. ten 7 ure, ook vaart van 1 April
30 Sept., een schuit ten 8½ ure 's av.; de pak-
tuit 's zomers 's morg. ten 5, en terug 's nam. ten

5 ure, 's winters 's morg. ten 6, en terug 's nam
ten 2 ure: op Dingsd. het geheele jaar door nog een
marktschnit, 's morg. ten 8½ ure.

Van Gouda op den Haag. Elken Zond., 's morg.
ten 9 ure. Alleen op Paschen en Pinksteren,
's Maand. 's morg. ten 9 ure. Wanneer één der
Kersdagen op Maandag valt, geheel niet, maar dan
3 dagen daarna, en vervolgens nog eens of twee-
maal, slechts om de 14 dagen.

Van den Haag op Gouda. Alleen 's Dingsd.,
's morg. ten 9 ure.

Van den Haag op Leiden. In de zomermaan-
den, 's morg. ten 8½, 12, 's nam ten 2½ en 4½ ure.
De winteruren zullen nader worden bekend ge-
maakt.

Van Leiden op den Haag. Gedurende de zo-
mermaanden, 's morg. ten 6 en 7½, 's nam. ten 5
en 7 ure. De marktschuit alle middagen ten 12½ ure,
en 's Maand. 's morg. ten 5 ure, nitgenomen Zond.

Van den Haag op Delft. Van 1 April tot 30
sept., 's morg. ten 5½ tot 's av. ten 7½, alle ure op
het half uur, en de laatste ten 9 ure; van 1 Oct. tot
1 Maart 's morg. ten 6½ tot 's av. ten 7½; alle ure
op het h. uur. De pakschnit het geheele jaar dagel.,
's morg. ten 9 ure van buiten, en Dond. 's zomers
's morg. ten 5, en 's winters ten 6 ure.

Van den Haag op Utrecht. Donderd. en Zat.
's midd. ten 3½ een schnit.

Van Leiden op Utrecht. Alle dagen, 's morg.
ten 9 ure, 's midd. ten 12½ en 's av. ten 9 ure.

Van Rotterdam op Delft. Van 1 April tot
1 Oct., alle ure van 's morg. ten 6 tot 's av. ten 8 u

van 1 Oct. tot 31 Maart; van 's morg. ten 7 tot des
's av. ten 7 ure. En het geheele jaar door een markt-
schnit, 's morg. ten 4½, en van 1 April tot 30 Sept.,
's midd. ten 3 ure; van 1 Oct. tot 31 Maart, 's midd.
ten 2 ure, Dingsdag 's midd. ten 2½ ure nog een
marktschnit het geheele jaar door.

Van Gouda op Leiden en van Leiden op Gouda.
Van 1 Maart tot ult. Oct., 's Woensd., Vrijd. en
Zat., 's morg. ten 11 ure; van 1 Nov. tot ult.
Febr., alleen 's Dond. en Zat., op hetzelfde uur.
Voorts alle dagen 's zomers drie- en 's winters
tweemaal, over Bodegraven, als volgt:

Van Gouda op Bodegraven. Van 1 Mei tot 30
Sept. 's morg. ten 9; 's nam. ten 1, en 's av. ten 9
ure; van 1 Oct. tot 30 April, 's morg. ten 11½, en
's av. ten 9 ure. Dit is zoo geschikt, dat men daar
altijd, even voor de schniten op Leiden en Utrecht
aankomt, en alzoo is dit ook de gewone route, van
Goude op Utrecht.

Van Bodegraven op Gouda. Telkens wanneer
men aldaar met de schnit van Leiden en Utrecht
aankomt. Van 1 Mei tot 30 Sept., 's midd. ten 12,
's av. ten 5 en 's nachts ten 1 ure. En van 1 Oct. tot
30 April, 's midd. ten 12, 's nam. ten 5 en 's nachts
ten 1 ure. Dus reist men ook door, van Utrecht op
Gouda en vervolgens op Rotterdam, met de post-
wagens derwaarts.

Van Gouda op Utrecht. 's Dond. nam., na den
afloop van de markt.

Van Utrecht op Gouda. 's Za'. nam., na den
afloop van de markt.

**Orde op het varen der schuiten van Amsterdam
over Buiksloot, naar en in Noordholland.**

ZOMERBEURTEN. Van 1 April tot 1 Oct.

Uren van vertrek van Amsterdam, 's morg. ten 6 ure tot Monnikendam, Edam en Hoorn, ten 6 ure tot Purmerend en Alkmaar, ten 8 ure tot Purmerend en Hoorn, ten 9 ure tot Monnikendam en Edam, 's namidd. ten 1 ure tot Monnikendam, Edam en Hoorn, ten 2 ure tot Purmerend, ten 4 ure tot Purmerend en Alkmaar, ten 4 tot Monnikendam en Edam, ten 5 ure tot Purmerend en Hoorn, ten 6 ure tot Monnikendam.

Uren van vertrek van Hoorn, 's morg. ten 4 ure tot Purmerend en Amsterdam, ten 9 ure tot Purmerend en Amsterdam, ten 11 ure tot Edam, Monnikendam en Amsterdam, 's namidd. ten 1 ure tot Purmerend en Amsterdam, ten 2½ ure tot Edam, Monnikendam en Amsterdam, ten 4 ure tot Purmerend, ten 11 ure de nachtschuit over Monnikendam tot Amsterdam.

WINTERBEURTEN. Van 1 Oct. tot 1 April.

Uren van vertrek van Amsterdam, 's morg. ten 7 ure tot Monnikendam, Edam en Hoorn, ten 8 ure tot Purmerend en Alkmaar, ten 9 ure tot Purmerend en Hoorn, ten 9 ure tot Monnikendam en Edam, 's namidd. ten 1 ure tot Monnikendam, Edam en Hoorn, ten 2 ure tot Purmerend en Alkmaar ten 4 ure tot Purmerend, 's nam. ten 1 ure tot Purmerend, Amsterdam en Hoorn, ten 5 ure tot Monnikendam.

Uren van vertrek van Hoorn, 's morg. ten 5 ure tot Purmerend en Amsterdam, ten 9 ure tot 1

Yend en Amsterdam , ten 11 ure tot Edam , Monnikendam en Amsterdam , 's namidd. ten 1 ure tot Purmerend en Amsterdam , ten 2½ ure tot Edam , Monnikendam en Amsterdam , ten 4 ure tot Purmerend , ten 12 ure de nachtschuit over Monnikendam tot Amsterdam .

De Schuiten , tusschen de Helder en Alkmaar.
Van het Nieuwe Diep , 's morg. ten 8 ure , van de Schagerbrug , 's morg. ten 11½ ure. Van het Nieuwe Diep , 's nachts ten 12 ure , van de Schagerbrug 's morg. ten 4 ure. Van Alkmaar , ten 7 ure 's morg. van de Schagerbrug , ten 10½ ure. Van Alkmaar , ten 2 ure nadenmiddag , van de Schagerbrug , ten 6½ ure 's avonds .

Vaart mede een trekschuit tusschen de Helder en Alkmaar , 's midd. ten 2 ure , van de Helder , door het Noordhollandsche kanaal naar Alkmaar , van daar 's av. ten 11 ure , door de Zype naar de Helder terug , tevens in verband met de postschuiten . tusschen de Helder en Texel , zoodat de reizigers 's voormidd. per postschuit , in het Nieuwe Ostep aankomende , gelegenheid vinden , dien zelfden dag verder voort te reizen , terwijl men 's morg. met de nachtschuit van Alkmaar aan de Helder komende , onmiddellijk per postschuit de reis naar Texel zal kunnen voortzetten .

Van Alkmaar naar Purmerend. Van Alkmaar , 's morg. ten 7 ure , ten einde de passagiers ten 12 ure te Amsterdam zijn , en 's namidd. ten 3 ure. Dezelve staan in betrekking met de Purmerender veerschuit naar Amsterdam . Desgelijks , zullen er van Purmerend ook 2 schuiten varen naar Alkmaar .

van 1 Maart 's morg. naar de aankomst der Buiksloters-
schuit, welke ten 8 ure, van Amsterdam afvaart.
Dezelve correspondeert met de trekschuit, die door
de Zijp, van Alkmaar naar het Nieuwe Diep vaart.
Dezelve vaart in het zomersaizoen, te beginnen met
1 April 's morg. na aankomst der Buikslotersschuit,
welke ten 6 ure, van Amsterdam afvaart. De 2de
schuit van Purmerend naar Alkmaar, na de aan-
komst der Buikslotersschuit, die ten 2 ure, van Am-
sterdam afvaart, en met 1 April ten 4 ure. Passa-
giers kunnen in het zomersaizoen op eene dag, de
reis naar Alkmaar en terug doen, en in genoemde
stad, 3 uren vertoeven.

Oostzaan. Maand., Woensd. en Vrijd. 's midd.
ten 3 ure, uit de Haringpakkerij.

DE PAARDEN RADERBOOT EN STOOMBOT VAN AMSTERDAM NAAR HET BUIKSLOTER- TOLHUIS EN TERUG.

Van Amsterdam naar het Tolhuis. Van 1 April
tot 30 Sept., 's morg. ten 6 ure, 's midd. ten 12 en
1 ure, een raderboot of zeilschuit, voorts alle ure,
een stoomboot, met het slaan der volle uren, tot met
het sluiten van den boom, wanneer de laatste afvaart.

Van het Tolhuis naar Amsterdam. 's Morg.
ten 6, en 7½ tot 's av. 7½ ure, alle half ure een
stoomboot uitgezonderd ten 12½ en 1½ ure, een
raderboot of zeilschuit, en ten 4 ure, een rader-
boot of zeilschuit, na de aankomst der laatste
binnenschuit uit Noordholland.

Van Amsterdam naar het Tolhuis. Van 1 Oct.
tot 31 Maart, 's morg. ten 7 ure een raderboot, van

8 tot 's av. 5 ure , alle uren een stoomboot uitgenomen ten 12 ure , en de laatste met het sluiten van den boom.

Van het Tolhuis naar Amsterdam. 's Morgten 7 , en van 8½ tot 's av. 8½ ure , alle half ure , uitgenomen ten 12½ een stoomboot of een raderboot . na de aankomst der laatste binnen chuit uit Noordholland. Dond. vaart geen stoomboot , alleen de raderboot en de zeilschuit op dezelfde uren. De vracht met de roeischuiten , welke te Amsterdam of aan het Tolhuis , ter overvaart gereed liggen , is 20 cents , wanneer een persoon overvaart , doch meerdere personen te gelijk overvarende , de gewone vracht van 15 cts. Wanneer bij besloten water buitengewone middelen moeten gebezigd worden , is de vracht voor rijtuigen en vee , het dubbelde.

AMSTERDAMSCH E STOOMBOOTMAATSCHAP.
PIJ. Vertrek der Stoombooten van Amsterdam,
STOOMBOOT MERCURIUS.

Vaart tusschen Amsterdam en Zaandam.

Van den 1 Mei tot en met ultimo Augustus.

Alle dagen , behalve Donderdags. Op Maiktdagen.

Van Amsterdam.

Van Zaandam.

's morg. ten 7½ en 9½ ure.

's morg. ten 8½ en 10½ ure.

's nam. ten 3 en 5 ure.

's nam. ten 4 en 7½ ure.

Des Dingsdags en Zaturdags.

's morg. ten 7½ en 10 ure.

's morg. ten 8½ en 12 ure.

's nam. ten 3 en 5 ure.

's nam. ten 4 en 7½ ure.

Des Zondags.

's mor. t. 7½ , 9½ en 11½ u.

's morg. ten 8½ en 10½ ure.

's nam. ten 3 en 5 ure.

's nam. ten 12½ , 4 en 6 ure.

Van den 1 Nov. tot en met ultimo Februarj.

Op Marktdagen.

s morg. ten 7½ en 10 ure | 's morg. ten 9 en 11 ure.

s nam. ten 2½ en 4½ ure. | 's nam. ten 5½ en 8½ ure.

De maanden Maart, April, Sept. en October.

s morg. ten 7 en 9½ ure. | s morg. ten 8½ en 10 ure.

s nam. ten 3 en 5 ure. | 's nam. ten 4 en 6 ure.

Des Zondags, Dingsdags en Zaturdags.

s morg. ten 7 en 10 ure. | 's morg. ten 11 9 en 12 ur.

s nam. ten 3 en 5 ure. | 's nam. ten 4 en 6 ure.

STOOMBOOT DE ZAA NSTROOM.

Tusschen Amsterd. en Alkmaar, in ruim 3½ ure,

langs de Zaan en door het Noorholl Kanaal.

la correspondentie met de Stoomboot Mercurius.

Alle dagen, behalve Donderdags. Zomerbeurt.

Van Amsterdam.

Van Alkmaar.

s morg. ten 7½ ure.

s morg. ten 5½ ure.

s nam. ten 5 ure.

's nam. ten 1½ ure.

Winterbeurt.

s morg. ten 7½ ure.

's morg. ten 6½ ure.

s nam ten 2½ ure.

's nam. ten 1 u e.

De zomer- en winterbeurten, zijn in dezelfde

maanden met de Stoomboot Mercurius op Zaandam.

Vertrek der ZEILV AARTUIGEN, in het Veer

tusschen Amsterdam en Zaandam, vice versa.

Januarij en December, op de Marktdagen.

Van Amsterdam.

Van Zaandam.

s morg. ten 8, 9 en 12 u. | 's morg. t. 8, h. 9 en 10 u.

s nam ten 2, 3 en 4 ure. | 's namid. ten 12, 2 en 4 u.

Des Dingsdags, Donderdags, Zaturdags en Zond.

s morg. t 8, 10 en 12 u. | 's morg. t. 8, 10 en 12 u.

s nam, ten 2 en 4 ure. | 's nam, ten 2 en 4 ure.

Februarij en November, op de Marktdagen
 's morg. ten 8, 9 en 12 u. | 's mor. t. h. 8, h. 9 en
 's nam. ten 2, 3 en 4 ure. | 's nam. ten 1, 3 en
 Des Dingsdags, Donderdags, Zaturdags en
 's morg. t. 8, 10 en 12 u. | 's morg. t. 8, 10 en
 's nam. ten 2 en 4 ure. | 's namidd. ten 2 en

Maart en October, op de Marktdagen
 's morg. t. 7½, 9 en 12 u. | 's morg. ten 8, 9 en
 's nam. t. 2, 3½ en 4½ ure | 's nam. ten 2, 3 en
 Des Dingsdags, Donderdags, Zaturdags en Z
 's morg. ten 7½, 9 en 11 u. | 's morg. ten 8, 9 en
 's nam. ten 1, 3 en 4½ u. | 's nam. ten 2, 3½ en

April tot September, op de Mark-dagen
 's morg. t. 6½, 8 en 11 u. | 's morg t. 6½, 8, 9 en
 's nam. t. 2, 3½, 5 en 6 u | 's nam. ten 2, 4 en
 Des Dingsdag, Donderdags, Zaturdags en
 's morg. t. 6½, 8 en 11 u. | 's morg. t. 6½, 8, 9 en
 's nam. t. 2, 3½, 5 en 6 u. | 's nam. ten 2, 4 en

FRIESCHE STOOMBOOTREDERIJ.
 STOOMBOOT *FRISO*.

Van Amsterdam naar Enkhuizen en Harli
in verband met de barge tusschen Harling
Leeuwarden, en de diligences op Groning

Het vertrek van Amsterdam is bepaald: op
 dags, Dond. en Zat., 's morg. ten 7 ure;
 Harlingen, op Zond., Woend. en Vrijd., 's
 t. 8 ure; aankomst te Amsterdam, 's nam. t.

De diligence van Harlingen op Groningen
 vekt een half uur na de aankomst der stoom
 va van Groningen op Harlingen, 's Dingsd.,
 en Zat., 's av. ten 11 ure. De barge van Har
 naar Leeuwarden, 's nam. ten 4 ure. Met het

van den maand Oct. , houdt deze stoomboot met varen op, alsmede het rijden der diligences op Groningen en varen der barge van Harlingen op Leeuwarden, wordende den weder aanvang door de Couranten bekend gemaakt. Nadere informatien te Amsterdam en te Harlingen, bij de commiss. aan de legplaatsen der stoomboot, te Groningen, bij den heer van der Laan, en te Leeuwarden, bij den heer Beugelaar, in het Logem. den Nieuwen Doelen.

STOOMBOOT WILLEM II. *Varende tusschen Amsterdam en de Lemmer.* 's Maand, Woensd. en Vrijd. 's morg. ten 7 ure, en van de Lemmer Dingsd., Dord. en Zaturd., 's morg. ten 10 ure. Na aankomst rijdt een postwagen naar Joure en Heerenveen, van welke plaatsen een wagen terug rijdt, om voor het vertrekt der Stoomboot van de Lemmer aldaar te arriveren. Adres bij *A. Feistma*, te Lemmer. Legplaats aan de Nieuwe Stads Herberg. Nadere informatien te bekomen bij de agent der rederij te Amsterdam, aan de Buitenkant, n°. 38, aan de Lemmer bij den commissaris *T. Kleinhouwer* en te Harlingen bij de directie der Harlinger stoomboot. De goederen voor beide bovenstaande diensten kunnen dagelijks, uiterlijk een half uur voor de vertrektijd bezorgd worden.

BARGES. HENDRIKA SUSANNA en de MERCURIUS. *Van Amsterd. naar 't Nieuwe Diep.* Van 15 April tot 31 Oct., dagelijks, uitgezonderd 's Maand, 's morg. ten 7 ure, van beide plaatsen zullende die van het Nieuwe Diep te Alkmaar komende, dadelijk doorvaren. Naar het

Nieuwe Diep gaande, blijft het vertrek van Alkmaar, 's nam. ten 12 ure; adres, voor passagiers ten einde vrij van vracht voor den overtocht op het R. te zijn, bij den commissaris van het Buikschiffvervoer te Amsterdam, en aan het Nieuwe Diep, in het Veerhuis. *Van 1 November tot 14 April.* Van Amsterdam en van het Nieuwe Diep Zond., Dingsd. en Vrijdags, 's morg. ten 7 ure, en van Alkmaar 's midd. ten 12 ure. In de zomermaanden, als de Hollandsche- en Rijnspoorwegen hunne zomerdienst beginnen, van het Nieuwe Diep 's morg. ten 6 en van Alkmaar ten 10 om vroegtijdig met de spoort. verder te kunnen reizen, het uur van vertrek van Amst. 's morg. ten 7 ure, blijft onveranderd.

Vaart tusschen Amsterdam en Hamburg, in correspondentie met Lubeck en St. Petersburg. Ligplaats aan de Nieuwe Stads Herberg. Vertrek van Amsterdam en ook mede van Hamburg terugden 5, 10, 15, 20, 25 en 30 van iedere maand, 's morg. zeer vroeg. De passagiers behooren den dag te voren vóór middernacht aan boord te zijn van Hamburg op Kiel en op Lubeck, rijden dagelijks diligences, om van daar per stoomboot op Kopenhagen te komen. Verdere informatien zijn te bekomen bij de directie der Amsterdamsche Stoombootmaatschappij, op de Buitenkant, n°. 38, te Amsterd.; bij de Wed. Salm en Meyer, op den Singel bij de Stroommarkt; bij Blikman en Comp., op de Martelaarsgracht en te Hamburg bij de agenten.

STOOMPAAKETVAART TUSSEN LUBECK
St. PETERSBURG en RIGA Van Mei tot
October. alle Dingsdagen van beide plaatsen. Van

Fravemunde, Dingsd. 's midd. ten 5 ure. Nadere
informatien zijn te bekomen ten kantore der Stoom-
bootmaatschappij te Lubeck en te Amsterdam.

ZWOLSCHE STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

Vaart tusschen Amsterdam en Zwolle.

Legplaats voor de Nieuwe Stads Herberg.

Van Amsterdam, elken Maand., Woensd. en
Vrijd. 's morg. ten 11 $\frac{1}{4}$ ure, doch na den 1 October
's morg. ten 8; van Zwolle naar Amsterdam Zond.,
Dingsdag en Dond., 's morg. ten 7 ure. In directe
verbinding naar en van Genemuiden, Zwartsluis
en Meppel, met de Hollandische en Rijnspoortre-
nen; met Purmerend, Oosthuizen en Hoorn per
diligence, nitgenomen Zond., per stoomboot op
Zaandam, de Koog, Zandijk, Wormerveer en
Alkmaar; arriveert te Zwolle 's av. ten 6 ure en te
Amsterdam 's nam. ten 4 ure. Inligtingen zijn te
bekomen aan de kantore der maatschappij te Amst.
bij den heer *V. Schaepman*, Martelaasgracht,
boek van de Haringpakkerij, aan de kantoren te
Zwolle, Hasselt, Zwartsluis en Genemuiden. Te
Meppel bij den heer *Massier*.

VAART TUSSEN AMSTERDAM EN BREMEN. STOOMBOOT *WILLEM II.*

Vertrekt van Amsterdam den 8, 18 en 28 van
elke maand, en van Bremen den 3, 13 en 23 des-
vonds. Ligplaats over de Nieuwe Stadsherberg.
Leder onderrigt bij de kargadoors *Blikman* en
comp. en de wed. *Jan Salm* en *Meyer*, te Amst.
te Bremen bij de makel. *C. Treub* en *J. Duntze*.
STOOMVAART tusschen Amsterdam en Londen.

Office, vertrekken van Amsterd., Dingsd. 's nachts en van Londen des Zaturdags. Informatien bij de heeren Nobel en Holtapsel, te Amsterdam, en H. G. Robinson, te Londen.

BEURTVAART tusschen Amsterdam en Hull.

Vertrekt den 5, 10, 15, 20, 25 en 30 van de maand, zoowel van Hull als van Amsterdam. Is echter die datum een Zondag, zoo vertrekt het schip van Hull daags te vore. Informatien bij de heeren Geminsing en Penning, te Amsterdam en N. Veltman en C., te Hull. De afvaart van beide plaatsen, zal door de couranten aangekond. worden.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

Vaart tusschen Amsterdam en Kampen.

Van April tot October; van Amsterdam naar Kampen, dagelijks, behalve 's Zond., 's morgens ten 6 ure, in correspondentie met de diligencen dien ten, over Zwolle naar Groningen, Eusebio, Almelo, Oldenzaal, Denekamp, Nordorn, Lingen, Oldenburg en Bremen, Onimen. Hardenberg, Koevorden en Nienhais, Meupel, Assen, Wierden, Olst en Deventer, van Kampen naar Amsterdam, dagelijks, behalve Zat., 's nam. ten 1 1/2 ure, van Kampen naar Arnhem, Dusseldorp en Keulen 's Zond., Dingsd. en Dond. 's morg. ten 6 ure, van Arnhem naar Fimmerik, Wesel, Dusseldorp, Keulen, 's Zond, Dingsd. en Dond., 's avon. ten 7 ure; van Enmerik naar Wesel, Duisburg, Düsseldorf en Keulen, Maand, Woensd. en Vrijd. 's morg. ten 6 ure; van Keulen naar Dusseldorp, Arnhem en Amsterdam, 's Zond., Dingsd. 's av. ten 8 ure, van Dusseldorp u

Wesel, Emmerik, Arnhem en Amsterd., Zond.,
Dingsd. en Vrijd., 's nachts ten 12 ure, van Arnhem
naar Zutphen, Deventer en Kampen, 's Maand.,
Woensd. en Zat., 's morg. ten 11 ure. Alle diensten
staan te Arnhem, zoowel bij de op als afvaart in
correspondentie met de aldaar aankomende en ver-
trekkende spoortreinen naar Utrecht, Amsterdam,
Haarlem, Leiden en 's Gravenhage. De dienstre-
geling voor de maanden Sept., October en Nov.;
alsmede het vroeger begin als 1 April, en het
eindigen van het varen met deze boot, zal door de
couranten en aanplakbiljetten, aan het publiek
worden bekend gemaakt. De passagiersgoederen
moeten 1 uur voor het vertrek aan boord bezorgd
zijn. Ook moeten de goederen voor buiten 's lands,
van behoorlijk afgeteekende paspoorten en cognos-
simenten voorzien zijn. De boot arriveert te Kam-
pen, des zomers voorms ten 11½ à 12 ure, en in het
najaar 's nam: ten 2 ure, en te Amsterdam 's zom.,
's av. ten 7 à 7½ ure, en in het najaar 's nam t. 4 ure.

STOOMBOOTEN welke van Rotterdam naar
diverse plaatsen vertrekken, zijn: **WILLEM
DE EERSTEN** en **KONINGIN DER NEDER-
LANDEN**. Varende in het beartveert tusschen
Rotterdam en Nymegen, *vice versa*; vertrekkende
van Rotterdam alle dagen, 's morg. ten 6 ure; over
Dordrecht, Gorinchem, Bommel, Thiel, Brakel,
Rossum en Druten, bij de aankomst van deze boot
van Nymegen te Rotterdam vertrekt dadelijk een
diligence naar Delft en 's Gravenhage, waarvan
ook dagelijks bij de wed. J. Peeters, op de Bi-
vade, des morg. ten half 6 ure, een diligence naar

Rotterdam vrijd, om de passagiers vóór
vertrek van deze boot aldaar te brengen. De
plaats van deze booten zijn te Rotterdam in
Boompjes. Nadere informatie bij den commissar
Spruit, te Rotterdam, in de Boompjes, en
Nymegen ten kantore der stoomb., aan de Wa
NEDERL. STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

Van Rotterdam over Nymegen, Arnhem en te
schieliggende plaatsen. Naar Emmerik, Duse
dorp, Keulen, Koblenz, Mainz en Manheim
in correspondentie met de Duitse stoomboot
op den boveurijn, naar verscheiden Duitse
plaatsen, ook met de andere stoombooten van de
Maatschappij, naar l'ordrecht, Gorcum, enz.,
tusschenliggende plaatsen, dagelijks uitgezonde
Maand, en Zaturd. van Rotterdam, 's morg. t
6 ure; van Arnhem naar Emmerik en boveng
noemde plaatsen, dagelijks, behalve Zaturdag
des avonds 8 ure, zich echter regelende naar
Beurstein van Amsterdam. Van Emmerik na
Arnhem, dagelijks, behalve Zaturdags, na
komst der Stoombooten van Mannheim, gewo
lijk des middags ten 1 ure, ligplaats in de Boomp
te Rotterdam. Alwaar men bij de agenten van de
Maatschappij, nadere inlichtingen kan bekomen
STOOMBOOT D'YSSEI,

Varende tusschen Rotterdam en Gonda.

In verband met de op nieuw fraai en gemak
ingerigte vliegende ijzere barges, tusschen Gonda
en Amsterdam. Van den 16 April tot in de maas
Sept., van Gonda, 's morg. ten 6 en 's nam t
- - - , de de aankomst der barge van Amst. ;

Rotterdam, 's morg. ten 9, en 's nam. ten 5 ure,
op de barge naar Amsterdam. De winterdienst van
deze boot geschiedt maar éénmaal daags.

STOOMSCHIP DE BATAVIËR.

Van Rotterdam naar Londen, 's Dingsd., en van
Londen op Rotterdam, 's Zondags, wordende de
uren van het vertrek, telken reize door de couranten
aan het publiek bekend gemaakt; adres te Rott. bij
de directie der Nederl. Stoombootmaatschappij.

De andere stoompakketbooten van Rotterd. naar
Londen en terug, vertrekken geregeld 's Woensd.
en Zal. van Rott., op zoodanige uren als telken reize
door de couranten aan het publiek wordt bekend
gemaakt; adres bij *W. Smith en P. A. van Es.*

STOOMPAKKETVAART tusschen Rotterdam
en Havre de Grace, met twee stoombooten, ge-
noemd: **DE ROTTERDAM** en **HAMBURG.**

Waarvan den dienst plaats heeft op den 1, 4, 11,
14, 21 en 28 van iedere maand. De uren van vertrek
regelen zich naar de watergetijden. Adres bij *W.
Smith en Comp.*, in de Boompjes, n°. 147.

STOOMJAGTEN, varende in het Beurtvoer
tusschen Rotterdam, Dordrecht en Middelburg,
en tusschen gelegen plaatsen.

Van Rotterdam, 's Maand., Woensd. en Vrijd.;
van Middelburg, Zond., Dingsd. en Dond., op
zoodanige uren, als maandelijks door de couranten
en bij aangeplakte biljetten, aan het publiek wor-
den bekend gemaakt. De vrachtgoederen zullen één
uur voor het afvaren van het stoomjagt moeten wor-
den bezorgt, en de adressen aan de commissariaten,
zittende na dit tijdstip niets meer worden aange-

zomen. De plaatsen van afvaart en aankomet zijn, te Rotterdam, aan de Spaansche Kade, en te Mid-
delburg, aan de Rouvausche Kade, alwaar ook de
commissariaten gevestigd zijn.

**STOOMBOT PRIAS FREDERIK
DER NEDERLANDEN.**

Van Rotterdam naar Dordrecht en den Moerdijk,
in de zomermaanden, dagelijks, 's morg. ten 5
en 's nam. ten 11½ ure; van den Moerdijk naar
Dordrecht, 's morg. ten 8, en 's nam. ten 4 ure;
van Dordrecht naar Rotterdam, 's morg. ten 9, en
's nam. ten 5 ure; van Dordrecht naar de Moerdijk,
's morg. ten 6½ en 's nam. ten 1½ ure. Zullende in
de wintermaanden dezen dienst eenmaal daags ge-
schieden, van Rotterdam naar Dordrecht en den
Moerdijk, 's morg. ten 7 ure, van Dordrecht naar
den Moerdijk, 's morg. ten 9 ure, van den Moerdijk
naar Rotterdam 's namid. ten 1 ure en van Dordrecht
naar Rotterdam 's namid. ten 3 ure. Ligplaats te
Rotterdam, buiten de Oude Hoofdpoot, bij de
aankomst aan den Moerdijk, zal er eene diligente
staan, om de passagiers naar Breda en Bergen-op-
Zoom te brengen, als een, die de passagiers te
Rott., naar 's Gravenhage overbrengt, en weder-
den anderen dag 's morg. opeengeschtkt uur terug-
rijd, om de passagiers tijdig aan boord te brengen.

STOOMBOT DE KENSE

Tusschen het Nieuwe Diep en Londen.

Vertrekt geregeld alle Zaturdagen, 's morg. ten
9 ure, met het stoomschip *Rapid*, van het Nieuwe
Diep naar Londen. NB. kaas en stukgoederen moe-
ten uiterlijk Donderd. en vee Vrijd. aan het Nieuwe

Diep zijn. Verdere informatie te bekomen bij Gebr.
Eurmuhler en *Taylor*, aan het Nieuwe Diep en
van *Ulphen* en *Ruys*, te Amsterdam.

**NEDER- EN MIDDEN-RIJN-STOOMBOOT-
MAATSCHAPPIJ.** Gevestigd te Dusseldorp.

Van Rotterdam naar Arnhem en Dusseldorp, des
Woensd. en Zaturd., 's morg. ten 6½ ure; van
Arnhem naar Rotterd., Dingsd. en Vrijd., 's morg.
ten 9 ure; van Dusseldorp naar Arnhem 's Maand.
en Donderd., 's nachts ten 12 ure, en verder in
dagelijkschen dienst, tusschen Mannheim, Mainz,
Koblenz, Keulen en Dusseldorp, en ook met de
stoombooten der Nederlandsche stoombootmaats-
chappij tusschen Rotterd. en bovengemelde plaat-
sen. Legplaats te Rotterdam in de Boompjes,
alwaar men nadere onderrigting kan bekomen bij
de agenten *J. P. de Cock* en *M. J. van der Hulst*.

**'s HERTOGENBOSSCHE
STOOMBOOT SOCIETEIT.**

In dagelijksche dienst tusschen Rotterdam en
's Hertogenbosch, alle dagen van Rott., 's morg.
ten 8 ure, van 's Hertogenbosch, 's morg. ten 7
ure, doch in de wintermaanden, als de boot nog
in de vaart is, tot nadere aankondiging, om den
andren dag, te Gorinchem in correspondentie met
de Beurstreis op Amsterdam.

STOOMBOOTDIENST tusschen Gorinchem,
Dordrecht, Rotterdam en tusschen liggende
plaatsen, met het **STOOMJAGT DE MERWEDD.**

Van Rotterdam, Maand., Dingsd., 's nam. ten
2 ure; Woensd., Dond., Vrijd. en Zaturd.; alleen
's nam. 5 ure; 's morg. ten 9 en 's nam. ten 5 ure

Zondags van Dordrecht 's morg. ten 7 en 's nam. 11
ure; van Gorinchem, des morg. ten 5½ en 's nam.
's nam. 1½ ure; Zond. 's morg. ten 6½ ure. Con-
ponderende op de Hollandſche ſpoortreinen en op
den 's Hertogenboſſche ſtoombootdienſt, die ten 12
ure uit Gorinchem naar 's Hertogenboſch vertrekt.

STOOMBOOT

KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Alleen tuſſchen Rotterdam en Dordrecht.

Van Rotterdam naar Dordrecht, van 1 Maart tot
31 Oct. alle morgen ten 9, en 's nam. ten 5 ure,
uitgenomen in Maart ten 4 ure, van 1 Oct. tot zoo
lang het ſaizoen zulk toelaat, 's namid. ten 4 ure.

Van Dordrecht naar Rotterdam, van 1 April tot 31
Oct., alle morgen ten 7, en 's namidd. ten 12 ure,
van 1 Nov tot zoo lang de boot vaart, als mede in
de maand Maart, 's morg. ten 7 ure. Kantoor op
Rijp'aats te Rotterd. bij en de Oude Hoofdpoort.

STOOMBOOTDIENST

Met de Stoomboot *DE STAD ZIERIKZEE*.

Tuſſchen Rotterdam en Zierikzee, en tuſſchen
liggende plaatsen en veeren, *vice verſa*. Van Rot-
terdam 's Dingsdags, Donderdags en Zaturdags,
van Zierikzee 's Zondags, Waensdag en Vrijdag,
op zoodanige ure als maandelijks door de couran-
ten wor ten aangekondigd. Aanlegplaatsen te Rot-
aan het Oude Hoofd, te Dordrecht aan de Hooikade.

NIEUWE STOOMBOOTDIENST,

*tuſſchen Geertruidenberg en Rotterdam, lang
Werkendam, vice verſa.*

Geertruidenberg, 's Maandags 's morg. ten
's overige dagen uitgezonderd Zond. ten

½ ure, en van Rott. dagelijks, nizezonderd Zond.
's namid. ten 1½ ure. Van October tot Maart van
Geertruidenberg, 's Maand. ten 5 ure 's morg, de
overige dagen ten 7 ure; van Rott. 's namid. ten
1 ure; des winters vaart Zond. geen boot. Cor-
responderende direkt op en van de diligence naar
Breda, Tilburg en tusschen liggende plaatsen.

STOOMBOOT DE PRINS VAN ORANJE.

Van Rotterdam naar Duinkerken.

Vertrekkende van Rott. en van Duinkerken,
Donderdags, 's morg., vroegtijdig. Nader adres
bij de heeren *Joh. Ooms, Ezn. en Comp.*, agen-
ten te Rotterdam. Ligplaats aan het Nieuwe
Hoofd, in de Boompjes.

SCHROEFSTOOMBOOTDIENST *tusschen Rot-
terdam en Liverpool.* Gewoonlijk Dond. om de 3
weken, het uur zal door de couranten aangekond-
digd worden. Adres bij *P. A. van Es en Comp.*,
te Rotterdam

STOOMBOOT *tusschen Rotterdam en Hull.*

Alleen 's Zat. 's morg., en van Hull naar Rott.
's Woensd. 's av. NB. Van Hull, loopen tegen-
woordig direkte spoorwegen naar alle de voor-
naamste steden van Engeland. Adres bij *J. B. Cral
en Comp.*, te Rotterdam. Ligplaats te Rotterd.,
aan het Nieuwe Hoofd, in de Boompjes.

NEDERL. STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ,
ROTTERDAM EN ANTWERPEN. Dagelijksche

dienst met de veilige en snelvarende IJeren

Stoomboot *WILLEM II* en N°. 23.

Nadere informatie zijn te bekomen bij de
Nederlandsche Stoombootmaatschappij in de Boo

te Rotterdam, bij den heer *J. P. Koens*, agent te 's Gravenhage, Amsterdam enz., en bij den heer *B. Andri*, agent te Antwerpen. Bij aankomst van iedere boot, zal een diligence van Rotterdam naar Overschie, Delft en 's Gravenhage afrijden.

NIEUWE STOOMVAARTDIENST tusſchen **ROTTERDAM** en **ANTWERPEN**, en tusſchen gelegene plaatsen. et het ſtraffe ſnelvarende ijzeren Stoomjagt *AMICITA*, hebbende machines van lage drukking. Van Rotterdam des Maand, Woensd. en Vrijd., van Antwerpen des Dingsd., Dond. en Zaterdag, op zoodanige uren, als telkens bij annonce in de couranten worden bekend gemaakt. Aanlegplaatsen: te Dordrecht, Hoekade, agent den heer *H. Selis*, te Zijpe, aan liet Hoofd, te Bergen-op-Zoom, aan het Hoofd, agent den heer *C. van Nispen*.

De kantoren alwaar eene diligence zal afrijden, zijn te 's Gravenhage bij *J. Langelaan*, op het Zieke, te Delft bij *Antonie van Veen*; te Overschie bij de wed. *van 't Wouds*; te Zierikzee bij *D. Schok*; terwijl te Rotterdam en te Zijpe, bij aankomst der boot, eene diligence naar bovengemelde plaatsen zal afrijden. Nadere inſormatien bij *Joh. Ooms Ezoonen Comp.*, Boompjes, wijk I, n°. 23, en Wolſhoek, wijk B, n°. 263.

NIEUWE STOOMBOOTDIENST,

Tuſſchen Heusden en Rotterdam, en op alle daar tuſſchen gelegen plaatsen, met de ſtoomb.
DE STAD HEUSDEN.

Varende met het begin van open water tot zoo ſaizoen zulks toelaat, van beide plaatsdagen, behalven Zondags. Van Heusden

's Maand, 's morg. ten 5 ure, en de andere dagen der week ten 6 ure, van Rotterdam naar Heusden, 's nam. ten 2 ure, Onmiddellijk na de aankomst, zal een diligence naar 's Hertogenbosch vertrekken, en van daar om te Heusden voor het vertrek der boot te arriveren 's Maand. 's morg. 3. ure, de overige dagen 's morg. ten 5 ure, met dezelve arriveert men bij tijds te Gorinchem, om met de diligence van *Gend en Loos*, ten 8½ naar Utrecht en Amsterdam te vertrekken. Nadere-informatien zijn te bekomen bij de agenten.

STOOMBOOT DE STAD BRIELLE.

Varende tusschen Brielle, Nieuwesluis en Rott.

Gedurende de maanden April, Mei, Junij, Julij, Aug. en Sept., van Brielle naar Rotterdam, dagelijks, uitgezonderd 's Zondags 's morg. ten 7 ure; van Rotterdam langs de Nieuwesluis naar Brielle, dagelijks, uitgezonderd 's Zond. 's nam. ten 5 ure; van de Nieuwesluis naar Rotterdam, dagelijks, uitgezonderd 's Zond. 's midd. ten 12 ure; van Rotterdam naar Nieuwesluis, dagelijks, uitgezonderd 's Zond. 's morg. ten 9 ure. Het varen van deze boot voor de overigen wintermaanden, wordt door de couranten beband gemaakt. De legplaats is te Rotterdam, aan het Oude Hoofd.

STOOMBOOTDIENST tusschen Nieuwesluis, Vlaardingen, Sichiedam en Rott., vice versa.

De stoomboot de *Souverein* vertrekt van April tot October van Nieuwesluis dagelijks, 's morg. ten 5 en 's nam. ten 12 ure, en van Rott. 's morg. ten 9½ en 's nam. ten 4 ure. Deze di staat in verband met de barges naar en van

Revoetsluis, met de Spoortreinen en onderscheidene
Stoombootdiensten. Informatien bij de agenten
L. van Putten, te Hellevoetsluis; *Vryhof*, te
Nieuwesluis; *van der Vlies*, te Vlaardingen;
Kluit, te Schiedam en *Verstuyt*, te Rotterdam.

STOOBOOT DE STAD VLISSINGEN.

Varende van Vlissingen naar Antwerpen.

's Maand. en Vrijd., 's morg. ten 8 ure; van
Antwerpen naar Vlissingen, 's Woensd. en Zat.,
's morg. ten 10 ure; elke maand worden de dagen en
uren van afvaart voor de volgende maand, door het
Handelsblad, enz., aan het publ. bekend gemaakt.

STOOBOOTDIENST.

Tusschen Rotterdam, Vreeswyk en Kuilenburg.

Alle dagen behalve Zond. van Rotterdam 's namid.
ten 12 ure, 's Maand. 's avonds door naar Kuilen-
burg; van Vreeswyk 's morg. ten 9 ure; van Kuil-
enburg, Dingsd. 's morg. ten 6½ ure, correspon-
derende op de Spoortreinen van en naar 's Graven-
hage, in verband met de Spoortreinen naar Am-
sterdam en Arnhem, en met de Stoomboot op Keu-
len en de Rijnprovincien; nadere inlichtingen zult
u bekomen bij de heeren agenten te Rotterdam, bij
J. J. Versluis, op de Spaansche Kade en aan de
stoomboot, liggende aan het Oude Hoofd.

BARGEDIENST.

Tusschen Gorinchem, Vianen en Utrecht.

Van 1 April tot half October, van Gorinchem
's morg. ten 7, en 's namid. ten 12 ure; van
Vianen 's morg. ten 7, en 's namid. ten 4 ure. Van
October tot 31 Maart, van Gorinchem
ure; van Vianen 's morg. ten 1

STOOMJAGT JAN VAN ARKEL.

*Varende tusschen 's Hertogenbosch, Gorinchem,
Dordrecht, Rotterdam en Schiedam.*

Zomerdienst, dagelijks, nitgezonderd Zond. van 's Hertogenbosch naar bovengemelde plaatsen, 's m. ten 6 ure, en van Gorinchem naar 's Hertogenbosch 's nam. ten 4 ure. Winterdienst, van 's Hertogenbosch naar Schiedam, 's Maand., Woensd. en Vrijd. 's morg. ten 7 ure; van Schiedam 's Dingsd., Dond. en Zat. 's morg. ten 7 ure, in correspondentie op Utrecht en 's Gravenhage. De goederen welke men met bovengenoemde stoomboot wil verzenden, kunnen bezorgd worden 's Maand., Woensd. en Vrijd. van elke week, 's morg. voor elf ure aan het Schiedamsche veer te Amsterdam; en 's Dingsd., Dond. en Zat., 's morg. voor 8½ ure te 's Hertogenbosch. Nadere onderrigting bij de agenten in bovengemelde steden, en te 's Gravenhage bij den heer *J. P. Koens*, op het Spui.

STOOMBOOTVAART OP DE MAAS.

Zomerdienst, van Rotterdam naar Venlo, in eenen dag, 's Dingsd. en Vrijd., 's morg. ten 4 ure; van Venlo naar Maastricht, 's Maand., Dond. en Zat., 's morg. ten 5 ure; van Maastricht naar Venlo, 's Zond., Woensd. en Vrijd., 's morg. ten 11 ure; van Venlo naar Rotterdam, 's Maand. en Dond., 's morg. ten 4 ure; van Luik naar Maastricht, tweemaal daags. De boot van Venlo komt tijdig genoeg aan, om te Grave met de diligencie naar 's Hertogenbosch; te Gorinchem met de diligencie van 2 uren naar Utrecht en de laatste spoortrein naar Amsterdam; te Rotterdam om met de

diligence van 6 uren naar 's Gravenhage, en
laatste spoortrein naar Amsterdam te kunnen ver-
trekken; van Aken en Luik kan men tot al de
voormelde plaatsen, binnen 2 dagen, langs deze
weg komen. De winterdienst zal bij annonces in
de couranten nader worden bekend gemaakt. Lig-
plaats te Rotterdam aan het Bldwerk, aan het einde
van de Boonpijler. NB. Op de dagen dat de stoom-
boot vertrekt, worden de stadspoorten te Rotterdam
's morg. van half 4 tot 4 uren geopend, terwijl 's av.
bij de aankomst te Maaspoort zal worden geopend,
voor het binnenlaten van passagiers.

REIN STOOMBOORTVAART.

Van Arnhem direct naar Keulen, Mainz, Man-
heim, Straatsburg en tuschen gelegene plaatsen
alle dagen 's morg. ten 6 ure, om nog dienzelfden
dag in Keulen te arriveren. Deze dienst sluit zich
te Duisburg en Dusseldorp aan de Köln Mindener-
Spoorweg, en biedt alzoo de gelegenheid om tegen
9 ure des avonds te Keulen aan te komen en met
de ten 10 ure van daar vertrekkende boot naar Ko-
blentz, Mainz en Mannheim direct door te kunnen
reizen, wordende vooral deze plaatsen directe en
personele kaarten afgeeven. Verdere informatie
aan de kantoren der Algemeene Expeditie- Maats-
schappij van *Jonker en Comp.* met welke diligen-
cedienst deze vaart onmiddellijk in verband staat.

STOOMVAART van Harlingen naar Londen.

Met het stoomschip *Rapid.*

Wekelijks zoowel van Londen als van Harlingen,
op een onpaalden dag, doch benevens de
namen van vertrek door het *Handelsblad* bekend

gemaakt. Nadere informatie zijn te bekomen bij de wed. *Douwe Rodenhuis en Zonen*, te Harlingen.

FRIESSCHE MERR EN KANAALSTOOM- BOOT-MAATSCHAPPIJ.

Van de Lemmer naar Stroobos.

's Dingsd., Dond. en Zat., 's morg. ten 7 ure, of zoodra het beurtschip van Amsterdam aankomt, doch niet later dan 10 ure; van Stroobos naar de Lemmer, Woensd., Vrijd. en Zond., 's morg. ten 9 ure, op al de tusschen gelegen plaatsen, worden passagiers en goederen opgenomen of afgezet, en zal de vaart over Sneek plaats hebben.

VERTREK DER BODENS. *Van Amsterdams op Amelo.* Drie bodens, waarvan iedere week op een onbepaalden dag, een vertrekt, de eerste week, een uit de Warmoesstraat over de Heintjeshoeksteeg, van de *Vijfhoek*. Idem de volgende week, een uit de Warmoesstraat over de Heintjeshoeksteeg, uit de *Ster*. Idem de daar aanvolgende week, van den Nieuwendijk en hoek van de St. Jacobstraat, alle deze Bodens komen meest om de 14 dagen terug.

Van Amsterdam op Deutichem. Donderdags 's namid. 1½ uur voor boomklokluiden, van de Slijpsteen, uit het Logement de *Zwaan*, n°. 6.

Van Amsterdam op Deventer. Vertrekt Dingsd. en Vrijd. 's av. 1½ uur voor boomsluiten, uit de Warmoesstraat bij de O. Z. Armsteeg, n°. 103.

Van Amsterdam op Winterswijk. Zond. avond met boomsluiten, om de twee à drie weken, uit de Warmoesstraat over de Heintjeshoeksteeg.

Van Amsterdam op Zutphen. Vrijdag avond

met boomsluiten, uit de Warmoesstraat, n°. 86
komt Woensdag terug.

**DILIGENCEDIENSTEN. ALGEMEENE POST-
WAGEN-ONDERNEMING.** Van *van Gend en
Loos*, op den Dam bij het Damrak, van Amsterdam
over 's Gravenhage naar Breda en Antwerpen, da-
gelijks, 's av. ten 8 $\frac{1}{2}$ ure, van Utrecht naar Breda
en Antwerpen, 's morg. ten 8 $\frac{1}{2}$ ure, na aankomst
van den eerste spoortrein; van Rotterdam naar
Breda en Antwerpen, ten 11 $\frac{1}{2}$ ure, na aankomst
van den eerste spoortrein van Amsterdam, van
's Gravenhage naar Utrecht, 's morg. ten 5 ure,
van Utrecht naar 's Gravenhage en Rotterd., 's nam.
ten 2 ure, van Utrecht naar Gorinchem, 's midd.
ten 12 ure, op de stoomboot naar 's Hertogenbosch,
van Gorinchem naar Breda, 's nam. ten 5 ure, van
Breda naar Utrecht, 's morg. ten 4 $\frac{1}{2}$ ure, van Breda
naar Antwerpen, 's morg. ten 5 ure; met de win-
termaanden van Breda naar Amsterdam, 's morg.
ten 5 ure, in den dienst van Amsterdam naar Ant-
werpen, komt geene verandering, van Utrecht
naar Gorinchem, 's nam. ten 2 ure.

ALGEMEENE POSTWAGEN ONDERNEMING,
van *van Gend en Loos*, tusschen Zutphen en Em-
merik, over Keppel, Wehl en 's Heerenberg; ver-
trekkende dagelijks: van Zutphen, 's av. ten 6 ure,
na aankomst der diligences van Deventer, Zwolle,
Groningen en Leeuwarden, om te Emmerik te cor-
responderen met de Koninklijke Pruissische Snel-
post naar Oberhausen en van daar per Keulen-Min-
lensche Spoorweg naar den Rijn, Berlyn, Hanno-
ver, Hamburg, enz.; van Emmerik, 's morg. ten

7½ ure na aankomst van gemelde Snelpost en der Rijn Stoombooten, om te Zutphen te corresponderen met de Diligences naar Deventer, Zwolle, Groningen, Leeuwarden, enz. Het kantoor is te Zutphen bij den heer *L. Beck*, in het Logement *de Kroon*, op de Markt. Informatien op alle andere kantoren der onderneming, alsmede op die der heeren *W. en A. Visscher* en *A. Kiesbrink*.

DE VRIENDSCHAP. Van *J. P. Koens*. Op den Dam hoek van de Ellendigesteeg. *Nachtdienst tusschen Amsterdam en Rotterdam*. Van Amsterdam, 's av. ten 10½ ure; van Rotterdam, 's av. ten 10 ure, van 's Gravenhage naar Rotterdam en Schiedam, 's morg. ten 4½, 6½, 8, 9½, 10½ en 12, 's nam. 1½, 2½, 4½, 6½, 8 en 10 ure, van Rotterdam naar 's Gravenhage, 's morg. ten 4½, 7½, 8½, 9½, 10½ en 12, 's nam. ten 2, 4, 5½, 7, 8 en 10 ure, van Rotterdam en Schiedam naar de spoortrein, 's morg. 4½, 7½ en 10½, 's nam. ten 2 en 5½ ure. Dienst in Gelderland, Overijssel en Vriesland. Van Arnhem, na aankomst van den 1ste spoortrein, naar Doesburg, Doetichem, Terborg, Genderingen, Zutphen, Deventer, Zwolle, Groningen, Leeuwarden, Groenlo en Winterswijk; van de 2de spoortrein naar Nijmegen. Doesburg, Zutphen, Deventer, Zwolle, Groningen en Leeuwarden. Van Zwolle, 's morg. ten 4½ en 8½ ure, van Deventer, 's morg. ten 6½ en 10½ ure, van Zutphen, 's morg. ten 8½ en 10½ ure, van Nijmegen, 's morg. ten 9 ure. Dienst van Arnhem naar het Koninkrijk Hannover: van Arnhem na aankomst der 2de spoortrein van Amsterdam, o. er Zutphen, Goor, Oldenzaal,

Nordhorn, Lingen, Osnabrug en Minden, en verder per spoortrein naar Bremen, Hamburg, Hannover, Berlyn, enz.

ALGEMEENE EXPEDITIE-MAATSCHAPPIJ.
Van C. van der Horst. Op den Dam en Botermarkt, Singel hoek van de Romeinsarmsteeg en Nieuwmarkt. Van Arnhem, na aankomst van de 1ste spoortrein, naar Nijmegen, Grave, 's Hertogenbosch, Tilburg, Breda, Eindhoven, Doesborgh, Dieren, Zutphen, Deventer, Zwolle, Groningen en Leeuwarden; 2de trein, naar Nijmegen, Cloef, Doesborgh, Dieren, Zutphen en Deventer; 3de trein, na aankomst der Diligences van Nijmegen, Grave, 's Hertogenbosch, Breda en Eindhoven; naar Dieren, Doesborgh en Zutphen. Van Zwolle, 's morg. ten 8 ure; Deventer ten 6½ en 10½ ure; Zutphen, ten 8 en 12 ure en 's nam. ten 4½ ure; Nijmegen, ten 8½ en 's nam. 2 ure.

WAGENDIENST. *Aan den Vreelandischen Laan.*

In correspondentie met den Rijnspoorweg, van *J. Floor*, te Vreeland, beginnende met de maand Mei, 's morg. van de eersten spoortrein van Amsterdam, over Kortenhoeft, 's Gravenland en Hilversum tot Soesdijk, en van daar terug op den laatsten trein naar Amsterdam, alsmede dagelijks van de voormiddag trein alleen naar Vreeland, 's Vrijd., Zat. en Maand., 's midd. t. 5 ure 4 min. naar Baarn, en 's Maand. van daar op den eersten trein, naar Amsterdam. De winter- voor- en najaarsdielusten, worden door het *Handelblad* bekend gemaakt.

POSTWAGENDIENST DE SNELHEID, van *A. van Nimwegen*, in verband met den Rijns-

Spoorweg, op Amsterlam en Arnhem. Van Amersfoort naar Utrecht, 's morg. ten 6, 7½ en 11 ure; 's nam. ten 4 en 6½ ure. Dadelijk aldaar in verband op de Diligence naar Vreeswijk, Gorinchem, Breda, Antwerpen en verdere plaatsen op de Booten van Vreeswijk naar Rotterdam en van Gorinchem naar 's Hertogenbosch, enz.; van Utrecht naar Amersfoort, 's morg. ten 7½, 's nam. ten 12½, 4½ en 7 ure, gedurende de maanden Junij, Julij en Aug., 's av. ten 6 ure. Dadelijk naar Amersfoort in verband met de wagen op Nijkerk, Potten, Ermelo, Harderwijk, enz.; van Amersfoort naar Veenendaal, 's morg. ten 7 ure, door Woudenberg, Scherpenzeel en Renswoude naar het Station Veenendaal op de 1ste trein naar Arnhem, en van Veenendaal naar aankomst der 3de trein van Arnhem langs dezelfde weg naar Amersfoort; van Amersfoort naar Maasbergen ten 11 ure, over Woudenberg op de 2de trein naar Arnhem en van Maasbergen, dadelijk naar aankomst der 3de trein van Arnhem, aldaar dadelijk in verband met de Diligence naar en van Tiel, en te Amersfoort dadel. door naar Harderwijk. Zon- en Feestdagen naar en van de extra treinen.

DILIGENCE DE AREND. Dagelijks, 's morg. ten 7 ure vertrekt deze diligence van Deventer naar Apeldoorn, vice versa, om aldaar voor het vertrekt van die tusschen Zwolle en Arnhem aan te komen, van Apeldoorn. 's av. ten 6 ure na aankomst van bovenstaande. De kantoren zijn te Deventer in de Logementen *de Fortuin*, en te Apeldoorn in *de Arend*.

DILIGENCEDIENST DE AREND. Gedurende de zomer zal deze dienst dagelijks, des morgens ten

5½ ure , vertrekken van het Logement bij den heer *Scheuer* . te Zwolle , op Epe , in correspondentie op Apeldoorn en Arnhem. Van Arnhem , des namtea 3 ure , bij den heer *P. A. Spaan* , in het Logement *de Paauw* om des avonds circa negen ure te Zwolle aan te komen.

NIEUWE DILIGENCEDIENST. Van *A. R. RUWALDA* , te Hilversum. Van Amsterdam naar Hilversum , *vice versa*. Dagel. 's midd. ten 4½ ure , van Hilversum 's morg. ten 7 ure , de overtocht geschied in 2½ ure , over 's Graveland en Weesp , en rijdt te Amsterdam af , bij *J. Rynders* , in de Amstelstraat , te Hilversum van het Grootte Logement over de kerk.

DILIGENCEDIENST. Van Utrecht naar Gorinchem en Breda. In correspondentie met de diligence die van daar naar Antwerpen en Bergen-op-Zoom vertrekt , dagelijks van Utrecht ten 7 ure van het Vreeburg , van Breda 's morg. ten 5 ure , bij den heer *van der Goolberg*.

DILIGENCEDIENST. Van Haarlem naar Alkmaar. Zomerdienst. Van Haarlem 's morg. ten 9½ en 's nam. ten 5½ ure. Van Alkmaar naar Haarlem , 's morg. ten 6 en 's nam. ten 2 ure ; in correspondentie op en van de spoortreinen van Rotterdam , 's Gravenhage , enz.

NB. Bij aanvang van den winterdienst van bovengemelde spoortreinen , worden de uren van vertrek verandert. De kantoren zijn : te Haarl. , bij de wed. *Quinterne* , in de Gouden Leeuwrik , in de Zijlstraat , en te Alkmaar , bij *J. J. van der Haagen*.

EERSTE NOORDHOLLANDSCHE DIENST. Van

Hajo Igeez., te Hoorn. Bestelkantoor Nieuwe Stads Herberg aan het IJ. Naar Hoorn, van 1 Maart tot 31 Oct., alle dagen, behalve Zond., vertrekkende van het Tolhuis dadelijk, na de aankomst der zeilschuit of raderboot, die ten 4 ure, van Amsterdam afvaart; van 1 Nov. tot ult. Febr.; 's Dingsd., Dond. en Zat., na de aankomst der zeilschuit of raderboot, die ten 4 ure, van Amsterdam vertrekt. Van Hoorn, van 1 Maart tot 31 Oct., dagelijks, behalve Zond., 's morg. ten 6½ ure op Purmerend, en van daar ten 8½, om ten 10 ure aan het Tolhuis aan te komen; van 1 Nov. tot ult. Febr., 's Maand., Woensd. en Vrijd., 's morg. ten 7½ ure, arriveert aan het Tolhuis, ten 11 ure.

TWEEDE NOORDHOLLANDSCHE POSTWAGENDIENST. Van *Joh. Impetu*, te Medemblik. Van *Medemblik over Hoorn en Purmerend naar Buiksloot*. Welke gedurende de zomermaanden afrijdt, 's Maand., Woensd. en Vrijd. 's morg. ten 5½ ure; Dingsd., Dond. en Zat., van Buiksloot, 's morg. ten 10 ure. En gedurende de wintermaanden. Alleen Zond. en Dingsd., van Medemblik, 's Zond. 's morg. ten 8 ure, 's Dingsd. van Buiksloot, 's morg. ten 9½ ure. Op de dagen van vertrek van dezen nieuwe dienst zal de gewone wagen die anders 's morg. ten 6 of 8 ure, van Medemblik vertrekt, niet afrijden, zullende echter de wagen van Hoorn naar Medemblik ook op die dagen na de aankomst der schuit van 8 ure, van Amsterdam en niet eerder van daar vertrekken. De conducteurs dezer beide Noordhollandsche postwagendiensten, zullen telkens 1 uur voor het afvaren der Buikslooter

schuit, zich te Amsterdam, in de Nieuwe St
Herberg laten vinden, om de plaatsen af te ge

NIEUWE DILIGENCE ONDERNEMING
EENDRAGT. *Tusschen Hoorn en Alkma*

dagelijks van Hoorn, gedurende het geheele ja
's morg. ten 7½ ure; van Alkmaar 's wint. 's m
ten 3½ ure; 's zom. ten 5½ ure. De kantoren zijn
Hoorn bij *S. Netten en Comp.*, aan de Kaasmarkt
en te Alkmaar bij *J. Relie*, in de *Vergulde Va*

ZAAANLANDSCHE DILIGENCE, van *J. Co*
wenhoven, Jansz. Zomerdienst van Zaandam
langs de Koog, Zaandijk, Beverwijk, enz., t
Haarlem, 's morg. 6 en 's nam. ten 2 ure; van Ha
lem voor m. 9¼ en 's namid. 6 ure, in corresponder
tie met de Hollandsche Spoorweg. Informatie
aan al de kantoren van *J. P. Koens*.

POSTWAGENDIENST. *Van Sneek op de Lem*
mer, vice versa. In correspondentie met de beurt
schepen van en naar Amsterd. en de jaagschuiten o
en van Leeuwarden, vertrekt van Sneek, 's av. tel
5 ure, na aankomst der jaagshuit van Leeuwarden
en 's morg. ten 6½ ure van de Lemmer.

DILIGENCEDIENST van *H. J. Brouwer en*
Comp., van Arnhem, over Nijmegen, Venlo en
Roermond, naar Maastricht; van Arnhem, dage
lijks na aankomst der 1ste Spoorlijn van Amster
dam, en de Diligences van Groningen, Vriesland,
Drenthe en Overijssel, om 's morg. ten 3 ure, in
Maastricht te arriveren, ten einde met de 2de treu
ten 7 ure, over Luik naar Brussel te kunnen door
reizen; van Maastricht ten 5 ure, 's nam. na aan
omst der Stoomboot van Luik. Nadere informatien
bij *H. Swenk*, Amstelstr., n°. 13, te Amsterdam.

B E R I G T.

*De Maatschappij: TOT NUT VAN 'T
ALGEMEEN, even als vroeger belast met
de taak ter bezorging van het MEN-
GELWERK in den van ouds vermaarden
ERVE STICHTERS Almanak, levert in*

*den tegenwoordigen, voor het Jaar 1850,
de navolgende stukken:*

I. Aanteekeningen van **DON ANTONIO
MAGINO.**

II. Anecdotes, Spreuken en Vertellingen.

III. Prentverbeeldingen van een zevental
Voorwerpen; met toepasselijke Bij-
schriften.

IV. Losse Dichtstukjes, als:

1. Vlasbloemetje.

2. De Wijnrank.

3. Het Beekje.

4. Bloemen en Vogels.

5. Nevel.

6. Verdrinken.

7. Ochtendkout.

8. Huisselijk Geluk op het land.

9. Een Nachtwachtje.
10. Aan kant maken.
11. Dwaze wenschen.

V. Leerzame en vermakelijke Zangstukjes, als:

1. Sta Pal! (*Met Muzijk.*)
2. Janmaat.
3. Om 't even.
4. De langste dag.
5. Na regen volgt zonneschijn.
6. Twee Haringliedjes in 1849.
7. Kermisvrijers.
8. Een Liedje van kalk en steen.
9. Zuinigjes.
10. Fliuk.
11. Regtop.

VI. Zeven en Veertigste vervolg der Natuurlijke Historie, bevattende *Landhuishoudkundige Bijdragen*; met Afbeeldingen.

VII. Elk wat wils.

VIII. Zedespiegel in spreuken van oudere
en nieuwere Dichters.

IX. Chronologisch Overzicht van het Jaar
1848.

*Tevens wordt herinnerd, dat al, wat
in eenig exemplaar van den Almanak
mocht gevonden worden, buiten de in dit
Berigt genoemde stukken, niet behoort
tot het werk der Maatschappij.*

October,
1849.

Op last der Maatschappij:
De Algemeene Secretaris,
P. M. G. VAN HEES.

AANTEEKENINGEN

VAN

Don Antonio Magino.

AANTEEKENINGEN

VAN

DON ANTONIO MAGINO.

In het vorig jaar gaven wij aan onze lezers, in het *Mengelwerk* van den *van ouds vermaarden* ERVE STICHTERS *Enkhuizer-Almanak*, te kennen, dat de tegenwoordige *Eigenaars* en *Uitgevers* van dit *Jaarboekje*, de *Gebroeders VAN STADEN*, ons, door het opsporen van, tot hier toe, nog niet, of althans weinig, bekende *Aanteekeningen*, in de gelegenheid hadden gesteld, met onze mededeelingen te kunnen voortgaan. Wij leverden daarvan, in 1849, bereids eene proeve; en hiermede, voor het jaar 1850 wilstende voortgaan, bepaalde zich onze aandacht op eene hoogstmerkwaaardige *Aanteekening*, die wij, uit het oorspronkelijk handschrift vertaald, alhier mededeelen. Onze bekende en beroemde Sterrekundige schrijft in zijne *Agenda* het volgende:

“Een opmerkelijk Droomgezicht.

“Vóór drie weken bevond ik mij te Livorno, en

had aldaar, als naar gewoonte, veel omgang met Hollandsche zeelieden, met hen over Sterre-, Wis- en Zeevaartkunde uitweidende, waarin deze lieden zonderlinge ervarenis hebben. Op zekeren avond kwamen wij over de dusgenoemde *Watergetijden*, in het lange en breede, te spreken, en de groote nuttigheid, die de kennisse daarvan heeft voor een volk, dat een groot deel van zijn Land aan de zee heeft ontwoekerd. Zeker Kapitein toonde mij een boekken, ofte zoogenaamden *Almanak*, waarin die *Watergetijden*, voor verschillende havens, stroomen en zeegaten, allernaauwkeurigst waren aangeteekend, tot nut en profijt van schippers en zeevarende personen. De kennis hieraan verheugde mij buitengemeen, en nadat de Hollandsche zeelieden mij hadden verlaten, zat ik, het overig gedeelte van den avond, over hetgeen ik gehoord en gezien had en over dien kleinen *Almanak* na te denken. De lucht, dien avond niet bijzonder helder zijnde tot het doen van Sterrekundige observatiën, zoo begaf ik mij vroegtijdig ter rust. Spoedig ingeslapen, had ik een nachtgezicht, dat zich in verschillende *Afdeelingen* of *Tafereelen* aan mijnen geest openbaarde.

“Ik droomde, mij in een’ schouwburg te bevinden. De gordijn was opgehaald; maar nevelen en wolken bedekten het tooneel en verhinderden mij iets te onderscheiden. Langzaam verdwenen die nevelen en wolken, en het tooneel vertoonde een statig woud. Op den achtergrond ontwaarde ik een

tempel, waarvan de ingang versierd was met de wapenschilden van *Holland* en van de beide Noord-Hollandsche steden: *Enkhuizen* en *Amsterdam*.

“Een achtbaar en deftig gekleed grijsaard trad uit de poort van den tempel, vergezeld van een aanvallig meisje. De bejaarde man geleidde het meisje naar den voorgrond, kuste haar op het voorhoofd, en overhandigde haar een klein boekken, volkomen gelijkende op het kleine boekken, dat ik, den vorigen avond, in handen van den Hollandschen Scheepskapitein gezien had. Hierna haalde hij een beschreven blad parkement uit zijnen boezem, waaraan een groot zegel, in rooden wasse afgedrukt, bevestigd was, en stelde dit aan het meisje ter hand. Maar, terwijl ik mijn oog op deze handeling gevestigd hield, zag ik de gedaante van den grijsaard verduisteren, en weldra geheel verdwijnen. Het meisje verbleekte, bedekte haar gelaat met de handen en borst in luid snikken uit, uitroepende: “Mijn vader! mijn vader!” De gordijn viel, en daarmee nam het *eerste Tafereel* een einde.

“*Tweede Tafereel.*”

“Dit vertoonde mij, in mijnen droom, eene kolonnade, in een’ schoonen tuin, aan eene zeehaven gelegen. Meest al de schepen voerden de *Hollandsche* wimpels, en in de witte baan der vlag, de wapens der straks genoemde *twee* steden. Eene jeugdige vrouw trad op, in wie ik het gelaat van het reeds geziene

meisje herkende; een eenigzins meer bejaard man vergezelde haar. Tusschen hen beiden wandelde hun dochtertje; want dat was zij blijkbaar. Van de andere zijde des tooneels trad een jongeling eerbiedig nader en boog zich. Vader en moeder legden de hand van het meisje in die des jongelings, en gaven aan beiden het mij reeds bekende boekskén en het bezegeld parkement, onder het uitspreken der woorden: "Dit zij eenmaal het uwe!" Te samen verlieten zij het tooneel.

"Derde Tafereel.

"In droomen verwisselen de toestanden onmerkbaar. Als in één oogenblik waren kolonnade, tuin en havengezicht verdwenen, en het tooneel verbeeldde een kerkhof, met graven en grafsteekens. Een meisje, van acht of negen jaren, stond bij een der graven te schreijen. Zij was in zwaren rouw gehuld. Maar terwijl zij stond te weenen, traden twee eerwaardige mannen nader, liefkoosden haar, namen haar vriendelijk bij de hand en spraken: "Zijn vader en moeder ook heengegaan, wij zullen voor u waken!"

"Ik ontwaakte en dacht na over mijne droomen. Kennelijk stonden zij met het gesprokene, in den vorigen avond, in verband. Hierover peinzende, sliep ik weér in, om een

Vierde Tafereel.

te aanschouwen.

“Ik zag eene nette en zindelijke woonkamer. Eene jeugdige vrouw, kennelijk dezelfde, die ik, als kind, op het kerkhof gezien had, was met naaiwerk bezig. Twee gezonde en blozende knapen speelden aan hare zijde, en vermaakten zich met het bekijken van prentjes in een klein boekje. Zonderling! het boekje geleek alweder volkomen op het boekken, dat mijne Hollandsche vrienden den *Enkhuizer-Almanak* noemden! Een zeer welgesteld man trad het vertrek binnen, met een afgedrukt blad papier in de hand, waarop de woorden: *Verklaring van de Dagtafel der Watergetijden* te lezen waren. Hij haalde nog een ander blad uit zijn' boezem, en daarop zag ik, tot mijne verbazing, gedrukt: *Den opregten onvervalsten Italiaansen Waarzegger: DON ANTONIO MAGINO.* In mijne verwondering hier mijn' naam te lezen, merkte ik het naauwelijks, hoe die beide knapen opsprongen, het gewaad van boekdrukkersgezellen aantrokken, en, als in één oogenblik, ouder in jaren en grooter van statur waren geworden. Terwijl mij dit alles verbaasde veranderde het tooneel, om mij een

Vijfde Tafereel

te zien te geven.

“Ik bevond mij in eene drukkerij. De man van het vorige tafereel, met zijne beide zonen (want dat waren zij), waren bezig met drukken van de kleine

boekskens, die ik reeds kende. Aanvankelijk was de werkplaats wat duister; maar nadat eenige eerwaardige mannen de drukkerij waren binnengetreden, verspreidde zich een stralenglans door de werkplaats. In dat licht zweefde, als 't ware, de mij reeds in mijn' droom bekend geworden parkementen rol, omringd van starren, die ieder een afzonderlijk jaartal te zien gaven. Die kring van starren werd, op zijne beurt, omgeven door een randschrift van letters, die de woorden: *Maatschappij: TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, te lezen gaven. Langzaam verdween de parkementen rol en de starren met de jaarcijfers; en, in een schitterend licht, vertoonde zich het getalmerk **II**.

“Ik had mij op dat licht schier blind gestaard en wilde nu het oog op mijne bezige vrienden in de drukkerij werpen; maar den vader zag ik niet meer, en zijne zonen waren in grijsaards veranderd. Zij knikten mij vriendelijk toe, en zeiden: “Het is heden onze Gouden Bruiloftsdag, DON ANTONIO! Gij zult immers wel met ons willen feestvieren?”

“Ik wilde spreken; maar in de poging hiertoe ontwaakte ik, en ziet, alles was een droom, dien ik echter te opmerkelijk vond, om hem niet in mijne *Aanteekeningen* op te nemen.”

Dusverre DON ANTONIO. Wien het lust, moge een boek schrijven en, in het lange en breede, trachten

te betoogen, dat de beroemde Sterrekundige *niet* alzoo gedroomd hebbe: ons zijn zulke betoogen tamelijk onverschillig. Wij gaven wat wij aangetekend vonden, en verwijzen elken twijfelaar naar den wijdberoemden Oudheidkenner, AB ENCKHUSIUS, die de echtheid der *Aanteekeningen*, door zijn Wel edele Zeer Geleerde aan de Uitgevers welwillend afgestaan, op onwederlegbare gronden, kan staven. Daarover in twist of pennestrijd te treden doen wij met niemand. En daarmede, *basta!*

In de zekere overtuiging, dat 999 van de 1000 waarheidlievende lezers ons, op ons woord, gelooven zullen, willen wij gaarne datgene, wat DON ANTONIO, in zijne droomen, gezien, maar eenigermate (zoo als dat met droomen meestal gaat) duister en verward gezien heeft, verklaren en ophelderen. Hiertoe zijn wij alléén in staat gesteld door de heuschheid van de Uitgevers van dezen *Almanak*. Want nadat wij het verhaal van den Schrijver gelezen hadden, begrepen wij al aanstonds, dat deze droom in zeker verband moest staan met de geschiedenis en de lotgevallen van den *Enkhuizer*.

De H. H. Gebroeders VAN STADEN stelden ons een groot aantal documenten ter hand, als daar zijn: *Bezegelde Brieven van Octrooi, Huwelijksche Voorwaarden, Testamenten, Codicillen, Boedelscheidingen, Protocolen, Judiciële Advyzen, Dagvaardingen, Pleidooijen, Processtukken, tot Verzen inclus!* Na ons, gedurende eene maand en zes weken, met

het onderzoek van deze, meestal oude parkementen en papieren, onledig gehouden te hebben, kunnen wij tot de uitlegging van den droom van ANTONIO overgaan, even als de man met het mattenstokje, die, in het gemakkelijke *Amsterdamsche Doolhof*, de noodige aanwijzingen doet. Wij beginnen met het begin, dat is met het *eerste Tafereel*:

Dat hier sprake is van *Nederland* en van den te *Amsterdam* uitgegeven wordenden *Enkhuizer-Almanak*, is zonneklaar. De bejaarde man kan niemand anders voorstellen, dan CORNELIS STIGTER, STICHTER of STICHTER; want men was, in dien goeden ouden tijd, met het schrijven der namen niet zeer naauwgezet. Hij was, bij versterven zijner voorzaten, erfgenaam van den *Enkhuizer* geworden. Van de *wijze hoe*, zwijgen de bewijsstukken. Er waren ook geene bewijsstukken noodig, waar men STICHTER's voorzaten in het vreedzaam bezit van hun regt als Uitgevers liet; maar toen men, in dien goeden ouden tijd, ook al met onderkruipers, nadrukkers en zulk slag van lieden begon te doen te krijgen, vroeg men *Brieven van Octrooi*; en dát waren *recepten*, die eene excellente uitwerking hadden! Nu, zulk een *Octrooi* (ook wij hebben het in onze handen gehad) stelt de vader, nevens een *present-exemplaar van den Almanak*, vóór zijnen dood (aangeduid door zijn verdwijnen van het tooneel), ter hand aan zijne dochter, met name MARIA THERESIA.

Tweede Tafereel. Hier zien wij deze MARIA THE-

RESIA, gehuwd met **ASUËRIS VAN DOLRÉ**, hare dochter, **AGNES MARIA**, ten huwelijk geven aan **C. DE GROOT**. De *Enkhuizer* wordt aan de kinderen, na het afsterven der ouders, als wettig erfgoed, achtergelaten.

Derde Tafereel. Hier zien wij de dochter van **AGNES MARIA**, **APLONIA** of **APOLLONIA** geheeten, reeds op haar achtste jaar ouderloos, onder voogdijschap van de Heeren **DUIJVENSZ** en **DE GROOT**, die haar regt op den *Enkhuizer* krachtig handhaven.

Vierde Tafereel. **APLONIA** of **APOLLONIA** is gehuwd en wel met **H. VAN STADEN**. Wij maken hier, voor het eerst, kennis met de tegenwoordige Uitgevers, **C. C. L.** en **P. E. VAN STADEN**, wier firma, als **GE-BROEDERS VAN STADEN**, op het titelblad van den *Enkhuizer*, sedert een aantal jaren, prijkt.

Vijfde Tafereel. Wat hier aan **DON ANTONIO**, in zijn droomgezig, vertoond werd, vordert eene nadere opheldering. Na de oprigting en uitbreiding der *Maatschappij*: **TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN**, werd alras in overweging genomen, om, door en van wege die *Maatschappij*, een' *Volksalmanak* in het licht te geven, die, door het verspreiden van nuttige kundigheden en het aanprijzen van deugd en goede zeden, eenen weldadigen invloed zou kunnen oefenen op de beschaving en verlichting des volks, en tevens dienstbaar zou wezen, om sommige, destijds in omloop zijnde, *Almanakken*, die, ten aanzien der zedelijkheid, veel te wenschen overlieten, in hunne onwaarde te doen kennen.

Want — het moet gezegd wezen, al zouden sommigen het ons kwalijk afnemen! — er liep, vóór vijftig, zestig, en meer jaren, in die *Almanakken* veel onder van *St. Anna*, veel, dat *niet regt pluis* was; met allé respect voor onze Voorvaderen!

De bedoeling was uitmuntend; maar men stuitte op eene menigte van bezwaren, die het niet noodig is hier te vermelden. Het bleek, bij nauwkeurig onderzoek, dat men zijne oogmerken langs eenen anderen weg kon bereiken, en wel, door met de *Uitgevers* van een' der bestaande en meest gezochte *Almanakken* in verbindtenis te treden, tot de bezorging van het *Mengelwerk*. De keuze viel op den *van ouds vermaarden* ERVE STICHTERS *Enkhuiser-Almanak*. Van wege genoemde *Maatschappij* werden, door het *Hoofdbestuur*, met H. VAN STADEN, als *Eigenaar* en *Uitgever* van dat *Jaarboekje*, onderhandelingen geopend, en, met wederzijdsch goedvinden, eene overeenkomst gesloten; en nu — heden eene *halve eeuw* geleden — zag de *Enkhuiser*, voor de *eerste* reize, het licht, voorzien van het *Mengelwerk*, door de *Maatschappij* aan den toenmaligen *Uitgever* belangeloos afgestaan.

Op deze bijzonderheden doelt het *vijfde Tafereel* van DON ANTONIO's *opmerkelijk Droomgezicht*. De eerwaardige mannen, die de drukkerij van VAN STADEN binnentreden, terwijl hij, met zijne beide zonen, werkzaam is, dienen om de gemaakte overeenkomst aan te duiden. De stralenglans is eene

voorspiegeling van het ruim debiet, dat, ten gevolge der aangegane verbindtenis, aan den *Enkhuizer* zou te beurt vallen. En nu, die starren met de naamcijfers? Zij wijzen de jaren aan, waarin het *Octrooi*, nadat het reeds lang te voren bestaan had, is vernieuwd; te weten: in 1683, 1690, 1697, 1703, 1711, 1714, 1728, 1742, 1756, 1770, 1785, 1798. Alles voorafgaande aan den tijd, waarop de overeenkomst van de *Uitgevers* met het *Hoofdbestuur* der *Maatschappij*: TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN, gesloten werd.

Wij gelooven niet, dat, na het geven van deze geschiedkundige ophelderingen, iets meer tot toelichting van DON ANTONIO's *opmerkelijk Droomgezicht* noodig zal wezen! Hoe de beroemde man dit een en ander één, twee honderd jaren vooraf zóó *precies* heeft *kunnen* droomen, verklaren wij niet te begrijpen; en, om dit te doen, willen wij onze hersens niet vermoeijen; te minder, omdat wij onze krachten wenschen te besparen voor het vieren van de *Gouden Bruiloft*, die, voor de *Uitgevers* van den *Enkhuizer* en de *Maatschappij*: TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN, zoo belangrijk en verblijdend is.

Het spreekwoord zegt wel: *De huwelijken worden in den Hemel gesloten!* Wij zagen weleens vereenigingen, die welligt *elders* (wáár, doet er niet toe, en wij willen geene *kwade* namen noemen) zijn gecontracteerd. Tevens hoorden wij weleens mompelen van: *overeenkomsten, die in den naam*

des Heeren begonnen, en in dien des (de goedgunstige lezer vulle het *leelijke* woord maar zelf in!) *naam eindigden!* Maar nopens de *vijftigjarige* vereeniging, waaraan wij thans gedenken, vernamen wij niets van dien aard, en wisten de contracterende partijen het wel met elkander te vinden. Het ging den een' niet voorspoedig, terwijl de ander zat te kliemen en te klagen; neen, beiden ging het naar wensch, en dat wel *vijftig* jaren achtereen; en dat beteekent toch nog al iets!

Maar, er is iets, dat nog *meer* beteekent! Door-gaans varen contracterende partijen, zoowel in den huwelijkenstaat, als in het drijven van handel, alleen wèl voor zich zelve; de genoegens en profijten vriendelijk en zonder kibbelen deelende en genie-tende, zonder er PIËT of KLAAS in te doen partici-peren. Zóó eigenbatig zijn de *Uitgevers* van den *Enkhuizer* en de genoemde *Maatschappij* nooit geweest; en wie het hun mogen nageven, zijn snoode lasteraars en lage eerroovers, om hen niet als schandelijke logenaars tevens ten toon te stellen!

Neen! telken jare — en dat wel eene *halve eeuw* lang! — hebben *Uitgevers* en *Maatschappij* het volk van Nederland, bij honderden en duizenden, doen deelen in de vruchten van hunnen gemeenschappelijken arbeid! — Die dat nu niet *liberaal* noemt, heeft van echte *liberaliteit* voor de waarde van geen' halven cent verstand!

Niet alleen voor *Enkhuizen* en *Amsterdam*, maar

ook voor *Middelburg* en *Groningen*, *Alkmaar* en *Nijmegen*, dat is: O. en W., Z. en N., heeft de *Enkhuizer*, door zijn *Mengelwerk*: het werk der *Maatschappij*, veel nuts gesticht; en dat niet maar alleen in de steden! neen, ook in dorp en gehucht! Ja, de *Leden der Maatschappij van 't Nut* kregen, alle jaren, een exemplaar present; maar men zag die exemplaren zoowel op de eikenhouten tafel van den eenvoudigen ambachtsman of landbouwer, als op de marmeren schoorsteenmantel van een' Staatsraad. Dat heet eerst met regt: *Tot Nut van 't Algemeen!*

Wij zeggen dit niet om de *Uitgevers* of de *Maatschappij*, zoo men zegt, in de hoogte te steken, of hun een compliment te maken; maar omdat het waarheid is, en er geene oorzaak bestaat, waarom men de waarheid verzwijgen zou! Die waarheid moge aan sommigen niet behagen; wij moeijen ons daarmee niet, maar verheugen ons liever.

Ja, wij verheugen ons! De hoogere standen der maatschappij ontvangen, telken jare, keurig uitgevoerde *Jaarboekjes* en *Prachtalmanakken*; maar de koop prijs dier boekjes, zoowel als het minder *populaire* van den inhoud, stellen hen boven het bereik der minder bevoorregte standen; en is het dan, voor den echten Vaderlander, niet verblijdend, dat er, *gedurende eene halve eeuw*, een *Almanak* verscheen, die voor weinige centen verkrijgbaar is, en waarvan de inhoud, zooveel mogelijk, overeenkom-

stig de behoeften en de bevatting des *volks* is ingerigt; een *Almanak*, die aan duizenden altijd welkom is, en waarin ieder zoo veel kan vinden, dat zijne kennis kan uitbreiden, zijn verstand kan beschaven en het hart openen voor alles wat goed, edel en rein — en den redelijken mensch, in welken stand ook geplaatst, zoo zeer betamende is? Hoe zouden die goede en brave lieden uit den minder bevoorregten stand het maken, als er geen *Enkhuizer* meer bestond?

Ten slotte, want ons bestek gebiedt ons te eindigen: — op 1 Januarij, 1850, vieren de tegenwoordige *Uitgevers* van den *Enkhuizer*, even als in den voorspellenden droom van DON ANTONIO, eene *Gouden Bruiloft*; den *Vijftigjarigen Feestdag* der verbindtenis van hunnen *Almanak* met de *Maatschappij: TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*. Dat zij, bij die gelegenheid, een' beker zullen ledigen op het welzijn dier *Maatschappij* en van het *Volk van Nederland*, zal wel niemand betwijfelen; maar even zeker is het, dat, zoowel die *Maatschappij*, als alle welgezinde *Landgenooten* in de regtmatige blijdschap der *Uitgevers* zullen deelen; dat zij de beste wenschen zullen koesteren: voor het welzijn en den voortdurenden bloei der *Maatschappij* — het toenemend debiet van den *Enkhuizer* — en het duurzaam geluk der *Uitgevers*: de *Gebroeders VAN STADEN!* — Dat moge zoo zijn!

2

A N E C D O T E S,
SPREUKEN
EN
VERTELLINGEN.

ANECDOTES, SPREUKEN

EN

VERTELLINGEN.

1.

Nieuwjaars-Wensch.

Het oude jaar is om, wat vleijen zich de menschen
Met mallen overvloed van onverstandig wenschen!
Wenscht, boven allen wensch, te leven in dit jaar,
Of elke dag uw eerste en elke uw laatste waar'.

2.

Een woord van FRANKLIN.

FRANKLIN, die, van een arm drukkersgezel, een rijk en aanzienlijk man, de weldoener en het sieraad van zijn Vaderland, Amerika, was geworden, plagt te zeggen: "Indien de schelmen wisten, wat genoeg en voordeel het is een braaf man te zijn, ze zouden, uit louter schelmerij, eerlijke lieden worden."

3.

Wat is de grootste kunst?

Op eene spotprent was iemand, die van weinig of

niet tot een' grooten staat was gekomen, afgebeeld, staande op de bovenste sport van eene ladder, aan welke al de onderste sporten ontbraken. Daaronder stond geschreven: "Hoe de man er behouden op is gekomen, begrijp ik niet; maar hoe hij er behouden af zal komen, begrijp ik nog veel minder."

4.

Gouden gevangenis.

Een jongman, die wat loszinnig geleefd had, was, om zijne schuldeischers te kunnen voldoen, met eene oude, leelijke en booze, maar rijke vrouw getrouwd. Toen hij, in bitter berouw, over zijn treurig leven klaagde, zeide een bejaard man tegen hem: "Ja, mijn jongen! het beste is thans, dat ge uw lot geduldig draagt; maar zoo ge mij vooraf om raad gevraagd hadt, zou ik u gezegd hebben, dat eene gouden gijzeling wel de ergste van alle is."

5.

Zeven Sprouken.

1. o Vliedt de ondankbaarheid: zij is den Hemel tegen,
En blinde Heidenen verboden ze te plegen.
Hoort nu de Christenles, 't is een beknopt sermoen:
Die nooit ondankbaar was, zou nimmer zonde doen.
2. Ik haast mij nooit te bed; heb ik groot ongelijk?
Een mensch, die niet en waakt, is een dood-levend lijk;
Eens sterven moeten wij, en 't zal een korte stoot zijn,
Maar wie wil 's daags eens dood zijn?

3. Wat hebben wij te hopen
 Van willen en van loopen,
 Zoo God, die de eerste kracht van wil en loopen geeft,
 Met zwakken wil en loop geen medelijden heeft.
4. Geef rustig, gij, die rijk, gij, die niet rijk en leeft: —
 God had het hem geleerd, die zoo heeft durven spreken:
 Wie aan den arme geeft,
 Zal 't nooit aan goed ontbreken.
5. Dwingt jonge kinderen, eer dat de rede kom'
 En hen moedwillig maakt, en vragen leert: waarom?
 Wie van jongs buigen leert, en niet naar redenen vragen,
 Doet dat gemakkelijk, als 't moet, in ouder dagen.
6. De deugdelijke liën, die leven naar geen wetten,
 Die menschen, hun gelijk, in staat en steden zetten;
 Zij leven naar de wet van 't deugdelijk gemoed;
 Wat daar geschreven staat, ook zonder wet, is goed.
7. 'k Begrijp de gierigheid van oude lieden niet: —
 Van alle zottigheid, die ge op de wereld ziet,
 Waar'dit de grootste wel—meer reisgeld te begeeren,
 Hoe meer de reize kort en min staat te verteren.

6.

Arm en rijk.

“Weet ge wel hoe weinig onderscheid er is tusschen arm en rijk te zijn?” vroeg iemand. — “Weinig!” antwoordde de ander: “mij dunkt, dat het on-

scheid nog al groot is!" — "Och neen!" zef de eerste: "tscheelt maar twee centen!" — "Twee centen?" — "Ja! wie alle jaar één' cent overhoudt, is rijk, wie alle jaar één' cent te kort komt, is arm!"

7.

Eene krachtige vermaning.

Onze beroemde Landgenoot HARTSOEKER, die zich vooral op de kennis der Natuur, en meer bepaald nog op die der dierenwereld toelegde, verhaalt den navolgenden trek van schranderheid en regtvaardigheid bij een' olifant.

"Wij waren," zoo zegt hij, "in Kassel en bezigtigden de diergaarde. Vooral trok een olifant onze aandacht. Wij waren bij hem in het hok gegaan, waar hij aan een' zijmuur met lederen riemen om den regter voor- en achterpoot was vastgemaakt. De oppasser vroeg, of het beest eens op onze gezondheid mogt drinken? en toen wij onze toestemming gaven, zette de man eene flesch met wijn gevuld voor den olifant op den grond neder, en vertelde, dat het dier die ontkurken zou. Intusschen hadden zich een paar reizende handwerksgezellen bij ons gevoegd. Een van hen nam zijne snuifdoos, en strooide eene dikke laag snuif op de kurk van de flesch. De olifant keek er naar met groote oplettendheid. Toen de oppasser hem nu gebod den wijn te drinken, blies hij de snuif weg, ontkurkte met zijne slurf de flesch, hief die van den grond en dronk ze ledig. Terwijl wij de schranderheid van het dier nog stonden te

bewonderen, vertrokken de beide handwerkslieden. De olifant liet den eersten ongemoeid gaan, maar gaf den anderen, die hem had willen foppen, een' slag met zijn' snuit, dat hij de deur uitstooft en op den grond viel. — Ons liet hij rustig vertrekken."

Mogt ieder dierenplager eens in zijn leven zulk een lesje krijgen!

8.

Een Prinselijk woord.

Toen, in 1831, de Prins van Oranje, onze nu ontslapen WILLEM II, met Prins FREDERIK, de citadel van *Antwerpen* bezocht, defileerden de troepen onder bevel van CHASSÉ voor de Vorstelijke bezoekers. Toen nu de Generaal, na den afloop, zijn' degen wilde opsteken, kon hij dien niet dan met moeite weder in de scheede krijgen. "Dat 's regt, Generaal!" riep de Prins: "uw degen ging er steeds gemakkelijker uit dan in."

9.

Een zeven-klapper.

1. Gij zegt, toen gij mij laatstmaal spraakt,
Hebt gij mij zoo wat wijsgemaakt;
Och, vriend! nog beter zou 't mij smaken,
Kondt gij mij zoo wat wijzer maken.
2. Wat meent gij lof en eer daarmede te gewinnen,
Die volop drinken kunt en blijven bij uw zinnen?
Daar 's niet één ezel, man!
Die zulk een kunst niet kan.

3. Ik vraagde een' veerman op het veer:
 "Wat hebt gij liever, wind of regen?"
 Mij dunkt, zijn antwoord was ter degen.
 "Heer!" zet hij: "t allerlieftst mooi weêr."
4. Dirk zag een ruitervacht in een oud kerkje staan,
 En riep: "Zie, dat is wel om schande van te spreken:
 Men weet de menschen schier niet naar de kerk te
 (préken;
 Hier zien wij er goedschiks de paarden henen gaan."
5. "Hoe komt gij zoo gevoed, zoo doorspekt, zoo doordik,
 En 't paard, dat gij berijdt, zoo beendor en zoo mager?"
 Vroeg ik mijn' buurman eens, en 't antwoord was: "Hoor,
 (vrager!
 Mijn knecht zorgt voor mijn paard, en voor mij zelf'
 (zorg ik."
6. Trijn is verkoeten, schor en heesch;
 Nog wil 't wijf kakelen, zegt Kees:
 Dat 's van de ellendigste gebreken,
 Een vrouw, die zwijgen kan noch spreken.
7. Dat komt nu van het gulzig leven;
 Jan is ten einde van zijn geld:
 Van al zijn slempen is zijn maag nu zoo ontsteld,
 Dat hij twee huizen en een' tuin moet overgeven.

10.

Nieuwe tijdrekening.

Een aardig man was gewoon te zeggen: Voor de

vlijtigen heeft de week zeven dagen; voor de tragen acht morgens.

11.

De knapste Doctoren.

Een beroemd Geneesheer zeide op zijn sterfbed: "Schrei niet, er blijven nog drie Doctoren over, die oneindig knapper zijn dan ik." Toen men nu vroeg, hoe die heetten? fluisterde hij met stervenden mond: "Matigheid, arbeid en vroomheid."

12.

Daar is niets tegen te zeggen.

"Mag ik je parapluie eens ter leen?" vroeg eene lastige buurvrouw. "Ik kan ze onmogelijk geven," zei de andere: "als 't mooi weér blijft, hebt gij ze niet noodig, en als 't regent, heb ik ze wel noodig."

13.

Dapper en braaf.

Wij hebben in den Almanak van 1847 verteld, hoe (in 1639) 5 man 18 gevangenen maakten; hier hebt ge (baas boven baas) 9 man, die 32 mannen + 29 vrouwen + een aantal kinderen (want dat wordt in het verhaal niet opgegeven) gevangen maken. Toen, in den jare 1813, de Franschen in ons Land overal op de vlugt togen, vergaten de Douaniers zelden de hun toebetrouwde gelden en geïnde belastingen mede te nemen. Zoo had dan ook uit Groningen een troen

van ruim dertig, meest alle gewapende, Douaniers, met vrouwen en kinderen, in een schip een goed heenkomen gezocht. Een zeker aantal schippersgasten, die gehoord hadden, dat de Douaniers meer dan *tachtig duizend gulden* met zich voerden, vonden het dan toch wat erg, om ze daarmee ongestoord te laten wegtrekken. Ze wierpen zich dus met hun negenen, onder aanvoering van zekeren ROELOF SCHENKEL, in eene boot, en volgden het schip tot aan eene plaats, de Zoltkamp genaamd, waar zij Kozakken tot bijstand dachten te vinden. Toen dit echter niet het geval was, besloten onze onversaagde schippers, niettegenstaande hun klein aantal, het stoute stuk te wagen. Op een oogenblik, dat de meeste der Douaniers onder in het ruim waren gegaan, sprong ROELOF SCHENKEL, met een pistool in de eene en de sabel in de andere hand, aan boord van het schip, wierp het luik open, en eischte, dat allen zich zouden overgeven. De Franschen, geheel verschrikt en verslagen, en niet wetende, hoe velen onzen moedigen schipper vergezelden, gaven hunne wapens en het geld over, en lieten zich als lammeren naar Groningen terugvoeren. Het brave negental gaf de gevangenen tot den laatsten man, en het geld tot den laatsten duit, aan den Bevelhebber der Kozakken over, zonder dat het van de eersten (wat zeker minder aangenaam zou geweest zijn) of van het laatste (wat misschien niet ieder zou geweigerd hebben) iets voor zich zelf wilde behouden.

14.

Voor Dienstmeisjes.

Eene knappe huismoeder antwoordde aan iemand, die haar vroeg, hoe het kwam, dat zij bij al hare drukte er zich toch zóó handig wist door te redden, dat zij altijd nog vroeger klaar was dan een ander: "Wat het minste haast heeft, doe ik altijd het eerst!"

15.

Vriendelijke waarschuwing.

Een reiziger, die op een' regenachtigen winteravond in eene herberg was aangekomen, waar een groot vuur van takkebossen in de schouw te branden lag, stond, met den rug naar het vuur, beurtelings nu het eene, dan het andere, been oplichtende, zijne laarzen te droogen. Hij kwam er zeker wat dicht bij; althans een van zijne medereizigers riep hem toe: "Mijnheer! Mijnheer! gij verbrandt uwe sporen!" — "Mijne sporen!" zei de reiziger met eene beleefde buiging van dank, — "gij meent zeker mijne laarzen?" — "Och neen, Mijnheer!" antwoordde de schalk: "die zijn al verbrand."

16.

Andermaal zeven Spreuken.

1. Kindren, die vlijtig ter schole verkeert!
Let op een spreuk, die ik jong heb geleerd:
Naarstig gebeden, is half gestudeerd.

2. Tusschen oog en hand,
Tusschen lip en tand,
Ligt nog menig land.
3. Zoo gij naar onschuld streeft, denk dan ten allen tijd,
Dat ge ieders schuldnaar zijt...
En maak, dat ge elken dag iets van die schulden kwijt.
4. Wat beter is dan naberouw?....
Ik zal 't je zeggen, man en vrouw!
't Is vóórberouw.
5. Leer te kunnen wat gij doet,
Leer te willen wat gij moet;
Maar uw wil en daad zij goed.
6. Gistren, is geheugensplaag;
Morgen, maakt de handen traag;
Daarom, doe uw werk van daag.
7. Mij dunkt de wereld noemde een wijsman wel te regt,
De tafel van Gods tien geboden averegt;
Och! bleek dat eenmaal averegts gezegd!

17.

Een flink Kapitein.

Zeekapitein HARINXMA (1759), eene koopvaardijvloot geleidende, werd op de hoogte van Toulon ontmoet door twee Engelsche oorlogsschepen. Na de gewone tijdsche groete, kwamen de Engelschen bij

HARINXMA aan boord, begeerende de koopvaarders te onderzoeken, of zij contrabanden aan boord hadden. **HARINXMA** verklaarde, dat er nooit een Hollandsch oorlogsschip gebruikt was, om het vervoeren van verboden goederen te begunstigen, en dat hij niet zou gedoogen, dat er ook maar één der schepen onderzocht werd. De Engelschman dreigde, hem deze ronde Hollandsche taal te doen berouwen; maar **HARINXMA** gaf hem koelbloedig ten antwoord: "Mijneheeren! gij zijt met twee schepen tegen mijn eene; misschien zoudt ge mijn schip in den grond kunnen booren; maar dat zweer ik u, dat ten minste een van uwe beide in dat geval mij gezelschap zal houden." Hij gebod hierop, in hunne tegenwoordigheid, alles tot het gevecht gereed te maken. De Engelschen dit antwoord van den kloekmoedigen Hollander aan hunne Bevelhebbers overgebracht hebbende, zagen deze af van het gevorderde onderzoek, en lieten **HARINXMA** verder ongemoeid.

18.

Was dat toeval?

In den bloedigen zeeslag voor Gibraltar (25 April 1607), die aan den wakkeren Admiraal **JACOB VAN HEEMSKERK**, even als aan den Spaanschen Vlootvoogd **JUAN ALVAREZ D'AVILA**, het leven kostte, zond een Spaansch Hopman een' soldaat naar het Admiraalschip, met bevel, dat de Nederlandsche gevangenen, welke zich op dat schip bevonden, moesten om hals gebracht worden. Eer de soldaat echter zijn' le

kon overbrengen, werd hij door een' kogel nedergeseld. Een tweede soldaat, met denzelfden last afgezonden, onderging een gelijk lot, terwijl een derde kogel de keten, met welke de gevangenen aan elkander geboeid waren, in stukken deed springen.

19.

Het beste verbond.

Toen in den jare 1573, gedurende den worstelstrijd met Spanje, alle hulpmiddelen uitgeput waren, en de pas gewonnen vrijheid reddeloos verloren scheen, zeide SONOI, een der Veldoversten van Prins WILLEM I, dat alle hoop moest opgegeven worden, indien men niet met eenige magtige Mogendheid een vast verbond kon aangaan. Maar de Prins antwoordde: "Wat zou ik op aardsche Mogendheid steunen! Ik heb met den Vorst der Vorsten een verbond aangegaan, en Hij, de Heere God! zal ons uitkomst geven."

20.

BIJSCRIFTEN

OP VADERLANDSCHE GROOTE MANNEN.

HOPMAN DE HAAZE.

De HAAS, een fiere leeuw in 't Britsche Zeegevecht,
Stond pal in 't midden der gepreste waterhonden,

Tot hem een kogel heeft vooruit naar God gezonden,
Om wraak te vordren van 't geschonden zeegeregt.
Sta, vreemdeling! en zeg, tot glorie van de Zeeuwen,
Dat hier de Haazen zelfs veranderen in Leeuwen.

CORNELIS TROMP.

Geen verf van schilderij, geen stift, noch punt van staal
Verbeeldt door kracht van kunst des Amstels Admiraal,
Den Hollandschen Romein, den roem der Batavieren,
Die gouden ketens won en kroonen van laurieren,
Die als een bliksem viel in KARELS trotsche vloot,
En vloog van schip op schip, in 't aanzigt van den dood,
Die duizenden verwon, die duizenden deê beven...
Dees strijdbre TROMP zal door geen beeld, maar daden
(leven.

PIETER DIRKSZON HASSELAAR.

Dit graf houdt HASSELAAR geborgen in den schoot.
Geen man ooit achtte meer de deugd, of min den dood.

ADMIRAAL MOOI LAMBERT.

In spijt van dondrend schut en bliksemende klingen
(De dapperheid ontziet noch vuur, noch staal, noch lood,
En wie om zege vecht is moedig in 't bespringen),
Drong hij zich menigmaal in 't heetst van 's vijands vloot;
Maar hij verwon 't geweld, of deed de zeepest wijken.
De scheepskroon krans' den held, die 's vijands vlag deed
(strijke"

WITTE CORNELISZOOM DE WITH.

Hij wist het vuur des nijds te blusschen in zijn bloed,
Hij zag den dood, die hem deed leven, te gemoet;
Maar't hart was hem te hard om'tkrijgsgevaar te ontwijken,
Dat hij een lijk werd, kost zijn' vijand duizend lijken.

WILLEM DE DERDE, PRINS VAN ORANJE, KONING VAN ENGELAND.

Een WILLEM is 't op nieuws, een WILLEM van Oranje,
Voor wien de dwinglandij, gelijk het oproer beeft.
Die Frankrijk siddren doet, gelijk zijn Vadren Spanje,
En 't waggelend Euroop' zijn evenwigt hergeeft.

OP DENZELFDEN.

Hier ligt de liefde en lust der Engelsche onderzaten,
De stuurman van de hulk der zeven vrije Staten,
De Alcides zijner eeuw, die monsters heeft geveld,
En palen aan den loop der Fransche zon gesteld.
Het sterven van dien held deed duizend Vorsten beven,
Europa scheen met hem den laatsten snik te geven.
Indien de dapperheid wierd van den dood gevreesd,
Hij was, gelijk zijn roem, onsterfelijk geweest.

PRENTVERBEELDINGEN

VAN

EEN ZEVENTAL

V O O R W E R P E N .

DIEN DE SCHOEN PAST, DIE TREKKE HEM AAN.

DIEN DE SCHOEN PAST, DIE TREKKE HEM AAN.

Ei, zie eens aan! wat doet die man? —
Dat laat gemakkelijk zich verklaren:
Hij zocht en koos, uit twintig paren,
Het schoeisel, dat hem dienen kan;
Al de andre schoenen laat hij staan,
Maar die hem passen, trekt hij aan.

't Ging laatst net zoo met buurvrouw Griet:
Zij zat met Jans en Kaa te spreken
Van pligtverzuimen en gebreken,
Die men zoo vaak bij andren ziet;
De mondjes roerden zich ter deeg,
Ofschoon mijn buurtje meestal zweeg;

Maar naauwlijks nam Katrijn het woord,
Om trage wijfjes door te halen,
Of Griet bedacht: "Gewis, dat smalen
"Ziet vast op mij!" en werd verstoord.
't Verwijt was niet aan haar gedaan,
Maar 't paste, en zie! zij trok 't zich aan.

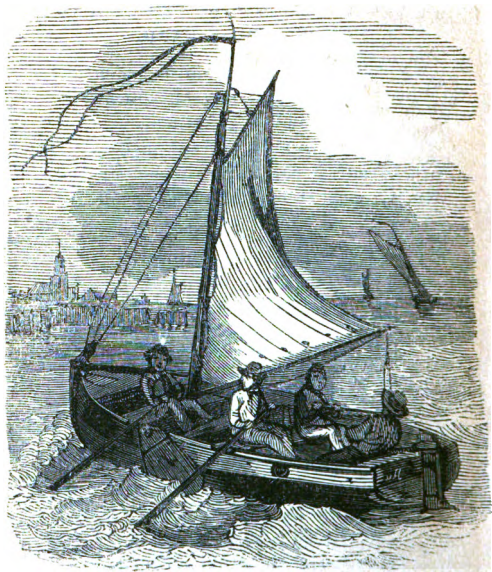
HIJ DRAAGT WATER IN DE EENE, EN VUUR IN DE ANDERE HAND.

HIJ DRAAGT WATER IN DE EENE, EN VUUR IN DE ANDERE HAND.

Geen mensch heeft schik in d' ouden Piet,
En ieder vraagt: "Wat mag hij willen?"
Hij mengt zich altijd in geschillen,
Al raakt hem ook de quaestie niet.
Wie tweedragt haat, en rust bemint,
Bemoeit zich nimmer met dien vrind.

Als in 't gezin een twist ontstaat,
Of burens soms in onmin leven,
Dan tracht hij elk gelijk te geven
En spreekt van d' een' bij d' ander' kwaad.
Van daag beweert hij: "Toon heeft regt."
En morgen is 't: "Hij handelt slecht."

Schijnt ergens 't twistvuur uit te gaan,
Piet weet het dan weér op te stoken;
En zijn de driften woest aan 't koken,
Dan draagt hij koelend water aan.
De prent, die gij hier voor u ziet,
Is 't juiste beeld van d' ouden Piet.

ONDER EEN STAAND ZEIL IS HET GOED ROEIJEN.

ONDER EEN STAAND ZEIL IS HET GOED ROEIJEN.

Die maats begrijpen 't zeker goed!
Zóó, onder 't staande zeil, te roeijen,
Zal de arbeid hen niet zwaar vermoeijen;
Hij gaat gemakkelijk en met spoed.
Reeds is de haven in 't gézigt,
En 't werk in korten tijd verrigt.

Wie, bij zijn' togt op 's levens zee,
De hulp van bloedverwant of vrenden,
Bij elk bedrijf, gereed mag vinden,
Dien loopt de reis voorzeker meê.
Hij zet zijn' togt blijmoedig voort,
En altijd blijft het wel aan boord;

De voorspoed, die de reis verzelt,
Doet ligter elke taak gelukken;
Hij voelt zich door geen zorgen drukken,
Wier wigt zoo vaak het hart beknelt;
Wat andren moeite of kommer baart,
Belemmert hem niet in zijn vaart.

**ALS KOK EN BOTTELIER TE ZAMEN KIJVEN, DAN WEEET
MEN WAAR HET GOED BLIJFT.**

**ALS KOK EN BOTTELIER TE ZAMEN KIJVEN,
DAN WEET MEN WAAR HET GOED BLIJFT.**

Als in de keuken vrede woont
En dienstbren zaam in eendragt leven,
Dan wordt er weleens iets bedreven,
Dat, hoe verkeerd, ligt wordt verschoond;
Dan wordt er menig kwaad verrigt,
Dat nooit of zelden komt aan 't licht.

Maar zie! als kok en bottelier,
In twist geraakt, te zamen kijven,
Dan hoort men waar de stukken blijven,
En de een spaart d' ander' niet een zier;
Wat lang en diep verborgen lag,
Komt, door dat twisten, aan den dag.

Bedenk' toch hij, die kwaad bedreef,
Nooit blijft dat kwaaddoen ongewroken.
Eén enkel woord, in drift gesproken,
Ontdekt dan, wat verborgen bleef.
Had men die uitkomst slechts gegist,
Men had voorzeker niet getwist.

HIJ DIENT ER ALS EEN AAP IN DE PORSELEINKAST.

HJ DIENT ER ALS EEN AAP IN DE PORSELEINKAST.

Als ge iemand, hij zij jong of oud,
't Bestuur van eenig ding wilt schenken,
Dan, vriendlief! moogt gij wèl bedenken,
Dat u die voorkeur niet berouwt!
Beraad u wèl, opdat hij niet
Uw zaken leelijk sture in 't riet!

't Is laatst met onzen smid gebeurd.
Zijn' oudsten knecht, een' regten kinkel,
Schonk hij het toezigt in zijn' winkel;
Maar hoe heeft hij die keus betreurd!
Door de ongeschiktheid van dien kwant,
Verloor zijn Meester klant op klant.

't Ging hem precies als Jufvrouw Kuis:
Zij liet haar porseleinkast open;
Nu kwam haar aap daarin geslopen:
Maar, mensch! wat hield hij schrikkelijk huis!
Hij haalde 't al van boven neêr,
En zij vond slechts de scherven weêr.

HIJ SLAAT DEN SPIJKER OP DEN KOP.

HIJ SLAAT DEN SPIJKER OP DEN KOP.

Gezwind heft Kees den hamer op.
Die spijker moet in 't hout gedreven;
Maar, hoeveel slagen hij moog' geven,
Hij raakt hem telkens op zijn' kop;
Want hield hij dien niet goed in 't oog,
Dan ging de spijker scheef — en boog.

Dat wordt gij ginds bij Hein gewaar.
Gij hoeft dat borstje niets te vragen;
Hij heeft den spijker krom geslagen,
En staat al met de nijptang klaar.
Had Hein zijn zaken goed verstaan,
Hij had ze niet verkeerd gedaan.

Gelukkig, wie, 't zij lief of leed
Hem in dit leven moog' genaken,
't Gezond verstand verkiest tot baken,
En 't regte doel te treffen weet;
Wiens scherpziend oog het spoor ontdekt,
Dat meest tot nut en voordeel strekt.

**ÉÉN VOGEL IN DE HAND IS BETER DAN TIEN, DIE
IN HET BOSCH ZIJN.**

**EÉN VOGEL IN DE HAND IS BETER DAN TIEN,
DIE IN HET BOSCH ZIJN.**

“Ja, Steven kreeg die erfenis;
“Maar als uw broërs en ooms eens sterven,
“Dan kunt gij van een vijftal erven,”
Sprak Marten, “vrouw! dat is gewis.
“Voor 't minst, dat ons een goed legaat
“Van elk van hen te wachten staat!”

“Zoo!” zei zijn vrouwtje, “dunkt u dat?
“Ik wil, met u, er 't best van hopen;
“Maar 'k wou, daar 't weleens mis kon loopen,
“Dat ik er maar één binnenhad.
“Het hebben is nog wel zoo goed,
“Dan dat men iets nog krijgen moet;

“Want, kijk! één vogel in de hand,
“Die kan ons wis meer voordeel geven,
“Dan tien, die daar in 't ronde zweven!
“Dit spreekwoord was, in Nederland,
“Sinds lang bekend bij 't Voorgeslacht,
“En 't is wel waard' te zijn herdacht!”

W. H. W., Bz.

LOSSE

DICHTSTUKJES,

OP

VERSCHILLENDE ONDERWERPEN,

TOT OPSCHERPING

VAN

VERNUFT EN SMAAK.

VLASBLOEMETJE.

“Wat bloeit ge snel, wat welkt ge ras,
Blaauw bloemetje van 't groene vlas!
De zon rees pas ter middaghoogte;
Van morgen stondt ge in volle praal,
En nu reeds zijt ge dor en vaal
En zaamgeschrompeld van de droogte;
Kijk! onbewimpeld zeg ik 't maar,
Als ik zoo'n aardig bloempje waar',
Dan bloeide ik vast het heele jaar!” —

— Ja! dat is allerliefst bedacht,
Als men maar leeft voor pret en pracht,
En niet tot werken en tot winnen;
De mooie bloempjes, die ge ziet,
Die zijn bij mij 't voornaamste niet.....
Ik maak de draadjes voor uw linnen
En oliezaden tot gerijf.....
En, als ik nu maar bloeijen blijf,
Dan krijg je ligt geen hemd aan 't lijf.

Wanneer de winter komt in 't land,
Dan zult gij menig ijdle plant
Vertreden op den mesthoop vinden;
Maar ik, al ben ik tweemaal dood,
Dan leef ik nog voor klein en groot,
Want linnen wordt papier, mévrinden! —

Daarop leest ieder dan de leer:
"Och bloei wat minder, werk wat meer....
Van nut zijn, is de kostlijkste eer!"

H.

DE WIJNRANK.

"Wel, arme wijnrank! leg je daar
Zoo vuil te slingren langs den grond? —
Wat zijn uw druifjes klein en naar,
Onrijp, en zeker ongezond!
Kom, als ik je aan de schutting bond,
Dan raakte je misschien weér klaar." —

— Neen! 'k vrees, mijn kind! 't is nu te laat: —
Wanneer dat iemand had gedaan,
Toen 'k jong en sterk was — en in staat
Om frisch mijn ranken uit te slaan,
Dan zou ik nu vol vruchten staan
Zoo zoet en geurig als muskaat.

— Och! 't gaat me als menig' armen man,
Die niet intijds geholpen wordt: —
Die hulp komt later soms — maar dan
Schiet moed en lust en kracht te kort....
Steun dus de wijnrank eer ze dort,
En d'Arme wen 't nog baten kan.

H.

HET BEEKJE.

Lief beekje! 'k zie, met zoet vermaak,
U kronklen langs uw' groenen boord;
Zacht murmelend vervult ge uw taak;
Gij vloeit zoo stil en rustig voort,
Besproeit de bloempjes met uw nat,
En slijpt de witte keitjes glad.

Wat doet gij niet al goed en nut!
Hier spreidt gij zegen langs uw pad,
En ginds, omlaag, bij de ijzerhut,
Drijft gij het zware molenrad;
Maar 't nut en goede, dat gij werkt,
Gij doet het stil en onbemerkt.

Naauw hoort men 't ruischen van uw' stroom;
Naauw ziet men, dat ge uw boorden drenkt
En bloem en kruid en plant en boom
Verfrischt en bloei en wasdom schenkt;
Ja, menig een komt hieromtrent,
Die zelfs u niet bij name kent. —

Wie, zóó als gij, het goede werkt,
Al bleef hij onbekend bij de aard',
Al was zijn werkkring eng beperkt,
Hij is den lof der braven waard';
En, schoon men zeldzaam naar hem vroeg,
God kent hem — en dat is genoeg!

Niet al, wat men van ver reeds hoort,
Of op een' wijden afstand ziet,
Brengt daarom vreugde en zegen voort;
Gedruisch en schitteren doen het niet!
En wat de wereld grootheid acht,
Geeft zelden wat men daarvan wacht!

W. H. W., Bz.

BLOEMEN EN VOGELS.

De kleine bloempjes op de heide,
De kleine vogels in het nest,
Zij hebben 't ook niet altoos best,
Maar worden dan toch groot op 't lest...
De Heer des Hemels zorgt voor beide! —
En dikwijls waakt een vrome hand
Voor vogelijn en heideplant.

Dan kunnen ze onbekommerd groeijen
En krachten putten uit den nood; —
De's vogels lied juicht: "God is groot!"...
De plant geeft bloesems, wit en rood,
En zoete geuren onder 't bloeijen; —
En beiden danken God den Heer,
En wie hen kweekte, Hem ter eer. —

Gij knapen, meisjes — kroost der armen —
Gij wilde vogels — plantjes teér! —

Ook u beschermt des Hemels Heer; —
Zijn Geest daalt in de harten neêr
En wekt de vromen tot erbarmen. —
o Zingt en bloeit dan Hem ter eer,
Gij wilde vogels — plantjes teêr!

H.

N E V E L.

Zonnetje! waar zijn uw lachjes gebleven,
Lieflijke hemel! waar liet gij uw blaauw?
Alles is duister en nevlig en graauw,
Alles met mistige dampen omgeven;
Waar ik mijn treurende blikken ook rigt,
Nergens is leven, nergens is licht! —

Acht gij de zon van haar glansen verstoken,
Nu zij zich hult in het nevlige graauw?
Blijft dan de hemel niet helder en blaauw,
Schoon hij in wolken 't gelaat houdt gedoken?
Dekt ook een sluijer hun schoon voor 't gezigt,
Achter dien sluijer is leven en licht.

H

VERDRINKEN.

o Diepe zee, o wijde plas!
Wat ligt er in uw golven

Al menig een bedolven!....

Maar toch! — hoe groot het aantal was
Van hen, die in uw' afgrond zonken,
Toch zijn er vrij wat meer verdronken
In 't klein jeneverglas.

o Diepe zee, o wijde plas!

Wie in uw' vloed moest sneven,

Weet, dat zijn dood en leven

Toch in de hand des Heeren was!

Maar wie zegt in *wiens* hand zij zonken,

Die in het helsche vocht verdronken

Van 't klein jeneverglas?

H.

OCHTENDKOUT.

Liefken, mijn diefken! waar toeft gij zoo lank?
'k Wacht sinds een uur voor de deur op de bank!
'k Heb vast een roosken — het is mij gelukt —
Stil uit mijn moederkens kruidhof geplukt
En op uw leliewit hoedje gedrukt;
'k Heb al zoo vaak naar uw venster getuurd
En reeds uw emmerkens blinkend geschuurd;
Liefken, mijn diefken! och, kom dan toch nu!
'k Heb een paar woordjes te praten met u....

Daar kwam zijn liefken opeens voor den dag,
Blozend van koontjes, in de oogjes een lach;

't Rijglijfken zat haar zoo eng en zoo net,
't Mutsken, dat had ze zoo schalkig gezet,
't Leek niet als kwam ze zoo pas uit haar bed: —
Willem! eilacy! ik wist niet, dat gij
Hier zat te turen en gluren naar mij!
'k Wachtte of de dauw van de kruidjes wat trok,
Anders kreeg 'k zeker een' rand langs mijn' rok
Als ik aan 't melken der koetjes zal gaan;
Maar, zeg, mijn liefste! waar komt ge vandaan,
Hoe reeds zoo vroeg naar uw Elze gegaan?
Eer dan het zonneke uit bed opgestaan!.....
En — waarom kwaamt gij gistr'avond niet aan? —

Elze lief! weet ge, wat mij heeft gekweld,
Wat mij van nacht in den droom heeft verzeld,
Waarom de slaapsteê geen ruste mij schonk,
't Maanlicht zoo droef door mijn vensterken blonk? —
Heeft u niet gistren een ander gekust?....
Elze! hoe kwam dat? Och, stel me gerust!
's dat de trouw, die ge mij hadt beloofd?
Elze! het jaagt en het maalt door mijn hoofd!
Leg mij, ik smeeek u, is 't waarheid of schijn,
Dat ge, mijn Elze! mij ontrouw kôst zijn? —

Willem! o foei!... kijk! nu word ik haast kwaad,
Dat ge mij houdt voor een deerne van straat!
Hoor!... toen ik gistren u wachtende stond,
En mij broer Hein bij den notenboom vond,
"Weet gij, wat Willem u strakjes komt doen?"
Zel hij, en gaf mij een' hartlijken zoen;

Plagend en grappend verliet mij de guit;
Maar ik, . . . ik slipte hem helder eens uit
En riep: "Dag, broertje! zoek zelf maar een bruid!" . . .
Wie ons misschien uit de verte toen zag,
Willem, mijn liefste, kwam niet voor den dag;
Stond hij ligt zelf als spion in de laan?
't Is hem dan regt naar verdienste gegaan,
En, dat hij nu zoo bedremmeld moet staan,
Neem' hij als straf voor zijne achterdocht aan! . . .

Ziet gij de bij, die om 't bloemeken vloog,
Die er haar' zuiveren honig uit zoog?
Zuigt uit dat bloemken de leelijke spin
Niet het venijn voor zijn' angelsteek in?
Willem! jaloerschheid is 't gif van de min!

SUZANNA MARIA B.

HUISSELIJK GELUK OP HET LAND.

Hij.

Ziet gij dat huisje met klimop begroeid,
Waar ik de moerbef omheen heb gesnoeid,
Hooft gij dat ruischen der kabblende beek,
Ziet gij dat linnen verspreid op de bleek,
Hooft gij die tortels bijeen op den stam.
Ziet gij het kind, dat daar speelt met een lam?
Glad is het pad met wit kiezel bestrooid,
Rijk staan de boomen met bloesems getooid,

Dat is de plek door Geertruïda bewoond, —
'k Heb u het vlek van mijn' rijkdom getoond;
Dat is de kluis, waar mijn hart naar verlangt,
Dat is het huis, waar mijn leven aan hangt. —

Ziet gij mijn gade, de moeder van 't kind,
Dat om zijn schaapjen een' bloemenkrans windt?
Rein zijn haar trekken en blaauw is haar oog,
Zacht heft haar boezem den halsdoek omhoog,
Bruin zijn haar lokken en blank haar gewaad,
Geestig de kuiltjes in 't blozend gelaat,
Sneeuw wit ivoor toot den kersrooden mond,
Waar ze nooit trouw of opregtheid meê schond, —
Effen als 't nat van den spieglanden vloed,
Effen is 't voorhoofd — liefstallig haar groet,
Zoet is haar lach en haar voetjen is vlug.....
Zie nu — reeds buigt zij den vliertak terug,
En, met mijn' spelenden knaap aan de hand,
Snelt zij het pad langs door akker en land,
Wischt mij het zweet van het aangezigt af
En geeft mij tienmaal den kus, dien ik gaf. —

Zij.

Snel het klosje vol gesponnen,
Dit voleind en dat begonnen,
Spoedig 't wieljen aan een' kant,
't Koper blinkend aan den wand. —
Veel moet heden nog verrigt....
'k Zie dan weêr een blij gezigt,
Als mijn werk is afgedaan. —

Lieve jongen! laat dat staan!
Neem uw boekje en zet u neder,
Strakjes komt uw vader weder,
En dan gaan wij weér te zaam,
Om met kussen en met groeten
Hem in dankbre vreugd te ontmoeten.

Maar ge tuurt al door het raam
Naar de koetjes, die daar springen,
Naar de lijsters, die daar zingen, —
Kom dan, blonde krullekop!
Zet uw lichtblaauw kapjen op,
Haal uw schaapje van den stal,
Zie kardoos, die wacht u al. —
Voeder de eendjes in den plas;
Vrolijk moogt gij dan in 't gras
U een bloementuiltje plukken,
Als ik de uijers uit ga drukken....
Maar.... komt vader daar niet aan
In de donkre beukenlaan?
Kom, mijn jongen! staak u spel,
Zeker het is vader wel!
Kom dan, langs het kiezelpad
Vrolijk naar hem heen gesprongen,
Pak hem eens ter deeg, mijn jongen!
Kus hem 't rimplig voorhoofd glad;
Want van d'ochtend vroeg tot nu
Werkte bij voor mij en u;
Maar hij zegt het drukt hem niet,
Als hij ons gelukkig ziet...

Als mijne armen hem omvangen,
Als ik aan zijn' hals mag hangen,
Slaat hij naar des hemels boog
Dankbaar, zalig, 't oog omhoog
En, mij kussend, fluistert hij:
Rijker is geen Vorst dan wij!

SUZANNA MARIA B.

EEN NACHTWACHTJE.

De kermis komt maar eens in 't jaar, —
Dat 's waar!

En dan eens duchtig feest te vieren
Met rond te zwieren en pléziëren,
Dat deed van ouds de burgerschaar. —
Vermaak u vrij in kraam en spel,
En zing en spring in blijde troepen....
Maar neem 't niet kwalijk als wij roepen:
“Bewaar je vuur en kaarsje wel!”

Och! — kermis is 't maar eens in 't jaar! —
Dat 's waar!

Maar gaauw reeds zullen winterdagen
Om heel wat anders komen vragen.....

Wij komen om één turfje maar!
De honger knaagt, de kou nijpt fel
In 't bar en werkloos jaargetijde, —
Och! leg een penningsken ter zijde....
"Bewaar je vuur en kaarsje wel!"

De kermis komt maar eens in 't jaar, —
Dat 's waar!
Toch zien wij somtijds in die dagen
Wat velen jaren lang beklagen....
Doch kijk! de nachtwacht zwijgt het maar.
Al denkt hij soms, bij 't woeste spel,
Dat hij van verre moet aanschouwen.....
"Gij, knapen! maagden! mannen! vrouwen!
Bewaart je vuur en kaarsje wel!"

De kermis komt maar eens in 't jaar, —
Dat 's waar!
Wij, nachtwachts, waken alle nachten
Voor ieders rust, als trouwe wachten,
En schuwen moeite noch gevaar.
Doch wie in ons vertrouwen stell'....
Noch beter rust voor hart en zinnen
Is daar, waar 't rustig is van binnen.....
"Bewaar je vuur en kaarsje wel!"

H.

DWAZE WENSCHEN.

Och, lieve vriend! ik wou zoo graag, ♫
Dat gij, van gindsche distelhaag,
Of van die brandenetelstruiken,
Me een roosje plukken woudt van daag;
Maar 'k zeg je, lekker moet het ruiken,
En rijk van kleuren zijn, mévriend!
Of 'k blief er liefst niet van gediend. —

— Wel, kereltje! wat praat je raar!
Of acht je mij een' toovenaar?
Van brandenetels rozen plukken.....
Dat is een dwaze wensch, voorwaar!
Dat zal wel niemand ooit gelukken —
En nog wel rijk van geur en blad,
Wel ja!... zeg!... wou je ook nog zoo wat? —

Och! neem niet kwalijk, lieve man!
En krijg er maar geen slaauwte van....
'k Zag elk — ook u — het meest begeeren,
Wat men het minst verkrijgen kan,
En 'k dacht.... ik kon het eens proberen!
Maar nooit weér.... dat is nu gewis,
Verlang ik, wat onmogelijk is.

II.

AAN KANT MAKEN.

Als je schoongewasschen linnen,
Lieve vrouwtjes! maakt aan kant,
Weet je, met een rappe hand,
Zoo te vouwen rand aan rand,
Zoo te plooijen band op band,
Breng je zoo de hoekjes binnen,
Dat het maakt een regt vierkant.

Maar, wat goed is bij het linnen,
Is nog beter in de trouw!
Och! bedenk het, jonge vrouw!
Wat in d' echt u hindren zou,
Scherpe kanten, leed of rouw,
Sla die flink en knap naar binnen,
Leg die in de beste vouw!

Zal dus 't huwlijk u niet rouwen,
Leer dan vouwen, lieve schat!
Rafelt er eens dit of dat,
Heeft het roest of wagenspat,
Vouw 't naar binnen, strijk het glad,
Plooi het leven, knappe vrouwen!
Of je halvesleetsch linnen hadt.

H.

VERZAMELING

VAN

LEERZAME EN VERMAKELIJKE

ZANGSTUKJES,

TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

Sta pal!

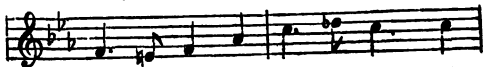
Plegtig.

Sta pal, mijn dierbaar Va---der-land! In
Sta pal, mijn Va-der-land! sta pal, Schoen

last en leed, in storm en nood; Doe
heel de we-reld wan--klen moog', Om-

nog der Va--dren eed ge--stand: »Voor
ring u met een' vas-ten wal En

regt en vrij-heid, ze-ge of dood!" Houd,
hef in fier-heid 't hoofd om-hoog. De

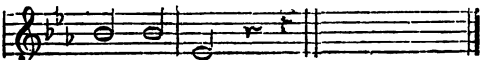
waar uw reg-ter-'tzwaardom-sloot, Op 't
deugd in 't hart, op God het oog; Dan

Bij--bel--boek de lin--ker-hand, En
staat gij, wat be-zwij-ken zal, Dan

sta zoo pal, mijn Va--der--land! Mijn
staat gij on--ver--wrik-baar pal, Mijn

Va--der--land!
Va--der--land!

H.

JANMAAT.

Te voet, is goed,
Te paard is beter;
Maar wat een' Nederlandschen gast
Het beste past,
Is, in den mast!

Schat van Oost- en Westerstrand,
Janmaat haalt ze zonder rusten:
Zie dien flinken rappen kwant,
Goudmijn voor het Vaderland,
Levend bolwerk onzer kusten!
Nêrlands roem en steun is hij,
Te oorlog of te koopvaardij.

'Te voet, is goed,
enz.

Hoe de stormwind buldren mag,
Hoe de kogels moordend gieren,
Nêrlands fiere driekleurvlag
Laat hij wappren van de stag
Laat hij van de roerpen zwieren,
En hij wankelt, zwicht noch wijkt,
Zoo de dood die vlag niet strijkt.

'Te voet, is goed,
enz.

Blijft zoo flink van lijf en ziel,
Janmaats, Hollanders of Zeeuwen!
Denkt om Bestevaâr Michiel
Op het dek en in de kiel,
Bidt als lamren, vecht als leeuwen; —
Hart van goud en arm van staal!....
'k Groot je nog als Admiraal.

Te voet, is goed,
Te paard is beter;
Maar wat een' Nederlandschen gast
Het beste past,
Is, in den mast! —

H.

OM 'T EVEN.

Ver van huis of dicht bij honk,
't Is me al om het even;
Slecht en regt of praal en pronk,
't Is me al om het even;
Rijk als Cresus, arm als Job,
't Is me al om het even,
Als ik maar in 't ruime sop
Neêrlands vijand mag doen beven,
En wie kwaad wil — 't is me om 't even —
Slaan mag op zijn' kop.

Schrale kost of goede sier,

't Is me al om het even;
Melk of water, wijn of bier,
't Is me al om het even;
Wittebrood of roggebrood,
't Is me al om het even,
Als ik maar in vreugde of nood
Hebben mag een eerlijk leven,
Of — het is me al om het even —
Of — een ferme dood!

H.

DE LANGSTE DAG.

(EEN RONDEDANS.)

Almanak,
Leugenzak!
Och, 't is klaar,
Je fopt ons maar;
Slechts één langste dag in 't jaar?
Als men mij om raad wou vragen,
Maakte ik honderd langste dagen. —

Wie het eerst ten bedde uit was,
Maakt den langsten dag;
Wie het knapst en vlijtigst was,
Maakt den langsten dag;
Wie de liefste en braafste was,
Maakt den langsten dag.

Dat kan je immers alle dagen,
Driemaal honderd zestig keer,
Ja, al was het vijfmaal meer,
Zonder d' Almanak te vragen: —
Deedt gij 't flink en met verstand,
Ware 't ook maar honderd malen,
Laat ons dan in koor herhalen,
Vrolijk dansend hand aan hand:

Almanak,
Leugenzak!
Och, 't is klaar,
Je sopt ons maar;
Slechts één langste dag in 't jaar?
Als men ons om raad wil vragen,
Zijn er honderd langste dagen!

H.

NA REGEN VOLGT ZONNESCHIJN.

Zit niet zoo bedrukt ter neder,
Als 't op aarde u tegenloopt!
Eens keert toch de voorspoed weder;
Waarom niet op haar gehoopt?
Loopt het heden tegen,
Morgen kan 't ligt anders zijn;
Makkers! denkt: Na regen
Volgt weér zonneshijn!

Ziet ge u niets dan smart beschoren,
Waar uw droeve blik zich wendt,
Geef toch nooit den moed verloren;
't Lijdenspad heeft ook zijn end.
Loopt het heden tegen,
Morgen kan 't ligt anders zijn;
Makkers! denkt: Na regen
Volgt weér zonneshijn!

Schijnt u niets dan leed te wachten,
Vindt ge nergens troost of rust,
Blijft getrouw uw' pligt betrachten,
En volbrengt uw taak met lust!
Loopt het heden tegen,
Morgen kan 't ligt anders zijn;
Makkers! denkt: Na regen
Volgt weér zonneshijn!

Gaat de last uw kracht te boven,
Drukt hij zwaar op hart en huis,
Sterkt den moed dan door 't gelooven:
God geeft zeker kracht naar kruis.
Loopt het heden tegen,
Morgen kan 't ligt anders zijn;
Makkers! denkt: Na regen
Geeft God zonneshijn!

Of heeft de aarde, voor den droeve,
Niets dan leed en smart bereid;
Eens, aan de andre zij' der groeve,

Toeft de vreugd der eeuwigheid.
Loopt het *hier* ook tegen,
Dáár zal 't eenmaal anders zijn,
Volgt op d' aardschen regen
Hemelzonneshijn!

W. H. W., Bz.

TWEE HARINGLIEDJES IN 1849.

I.

BIJ HET UITZEILEN.

WIJZE: *Ik ben er de groene landstraatjes.*

Wat zijn al een menigte menschen } *bis.*
De wereld ten einde gegaan! }
Hetgeen zij verlangen en wenschen, } *bis.*
Dat zoeken zij ver hier vandaan. }

Eerst sturen zij Zuid, dan ten Westen, } *bis.*
Dan varen zij hoog naar het Noord: }
Dan vinden zij zeker ten lesten } *bis.*
Wat ieder behaagt en bekoort. }

Wij hopen van harte, mijn vrienden! } *bis.*
Al volgt ook ons hart ze niet na, }
Zij mogen de goudmijnen vinden } *bis.*
In 't ver California. }

Zij mogen het hebben voor 't rapen,
En bukken maar eventjes neêr,
En gaan dan wat leggen te slapen,
En komen dan schatrijk weêr. } *bis.*

Maar wij willen daarom niet rusten,
Al gaan wij geen wereld ten end:
Ook hier zijn nog schatrijke kusten,
Ook hier zijn zij — hieromtrent. } *bis.*

Al is er geen goud te halen,
Ook zoo er wat zilver maar is;
Dan moge ons de moeite betalen
Die kleine, die zilveren visch. } *bis.*

En als zij daarginder krakeelen,
En moorden elkanderen uit, —
Wij zullen in vrede hem deelen,
Dien eerlijken zilveren buit. } *bis.*

Zoo lang als men haring zal lusten,
Zoo lang als hier haring zal zijn,
Hoû Holland aan de Engelsche kusten,
Hoû Holland een zilvermijn. } *bis.*

BIJ HET UITWERPEN DER NETTEN.

WIJZE: *Zoo als 't begint.*

De wereld is in rep en roer,
 Vol Staatskrakeel en volksrumoer,
 Verwarring allerwegen. *bis.*
 Maar vrouw Natuur, in ons belang,
 Gaat altijd maar haar' ouden gang,
 En brengt ons heil en zegen. *bis.*

En of men twist en of men strijdt,
 Zij is en blijft dezelfde altijd,
 Dat zien we in vrucht en aren; *bis.*
 Dat zult gij zien als uit het Noord
 De haring drijft naar 't Zuiden voort,
 Juist als in vroeger jaren. *bis.*

o Wees weér, moederlief Natuur!
 Wees deze maand, van daag, dit uur
 Weér mild voor onzen akker, *bis.*
 En leid de visch, als met uw hand,
 Naar onze "scheepjes aan hun want,"
 En hoê ons volkje wakker! *bis.*

De wereld zij in rep en roer,
 Vol Staatskrakeel en volksrumoer,
 Verwarring allerwegen; — *bis.*

Gij gaat, Natuur! uw' ouden gang;
Gij toont ons: ORDE is ons belang:
Zij 't ons ten les en zegen! *bis.*

J. B., Az.

KERMISVRIJERS.

WIJZE: *Er werd eens aan de Zeeuwsche kust.*

Daar liep een meisje, jong en teér,
Op kermis langs de grachten;
Meteen kwam daar een halfblanks Heer,
Die wou haar te avond wachten.
"k Bedankje wel!" zef 't lieve kind:
"Een' vrijer wou ik graag;
"Maar een', die morgen me ook bemint,
"Wanneer hij 't doet van daag."

Een meid hoort bij een' handwerksman,
De Heeren bij Jufvrouwen;
Daar komt toch nooit wat eerlijks van,
Te vrijen zonder trouwen: —
Dus, meisjes! ga je al op den tril,
Houdt u aan 't kermislied:
"Hij, die me als bruid niet hebben wil,
"Krijgt me ook als vrijster niet."

H.

EEN LIEDJE VAN KALK EN STEEN.

Kalk en steen dat metselt wel,
Zachte kalk en harde steenen,
't Schikt en voegt en vlijt zich snel
Tot een vast en trouw vereenen.....
Bruid en Brulgom! wist gij 't wel?

Waart ge beide' als kalk zoo zacht,
Waart ge beiden hard als steenen,
Och! het was vergeefs getracht,
Nimmer zoudt gij u vereenen.....
Bruidslui! hadt ge 't wel gedacht?

Blond en bruin van wang en haar,
Zachte en krachtige naturen,
Maken zaâm een kostlijk paar,
Voegen zich tot hechte muren.....
Bruidslut! toe, probeer het maar!

H.

ZUINIGJES.

Er was in oude tijden
Een fiksche spreuk bekend,
En 'k zag die met verblijden
Nog in uw hart geprent;
Dat pronkjuweel der spreuken,

Dat heette: "Een vette keuken,
"Een mager testament!"

Wie zalig wensch te sterven,
Die zorge, dat zijn goed
Kome aan zijn wettige erven
En aah zijn naaste bloed.....
Maar wie 't heeft opgegeten,
Die woû ik weleens weten,
Hoe aan dat woord voldoet.

Wat ge uit uw' mond kunt sparen,
Vindt ge in uw beurs weêrom,
En 't is op ouder jaren
Soms heerlijk wellekom;
En spaar je ook maar een centje, —
Dat geeft in 't testamentje
Toch nog een ronde som.

H.

F L I N · K.

"Ja! als 't niet kan, dan kan het niet!...."
Dat hoor ik alle dagen
Van slaauwerds en van tragen;
Maar ik, ik haat dat laffe lied;
En zoo mij God de kracht wil gunnen,
Dan zeg ik, wat er ook geschiedt:
"t Moet kunnen!"

Kom! haal de handen uit den zak
En steek die uit de mouwen,
Gij, mannen! en gij, vrouwen!
Staat af van lust en van gemak;
En valt er eens wat zwaars te tillen,
Denk: "Willen tilt het zwaarste pak:"
Leer willen!

Wat knap en eerlijk is en goed,
Hoe zwaar het ook moog' lijken,
Zal ligt en handig blijken,
Wanneer men 't krachtig wil en doet.
Hoe of 't dan loopen moge en runnen,
Zeg steeds met ernstig vroom gemoed:
"t Moet kunnen!"

H.

SMAKELIJK ETEN.

Wie 't lekkerst eet en altijd graag?....
Dat weet ik en ter dege: —
Die daaglijks van zijn volle maag
Iets afhoudt voor een leêge!

Het beste middel tot aptijt,
Dat 'k ooit nog heb geweten,
Dat is, een' man, die honger lijdt,
Eens smaaklijk te zien eten.

Of gij dus weinig hebt of veel....
Mogt gij regt smullen willen,
Laat dan het halfjen of een deel
Der armren honger stillen.

H.

REGTOP.

Regtop van lijf, regtop van ziel,
Dat is een stand naar mijn behagen,
't Zij dat ge een' staatsierok moogt dragen,
't Zij dat ge een buis draagt of een' kiel...
Regtop van lijf, regtop van ziel!

En buig' men ooit zijn hoofd of knie,
't Zij dan alleen voor God, den Heere,
Voor elk, wien men als braver eere,
Voor ieder, dien men wijzer zie....
Voor die slechts buig' men hoofd of knie.

Maar anders regt van lijf en ziel,
In vreugd of leed, door heel ons leven;
Niet links, niet regts, maar 't hoofd geheven,
Wat of er buig', wat of er kniel'....
Dat 's Nederlandsch naar lijf en ziel!

II.

63
ZEVEN EN VEERTIGSTE VERVOLG

DER

NATUURLIJKE HISTORIE.

LANDHUISHOUDKUNDIGE BIJDRAGEN.

De Landhuishoudkunde, waaronder wij alles begrijpen, wat tot de kennis van den land en tuinbouw, de veeteelt en de kweeking onzer ooft- en woudboomen behoort, is eene van de alleraangenaamste en nuttigste wetenschappen, welke tevens, bij al het nut en genoegen, dat zij ons schenkt, uitnemend geschikt is, om ook het hart te verheffen, als wij met eerbiedige bewondering de goddelijke almacht erkennen in de wetten der Natuur, waarvan wij in elk Landhuishoudelijk bedrijf tot ons voordeel gebruik maken. Immers: de land- of tuinman moge het zaad in den grond leggen, het is God alleen.

die den wasdom geeft door de wetten, die zijne almacht in de Natuur gewrocht heeft.

Het is dus geene groote verandering van onderwerp, wanneer wij — vroeger de Natuurlijke Historie op zich zelve beschouwd hebbende — thans diezelfde Natuurlijke Historie nagaan in hare *toepassing* op de Landhuishoudkunde. Wij leeren zoo de Natuur uit een ander oogpunt kennen, en de echte Landhuishoudkundige, die over zijne belangrijke wetenschap nadenkt, ontwaart een zielverheffend gevoel bij de overtuiging, dat hij geroepen is, om van die wetten der Natuur gebruik te maken tot zijn eigen nut, en dat hij hierdoor tevens mag medewerken tot het duurzaam welzijn van zijn Vaderland. Dat zielverheffend gevoel wekt hem te meer op, wanneer de geschiedenis daarbij aanwijst, hoe des menschen geest, bij het ijverig en *verstandig* toepassen der Natuurwetten op de zoo gewigtige werkzaamheden in landbouw en veeteelt, tot de

schoonste en nuttigste uitkomsten' geraakt is, en menigwerf eene geheel nieuwe bron van welvaart voor een geheel volk heeft geopend. Merkwaardig zijn in dit opzigt de werkzaamheden van den Engelschen Veehouder BAKEWELL en de grondbeginselen, waarvan hij daarbij is uitgegaan. Wij willen de aandacht onzer lezers op deze inderdaad gewigtige zaak voor eenige oogenblikken vestigen en het gezegde door enkele afbeeldingen, zoover de ruimte het toelaat, ophelderen.

BAKEWELL is uitgegaan van het beginsel, dat men, bij alle verbeteringen in de veeteelt een *bepaald* doel moet hebben, dit doel steeds in het oog moet houden, en alle andere zaken als aan dat hoofdenkbeeld ondergeschikt beschouwen. Een voorbeeld zal dit ons ophelderen, en wel het door BAKEWELL verbeterd Engelsch rundvee, waarvan wij eene afbeelding op Plaat 1 mededeelen. Hij wenschte te hebben vee, dat voor de slagbank de hoogste

Pl. 1.

waarde had, en die waarde binnen den, naar evenredigheid, kortsten tijd kon bereiken. Hij ging na, welke stukken vleesch aan eenen os of koe de meeste waarde hadden, en zocht, onder zijne uitgebreide kudden, die dieren uit, waaraan deze meest waardige stukken de grootste ontwikkeling vertoonden, waaraan andere deelen daarentegen naar evenredigheid kleiner zijn, zoo als de kop, de hals, de pooten en het geheele beengestel, welke weinig of geene waarde voor de slagbank bezitten, en waarvoor dus het door het dier gebruikte voedsel met minder of geen voordeel verbruikt wordt. Hij liet de dieren, welke die gewenschte eigenschappen in de hoogste mate bezaten, met elkander paren; zocht onder de daarvan komende jongen weder die uit, welke dezelfde eigenschappen het volkomenst vertoonden, en gebruikte deze alleen voor de aanfokking. Met een kennersoog begaafd en dit denkbeeld, gedurende eenige achtereenvolgende geslach-

ten, met nooit verflauwde volharding voor oogen houdende, is hij er eindelijk in geslaagd, om een rundvee-ras als 't ware te scheppen, dat, klein van kop, kort van hals, kort van pooten, fijn van beengestel en zeer lang en regt van ligchaam, zoo als de afbeelding dat doet zien, jaarlijks meer en meer aan het voorgestelde doel beantwoordde, en ten laatste in de door hem gewenschte eigenschappen zulk eene standvastigheid verkreeg, dat het als een geheel standvastig gevestigd ras kon beschouwd worden. — Zulk een geheel gevestigd en verzekerd ras (hetzij onder paarden, hetzij onder runderen, of ander vee) wordt *volbloed* genoemd, en men blijft er zich steeds op toeleegen, om dit niet alleen volkomen zuiver te houden, maar het tevens, zoo mogelijk, in diezelfde gewenschte eigenschappen steeds eene nog grootere volkomenheid te doen bereiken. Engeland heeft aan dat, bestendig volgehouden, stelsel de grootste voordeelen te danken.

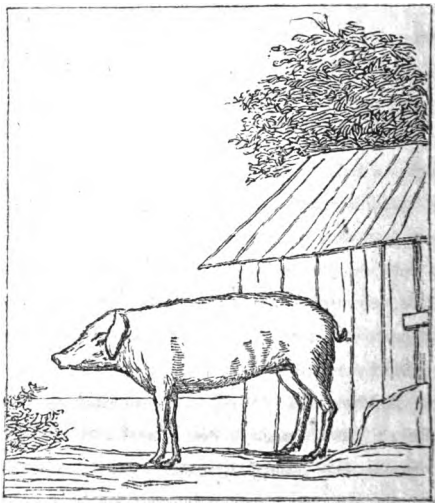
Was het **BAKEWELL** alzoó gelukt, om een eigen en zeer voordeelig rundvee-ras te vormen, met het *schaap* kon hij zijn doel nog veel spoediger bereiken, daar de vermeerdering dezer diersoort veel spoediger dan die der runderen voortgaat. Wanneer hij hierbij echter op twee gedachten gehinkt had, zou er niet veel goeds van gekomen zijn. Wanneer hij een schaapsras begeerd had, dat én in opbrengst én in fijnheid van wol én in opbrengst aan melk én in geschiktheid voor de slagbank gelijkelijk uitmuntte, zou hij naar iets onmogelijks getracht hebben, en, zoo als men zegt, het onderste uit de kan willende hebben, het lid op den neus hebben gekregen. Hij moest dus kiezen of deelen. Laat den een' op de wol, den ander' op de vleeschvorming bij het schaaap zich toeleggen. **BAKEWELL** koos het laatste, dat ook naar de behoeften van Engeland de verstandigste keus was; en het door hem gevormd en door zijne navolgers nog steeds verbeterd lang-

Pl. 2.

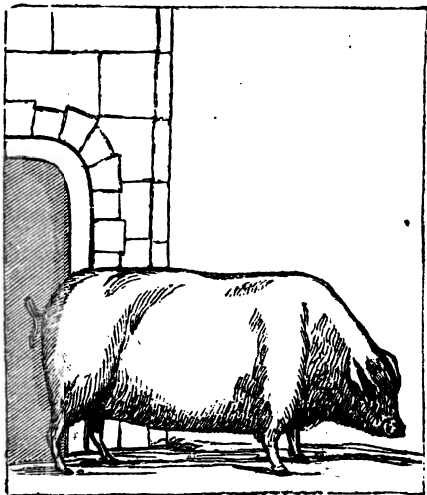
wollig *Dishley*- of *Leicester*-schaap munt boven misschien alle Europesche schaapsrassen uit door snellen groei en spoedige vetwording. Het is ook reeds in ons Land, in Groningen, en vooral in Zeeland ingevoerd, en heeft, in het laatste gewest inzonderheid, reeds eene groote verbetering te weeg gebracht. Het behoeft geen betoog, hoe voordeelig het zij, als men een schaap twee of drie maanden vroeger kan verkoopen, en men het dus zooveel te korter tijd behoeft te voeden en te verzorgen. Het zal er nu maar op aankomen, dat wij dit hier ingevoerde schaap behoorlijk in stand houden en zijne goede eigenschappen nog steeds verbeteren, waartoe onze vruchtbare gronden en goede weiden gelegenheid genoeg aanbieden, als wij slechts van die gelegenheid met genoegzamen ijver en kennis gebruik maken.

Nog meer in het oogvallend is de verandering, welke het *varken* in de hand van den volhardenden en voor de verbetering van het vee geene kosten

Pl. 3.

ontzienden Engelschen Landman ondergaan heeft. Vergelijk slechts Plaat 3 en 4. Het niet veredelde varken (Pl. 3), hoog op de pooten, smal van rug, waar veel voedsel aan beenderen, enz. onnut verloren gaat, toont in vergelijking van het veredelde Engelsche ras (Pl. 4), dat klein van pooten, zeer breed en lang op den rug en ruim van omvang is, het verschil ten allerduidelijkste aan, en bewijst tevens, hoe zeer de mensch het in zijne magt heeft, om zelfs de geheele gedaante der dieren naar zijnen wil te veranderen, als hij steeds hetzelfde denkbeeld vasthoudt en de wetten der schepping aan zijne gewrochten weet dienstbaar te maken. Erkennen wij met dankbaarheid de wijze beschikking des Allerhoogsten, dat de mensch niet geheel blindelings van de gaven der Natuur gebruik behoeft te maken; maar dat het hem gegeven is, van die gaven, naar aanleiding der hem bekend geworden wetten der Natuur, gebruik te maken, deze te leiden en aan

Pl. 4.

zijne oogmerken dienstbaar te maken; wanneer hij het verstand, hem door God gegeven, op de schepselen van dienzelfden alwijzen Maker toepast, zoo oefent hij zijnen geest en leert tevens de Natuur zelve beter kennen.

Het moge niemand hinderen, dat wij, in deze stukjes, de aandacht vooral op *Engeland* gevestigd hebben. Wij erkennen gaarne het vele goede, dat onze Nederlandsche landbouw en in het bijzonder de veeteelt in onze uitmuntende boter en kaas ons aanbieden; maar dwaas zou het zijn, indien wij, door eigenwaan verblind, weigerden gebruik te maken van het goede, dat ook andere Landen ons doen kennen. Onze landbouw is lang in eenen staat van stilstand geweest. Thans is hij sinds eenige jaren met vernieuwde kracht tot werkzaamheid ontwaakt, en tracht door menigvuldige Vereenigingen en Maatschappijen, door onderwijs, door onderscheidene proefnemingen, door het lezen van goede boeker

door het verbeteren van de ligging onzer gronden, door de invoering van betere handelwijzen, enz. enz. zich alom tot grooter volkomenheid te ontwikkelen. Laat ons bij die vorderingen in het inwendige ook het oog slaan op het buitenland, de daar reeds door ondervinding beproefde verbeteringen hier trachten in te voeren, en zoo, overal hulp en raad zoekende, den Vaderlandschen Landbouw verheffen tot die hoogte, waarop hij tot een krachtig werktuig van den verstandige, tot troost en steun der armen, tot bevordering van de innerlijke kracht en zedelijkheid eener Natie, ja tot een' zegen des menschedoms worden kan. Blijven wij daarom op die belangrijke en wetenschappelijke kunst steeds met alle aandacht het oog vestigen. Door de medewerking van allen, elk in zijnen kring, kan er iets goeds geboren worden.

E L K
W A T W I L S.

E L K

W A T W I L S.

1.

Hoe LOVER en zijne vrouw zich zelven de meeste nering gunden, en hoe het verder met hen afliep.

LOVER was een oud soldaat, die, eerst voor zich zelve en naderhand als remplaçant, een' tijd lang onder NAPOLEON had gediend. Hij was eindelijk het oorlogen moé geworden en had de dienst vaarwelgezegd. Hij ging nu op het dorp wonen, waar hij was geboren; en een stuivertje overgegaard hebbende, besloot hij te trouwen. Hij was vijftig, en, ziedaar eene verstandige daad van LOVER, waarover zich een iegelijk moest verwonderen, omdat het verstand bij LOVER niet heel diep zat, — hij nam eene vrouw van vijftig. De beide jongelieden waren gek met elkander; hij noemde haar altijd "schatje" en zij noemde hem nooit anders dan "LOVERTJE." Toen ze drie weken getrouwd waren, zeide de vrouw: "Me dunkt, we moesten iets beginnen, want het bundeltje, dat in de kist ligt, wordt kleiner; we moesten een kruijenierswinkeltje opzetten." Dat beviel LOVER wel, en het plan der vrouw kwam in werking. Er werden eenige schalen, een stel gewigten, eene toonbank, wat bakken en glazen ge-

kocht; een uithangbord werd geschilderd, en de winkel, waartoe een koopman uit de stad de waren leverde, werd geopend. Nu meenden LOVER en zijne vrouw, dat ze er uit waren. Ze hielden beide veel van een' lekkeren mond, en nu konden ze krijgen, wat ze wilden. — "LOVERTJE!" zei de vrouw, "je houdt dol veel van een klontje bij de koffij; doe er een dikke in; we hebben ze nu toch zelve." "Met plezier, schatje!" antwoordde LOVER. "LOVERTJE!" zei de vrouw, "zullen we van middag eens rijst met krenten hebben, met pijpkaneeel en suiker? we hebben nu toch alles zelve." "Met plezier, schatje!" antwoordde LOVER. "LOVERTJE!" zei de vrouw, "als je lust hebt, drinken we van avond eens chocolade van de beste, weet je, met een geurtje; we hebben ze nu toch zelve." "Met plezier, schatje!" antwoordde LOVER, en wreef zich van genoegen in de handen; "t is drommels aardig," voegde hij er bij, "dat we alles zoo zelve hebben." Dat ging nu eenigen tijd zoo voort; maar eindelijk nam het ook van zelf een einde. De koopman kwam er nog bijtijds achter, dat de beide echtelieden zich zelve de meeste nering gunden en er vrij diep inhakten. Hij wilde zijne betaling, en omdat LOVER niet veel geld meer in kas had, werd alles, wat hij had, verkocht. De koopman kwam er met een weinigje schade af; maar LOVER hield niets overig. Hij moest toen boter en eijeren dragen naar de stad, waarmede hij volhield, zoo lang hij kon gaan, en toen hij oud was geworden werd hij in het Diakenijhuis opgenomen, waar h en zijne vrouw spoedig daarna kwamen te ~~sterven~~

Zoo liep het met LOVER slecht af; want een lekkere mond en een hart met lusten, zijn kooplieden, wien men niet te veel moet crediteren.

2.

Op de kleintjes passen

is eene goede zaak, om welke men nooit veracht of uitgelagchen wordt, als men daarbij met verstand en overleg te werk gaat, en bovendien nog iets betracht, dat sommige lieden weleens verwaarloozen. Sommige keeren, b. v., een dubbeltje tweemaal om, vóór ze 't uitgeven, en als zij er dan eindelijk toe gekomen zijn, spijt het hun zoo zeer, dat ze 't besluit opvatten, om dat dubbeltje op de kerkcenten uit te zuinigen. Of er intusschen een paar gulden met deze of gene gekheid wegvliegt en te loor gaat, dat deert hun niet; ze hebben de hand ruim voor dingen, die niets waard zijn; ja, hoe meer ze soms voor eene nietigheid of dwaasheid besteden, zooveel te liever hebben ze haar. Wie zoo doen, die zien naauwkeurig toe op kleinigheden; ze hebben daarop al hunne aandacht gerigt, en inmiddels laten ze meer belangrijke voordeelen voorbijgaan en ontsnappen. Men noemt dat: op de kleintjes passen, *maar de grooten laten loopen*. Een onze Dichters heeft het verkeerde van die handelwijze waardoor men zich in vele gevallen belagchelijk maakt, aardig ten toon gesteld in de volgende niet algemeen bekende regels, die wij hier tot leerin en waarschuwing afschrijven: Digitized by Google

Een jager ziet een hert, en spant alreë den boog,
Maar straks valt een patrijs den schutter in het oog;
Hij wil dien vogel eerst in zijne vlugt verrassen,
Schiets af, doch raakt hem niet. — Nu doelt hij op het
Dat echter, reedste ver, ook niet getroffen werd: (hert,
Zoo gaat het grooten liën, die op de kleintjes passen.

3.

Het geschilderde Kerkvenster.

De mensch handelt dwaas, als hij de Voorzienigheid vermetel berispt of bedilt. Alles, wat God doet en toelaat, geschiedt uit wijze en liefderijke oogmerken, welke ons echter dikwijls verborgen blijven. Van hier meenen we soms verwarring te zien, waar God de volmaaktste orde ziet; voor ons is het dikwijls donker, als het volkomen licht is voor den Heer. Maar ook voor ons zal eens de donkerheid licht worden, wanneer we volharden in geloof en vertrouwen.

Een pelgrim, die zich dikwijls zeer onvoorzigtig en oneerbiedig had uitgelaten over de wegen der Voorzienigheid, kwam, op zijne reis, door een woud, in welks midden hij een kerkje zag. Toevallig was er een zwaar onweder ophanden, en de hemel met dikke wolken bedekt. Hij trad het kerkje binnen. Het had slechts één venster, waardoor het licht ontving, en in dit venster zag hij niets anders dan geschilderde glazen, die vrij donker gekleurd waren. Hij liet er vlugtig zijn oog op vallen en zeide: "Foei, hoe leelijk! die glazen schijnen met roet en bloed besmeerd te zijn; men ziet er niets anders op dan

donkere vlekken, zonder zin of zamenhang; de man, die dat vervaardigde, heeft gewis weinig smaak gehad." Dit gezegd hebbende, zette hij zich neer op eene bank, om te wachten, totdat het onweder voorbij was. De buijen dreven eindelijk weg; de zon brak weder door, en de stralen vielen op het glas. Nu werd voor den pelgrim een tafereel zichtbaar, dat hem met verrukking vervulde. Een heerlijk Oostersch landschap breidde zich uit voor zijn oog, en op den voorgrond van dat landschap lag Mozes op zijn aangezicht voor den brandenden braambosch, waarin de Naam des Heeren in vlammend schrift geteekend stond. Nu riep de pelgrim in geestvervoering uit: "o Hoe schoon en goddelijk; welk een gloed en leven; wat eerst duister en verward scheen, is nu licht en helder; wat mij doelloos voorkwam, is nu welbedacht en overlegd; alles verraadt een' groot meester!" Zoo bleef hij nog langen tijd in de beschouwing van het kunststuk verdiept.

Aan dit beeld gelijkt der stervelingen levensweg. Gaat eens voor ons de zon der waarheid op, dan wordt hetgeen ons hier donker en verward voorkwam, ook een tafereel vol licht en leven. Laat ons daarom altijd vertrouwen: wat God doet, is wèlgedaan.

4.

Over het lezen.

Er wordt in onzen tijd door velen eer te veel dan te weinig gelezen. Men vliegt van het eene boek naar het andere; want ook het eene boek verdringt,

op de pers, in den winkel en in de leesgezelschappen, het andere, gelijk de golven der zee elkander verdringen. En als men wil meê doen, dan moet men immers alles hebben gelezen, vooral boeken, die opgang maken, vooral buitenlandsche romans, hoe gedrogtelijker hoe mooijer, soms al te getrouw in 't Hollandsch overgebracht, en die reeds een' naam hebben, vóórdat ze 't licht hebben gezien. Men zal van dat veel en velerlei lezen zeer weinig voordeel hebben. Er wordt veel tijd meê verkwist, dien men gewis nuttiger kon besteden; men wordt goede en degelijke boeken ontwend, waaruit voor verstand en hart nuttig voedsel te trekken is; men jaagt naar hetgene prikkelt en overspant, en men verliest den smaak voor het eenvoudige, ware en goede. Hoofd en hart gevoelen zich soms, door al dat lezen, vrij lastig en ongemakkelijk gestemd, zoo als 't gaat met de maag, wanneer men aan eene tafel eet, waar een paar dozijnen geregten worden opgedragen, en waar men van alles meent te moeten proeven. — Wil men met voordeel lezen, dan kieze men nuttige en goed geschrevene boeken, die iets degelijks bevatten; men kieze zulke boeken, die wel geen' naam hadden, vóór ze opgesteld waren, maar die zich door hunnen voortreffelijken inhoud een' blijvenden naam hebben gemaakt; men kieze zulke boeken, die men kan herlezen, en waarin men altijd iets nieuws vindt, al zijn ze misschien reeds oud en eindelijk, leze men weinig, maar denke des te meer. — Deze opmerking kunnen zich ook genen ten nutte maken, welke liefhebbers zijn

godsdienstige lektuur. Ook daarin wordt gewoonlijk maar al te veel overhoop gehaald. Men wil alles lezen, en het beste van alles leest men dikwijls niet of weinig: den Bijbel. Zoo drinkt men soms uit troebele en drabbige beken, en de bron, die altijd klaar en helder is, gaat men voorbij.

5.

*Nog acht Spreuken van Vader CATS, met
aanmerkingen.*

1°.

Zoo gij tracht naar deugd en eer:
Streel u kinders niet te zeer.

De meeste kinderen, die bedorven zijn, zijn het door vleijen en prijzen geworden; dit verwondere ons niet te zeer, omdat wij groote kinderen er ook al niet best tegen kunnen.

2°.

Hebt gij met spreken u vergist,
't Wordt met geen spongie uitgewischt.

Maar het wordt wel met de liefde bedekt; doch omdat die niet altijd u ten dienste staat, zult ge wel doen, u niet te vergissen, dan hebt ge bedekken noch uitwisschen noodig.

3°.

Waarom zoo veel, zoo ras, zoo vroeg?
Één zake wel, en 't is genoeg.

Haal niet te veel overhoop; wil niet alles doen;

haast u langzaam, en doe hetgeen gij doet op den rechten tijd, want anders zult ge niets doen. De zonnestraal, door het brandglas opgevangen, brandt dan het felst, als hij zich maar zeer weinig uitbreidt: men moet echter eerst de zon op de rechte hoogte laten komen, en het glas met behoorlijke bedaardheid in de hand houden.

4o.

Kies u geen' vriend,
Of proef vooreerst, of hij u dient.

En vóór ge dat proeft, proef vooral nog eerder, of hij God en de deugd dient. Dient hij deze niet, dan zal hij ook u niet dienen.

5o.

Hoe menig wordt er stram door al te rap te zijn!
Zie, na te blijde jeugd, zoo komt gewisse pijn.

Wie oud wil worden, worde spoedig oud, heeft een zeer wijs en vernuftig man gezegd; en toen men een zeker hoogbejaard grijsaard vroeg, wat hij er toch voor had gedaan, om zoo oud te worden? luidde het antwoord: ik heb er niet veel om gedaan, maar wel veel om gelaten.

6o.

Het is een zedig hart, dat uit een' stillen geest
Zijne oogen nederslaat en zijnen Schepper vreest.

Ziet, lieve vrijsters! dat is een lief vers. Zacht-
heid, schaamte en godsdienstigheid..... kunnen er
deugden zijn, die u meer bekoorlijk maken?

Geen paarle dient bij nacht gekocht,
Geen vrijster bij de kaars gezocht.

Gewis dient zij nog minder gezocht te worden met eene huwelijks-advertentie!

God geeft den kleinen nu en dan,
Dat niet en heeft de grootste man.

Het zijn weleens twee dingen, die de kleine heeft en de groote man mist, t. w., een gerust geweten en tevredenheid; en wie deze heeft, al is hij ook klein, heeft geene reden, om den man te benijden, die ze niet heeft, al is hij ook nog zoo groot.

Hij heeft toch eene vrouw met geld.

Mijnheer D*** is nu een paar jaren gehuwd. Hij wilde altijd eene vrouw hebben met geld, en 't is hem gelukt, want hij zal wel een tonnetje vijf, zes betrouwd hebben. Daarnaar likken meer de vingers; maar allen lacht de fortuin niet zoo toe als Mijnheer D***, neen, waarlijk niet.

Zijne vrouw is wel niet mooi; zij heeft geen bevallig uiterlijk; hare opvoeding is zeer verwaarloosd; — maar wat maakt dat veel uit: hij heeft toch eene vrouw met geld! Ook is ze wat sukkelend, zonder dat ze eigenlijk regt weet, wat haar schort, en de H. H. Doctoren weten 't ook niet; dit dan misschien ook de reden zijn, dat ze zoo ge-

ducht luimig is; dat ze dan dit niet wil, en dan dat niet, en dat ze altijd iets anders wil, dan Mijnheer D***; — maar wat maakt dat veel uit: hij heeft toch eene vrouw met geld! Ook zegt men, dat ze zeer gierig is; dat Mijnheer D*** naauwelijks genoeg mag eten, en dat ze soms over eene kleinigheid kan malen, dat men er flaauw van wordt; — maar wat maakt dat veel uit: hij heeft toch eene vrouw met geld! Hierbij komt, dat ze soms geducht nijdig kan worden, zonder dat haar iemand eenig leed doet; de booze vaart dan zoo maar ineens in haar, en ze tiert en raast dan als eene bezetene, en ze jaagt Mijnheer D***, die anders een zeer huisselijk man is, de deur uit, omdat hij het bij die kwade buijen onmogelijk kan uithouden; — maar wat maakt dat ook veel uit: hij heeft toch eene vrouw met geld! Bovendien houdt ze 't met hare moeder en zusters, en die zetten haar nog meer op tegen Mijnheer D***, en dat geeft dan soms een leven als een oordeel tusschen hen beiden; — maar wat maakt dat ook veel uit: hij heeft toch eene vrouw met geld! En als er gezelschap is ten huize van Mijnheer D***, en er braaf wordt uitgehaald, doet ze 't hem soms vrij onbeleefd gevoelen, dat hij door haar rijk is geworden, en dat hij van hare schatten een mooi leventje heeft; — maar wat maakt dat ook veel uit: hij heeft toch eene vrouw met geld!

Net zoo! Is er geld, laat dan schoonheid, bevalligheid, gezondheid, liefde, huisselijk geluk, kuisheid... laat het allemaal naar de maan loopen!

Vroeg opstaan.

We willen niets zeggen van het nuttige en voordeelige van het vroeg opstaan, als men het beschouwt in betrekking tot de beurs of in betrekking tot de huishouding. We willen niet herhalen, hoe veel kan olie of hoe menig pond kaarsen, in lente, zomer en herfst, bespaard kunnen worden, als men zich vroegtijdig te bed begeeft en vroegtijdig weder opstaat. We willen hier alleen herhalen, 't geen ook reeds duizendmaal is gezegd, maar toch nooit te veel kan gezegd worden, dat het vroeg opstaan zooveel is als een levensbalsem, en dat men zich nooit beter te moede, nooit frisscher naar ziel en ligchaam gevoelt, dan wanneer men den vroegen morgen niet verslaapt, of vergaapt of verdroomt. Het is, als gevoelt men meer zijne eigenwaarde als mensch, misschien omdat elk vroeg opstaan eene overwinning is, die op traagheid en vadzigheid wordt behaald, en omdat het uitzigt geeft op eenen aan nuttige verrigtingen en bezigheden, of aan genoegens en vreugde rijken dag. Schoon is onze Nederlandsche spreuk: de morgenstond heeft goud in den mond, t. w., het goud van *tevredenheid*, *gezondheid* en *welvaart*. Men kan de kinderen nooit genoeg met den zin en de beteekenis dier spreuk bekend maken, en hen nooit te vroeg aan het opstaan gewennen. Maar ouders of leermeesters moeten dan ook zelve met hun voorbeeld voorgaan, en den kinderen, in hun eigen voorbeeld en in dat van ande-

ren, den grooten zegen aanwijzen, welke aan die heilzame gewoonte verbonden is. — Wil men een voorbeeld onder de mannen, op welke ons Vaderland kan roemen, men wijze op den werkzamen, en altijd opgeruimden MARTINET, die ten vier of ten vijf ure 's morgens plagt op te staan en in zijnen *Catechismus der Natuur* heeft gezegd: "Hij, die gewoon is, zich des avonds vroeg ter ruste te begeven en des morgens vroeg op te staan, zal zich vrolijker en lustiger dan een ander, die laat opstaat, bevinden, en bevordert daardoor allezins een' voornamen regel, om gezond en lang te leven."

8.

Opmerkingen, Levensregelen en Spreuken.

Wij zijn schreiend in deze wereld gekomen: laat ons zoo leven, dat wij haar lagchend kunnen verlaten.

Overleg eerst, vóórdat gij met eene zaak begint, gij zult dan in de meeste gevallen met genoegen, spoed en goed geluk kunnen werken, en gij zult geene zaak twee- of driemaal behoeven te doen; iets, dat gewoonlijk uit gebrek aan overleg voortvloeit.

Wie belasterd wordt, zegge met een' Wijze uit den ouden tijd: ik zal mij zoo gedragen, dat men het niet gelooft.

Men houde het voor geen bezwaar, maar voor eene verligting, zoo men iets verliest zonder schuld, want dan heeft men minder te verantwoorden.

't Is verkeerd, zich over dingen te ergeren, die toch na verloop van een uur vergeten zijn.

Wanneer gij een groot en aanzienlijk man zijt, neem u dan in acht, om op stelten te willen gaan; een klein en onaanzienlijk ventje kan u tegen de beenen loopen, en uw val is des te schandelijker.

Niemand bromme in huis tegen zijne huisgenooten, als men hem buiten 's huis heeft beleedigd.

Wordt u een uwer geliefden door eenen vroegtijdigen dood ontnomen, en vraagt gij onverstandig genoeg: waarom moest ik hem reeds nu verliezen? vergeet dan ook niet te vragen: waarom mogt ik hem tot nu toe behouden?

Men verkrijgt de meeste kennis in de eenzaamheid door verkeer met zich zelve.

Wanneer wij gelukkig beginnen te worden naar de wereld, neemt gewoonlijk onze meeste kwelling en verdriet een' aanvang.

Wees vooral op uwe hoede en bewaar uw hart, zoo men u prijst achter uw' rug, en die lof u ter ooren komt.

Niet alleen het klimmen, maar ook het dalen vereischt inspanning, zoowel in de zedelijke als ligchamelijke wereld. Voor hem, die naar beneden moet, is het veelal eene groote kunst, fatsoenlijk naar beneden te komen.

De zelfmoord is het slechte einde van een veelal slecht doorgebracht leven.

Het is zoo moeilijk niet, door de wereld te komen, als om er wél uit te raken.

Wie God op de rechte wijze dient, dient zich zelve het best.

Al wie gefopt wil worden, moet het zoo aanleggen.

Een reiziger, op een fiks ch paard gezeten, kwam eens voor eene rivier, die hij over moest. Er was nergens eene brug te zien, en derhalve vond hij zich genoodzaakt, met het paard te water te gaan. Maar daartoe behoorde een weinig moed, en dien bezat hij niet. Zoo in zijne verlegenheid langs den oever dravende, zag hij toevallig een' anderen reiziger naar hem toekomen. "Goede vriend!" riep de ruiter, "zou 't wel raadzaam zijn, met het paard door den stroom te gaan?" "Er is volstrekt geen gevaar bij," antwoordde deze. "Ja, maar," zeide de eerste, "het bed der rivier lijkt diep; 't zal zoo gemakkelijk niet gaan; ware er maar iemand, die het eerst eens beproefde, dan zou ik het ook durven." Nu luidde het antwoord: "o, Is 't anders niet, dat wil ik wel voor u doen, als ge 't verkiest." De eerste knikte toestemmend met het hoofd, sprong vlug van 't paard en liet den ander' op zijne plaats zitten, die daarop ijlings met het paard door den stroom waadde. Toen hij nu welbehouden aan de tegenoverliggende zijde was gekomen, riep de eerste hem toe: "Mooi, nu durf ik het ook; kom maar weér hier!" "Ik bedank je hartelijk," zeide de andere, "meen je, uilskuiken, die je bent! dat ik mijn leven om niet in gevaar stel? Zoo ge door de rivier wilt, wees zoo goed er door te zwemmen. Wat mij betreft, ik groet je." En vriendelijk zijn hoedje geligt hebbende, draafde hij met het paard weg en voort.

Wie gefopt wil worden, moet het zoo aanlegge

Er was eens een Heer op een Dametje verliefd, die hij gaarne zijn hof wilde maken; maar hij durfde haar zijne begeerte niet voordragen, uit vrees van in zijne rede te zullen blijven steken, of afgewezen te worden. Tot zijn geluk had hij een' vriend, die voor niets bang was, en wel het minst voor mooie meisjes. "Kijk," zeide de eerste, "ik ben smoorlijk verliefd op *** en durf het haar niet zeggen; och! doe gij het voor mij!" "Ik bewonder je smaak," antwoordde de vriend, "t is een knappe meid, maar ze gaat voor een kwaad katje door; doch omdat gij 't zijt, zal ik het wagen." Hij ging terstond heen, maar kwam dien dag niet tot zijn' vriend terug. Deze zat op heete kolen, en wist niet, wat hij er van moest denken. 's Anderen daags trof hij hem in een koffijhuis. "Hoe is 't gegaan, vriendje?" "Opperbest!" "Mooi; wanneer mag ik komen?" "Wie, gij?" "Ja, ik; hoe kunt ge zoo vragen?" "Och, 't is waar ook, maar 't was me geheel ontgaan; ze wou niets van je weten; maar toen ik me zelve voordroeg, zet ze ronduit, dat lijkt beter. En zoo is 't terstond tusschen ons beiden klaar geworden. Nu, adieu! tot weérziens." En vriendelijk zijn hoedje geligt hebbende, liet hij den anderen staan kijken als een poelsnip.

Wie gefopt wil worden, moet het zoo aanleggen: Er was eens..... maar, lezer! ge kunt de geschiedenissen zelf wel vinden. Er zijn honderd variaties op ons spreekwoord: waar iemand zelf niet komt, wordt hem het hoofd niet gewasschen.

E. K.

Z E D E S P I E G E L

IN

S P R E U K E N

VAN OUDERE EN NIEUWERE DICHTERS.

Lessen, die ik wensch en hoop,
Dat gij in nw' levensloop
Beter kent dan die ze geeft,
En getrouwer nog beleeft.

Zoo gij daarom dit werk misschien eens kwaamt te koopen,
Wil ook het minste woord niet haastig overloopen;
Herkaauw, eer dat gij zwelgt, slok niet gelijk een vraat,
Maar denk meer dan gij leest, en lees meer dan er staat.

Z E D E S P I E G E L

IN

S P R E U K E N.

1. **Onze kennis hier vermeëren
Voegt aan jeugd zoowel als grijsheid;
Maar uw vreeze, Heer der Heeren!
Is 't beginsel aller wijsheid.**

2. **'t Is niet genoeg naar wetenschap te zoeken
In volgedrukte of volgeschreven blaân,
De wijsheid, die gij leerdet uit de boeken,
Moet in uw hart geschreven staan.**

3. **Wel-weten baart wel-levendheid,
Veel wel-doen, wel-bedrevenheid;
Bedrevenheid een vaste deugd;
Deugd-vastheid eeuwge hartevreugd.**

4. **Hij, die een' ander' stichten wil,
Dient zich zoo lang te houden stil,
Totdat zijn leven metterdaad
In 't goed een' ander' voor en gaat.**

5. Al wat gij weet, och zeg dat niet,
En oordeel niet al wat gij ziet,
Dat zal u geven
Met iedereen' in vree te leven.

6. Al wat gij zellefs blazen kondt,
Och! roep daartoe geen' vreemden mond,
Want zellefs is de regte man,
Die 't best uw dingen redden kan.

7. De naarstige hand,
De sobere tand,
Het nedrig verstand,
Koopt anderluf land.

8. Zorg maar uw goed wat te vermeeeren
Zoo lang gij jeugdig zijt;
Gij hebt in overvloed nog tijd,
Als ge oud wordt, om het op te teren.

9. Wie rijk wil worden, leer te sparen! —
Al wint gij handen vol met geld,
Toch blijft het arm met u gesteld,
Zoo gij de winst niet kunt bewaren.

10. Weet ge wat u, met gemak,
Dubbele winst verkrijgen doet?
Langzaam in den zak,
Haastig aan den hoed.

11. Daar tering boven nering gaat,
Weet dat de zaak op 't vallen staat;
Wilt gij dus blijven op de been,
Breng ze te zamen overeen.
-
12. Vertrouw niet alle winst te zeer:
Al wat de stroom geeft, neemt hij weér;
Maar wat bij druppeltjes komt vloeijen,
Dat zal uw plantjes 't best doen groeijen.
-
13. Weinig doen en veel vermogen
Heeft er veel omhoog getogen;
Veel te doen met kleine magt
Heeft er veel omlaag gebragt.
-
14. De schatten, lieve vriend! daar gij u in verheugt,
Moogt gij vermeederen door daaglijks op te leggen,
Maar vul uw huis niet zoo, dat wijze lieden zeggen:
Daar is bijna geen plaats gelaten voor de deugd.
-
15. Wil iemand zijn verstand en oordeel plaatse geven,
Hij hoeft geen groote kost om wel te kunnen leven;
Gij daarom, wie ge zijt, die wenschte te zijn gerust,
Och! eisch geen meerder goed, maar bid om min-
(der lust.
-
16. Van eten raken er veel duizenden ter dood,
Van honderdduizenden niet een door hongersnood.
Dus beter, dat gij tweemaal vast,
Dan cenmaal gulzig drinkt of brast.
-

17. Wie veel smeert de borst,
 En drinkt zonder dorst,
 En eet zonder honger,
 Die sterft des te jonger.
-
18. Ziet, vrienden! wat er komt van al te groote brokken
 Te vatten met den bek en in te willen schrokken;
 Ik bid, al eer je zwelgt, zoo peilt eerst goed uw' mond,
 En zendt slechts in uw maag wat gij verduwen kondt.
-
19. Indien gij langen tijd gezond begeert te leven,
 Gij moet u nimmermeer tot slempen overgeven;
 Want die te gulzig drinkt en al te dikmaals brast,
 Wordt in der haasten oud en van den dood verrast.
-
20. Een vrouw, die wijs en zedig is,
 Vervult een huis, dat ledig is.
 Een appel, die bedorven is,
 Schendt al wat in de korven is.
-
21. Echtelieden, lieve paren!
 Zoo gij in den echtetaat
 Liefde en eendragt kunt bewaren,
 Niets dat die te boven gaat.
-
22. De klokke negen
 Te bed gelegen,
 En op ten zes,
 Dat 's kindren les.
-

23. Leid, vriend! en leer uw lieve kind
Zoodra zijne eerste jeugd begint,
Want kromt het dan, en regt gij 't niet,
Zoo is 't een eeuwig huisverdriet.
-
24. Wanneer de jonkheid niet en deugt
Wijt dat te zeer niet aan de jeugd;
Een ouder zelf verdient de straf,
Die haar geen beter lessen gaf.
-
25. Wees vooral in reden kuisch
Als er kinders zijn in huis;
Want, daar jonkheid is omtrent
Dient niets dartels voorgewend.
-
26. Vermaan uw' vriend met stillen moede,
En straf uw kind met koelen bloede;
Want doet gij dit met gramme zucht,
Zoo dient gij zelf te zijn getucht.
-
27. Kinders zijt ge — in allen schijn
Zult gij later ouders zijn;
Slaat daar acht op, jongelieden!
Zoo gij doet, zal u geschieden.
-
28. Geen keizerlijke Rijken,
Geen kroonen zijn te lijken,
Noch ridderlijke stoet,
Bij 't rein, vernoegd gemoed.

29. Ik eisch niet, dat gij rustig
En vrolijk laat te zijn,
Maar dat ge u wacht voor 't lustig,
Waar rouw op volgt en pijn.
-
30. Haal ik 't lijden hier op mij,
Meer dan reden dat ik 't lijd.
Heb ik 't goede hier verkregen,
't Kwam mij door des Heeren zegen.
-
31. Het is een kindsch gemoed,
Dat ligt en haastig klaagt;
Maar 't is een Christenhart,
Dat leed geduldig draagt.
-
32. Indien dat nood of tegenspoed
Komt iemand prangen aan den voet,
Die make niet te grooten druk,
Maar buige naar het ongeluk.
-
33. Als de boomen staan en vechten
Met den wind en zijn geweld,
Dan is 't, dat ze dieper hechten
Met hun wortels in het veld.
-
34. Wanneer er eenig mensch met druk is overladen,
Ik weet hem groot behulp in alle groote kwaden:
Want als de gansche ziel met plagen is vervuld,
Is er geen beter ding, dan lijden met geduld.

35. Beproof uw schouders eer gij draagt,
En wik te voren eer gij waagt;
Want meer te willen dan men kan,
Daar komt of schade of schande van.
-
36. Wie doen, en echter zwijgen kan,
Dien houd ik voor een zeker man,
Aan wien men vrij een groot beslag
Ook zonder schroom betrouwen mag.
-
37. Gij, die in nieuwen handel treedt,
Daar gij de gronden niet van weet,
Of onder vreemde lieden kooft, —
Het is u nut te zijn beschroomd.
-
38. Een gek, indien hij zwijgen kan,
Gaaf door voor een verstandig man.
Dus, hebt gij niet te veel verstand,
Houd tong en lippen in den band.
-
39. Een open pot, een open beurs,
Een open deur, een open keurs,
Een open mond, eene open kist,
Daar wordt gemeenlijk iets gemist.
-
40. 't Is beter van zwijgen
Berouw te krijgen,
Dan door veel spreken
Een vuur te ontsteken.
-

41. Het is een regt welsprekend man,
Die zelf zich overreden kan,
Om, wat ook andren mogen praten,
Het goed te doen, en 't kwaad te laten.
-
42. Beveel, alsof gij 't zelf volbrengen moet,
Gehoorzaam, of gij zelf het hadt bevolen,
Geleid, alsof gij vreesdet voor 't verdolen,
Heb andren lief, zoo als ge u zelven 't doet.
-
43. Het vinden van een wijs man,
Waarom is dat zoo moeilijk, vrinden?
De reden is er van:
Men moet een wijsman zijn om een wijs man te vinden.
-
44. Al geeft uw werk niet altijd loon,
Verdieneu doet ge er altoos meê....
Eén' krachtige arm, een roode koon
En lust en rust en zielevreê.
-
45. Wie langzaam gaat, gaat ver;
Wie rent, valt ligt omver;
De naaste weg door struik en heg
Is niet altoos de naaste weg.
-
46. Valt gij, 't is niet met allen,
Wees daarmee niet begaan,
Het is geen schand' te vallen,
Maar schand' niet op te staan.
-

47. Er kan geen erger ziekte wezen,
Hetzij van ligchaam of van geest,
Dan die, waarbij men 't sterven vreest,
Maar niets wil nemen tot genezen.
-
48. Hebt ge lang verdriet gehad
En het luwt en zwijgt eens wat,
Of het woft in slaap geraken: —
Laat geen' mensch het wakker maken.
-
49. Die maar begeert al wat hij mag met eeren,
Krijgt ligtlijk zijn begeeren;
Die niet begeert dan wat Gods wil gevall',
Heeft zijn begeeren al.
-
50. Een wijze neemt het naar den tijd:
Gunt God de ruimt', die bruikt hij;
Is 't harder uur, zoo lijdt, zoo strijdt,
Zoo krimpt, zoo schuilt, zoo duikt hij.
-
51. Mishaagt u de vernederdheid? —
Neen! laat ze u wel gevallen:
Die op het allerlaagste leit,
Heeft niet om af te vallen.
-
52. Laat den aap in zijde kleén,
't Is een aap en 't blijft er een;
Houdt het schaap zijn wollen kleeren,
't Blijft een lammetje met eeren.
-

53. Wanneer het water stillestaat,
Wanneer de mensche ledig gaat,
Wanneer het ijzer rusten moet,
Niet een van die en blijft er goed.
-
54. Laat zotten waan en redeschijn
U 't hart niet onderdelven;
Wilt gij der meesten Meester zijn,
Word Meester van u zelven.
-
55. Men moet aan anderen het misdoen zóó vergeven,
Alsofmen niets en deed dan misdoen heel zijn leven;
Men moet zijn eigen doen zóó houden in de straf,
Alsof men nimmermeer een' ander' iets vergaf.
-
56. Prijs nooit u selv', maar word geprezen,
Laat het gerucht alleen begaan,
Het zal van zelf veel sneller gaan,
't Is iets, dat niet gejaagd wil wezen.
-
57. Een goede raad op aarde
Is boven alle waarde,
Maar de allerbeste raad
Dat is een goede daad.
-
58. Drie, die malkandren helpen willen,
Zijn magtig zes mans wigt te tillen;
Zes, die tot kijken zijn gezind,
Zijn zwakker dan één enkel kind.
-

59. Geeft gij te veel broods aan uw' knecht,
Hij dwingt u, dat ge er kaas op legt;
En legt ge er kaas of op of neven,
Dan dwingt hij u om vleesch te geven.
-
60. Zie de zaak is zoo gelegen: —
Waar men iemand gunste biedt,
Daar is straks des Heeren zegen; —
Mild te deelen arremt niet.
-
61. Of ik een' verkwister geev',
Och! 't gaat allemaal te loor....
Gooit ge water door een zeef,
't Loopt er door.
-
62. Gij wilt, wanneer gij sterft, uw goedaan de armen maken,
's Is overloffelijk; maar, wilt gij hooger zien,
Zoo geef het nu gij leeft, — dit zijn de grootste zaken:
Een penning, dien gij geeft, is meer dan andre tien. (is?)
-
63. Waarom is't goud zoo rood, daar't overzwart in de aarde
Het is van schaamte, omdat men't eert, en d'eer nietwaard'
Begeert gij ander blijk? Ik weet een vaster voet: (is.)
't Is van de gierigheid, geverfd met menschenbloed.
-
64. Betrouw 't geheim goê vrienden niet;
Het is uw schuld zoo 't hun ontschiet
Maar wil zoo leven elken dag,
Dat iedereen het weten mag.

65. Hoe goed een vonnis wezen mag,
 Nog beter is een goed verdrag:
Het regt kost geld, en geld kost de Advocaat;
't Is beter, dat ge uw' schuldenaar het laat.
-
66. Een goed muziekstuk heeft oneindelijk veel in,
Maar't schijnt, het meeste volk meer tongen heeft dan ooren
Zoo praat m'er overheen; — 't is jammer in mijn' zin,
Dat, waar zooveel toe hoort, zooveel niet toe en hooren.
-
67. Och! wat maakt men in deze eeuw
 Van de vrijheid toch geschreeuw?
Als eens honderd jaar voorbij zijn,
Zullen we al te zamen vrij zijn.
-
68. Belieft het God den Heer,
 Het regent in schoon weér;
En onder donderbuijen
Lacht weér de zon in 't zuljen.
-
69. 't Raadt nutlijk al wat kwaad ontraadt,
 't Baat veel, dat iets ten beste baat;
Hoe vaak het koom', 't kwam nooit te veel,
Wat noodig is voor 't noodigst deel.
-
70. De snelle duinbeek vloeit gestadig naar beneden,
Zoo loopen wij altoos met snoode ondankbaarheden
Verkeerd, van 't hoogste goed, onze eerste bronaar af,
En denken nauwlijks wie ons licht en leven gaf.

71. Een wijs mans ééne dag is waardiger verheven
Dan van een' gek het heele leven;
Wie dus lang leven wil, al leeft hij mooglijk kort,
Die zorge in ieder uur slechts, dat hij wijzer word'.
-
72. Leeft iemand in de dienst van een doorluchtig Heer,
Men duidt het hem, als 't is, tot een verheven eer;
Maar, Christenen! gedenkt, daar is eene eer, die meer is,
God dienen is eene eer, waarbij alle eer oneer is.
-
73. Bemint of vrees uw' God,
Dat is de beste leer;
Wie Gode vreest, doet veel;
Wie God bemint, doet meer.
-
74. Om liefde en om geloof en hoop,
Om onvervalschte deugden,
Is alles, en alleen, te koop,
Wat eeuwig kan vervreugden.
-
75. 't Gevaar is groot, de bate krank,
De schijn meer dan 't genot is,
En schoon 't ware alle man te dank,
Wat is 't, als 't niet naar God is!
-
76. Ach! waar zich iemand keert, of waar hij komt getreden,
De dood, de bleeke dood die zit hem in de leden;
Diesschoon men hier bekwam zijn' vollen hartewensch,
't Is al maar korte vreugd; de dood zit in den mensch!
-

77. Gelukkig is de mensch, die geld en hooge staten
Kan hebben ongebeerd, en willig achterlaten;
Kan zeggen tot de pracht, tot de eer en tot den lust:
Al ben ik zonder u, zoo ben ik toch gerust.

78. De nacht volgt op den dag, de winter na den zomer,
Najeugd de mannenkracht, dan grijsheid zwak en loom;
De wereld vliegt voorbij en neigt tot ondergaan,
Maar liefde en waarheid, beide oneindig, blijven staan.

79. Pilaren van metaal en hoogverheven wallen,
Die mogen mettertijd, die moeten nedervallen;
Maar wat een edel geest den menschen achterlaat,
Dat is voor allen tijd der wereld een sieraad.

80. Is maar 't begin ter degen,
Dan is men al halfwegen;
Is maar het einde goed,
Dan is het werk verzoet.

H.

CHRONOLOGISCH OVERZIGT

VAN HET JAAR 1848.

CHRONOLOGISCH OVERZIGT

VAN HET JAAR 1848.

Januarij.

De bevolking des Rijks bedraagt 3,050,840 zielen,
waarvan:

403,723	in Noord-Braband.
373,000	" Gelderland.
564,454	" Zuid-Holland.
462,851	" Noord-Holland.
157,774	" Zeeland.
153,366	" Utrecht.
246,636	" Vriesland.
212,636	" Overijssel.
190,096	" Groningen.
83,570	" Drenthe.
202,734	" Limburg.

1. Veranderingen in het Ministerie. — VAN RAP-
PARD volgt VAN HALL in het Bestuur der Financiën op.
12—15. Opstand te Palermo en oprigting van vier
Comités, om de stedelijke aangelegenheden waar te
nemen.

20. Dood van den Koning van Denemarken, CHRIS-
TIAAN VIII, geboren 18 September, 1786, en den 3^{den}
December, 1839, aan de Regering gekomen; zijn zoon
FREDERIK VII volgt hem op.

26—28. De opstand breidt zich verder over Sicilië uit. — Rescript van den Koning van Denemarken met betrekking tot de Vertegenwoordiging.

29. De Koning van Napels beveelt de voordrag eener vrijzinnige Staatsregeling.

Februarij.

2. De Vrede tusschen de Vereenigde Staten van Noord-Amerika en Mexico wordt te Guadeloupe Hidalgo geteekend.

4. Koning WILLEM II neemt een besluit tot oprigting van een Koninklijk Instituut voor Ingenieurs.

7—9. Discussiën over het Reformistisch Banket in de Fransche Kamers.

10. Constitutie van Napels. — Onlusten te Munchen.

20. Dood van Prins ALEXANDER der Nederlanden op Madera.

22. Oproerige bewegingen te Parijs.

23. Afstreding van het Ministerie GUIZOT.

24. LOUIS PHILIPPE doet afstand van de Kroon ten behoeve van zijn' kleinzoon, den Graaf van Parijs, en vlugt uit Parijs. — De Tuilleriën worden door het volk ingenomen. — Het Provisioneel Bewind aanvaardt het bestuur.

27. De Republiek wordt aan de Julij-kolom uitgeroepen.

Maart.

2. Circulaire van DE LAMARTINE aan de Buitlandsche Agenten.

3. **LOUIS PHILIPPE** landt te Newhaven op Engelschen bodem.

5. Eerste Vergadering der Duitsche Patriotten te Heidelberg en benoeming van 7 leden om eene Nationale Vergadering voor te bereiden.

9. De Regering zendt aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal zeven en twintig Ontwerpen in tot verandering der Grondwet.

10. De Duitsche Bondsvergadering noodigt de Duitsche Regeringen Afgevaardigden naar Frankfort te zenden tot herziening van de Bondswetgeving.

13. Onlusten te Weenen, **METTERNICH** treedt als Kanselier af.

14. Koning **WILLEM II** noodigt de Staten-Generaal uit, het initiatief der Grondwetsherziening te nemen.

15. De Nederlandsche Ministers treden af.

16. De Staten-Generaal brengen hun rapport uit over de zeven en twintig ingediende Wetsontwerpen.

17. Koning **WILLEM II** draagt aan **Mr. DIRK DONKER CURTIUS**, **Mr. J. M. DE KEMPENAER**, **Mr. L. C. LUZAC**, **Mr. L. D. STORM** en **Mr. J. R. THORBECKE** het ontwerpen eener Grondwet op.

18. Het Nederlandsche Ministerie neemt zijn ontslag. — Onlusten te Berlijn.

20. **Mr. DIRK DONKER CURTIUS** wordt benoemd tot tijdelijk Minister van Justitie. — Koning **LODEWIJK** van Beijeren doet afstand van den troon, **MAXIMILIAAN II** volgt hem op.

22. Te Venetië wordt een Provisioneel Bewind

benoemd, nadat de Oostenrijkers, bij kapitulatie, de stad hebben verlaten.

25. Een tijdelijk Ministerie, onder voorzitterschap van Graaf SCHIMMELPENNINCK, wordt door Koning WILLEM II benoemd. — De Piemontezen interveniëren te Milaan. — De aanslag van Risquons Tout, in België bedwongen.

31. De eerste voorbereidende Vergadering tot het Duitsch Nationaal Parlement wordt te Frankfort gehouden.

April.

3. Op den eersten Sleeswijkschen Landdag wordt de inlijving van Sleeswijk in den Duitschen Bond besloten.

8. Gevechten tusschen de Oostenrijkers en de Sardinische troepen te Goïto, aan de Mincio.

9. Eerste ontmoeting der Denen en Sleeswijk-Holsteinsche troepen.

10. De Chartisten te Londen leveren hunne petitie aan het Parlement in.

12. De Commissie van Grondwetsherziening biedt haar Ontwerp aan.

19. Begin van het Embargo op de Duitsche schepen.

20. Gevecht bij Lorrach; de Vrijsharen van HECKER en STRUVE worden verslagen.

23. De Pruisische Generaal WRANGEL neemt Sleeswijk op de Denen in.

29. De Duitsche havens, rivieren en kusten worden in staat van blokkade verklaard.

Mei.

4. De Nationale Vergadering te Parijs wordt geopend.

9. Benoeming van een Comité te Hamburg tot daarstelling van eene Duitsche Oorlogsmarine.

10. De Nationale Vergadering te Parijs benoemt uit haar midden een Uitvoerend Bewind.

13. Circulaire van den Minister van Justitie **Mr. DIRK DONKER CURTIUS**. — Graaf **SCHIMMELPENNINGCK** en de Generaal **NEPVEU** treden als Ministers af.

15. Het volk te Parijs overrompelt de zaal der Nationale Vergadering: de opstand wordt echter bedwongen. — Onlusten te Napels.

17. De Keizer van Oostenrijk verlaat Weenen en begeeft zich naar Inspruck.

18. De Duitsche Constituërende Vergadering wordt te Frankfort geopend.

22. Demonstratie te Batavia.

26. Hevige strijd te Weenen.

Junij.

5. Het Standbeeld van **WILLEM DEN ZWIJGER** te 's Gravenhage ingewijd.

7. Algeheele afsluiting van het Haarlemmermeer: begin der droogmaling.

13. De Nationale Vergadering te Parijs erkent **NAPOLEON LOUIS BONAPARTE** als Afgevaardigde.

19. De nieuwe Staatsregeling wordt aan de Nationale Vergadering te Parijs aangeboden.

20. De twaalf Ontwerpen tot herziening der Grontwet komen bij de Staten-Generaal in.

21. De Cholera Morbus openbaart zich te Petersburg.

24. De Nationale Vergadering te Parijs verklaart zich permanent; het Uitvoerend Bewind treedt af; CAVAIGNAC met de Uitvoerende Magt bekleed. — Bloedige onlusten te Parijs.

25 en 26. Het oproer te Parijs duurt voort; de Generaal NÉGRIER sneuvelt; BRÉA wordt vermoord; de Aartsbisschop van Parijs, Monsignor d'AFFRE, wordt doodelijk gewond.

27. De Duitsche Nationale Vergadering stelt de vestiging eener Centrale Magt voor geheel Duitschland vast, en bepaalt, dat dezelve zal uitgeoefend worden door een' Rijks-Stedehouder met verantwoordelijke Ministers. — Bij het eindigen van den opstand te Parijs bepaalt de Nationale Vergadering, dat de gemaakte gevangenen naar de Overzeesche Bezittingen zullen vervoerd worden.

28. CAVAIGNAC legt zijne magt in handen der Nationale Vergadering neder, doch wordt op nieuws daarmede bekleed.

29. De Aartshertog JOHAN tot Stedehouder des Rijks benoemd.

30. Mr. L. C. LUZAC verlaat het Ministerie en de Staatsdienst: tijdelijk wordt in zijne plaats de Baron VAN HEEMSTRA, voor de zaken der Hervormde en andere Eerediensten, behalve de Roomsch-Katholieke, benoemd.

Julij.

2. Begin der onderhandelingen over eene wapenschorsing tusschen Denemarken en Duitschland.

3. De Russen trekken Moldavië binnen.

4. Dood van CHATEAUBRIAND in den ouderdom van tachtig jaren.

5. De Hongaarsche Nationale Vergadering door den Aartshertog STEPHANUS van Oostenrijk geopend.

8. WILLEM II legt als Groot-Hertog van Luxemburg den eed op de nieuwe Constitutie af. — De tweede Nederlandsche expeditie naar Balie wordt met een belangrijk verlies teruggeslagen.

11. De afschaffing der straffen van geeseling en brandmerk door de Tweede Kamer besloten. — De Aartshertog JOHAN doet als Rijksvoogd zijne intrede in Frankfort. — Het Siciliaansch Parlement benoemt tot Koning over Sicilië den Hertog van Genua, tweeden Zoon van Koning KAREL ALBERT van Sardinië.

12. De Duitsche Bondsdag houdt zijne laatste zitting, de Nationale Vergadering hare eerste: de Rijksvoogd legt in de St. Pauls Kerk den eed af.

18. Wanorde in Ierland.

19. De aangelegenheden van Limburg komen in de Nationale Vergadering te Frankfort ter sprake.

20. De niet-ervulling der vacatures in de Geregtshoven door de Tweede Kamer bepaald.

21. De Habeas Corpus Akte wordt in Ierland geschorst.

22. De Oostenrijksche Rijksdag te Weenen geopend.

23. Koning KAREL ALBERT wordt bij Rivoli door RADEZKY geslagen.

25. Mr. L. A. LIGHTENVELT, als Gevolmagtigde naar Limburg, bij de geschillen met de Nationale Vergadering te Frankfort. — De Piemontezen tot Goito teruggedreven.

26. Onlusten op de Westindische eilanden, bij gelegenheid van de emancipatie der slaven.

28. De Wet op de Clubs te Parijs aangenomen.

29. De Eerste Kamer verwerpt de aangenomene Wetsontwerpen over de lijfstraffen en de Geregts-hoven. — Koning WILLEM II neemt het ontslag, door den Minister van Justitie, Mr. DIRK DONKER CURTIS, dien ten gevolge ingediend, niet aan.

Augustus.

5. Milaan gaat bij kapitulatie aan de Oostenrijkers over.

9. De Rapporten over de herziening der Grondwet komen bij de Tweede Kamer in.

12. De Keizer van Oostenrijk keert te Weenen weder.

14. Domfeest te Keulen.

16. Begin der discussiën over de Grondwetsherziening.

26. Wapenstilstand tusschen Pruissen en Denemarken.

31. IBRAHIM PACHA wordt te Konstantinopel met het Opperbestuur over Egypte bekleed in de plaats van zijn' vader MEHEMED-ALI, die, wegens krankzinnigheid, onbekwaam tot de Regering verklaard wordt.

September.

4. De woelingen in Hongarije nemen toe.
5. De Nationale Vergadering te Frankfort verwerpt den Wapenstilstand met Denemarken.
8. De Eerste Kamer der Staten-Generaal vereenigt zich met de ontwerpen tot verandering der Grondwet.
10. WELISAT NOUREDDIN MIRZA volgt den overleden Schah van Perzië op.
12. Onlusten te Weenen; de Rijksdag verklaart zich permanent.

18. De Tweede Kamer, in dubbelen getale vergaderd, opent hare beraadslagingen over de Grondwetsherziening. — Oproer te Frankfort; LICHROWSKY EN VON AUERSWALD vermoord.

21. Nieuwe inval der Vrijsharen onder STRUVE in Baden: hij wordt bij Stauffen geslagen en gevangen genomen.

25. Onlusten te Keulen. — De Aartshertog Palatijn van Hongarije doet afstand van zijne waardigheid.

26. LODEWIJK NAPOLEON neemt zitting in de Nationale Vergadering.

28. Graaf LAMBERG, de Oostenrijksche Opperbevelhebber, wordt te Pesth vermoord. — De Hongaarsche Rijksdag benoemt een voorloopig Bewind met KOSSUTH aan het hoofd.

October.

6. Onlusten te Weenen: de Minister LATOUR wordt vermoord; de Keizer vlucht naar Olmutz.

7. De dubbele Tweede Kamer neemt de Ontw^open der Grondwetsherziening aan.

9. JELLACHICH trekt tegen Weenen op.

16. WINDISCHGRÄTZ Opperbevelhebber van Weenen.

19. De staat van beleg van Parijs wordt opgeheven.

22. De Oostenrijksche Constituërende Vergadering naar Kremsier verlegd. — De Nationale Vergadering te Parijs neemt de nieuwe Constitutie aan.

30. Weenen wordt door WINDISCHGRÄTZ bezet, maar te voren beschoten te zijn geworden.

November.

3. De Grondwet in het Koninkrijk der Nederlanden plegtig afgekondigd.

6. De Generaal TAYLOR wordt tot President Vereenigde Staten van Noord-Amerika benoemd.

8. De Pruisische Nationale Vergadering wordt van Berlijn naar Brandenburg verlegd, en een nieuw Ministerie benoemd met VON BRANDENBURG aan het hoofd.

9. ROBERT BLUM wordt te Weenen gefusileerd.

10. WRANGEL bezet Berlijn, en verdrijft de Nationale Vergadering van daar.

13. De Nederlandsche Ministers doen rapport aan Koning WILLEM II, naar aanleiding der voorgestelde bezuinigingen.

14. De Duitsche Rijksvergadering geraakt in strijd met de Pruisische Regering.

15. Omwenteling te Rome, ROSSI wordt vermoord.

De Burgerweer te Berlijn wordt ontwapend.

21. Benoeming van het nieuwe Nederlandsche Ministerie.

24. Het Rijksbestuur wordt door de Nationale Vergadering te Frankfort gelast, zich tegen de invoering der Grondwet in Limburg te verzetten. — De Paus verlaat Rome en vlugt naar Gaëta.

27. Manifest van LODEWIJK NAPOLEON aan de Kiezers.

December.

1. De eerste rogtstreeksche verkiezingen voor de Staten-Generaal hebben in Nederland plaats.

2. FERDINAND I, Keizer van Oostenrijk, doet afstand van den troon; FRANS JOSEPH I volgt hem op.

5. De Koning van Pruisen ontbindt de Nationale Constituërende Vergadering, en verleent eene geoc-troijeerde Grondwet.

10. De Presidentsverkiezing heeft in Frankrijk plaats.

12. De Russen bezetten Kroonstad in Zevenbergen.

20. LODEWIJK NAPOLEON wordt tot President der Fransche Republiek geproclameerd.

De algemeene Invoer in de Nederlanden heeft bedragen f 254,278,732: de algemeene Uitvoer daarentegen f 192,786,651.

Ingeklaard zijn 5,835 geladen Schepen, metende 916,684 Tonnen.

Uitgeklaard zijn 3,973 geladen Schepen, metende 632,886 Tonnen.

In ballast zijn 485 Schepen in- en 2,751 uitgeklaard.

631 Stoombooten zijn geladen ingeklaard.

129 " " in ballast "

762 " " geladen uitgeklaard.

14 " " in ballast "

Zonder de Schepen, die voor de Vischvangst werden gebezigd, mede te rekenen, waren er 2,146 Nederlandsche Zeeschepen in de vaart aanwezig: derzelve lastdragende inhoud was 205,240 Lasten.

Uit Rotterdam werden naar zee uitgevoerd:

18,102 stuks Koeijen en Ossen.

436 " Hokkelingen.

9,795 " Kalveren.

61,601 " Schapen.

4,123 " Lammeren.

342 " Varkens.

621 " Paarden en Veulens.

Voor *f* 38,767 aan Wild. (Gevogelte.)

Te Alkmaar werden 20,103 stapels Kaas, wegende 4,526,538 Ned. G., ter markt gebracht.

De opbrengst vanden Rijnspoorweg was f589,229.41; die van den Hollandschen Spoorweg f907,539.13. Op laatstgemelden weg waren 876,671 Reizigers vervoerd geworden.

De Rijksmiddelen hebben f53,499,590.09 opgebracht.

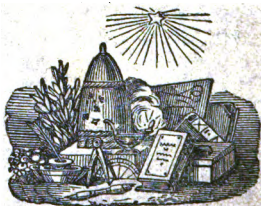
Op 1 Januarij, 1849, had

Frankrijk	2,273	kilometers	aan IJzeren	Wegen.
België	777	"	"	"
Duitschland	5,656	"	"	"
Holland	246	"	"	"
Zwitserland	19	"	"	"
Hongarije	221	"	"	"
Denemarken	184	"	"	"
Groot-Brittanje	3,790	"	"	"
Italië	283	"	"	"
Spanje	25	"	"	"
Rusland	67	"	"	"
Polen	285	"	"	"

Geheel Europa . . 13,826 kilometers aan IJzeren W.

Amerika had 15,743 kilometers aan IJzeren Wege
waarvan.....2,908 in de Vereenigde Staten.
2,339 in Canada.
388 op Cuba.
112 op Jamaica.

Het getal Landverhuizers uit ons Vaderland heeft
in 1848, bedragen 2160, en wel 678 hoofden van
gezinnen, of op zich zelve staande personen, 322 vrou-
wen, 1131 kinderen en 29 dienstboden.

5-11

LR.

